

B ř e z e n.

1. Život svatého Albina,

biskupa Andegavenského (Angers). (R. 549.)

V gižnj Britanii sǐdleli od pradávnych dob Benetové, národ zvláště plavbau pověstný. Z gedné w tom národě velmi proslulé a urozené rodiny, praví se, z rodiny Spineto-Forti, pocházel Albín, který giž w neyautlegššim věku podivu hodnau náklonnost ke všemu dobrému a věrelau horlivost k službám Božím gewil. Když giná pacholata po radostech těkala, w newinných rozkošších se weselíce, nebral on nikdy w nich podílu, ale byl vždy vážných mravů, a tať dospělého rozumu, že ačkoli mlad, ossemetnost a marnost světských radosti poznával, a toliko po Bohu taužil a Stworiteli svému auplně se zasvětití swatým plamenem hořel. Tjinto způsobem zachował sice život swůg čistý a bez aubony, ale předce se obával, aby zůstana we světě a w středu pokussenj, budaucně života swého nárůžiwostmi a tělesnostj nepostwornil; a protož wstoupil do kláštera Tintillant, w okolj Andegavenském (Angerském) té gsa naděge, že klášternj samota, odřeknutí se wlastnj wůle a poslušnost neygistššičestau gsau k dokonalosti a k lásce Boží wedaucj. Albín gsa od dětinstwj kázni uwykšy a výborně

znage smilování Boží, nepotřeboval teprva tomu se učit, čehož lidé světský tolik se hroží, nabrž mohl na položeném již základu pokračovati, a tak naplnila se při něm slova proroka: „Dobře gest muži, kterýžby nesl gho od mladosti své.“ (Pláč Jerem. 3, 27.) On se modlival téměř dnem i nocí, tělesnost svou mrtvivil dlaubými posty a neustálým bděním, podroboval vůli svou vůli představených tak úplně a dokonale, že se zdálo, gakoby gegich vůle dussí geho byla, ano nemage na obecně kážní dosti s powolením duchovního zpráwce gestě zvláštním způsobem se řál, slowem ničeho neopominul, čímby wřelau lásku k Wykupiteli svému na gewo dal. Za to měli geg spolubratři w neywětší wážnosti a dořadili ho po smrti opata swého r. 504. také na geho místo. Albín byl tenkrát sice jen 35 let stár, nicméně ale byl zmužilé mysli, dospělého rozumu, a welmi zbožné mysli, a dával na sobě bratrům neykrásněgší příklad dokonalosti, napomínal ge slowem a skutkem, wzbuzowal lítawé, podporowal mdle a wšsem wšim býti se snažil. Z pežehnal také Hospodin sšlechtnému namáhání geho božným owocem, neboť w kláštere Tintinantském wykwitala w bugaré síle neysrdečněgší láska, neyupřimněgší pokora, a neyvrělegší bážen Boží.

Pět a dwadcet let zprawowal sw. Albín již klášter, ana prozřetelnost Božská okres aučinkování geho rezšířila, a na wyšší swicen geg postavila. W tom čase totiž uprázdnila se biskupská stolice w Andegawi (Angers). Ducho-

wenstwo i lid žádali g'au gednohlasně Albina opata, muže wšsemi ctnostmi ozdobeného, w zprawování lidu žkusseného a na cestách k blaženosti zběhlého, za wrchního pastýře miti. Albín zdráhal se w počte a w skromnosti své w tak wznessenau důstojnosti se uwázati, aby nerozmnožil svého zodpovídání před spravedlivým Bohem, bože se; když ale ani duchowenstwo ani lid od žádosti své ustaupiti nechťeli: podrobil konečně vůli swau vůli Boží. A ay tu ukázalo se w nengasněžšim světle, že lid w něm se nezklamal. Albín ugal se mocnau rukau pastýřské berly a na wšse strany rozšwal šimě křesťanské dokonalosti a pravě blaženosti; nasycowal osadníků slovem Božím, pečowal otcowškau starosti o chudé a nuzné; dával chorým posilu dusse i těla, zarmauceným přinášel útěchu, a potlačeným byl ochranau a štitem. Před ním trāsli se bříšníci, a protivníci kážně cirkewní; ale bohabogní a ctnostní milowali geg ze wšši síly dusse své. Ačkoli tak tichý a mírný byl, že o něm říci se mohlo, že nalomené třtiny nedolomí a dautnagicjho knotu neuhajne, předce nikdy k bříchu nemlčel, anobrž wí se, že když šňatkové manželští mezi krewními příbuznými w biskupstwu geho se rozmáhali a zvláště welcí tak hanebnými šňarky se prznili, wí se, prawím, že wšši silau, na nikoho ohled nebera, těmto neřádům odpíral, ba i sněmy cirkewní semtam rozepsal, aby giž, negen sám, nobří celé duchowenstwo proti tomuto krowprznění se zasadilo. „Spravedlivý gest gako lew smělý a bez strachu.“ (Přísl. 28, 1.)

Při vsíj péči a starosti o blaho osadníků svých nezapomněl sv. Albín také o své vlastní spásení pečovati. Neuchýlil se ani za vlas od tuhé kázně, jižto hned od mladictví byl nabyt, a ačkoli již stár, konával nicméně posty dlouhé a tuhé, trval často na modlitbách, rozgímal si stále tagemství Boží, a čím více v dokonalosti a v lásce prospíval, tím poníženějším a pokornějším se stával, pamětliv gsa slovo Páně řkajícího: „Neobrátíte-li se, a nebudete-li jako malíčky, newegdete do království nebeského.“ (Mat. 18, 3.) Bohat na ctnosti a na zásluby a v letech stár, počítal 80 let, odesel do věčného odpočínutí dne 1. Března l. P. 549. Po sedmi letech bylo jeho sv. tělo vyzdviženo, a z většijho dílu až podnes se chová v kostele města Andegavium (Angreš.)

Rozgímání.

Zákon lásky a zákon spravedlnosti křesťanské vrchností ukládají za neysvětěgšij povinnost, aby znikajícím hříchům a neřestem se opírali, winně pak slusně trestali. Tak aspoň sv. Albín vlastním příkladem náš k tomu vede. Hřessi představení a vrchnosti, kterjž gsauce nedbali a bážliví a povinnosti svých nepečliví, neřaragi tam, kdež řaránj zapotřebí, a netrestaji, kdežby trestánj neyvětšij láskou bylo. Ti a těm podobní lidé stávají se vsedch hříchů, kterěž se tudy páchají, aučastni, ano uwáděgi dussi swau v nebezpečenství věčné záhuby, an negen za sebe, nobrž i za poddané své budau museti počet wy-

dávati. Co asi řeknou na to, až na ně bude žalováno: že byli „slepými strážnými a němými psy, kterých štěkati nechtěli?“ (Išai. 56, 10.) Protož wy, rodičové a hospodářové, i wšelici představení, ozbrojte se srdnatostí a buďte stáli a braňte zvláště počátkům hříchu, neboť z rukau wšich budau žádány duse wšech osob, kterých wám svěřeny byly.

„Woley wšim hrdlem, jako trauba pomysľ hlasu a oznam lidu mému neschůtnosti gegich a domu Jakubowu hříchy gegich.“ (Išai. 58, 1.)

„Kdybych já řekl bezbožnému: Smrti umřeš, a nezvěstowalby gemu, ani mluwilby gemu, aby se odvrátil od cesty své bezbožné a žiw byl: ten bezbožný w nepravosti své umře, ale krwe geho z ruky tvé wyhledáwati budu. Pakliby ty zvěstowal bezbožnému a on neodvrátilby se od bezbožnosti své, a od cesty své bezbožné: on zagistě w nepravosti své umře, ty pak dussi swau wyswobodil gš.“ (Ezechiel 3, 18, 29.)

Dswědčugi wám dnešní den, že gsem čist od krwe wšech. Protož bděte w paměti magice, že gsem po tři léta nepřestáwal dnem i nocí s plácem napomínati gedného každého.“ (Skutk. Apóst. 20, 26. 31.)

Modlitba.

O Pane Bože! račiž na přimluru swat. Albina lidu swému seslati takové duchowní a swětiské wrchnosti, kterýmžby wíce záleželo na lásce a přízni Tvé, nežli na lásce a přízni lidské; a propůgč gim také té milosti, aby s pomocí Twau

netoliko neřádům a hříchům odporovali, nobrž
všeliká zločinství do kolen také vymrátiti mohli,
a lid se stal lidem Tvým, lidem svatým a vy-
voleným. Amen.

Život svaté Eudocie, mučednice.

(M. 306.)

Sw. Eudocia, rodem Samaritánka, byla
živa na začátku druhého století v Cěle-syrském
městě Heliopolis. Pán Bůh jí obdařil spanilau
tvář, uslechlau postavau a gemným, citlivým
srdcem, že všemu dobrému a šlechtnému schop-
ným, a Eudocia byla by zagistě těchto darů ku
slávě a chvále Pána Boha, Stvořitele svého byla
použila, kdyby již v mládí svým zákony Boží
a vůli Kristovu byla znala. Ale bludná vůle
Samaritánská, v níž Eudocia vyrostla, gsauc
směsice pověr pohanských a některých základních
pravd ze starého zákona, neučí pravého Boha
dokonale znáti, aniž dává ocháblé vůli posilu k
podmanění náruživosti, aniž kleslé duši ku po-
vstání prostředků poskytuje. A proto také Eu-
docie citlivé srdce zavvedeno byvši, pohýžilo se
v prohlubeň tělesnosti, a ona mohaucj ginať býti
vzorem panenště nevinnosti, stala se smilnicí,
kteráž tělo své, chrám Ducha svatého, chlipností
poskvrnila, a nepočetným a ohavným tjmto ži-
votem nesmírného bohatství si vydobyla. Božské
ale milosrdenství chtělo Eudocii vytrhnouti z vůle
hříchův a k Stvořiteli a Spasiteli gegimu na-
vrátiti, paklby podanau milostj nezhrdala.

Eudocia zaslechla gednoho dne, když o sa-

motě lepššimu citu srdce swěho howěla, hlas pau-
stewnjša, an žalmy pège a o budaucjm trestu
hřisnjšů a sláwě spravedlivých rozmlawá. Gako
meč progely ty řeči citliwé srdce gegi, a w tom
okamženi sobě umjnila, co možná, žiwot hřisnjšů
naprawiti a ničeho neopominauti, čímž by wěc-
ného olyně ušla. Zgitra tedy druhého dne ká-
zala paustewnjša, gemuž Germanus řikali, po-
wolati, a prosila ho, aby gi žtegměgi wyřwětlil a
wložil, o čemž wčera byl rozmlawal, gelikož,
prý, nikdy gessťe cos podobného nebyla slyšela,
a myšlěnkau, že gšauc bohatá, wěčně zatracena
bude, newyslowně se mučj a trápj. Germanus
se gi otázal: ždali muže má, a gakým způsobem
k nesmjrtnému swému gměnj byla přišla. Eu-
dokia wyznala wšse upřjmně a bez obalu, načěž
Germanus: „Odpowjdey wěcně a přjmně, nač se
tázati budu; neboť Kristus, gemuž gá se kła-
njm, gessť přjmný a prawdivý. Čheš raděgi spa-
sena býti se žtrátaw bohatstwj swěho, a u wěčně
žiti blaženosti, anebo gměnjm oplýwati a potom
na wěky hořeti?“ Eudokia odpověděla: „Raděgi
čci chudá do wěcně blaženosti wegiti, než bohatá
u wěcnau žhaubu padnauti. Ale diwno gessť mi,
prawila dále, proč bohatec po smrti tak trestán
býti má? Což Bůh wáš nenáwidj bohatstwj?“
„Nikoli,“ řekl zas Germanus, „ale toliko nespra-
wedliwě geho nabyti, a přewráceně nabytého
užjwánj gessť ohawnosti před twáři geho. Kdož
tedy, což spravedliwě má, swatě wynakládá, nemá
winy před Bohem; kdož ale laupenj bohatne a
ž gměnj swěho potřebám chudých a bjdných ne-

pomáhá: tení, gať pravil gsem, od Boha trestán bude. Ž tážala se opět Eudocia, ždali gegi bohatstwj také nespravedlivě by bylo? „Neynespravedlivěgssí gest,“ odwece Germanus, „horssi nad wsseliký hřích a před Bohem ohavně.“ „Gať ale můžeš,“ řekla zaš ona, „gměnj mě nazýwati žlým, kterěz gsem na věci ctně obracela, neboť objwala gsem nahě, žiwila gsem mnoho služebníků, a pomáhala chudým i potřebným?“ Načež Germanus: „Bohatstwj twě před Bohem gest ohavně, gelikož powstalo ž chlipně tělesnosti a ze mzdy dábelstě. Co na tom, paťli gfi něgaťe částky ž toho několika chudým udělila, čehož od mnohých kupců nečistoty bylas wynutila. Žásluhu tohoto ostatně dobrého skutku shlazuje sšerednost smilstwa twěho, a protož twáře spravedlivěho budaucjho saudce ginať newygasnjš, ledabys sšpynu nestydatosti swě smyla, pramen shniloty dokonale wyčistila a pať teprwa milosrdnými skutky se ozdobilá. . . . Což prospěge medle milosrdně skutky konati, dokud samochtě w kalissi nečistoty se wáljš a Boha stále urážjš?“

Tyto řeči oswjtily poněkud temnost w dussi ubohě hřissnice a uperwily gegi aumysl s Bohem se smjřiti a milosrdenstwj geho si žaslaužiti. Znamenage to Germanus radil: aby nespravedlivě a nepočestně nabytě gměnj rozdala mezi chudě a chorě, proto že Bůh ge miluge, a co gim koli se učinj, powažuge gaťoby gemu samému se stalo, a ža slusně takto wynaloženě gměnj pokladem věčné blaženosti nás odměňuje. „A to učin,“ doložil, „a gdi ře křtu swatému. Křtem swatým

sbladiš špinu a bláto, kterýmž se byla počá-
lela . . . staneš se čistau a neposkvrněnau a ž
Ducha swat. znova narozenau . . . a budeš
owěčkau swatau, ana se pásti bude na luzích ne-
beských pod pěčí a opatrowáním Ježíše Krista,
Spasitele nasseho. . . . Teď ale porovej gednoho
ž duchowenštra, on tě neppro dokonale wyučí,
pať ale křtem swatým poswětí. To gest hlawa
a základ; na to wšse ostatnj následuge, což mi-
lost Boží budaucně ti uloží.“

Eudocia učinila, gať gi poručeno bylo. Boží
služebnj přised a wida skormaucenau dussi gegi,
ana w neyhlubšji pokoře a w skraussenosti o wíru
prošji, těšil gi řka: že křtem swatým wšseliký břich
se smaže, že ale dussi swau od marnosti swětských
odwratiti, wšse zalíbenj w swětškém weselj udušiti
a na sláwu a radosti býwalé wíce zpominati
nesmj, ginať že do wěčného žiwota newegde. On
gi takě napomínal, aby se warowala malomyšl-
nosti a zaufání, protože milosrdný Bůh každého
kagicího bříššnjka rád w náruč milosrdenstwí swého
přigjmá a žiwot wěčný mu dáwá, a čceli o gi-
stotě wšsech těch řečí se přesvědčiti radil: aby
odložiwšji skroštný oděw, w kagicí rauchu se
oblékla, uzavřela se w nepodlehlegšji pokogíť domu
swého a po sedm dní w postech a slzách trwala,
rozgímala si welikost břichů, wyznáwala ge před
Bohem a snažně se modlíla, aby milostiwě gi
zgemento bylo, coby činiti měla. „Wěť mně,“
doložil těše gi: „že nadarmo činiti toho nebudeš,
neboť milosrdný gest Bůh a na neywěš dobro-
tivy, a wracugícjm se k němu w austrety cho-

djvá. Docházegje předpowjďal řka: „Kristus Pán, kterýž publikána ospravedlnil, také twé gměno oslawj po wšši zemi.“

Eudocia zachowala swědomitě radu a rozklaz kněze, a straussená gegj modlitba pronikla nebe, a Hospodin zvěstowal gj we widěnj milost swau: neboť uzřela anděly, nad obrácenjm gegjm plesagicij, a slyšsela hlas Boží zvěstugicij pomoc a posilu po čas budaucijho žiwota gegjho. Eudocia setrwala po tomto widěnj gessťe několiť dni na modlitbách a we swatěm rozgjmāuj, na to ale přigala od Theodota, biskupa, křest swatý a wessťeré nesmjcné gměnj swé w žwláštňjm listu gemu odkázala, aby ge podle swěho uznānj chudým a potřebným lidem a kostelům rozdal. Sama wedla žiwot osamotnělý a řagicij, a wynasnažowala se lidu, gemuž prwé ku pohoršsenj byla, příkladem dekonalošti býti, a tuhau řāznj býwalau rozmařilost a prostopāšnost před Bohem a před lidmi w zapomenuti přiwěsti. Od té doby, co křest swatý přigala, naplnila také swatá útěcha dussi gegj a neyčistšji radost wystaupila do skormauce něho srdce, a pokog, gehož swět dáti nám nemůže, naplňowal srdce gegj.

Eudocie obrácenj na wjru křestānskau nemohlo dlawho tagno žūstati, a od té doby wšsidni býwalj gegj ctitelowě, nemohauce neřādným žádostem wjce howěti, stali se gegimi neyauhlawněgšji nepřāteli, a žalobami swýmji a utrhanjm a pomluwami na ni sočiti nepřestali, až Diogenes, wladat města, ku saudu gj pohnal, aby se zodpowjďala ž wjry křestānské a obětowala

modlám. Ale Eudocia chtějící sbládit skvrny minulého života, stála pevná u víře a ani vězení ani muky stálosti její nepřekonaly. Ano píše se: že milosrdenstvím a litoostí nad náhlou smrtí některých protivníků hnuta u Boha vyprosila, aby opět ožili. Vidě mnozí, ano sám Diogenes, vidauce tak divotvorné věci, uvěřili v Krista Pána, a Eudocie více nepro následovali. Když ale po smrti Diogena, Vincenciůs, muž surový a v pověrách pohanských si libující vládu v Heliopoli nastoupil: obnovili zatvřelí pohané žaloby a ztížnosti proti ní, a Diogenes rozkázal jí beze všeho vyšetření stíti, a tak zpečetila Eudocia věru svou ve Vykupitele svého i vlastním životem.

Rozjímání.

Sm. Eudocia proto tak hluboko v propast tělesnosti klesla, že neznala zákonů a vůle Boží, aniž viděla, v čem by cíl a konec našeho života záležel. O! oč jsme my křesťané šťastnější, kteřížto takměř od narození Boha a svatou jeho vůli znáti se učíme, a abychom tím snáze zákonům jeho zadošť učiniti mohli, hognými milostmi Božími obdařeni býváme. Na násj tedy vůli to záleží, zdali ctíme konáme aneb hříchy pášeme. Kdo z nás medle newj, že nespravedlivý královstvím Božím vládnauti nebudau, ani pať smilnjci, ani modláři, ani cizoložnjci, ani mělci, ani zloděgi, ani lafomci, ani opilci, ani zloagci a ani dráci. (I. Kor. 6, 9. 10.) Zdali všať život náš dle toho vždy uspořádán

gest, každý, kdož do srdce svého nahlídne, žvě-
děti musí. Protož kdo tím winen gest a nena-
praví života svého, mnohem větší hřích má,
nežli Eudocia před obrácením svým; neboť:
„Kdybyste slepi byli, dj Kristus Pán, hřichu byste
neměli: ale nyní pravíte: „Widjme!“ protož
hřích váš zůstává.“ (Jan 9, 41.) a opět:

„Kdybys byl nepřissel a nemluvil gim,
hřichu by neměli: ale nyní výmluvy nemají ž
hřichu svého.“ (Jan 15, 22.)

Modlitba.

O Pane Ježíši Kriste! kterýžto gs na svět
přigiti ráčil, aby každý, kdožby věřil w Tebe,
nezahynul, nobrž měl život věčný: račiž, pro-
síme, na přimlovu sw. Eudocie nás zákonům
svým dokonale naučiti, a milostivě propůgč,
bychom sw. vůli Tvoju netoliko žnali, nobrž také
auplně vykonávali. Amen.

Dnes se také světi: w Římě 260 mučedlujtů ua rozkaz
Klaudia usmrceujč; tamtéž sw. Leona, Douata, Abuudancia, Mi-
tefora a giujč beriti; w městě Ceja na saugmeném ostrowu sw.
Antoninů, mučedlnice; w Karthagině sw. Donata muč.; sw. Da-
wida, arcibiskupa Walliškého; sw. Guiberta, blahozvěsta u Trisů
a Woruktru; sw. Leona. bisk. Rouenského.

2. Život swatého Simplicia, papeže.

(R. 483.)

Simplicius narodil se w Tiburu, dnešním
Tivoli a za papežování sw. Leona I. a sw. Hi-
laria, co kněz w Římě velmi proslul a čestného
gměna si zaslaužil. Simplicius patřil do řádu oněch
výborných mužů, kteréž Bůh w baurlivě době na
důkaz svého opatrování cirkwi své sesýlal. Ten-

fráte podobalo se, že knížata a národové se spiknuli ku wyrácení a rozkótání cirkwe; neboť na západu drali se stádně surowj národové brannau rukau do Blasška a hrozili stolici Řimskau wyrátiti; na východě ale vzniklo kacířstwj Eutychianské čili Monofysitské, a podporowáno gsau od cisare, rychle se po celé říši rozneslo, zvláště w Caribradě, w Alexandrii a Antiochii sǐdlo své magje. W těchto hnusných dobách ztratila, nepřáteli obklopená, cirkew Kristowa pastýře swat. Hilaria (†. 467.) A tu se gednalo, aby na místo zesnulého opatrný a zkusený správce dosazen byl, kterýžby s to byl bauřemi zmítanau lodičku cirkwe řídití a skrze austraj do přístawu bezpečnosti uwéstí. A hlasy wolenců padly na Simplicia, muže wssemi ctnostmi ozdobeného, plného maudrosti a bázně Boží.

Simplicius znal předobře důležitost swého důstojenstwj, gaťož i welikost nebezpečenstwj, w něž prawá wjra uběhla. Ale důvěřuge se w pomoc Boží, kterýž cirkew swau tať perwně rozdělal, že ani brány pekelné gj nepřemohau, postawil se gaťo skála proti nepřátelům wjry a bedliwým okem nad stádeckem cirkwe bděl. Odkrýwal bludy kacířů, a hágil wssemožně práwa cirkwe; zastáwal wjru katolickau důkazy newyratnými, a na wssedý strany rozšíwal čisté sǐmě samospasitedlného učenj Kristowa. Na geho obežretně perwnosti swiezla se wssedá namáhánj cisarůw chťegicjch geg ku straně kacířůw potáhnauti, a geho stálost nepodlehla ani slibům, ani pohrůžkám, ani přizni, ani wýhrůžkám smrti. Gaťo bedliwý a opatrný hospodář měl oči na wssedý stranách, a geho pěči nic, ba ani ta neymenšj wěc ne-

ušlla. Rabil, prosil, napomínal, káral, chválil a odměňoval, a gsa neydočkonalegššim příkladem ctnosti skoro wšsedky za sebou táhl. Na geho rozkaz powstaly w Římě nowj kostelowe, a chrámowe pohansstj poswěcowaly se slawnými obrady k službám prawěho Boha; a kdež sám osobně kázeň církewnj a zákony Boží w život uvésti nemohl, tam ustanowoval bohabogné a w dočkonalesti křesťanstě zběhlé biskupy, a aby za něho bděli, a co potřebno, ustanowovali. Slowem swatý Simplicius byl zrcadlem prawěho pastýře a o něm věci se mohlo, což Kristus Pán o Nathanaelowi prawil: „Ty prawý Izraelita, w němžto lsti není.“ (Jan 1, 47.) Dwanácte let zprawowal Simplicius církev sw. Ale roku 483 dne 10. února powolal Bůh wěr-
ného služebníka swěho, aby wzal odměnu za spravedlnost swau. Pochován byl dne 2. března, na kterýž den také swátek geho se swětj. Swatě zůstatky geho chowagi se w Livoli, kdež se byl narodil.

R o z g i m á n j.

Wesšterý život sw. Simplicia není žiněho nic, než blauhá řada starostj a práce o špašení swě a o špašení owčiček swých. Není na šwětě staru, s kterýmž by starosti a práce něgake spogeny nebyly, neboť giž nad Adamem ten saud pronešen byl: že w potu twáři chléb swůg wydělawati musí. (1. Mogg. 3, 19.) A protož také my ku práci se rodjme. (Job 5, 7.) Co medle o těch lidech sauditi lze, kterjž neustále zahálejíce, nic nepracuji? — Bezpochyby neznámogim příšlowj: že zahálka wšseho hřichu gest počátek, a neznámá slowa písma swatěho, anoi bj: „že

„Kdo nepracuje, gisti nemá.“ (II. Theřř. 3, 10.)
 Nemyblarouěgřři ale nařři práci býti má snaha o ťpa-
 ťeni duře. Nerjřky niřdo, ře pro ťtarost a wezdegřři
 řlěb o řpařeni duře ťtarati ře nemůřeř? neboř řařřa
 práce řařřuhau býti můře před Bohem, řdyř ři we
 gměnu Páňě podniřneř, we gměnu Páňě w nř po-
 řraćneř a we gměnu Páňě ři řonćř; ano tařto
 pracugře i řpolu ře modřřme, anař modřřba giněho
 nic neni, neř row;neřřeni myřři ř Bohu. Neř bo-
 buřel, řřemnoři práci řwau řařřo ř hřřchem poćř-
 nagi, ř neřřpěliwosti w nř pořraćugi a ř řlenřm
 ři řonćř. Wřřař neřoliřto řhudi, alebrě i bořati magi
 řonati řřlo řpařeni řwěho; a řrāwě tito měřřby řřm
 borřiwěgi o řpařeni řwěm řracowati, geřřto magi
 ř tomu řařřu a wřřhod dořři. Ře ale tařř wře ře
 řtarāwagi o rowřře a wēřeli a o duřři řwau ne-
 řbāwagi, řroto ři řřřmo řwatě, ře řnāře wēřblauř
 řroge řřře uřo geřřelnř, neřři bořateř do řrālow-
 řwř nebeřřěho.

„Wři ř mrawenci, o lenochu, a řpyřug řeřřy
 geřo, a uř ře maurořři.“ (Přřřř. 6, 6.)

„Kdo řělā řemi řwau, nařřycen bude řřřebem,
 ale řroř nāřředugē řařřāřřy, blāřen geřř.“ (Přřřř.
 12, 11.)

Modlitba.

O Pane Zeřřřři Křiřte! řterřřř gřř obćuge meři
 řřřni řřāle o řpařeni nařře řećowal, i řřřwot řřřug
 řa nařře wřřkaupeni obětowal: řrořřme, raćřř nāř
 na řřřřřwau řř. Simpliciā rowřřbuditi, abyřom
 wřřdy řpařeni řwěho řaměťřwř byři, a niřřdy neřře-
 řřāli o wěćně řwě blāřenosti řracowati. Amen.

Život blahoslaveného Karla,

hraběte Flanderského, přijmím dobrého. (R. 1124.)

Blahoslavený Karel byl syn svatého Kanuta, krále Dánského, jehož svátek na 10. července připadá*), a Alisy čili Aděly, dcery markraběte Flanderského, Roberta. Po umučení sv. Kanuta, krále, 1066 utekla ovdovělá Alisa k otci svému Robertovi do Flanderů a tam u dvora otce svého syna svého Karla vychovála. Karel spogoroval bázeň Boží a chrabrost rytířskou v krásný celek a tudy si náklonnost a lásku téměř všeho lidu u velké míře získal. V těch dobách zahočela celá Evropa spravedlivým hněvem proti neměřícím Saracénům, kterých braunau rukou svatě země, křiví Kristovau zasvěcené, dobyvsše, tannější křesťany utiskovali a všeliké násilí jim činili. A kdo statečnosti do sebe cítil, táhl na ně. Ke křížákům, tak se gmenovali tito bogovníci, připojil se také blahoslavený Karel a chrabrosti a statečnosti svou nad jiné daleko proslul. Bracugjiccho se vítěze uvíjtal Balduin mladší, tehdejší vladař Flanderů, s upřímnou srdečností, a tak velice si statečného, moudrého a bohabogného ginocha vážil, že netoliko dle jeho rady hrabství své spravoval, noprž na důfa; své lásky i za dědice geg ustanovil.

*) Kanuta bratr, Erik, dobrý podobně, král Dánský, měl syna sv. Kanuta Lavarba, krále Švédů čili Dobříků, jehož svátek je dne 7. Ledna sv. 7, na kterýž den umučen byl, a následovně byl Kanut mladší Karlov bratranec, nikoli ale otec, gať téměř všichni Legendisté němečtí wypravují.

Karel, když u vládu země se uvázał, byl na neuvěřitelně dobrotivý a milostivý, a po ničemž více netaužil, než aby poddaní v pokoji a blaženosti živi býti mohli. On gich považoval za své děti, sebe ale za otce gegich, a protož všemožně jim v potřebách přispíval. On ge zastával proti utlačitelům; činil každému spravedlnost; k němu měl každý volný přístup, a každý našel u něho gak možná pomoc a útěchu. Stědřota geho byla zagiště neobvyčejná; on rozdal často wesskerau zásobu peněz mezi chudé, a nemage více co dáti, prodal i wlastnj oděw a ztrženými penězi nuzným pomáhal. Dřiwsem že mnohý pokřicw ramenama, nad tjm se pozastawowal, on wšak milostiwau twáři tážawal se: „Zdali negsau chudj bratry mými a zdaliž není neyswětěgšij mau powinnosti každému pomáhati, pokud pomoci mohu? A což nelze mi v krátkém tomto životě rozšiwati, abych na wěčnosti kliditi mohl?“ Geho autlá láska k chudým gewila se v neykrásněgšijm lestu, zwláště v čas neaurody a obecně draboty. Tenkráté mohl všijm právem nazýwati se otcem chudých a žiwitelem hladových. On snažil se, obilj, co možná, v neylewněgšij ceně udržeti a proto přisně zákony na lichwáre wynest; odpustil lidu welsau část danj, obmezil piwowary a gednoho dne wlastnoručně 7800 chlebů rozdal. Slowem, kdekoli se blahoslawený Karel ukázal, tam mizela nauze a strast, a newinná radost se ubostowala. Z té přičiny zasluhuge dobročinný hrabě všijm právem „dobrým“ se nazýwati.

Nad to nade vše byl také Karel welice ná-

božný; chodil každý den do kostela a nikdy mše sv. nezanedbal, nedáda si w tom ani nečasý ani zima neb wedrem, ba ani sebe důležitějšími záležitostmi brániti, mže za to, že čas, který službě Boží obětuje, bez pozhánání nebude. Přijímal také často welebnau Swátost, při stole Páně nabýwal útěchy a posily srdce, a tam učil se také Boha i bližního svého milowati, wida že před twáří Boží wšickni welcí i malí sobě rovní gsau, a že toliko ctnost a bázeň Boží zásluhu a důstojnost propůčuge. Za tau příčinau byl také nepřitelem wšeho pochlebenství a milowal toliko ty, kterjž ho upřímně a prostosrdčně na wady a poklešty geho činili pozorna, a gať welice od dokonalosti gestě vzdálen gest, mu ukazowali. — Blahoslavený Karel měl také duchowenstwo w neywětší uctivosti a držel kněží za to, gať ge písmo sw. nazýwá, totiž za služebníky Boží, a za rozdawatele swátostí, sprostil ge wšech daní, přikázal, aby se co neypřísněgi práw gegich a wýsad stetrilo, a welikými tresty stíhal ty, kterjž gim křivdu činili aneb gich hanobili.

Blahosl. Karel, žiw gsa toliko pro blaho poddaných swých, a w každém chudém Krista Pána ctě zasedil se wšij silau proti násilným a ziskuchtivým pánům, kterjž utiskowáním a nesprawedlnostmi gmění a statky své roznižowali; ale proto uwalil na sebe gegich hněw w takowě míře, že až o žiwot geho stáli. Gim w čele byl Bertulf s ugci swými, muž nesprawedliwý, násilný a neswědomitý. Rozpálení hněwem, že neprawostem gegich přitrž byl učinil, usnesli se, že geg zavraždí. Dobří lidé a přátelé warowali geg sice, on ale řekl gim s wese-

lau myslj: „My wězjme stále w nebezpečenstwj; wssak ochrany nám netřeba, gsmeli tať sřastni, že Bohu patřjme. Pakli ale wůle geho w tom, aby=chom žiwota swěho pozbyli, zdaliž pak pro swětěgšj wěc w ssanc dáti geg můžeme než gest prawda a spravedlnost.“ Z šsel tedy bez rozpaku dle obyčege do kostela sw. Donata, aby se modlil, a poklekna před oltářem rodičky Boží a w skraussenosti srdce pěl kagici Žalmy, a ledwa čtvrtý řikati započal: wrazil Burchard, geděn z spiklých s šesti průwodčjmi do kostela a pádnau ranau rozšřtjpl hlavu ubohěho hraběte, do něhož i ostatnj zlosynowě prali. A to se stalo roku 1124 dne 2. března. Sprawedlnost a pomsta Boží zastihla wšedčy zlosyn tyto, kterj wesměš hanebnau smrti zahynuli; ale na přjmluwu blahoslaweněho Karla dáli se mnozi žá=žakowě; na důkaz, že milost Boží s nim gest.

Rozgjmánj.

Blahosl. Karel, gsa prawým synem církwe katoličě, měl duchowenstwo w neywětšj wážnosti, dada nám tjm krásnj přjklad k následowánj; neboť komu wjra a náboženstw ležj na srdci, tať geho služebnjky ctjti a gich wážiti šj musj, gegichž důstognost, gať sw. Jan Zlatoušty (de Sacerd. ep. 2.) pjšse, welebněgšj gest nad důstognost křálowstau, gežto ani anděle taťowě moci nemagj, gaťo kněžj. Štrže kněze, dj tentýž swatý, odjwáme se w Krista, štrže ně spogugeme se s Synem Božjm, štrže ně stáwáme se audy blahoslaweně geho hlawy. Kde klesla uctiwost k duchowenstwu, tam kleslo náboženstw, tam tať ustala poslušnost, tam lášťa a upřjm=

nost zmizely a newěra a lhostegnost a s těmi ostatni
 hejno náruživosti směle se uhostilo. Merciz někdo,
 že nelze duchovního wadného a chybného w ucti-
 wosti mjeti. Slušiliz pať pro gedného winného
 celý welebný staro zatracowati? Gest nám domo-
 leno proto, že klesl který kněz, neposlauchati wíce
 z geho úst slowa Božího a služby Boží obmestá-
 wati? Gest domoleno gemu wzdorowati, napomj-
 nagicího snižowati, prosicím opowrhowati? Coby-
 koli wám řekli, zachowáweyte, ale podle skutků ge-
 gich se neridíte; tať prawil Kristus Pán, mage
 neschetné učitele Židowské před očima, což i nyní
 platí. Horlivý a zbožný křesťan zagisté wida wad-
 něho duchovního, mlčej raději, wady geho ukrývá
 a za klesagicího modlí se; než bezbožný cizím hři-
 chem wlasní hřichy omlauwá, a poklésky duchow-
 ního swau lenost a malátnost přikrývá. Nechť si
 duchovní za hřichy své a pohorssení, kteréž by obci
 dal, sám před Bohem odpowí, myš negsme geho
 saudci. Protož nepohrdey někdo knězem, sic ginať
 může přigiti hodina, že byš rád geg měl, ale
 sprawedliwá msta Boží ti ho nepopřege.

„Kdož wás slyší, mne slyší, a kdož wámi
 pohrdá, mnau pohrdá: kdož pať mnau pohrdá, po-
 hrdá tjm, kterýž mne poslal.“ (Luk. 10, 16.)

„Ze wšší dusse své bog se Pána, a kněží geho
 w poctiwosti měg.“ (Ekl. 7, 31.) atd.

Modlitba.

Propůgč, ó Pane a Bože náš, duchovním
 spráwcům našim ducha swatosti a maudrosti, nám
 ale milostiwě uděl ducha poslušnosti, učeníwosti a

uctivosti k nim, by šgednoceným srdcem i pastýřové i ovce Tebe Stvořitele svého milovali, velebili a vděčně oslavovali až na věky. Amen.

Dnes se také světi: Břimě sv. Jobina a Basilea a mnohých jiných mučedníků Božích, kterých za panování císaře Valeriana a Galliena a pak za panování císaře Alexandra umučeni byli; v Portu blíž Říma svatých mučedníků: Pavla, Heraklia, Sekundilla a Januaria; v Cesarei Kappadoče byli umučeni sv. Lucius biskup, Absolon a Porgius; v Kampanii připomíná se umučení 80 svatých mučedníků, ob Longobardům usmrčených; v Anglii sv. Ceadda, biskupa.

Život svaté Kunegundy, císařovny.

(R. 1040.)

Svatá Kunegunda čili Kunhuta byla dcera Sigfrida, hraběte Lucenburského a Hedvičky, která sami gsauce nábožní a bohabogní také dceru vyborně vychovávali a od dětinství již Boha nade všecko, a bližního pro Boha jako sebe milovati učili. Kunhuta rozvíjela se pod pečlivou rukou gegich jako poupě v spanilou růži, ale sličnost tváři gegi daleko přerovšňovala vůně krásných ctností: pokora, stydlivost, čistota, bázeň Boží a věčná touha po Kristu Pánu, a gegi srdce naplněno gsauce věcmi nebeskými, neznalo rozkossj světských, ale libovalo si v službě Boží a v službě bližního. Gsauc Pánu celá oddána nechtěla v staro manželský vstaupiti; a protož také tu šňatku s svatým Gindřichem, věroedau bavorským a nápotomním císařem německým ginať nesvolila, leč by i on tu panické čistotě slibem se byl zavázal. A Gindřich tauže toliko po koruně a království nebeském, učinil to od srdce rád; neboť geho láska zakládala se na Bohu, pramenu vsj lásky, nikoli

ale na rozkoši tělesné. Je srdce jeho auplně s žádostmi Kunhutiny mi saublasilo, widjme na wěnu, kteráž on newěště své přinesl. Byl to stkwostný a ozdobně zhotowený krjž, weliké ceny, nad čímž ona, giž od dáwna obraz ukřižowaného Spasitele w srdci swém nosic, nesmjrně pocjtila radosti.

Nikdy snad nebyla u dwora cjsařského takowá nábožnost wjdána, gačo za časů sw. Gindricha a sw. Kunhuty; neboť, an cjsař o blaho země pečowal, sprawedlnost činil a cirkwe hágil: modlila se cjsařowna w domě swém, starala se o chudě, starwěla aneb hogně nadárowala nemocnice a kláštery, a aby potřebám wšech wyhowěla, uspořádala dům swůg až ku podíwu sprostě. Wšedka stkwostnost a nádhernost byla wylaučena, wše pohodlji odstraněno, a w přibytku gegjm newjdáno nic, čímž by rozmárilosti se howělo; gen kaplička domácj byla stkwostněgšj a pro pohodlji od počogjka gegjho toliko dweřmi oddělená. Kolik hodin zde newiděná w horaucj modlitbě a we swatém rozgjmánj na kolenau klecj ztráwila, toliko Bohu gest powědomo. Ale při wšem tom byla sw. cjsařowna na neywoyš potorná, s každým bez rozdjlu welmi milostiwě nakládala, a žádný nuzný bez pomoci od ni neodešel. Swatj manželé wedli takto žiwot na neywoyš blažený a w službě Boží a w kagienosti si libugjce welkými kroky k dokonalosti spěchali. Těhož stěšti záwiděl gim nepřitel lidský, a počal mezi ně smě newoli a různic rozsjwati; neboť nagednau powstala řeč: že Kunhuta cjsaři a pánu swému se zprouwěřila. Cjsařowna wědauc, že newinna gest, toto ponjženj w očj wesřterého lidstwa trpčliwě nesla.

znamenajíc ale, že také manžel lehkověrně takovým řečem wíru přikládá, a že z nářku a z podezření tohoto pohoršení powstává, a mnohý prostopášník tím swau chlipnost ospravedlnuje: uzavřela w první důvěře w spravedlnost Boží newinnosti své před obličejem mešťterého swěta dokázati, a tak nazwanému saudu Božjmu se podrobiti. Gindrich kázal hned radlice do bíla rozpáliti a tak wedle sebe položiti, aby Kunhuta po nich šla. Mezi tím co se tyto příprawy dály, poklekla sw. panna a modlila se říkauce: „Pauze Bože, Stworiteli nebe i země! Tebe dnes zowu za swědku a za saude: že gsem ani Gindricha tu přítomného, ani giného gakehos člověka tělesně nepoznala.“ A domluwivši krácela bosýma nohama důvěrně a důstojně po žžawých radlicích, aniž gakeš bolesti ucítila. Lid přítomný trnul a plakal, ale Kunhuta dobrořečila Bohu za milost a za pomoc gecho. Císař wida diw tento, padl choti své k nohaum a w pokorně skraussenosti za odpustění své nedůvěry prosil. A Kunhuta gsauc plna milosti, láskawě prominula netoliko gemu, nobrž i všem nepřátelům a utrhačům swým. Od té doby byli swatí manželowé w stálém míru žíwi, wespoleť co bratr a sestra neyčistší láskau se milugíce, a o rozmnožení králowstwj Božího se staragíce; zvláště pak Kunhuta zdwočila modlitby a kánj swá, a aby tím pohodlněgi a potogněgi na modlitbách a w swatém rozjímánj trwati mohla, odebrala se do Konfuğium (nynj Kauffungen blíž Kasselu) w Hesřích. Zde dotekl se gi prst Boží, a ona upadla do těžké nemoci, a tu slybila, že klášter pro geptistý zákona Benediktinského

wystawj, pakliby Hospodin gi uzdrawiti ráčil. Než slibu swému dostála, zemřel císař Gindrich I. P. 1024. Umjrage powolal rodičů a příbuzných choti své a mnohých pánů a w přítomnosti gegich ugaro císařownu za ruku řekl: „Aly tuto zde, mně od vás aneb raděgi od Krista zasnaubenau, wracim Kristu Pánu a wám pannu neposstwrněnau.“ Weliká byla sice bolest swatě panenstě wdowy, wšak ode-
wzdagje se do wůle Boží krotila bolest swau, a tím horlivěgi za spasení duše w Pánu zesnulého man-
žela se modlila, a modliti se kázala, zwláště panen-
kláštera Kauffungského o to prosje. Mezi tím do-
stawen byl také kostel téhož kláštera a právě na
wýchročnj den aumrtj swat. Gindricha slawně po-
swěcen býti měl. Kunhuta chtějce právě w ten den
swěta se odřeci pozwala k té slawnosti mnoho bi-
skupů a pánů, aniž kdo o tom co wěděl, krom
biskupa Paderbornského.

Když den slawný se přiblížil, odložila wdowa
smutek swůg a oděná w drahě raucho, gať se slu-
šelo, slawnému obradu byla přítomna a obětowala
na oltář, na němž ponechprw nekrwawá obět obě-
towána býti měla, do zlata a drahých kamenů za-
sazenau částku dřewa swatého kříže. Když gáhen
sw. Ewangelium četl, přistaupila k oltáři, složila
wšelikau ozdobu důstognosti své, oděla se w sprostě
raucho zákonnj wlastnoručně udělaně, dala si wlasj
ostříhati a nato přigala z ruky biskupa Paderborn-
ského záwog, gaky panny klášternj nosiwagi, a
prsten na důkaz a doswědčení dofonalého zasua-
benj swého s Kristem Pánem. Tím dowrřila se
mjra radostj srdce gegjho a nemohauc děle plesu

dusse své zatagiti, zvolala vysokým hlasem: „Hospodin poznamenal twár mau, a svým prstenem zasnaužil si mne Pán, Ježíš Kristus.“

Od té doby zapomenula swatá Kunhuta úplně na bývalou důstojnost svou, a byla u středu klášterních sester živa, jako by rodem jim rovná byla. Podrobovala se každé práci, a ginal neyodpornější práce bývala jí neymilejší, modlení pak a swatá rozjímání zaměstnáním neyrozkosnějším. Uváděla mrtvením tělo v poddanost ducha, a bděním, posty a kagicností rošedky sestry daleko převyšila. Ji také bývalo neywětší radostí, když nemocně mohla nawštíwiti, ge obsluhowati a utěchu v zarmaucenau dussi liti, a kdo jí tak widěl neodolatelnu touhu po ctnostném obcowání planaucí dogat býwal, ani obraz křesťanské dokonalosti před očima měl.

Patnácte let slaužila sw. panna v klášterní samotě ženichu svému Kristu Ježíši. Tu ale těžká nemoc jí sličila, posel to Boží, zowanci jí ku snatku věčnému. Zarmaucené sestry stály aužkostliwě okolo lože; ona wšak byla tichá a klidná. Ležíc na hrubém rausse s skrausseností neyserdečnější přigala swátosti umjragicjch. Mysl gegi objírala se s Bohem, w něhož dauřala, že jí bude milosrdným soudcem, až bude klášti počet ze žiwota svého. Nešťastně množství lidu sběhlo se, když modlitby za umjragicj se říkaly. Twár gegi byla gasná a přiwětirá, ale nagednau zasmušila se, když užírela, že drahé rauchy pro ni do hrobu se připravuge. Wdlým a jako káramým hlasem prawila: „Ono rauchy nenj mě, odnešte ge, gest to cizí ozdoba. W onom zasnaužila gsem se ženichu smrtedlnému,

u tomto ale ženichu nebeskému. Nabá vyšla gsem
z lúna matky, nabá nechť se tam navrátím.
U sprostý tento oděw zawiňte bídne tělo, a po-
choweyte ge wedlé těla mého bratra a pána císaře
Gindricha, gegž widjm giž, an mne wolá.“ Po
těchto slowech poraučela gessťe dusi swau do rukau
Páně, a usnula na wěky dne 3. března roku 1040.

Průwod gegi byl wedlé žádosti gegi gen gedno-
duchý, ale nescíslně množstwý prowázelo dobroditel-
kyni swau, kteráž u Bamberce podlé císaře pocho-
wána byla.

R o z g i m á n j.

Sw. Kunhuta ač gsau příkladem wesskeré do-
konalosti učj nás zvlášť, gať se chowati máme,
když se nám na cti utrhuje a dobré gměno nasse
se prznj. U této připadnosti činme, co činila swatá
Kunhuta: „Mlčme!“ Neboť co gsau slowa, pisse
Tomáš Kempenský, nežli pauhá slowa? Powěťrim
letj, ale kamene nerozrážejj. Gsili winen, pomysli,
gaťže bys rád se napravil. Negsili wšak ničehož
sobě powědom, pomysli, že to chceš pro Boha rád
trpěti. Dosti malá to wěc, abys někdy aspoň slowa
strpěl, an gessťe silněgšjich ran sněsti nemůžeš. Slys
gen slowo Boží a nebudeš dbáti ani deset tisíc slow
lidstých. A byt pať wšedto, což neyhorššjho wy-
mysleno býti může, proti tobě mluweno bylo, co by
to škodilo tobě, kdybys wšeho toho sobě dokonce
newššimal a wíce než mrwy toho sobě newážil?
Zdalížby to wšedto gedinký wlas tobě wytrhnauti
mohlo? Kdo srdce swěho neobracj k wěcem wnitř-
njm, aniž Boha před očima má, snadno pro slowo

hanlivě zbařen bývá. Kdo vsať w Boha se důvěruje a na vlastním posauzení státi nežádá, strachu lidského prost bude. Neboť já jsem soudce; woláť k nám Kristus Pán a znatel všech skrytostí; jáť wjm, kterak se wěc stala, jáť znám, kdo křivdu činí i kdo jí trpí. Ode mne wysšlo slovo to, mým dopustěním se to přihodilo, aby zgewena byla z mnohých srdcí myšlení. „Jáť souditi budu winného i newinného, ale soudem tagným chťel jsem dřívě obau zkusiti.“ — Tak tedy není dovoleno, řečnau mnozi, o dobré své gměno a o swau čest pečowati? Gest to dovoleno ano i powinno, ale tenkrát teprwa, když mlčenj nasse bližnjmu škodj, newinnj nad tjm se horššegj a hrššnjci tjm w hrššich se zatwruzj. Z státi se může, že olaupeni bywšše o dobré gměno wššeho působení na poddaně a wššeho aucinkowání w auradě aneb w stawu swém zbaweni býwáme: tenkrát neyswětěgššj powinnosti dobrého swého gměna hágiti a cti své zastáti, sem čeli, což tentýž sw. Pawel pišše: „že lépe gest mu umřiti, nežli aby kdo chwálu geho wyprázdnil.“ (I. Kor. 9, 15.)

„Kristus Pán, když mu zlořečili, nezlořečil zase; když trpěl nehrozil: ale wydáwal se soudjcjmu ho nesprawedlivě.“ (I. Pet. 2, 23.)

„A kdo gest, gesttoby wám uškodil, budeteli následownjci dobrého?“ (I. Pet. 3, 13. atd.)

„Nepomjney na každau křivdu bližnjho swého, a žádněmu nečin w skutcjch křiwdy.“ (Ekl. 10, 6.)

M o d l i t b a.

O Pane Ježíši Kriste, Vykupiteli a mistře náš! Ty jsi byl jako beránek, ani úst neotevřel, když Ti láno a utrhané bylo, vše jsi i smrt trpělivě nesi: propůjči nám prosíme na přímluvu sv. Kunhuty, abychom vedli život svůj v nevinnosti trávil, žádnou příčinu k utržení nedávajíc, a vedli také, když nám se nevinně spílá a dobré jméno se zlehčuje, s lásky trpěliví a tišší byli, pomsty neznajíc. Amen.

Dnes se také sv. B. Cesarei Palestinské svat. Marina, mořská a Asteria, starosty; mučedníků za císaře Valeriana umučených; ve Španělsku svat. Hermiteia a Cheladonia, muč.; svat. Felice, Luciola, Fortunata, Marcie a товариšťů, mučedníků; pak svat. Kleonika, Eutropia a Basilika, vojínů, za císaře Maximiana utlačovaných; v Brizii sv. Titana, bisk.

4. Přenesení svatého Václava,

Roku 936 padl sv. Václav vražedníkou rukou bratra Boleslava. S bolestným srdcem pochovála ho matka Drahomíra v kostele svatých Kosmy a Damiana v Staré Boleslavě, ale nikdo si netroufal ze strachu před Boleslavem, zesnulého miláčka a otce svého veřejně ctiti anebo zarmacenému srdci u svatého jeho hrobu modlitbami ulehčiti. Po třech letech konečně (tak dlouho v Boleslavě odpočíval) odvážili se předce někteří bohabojní muži Boleslava žádati, aby povolil tělo zvěčnělého bratra vydvihnouti, a do Prahy přivésti, kdež po mnohá léta na vše strany blaženost rozšiřoval a utištěným byl perným štítem a nutným mocnou podporou. Boleslav boje se, aby slavným průvodem pomnění na trochu zapomenou-

tau bratromraždu se neobnovilo, a nenávisť proti němu znova newznikla: powolil sice žádosti gegich, ale pod ztrátau hrdla wešel to w noci a beze wsseho hluku wykonati a připřiliti si, aby před swjtáním w Praze giž byli. Gať nařizeno bylo, tať tať stalo se. Když ale k řece Moletnici a na to k Wltawě přigeli, našli ge tať welice rozwodněné, že bez nebezpečnstwí přegeti nemohli, jessťto ani mostu ani brodu zde nebylo. Než důvěrugice se, že na přimluru sw. Wáclawa ani wlaš s hlavy gim nesegde, spustili se do gečicjch wod, a sstastně se dostali s drabými zůstatky, gať gim rozkázáno bylo, w určity čas do Prahy. Přissedšim ale do Prahy událo se geti okolo žaláře, kdež i mnozi newinně uwěznění byli. A tu zastawili se wolowě, wezauci swatě pozůstatky, a dříwe z místa se nehnuli, až wěžňowě na swobodu propusttění byli. Lid sbromáždil se mezi tím u welikém množstwj a wida diwy, kterěž se tu dály, bál se Boha a welebil moc geho, že tať welice služebnjka swěho oslawiti ráčil. A tať tentýž sw. Wáclaw, kterýžto za žíwa wězně méně winně na swobodu propausttěl, a otroky wykupowal, tať po smrti za pomocnjka a ochrance wssem newinně trpjcjm se prohlásil.

R o z g i m á n j.

Ačkoli wssecka pomoc od Boha pocházi, a od nikoho giněho spasení očekáwati nelze, leč od Boha: nic méně Bůh na přimluru a orodowání swatých swých ochotněgi prosby nasse wyslýchá. Kolikráte giž smilowal se Hospodin nad hršsným lidem, když spravedlivý před twáří Boží za něho orodowal?

Kolikráte již odvrátil metlu od nás, protože spravedlivý za nás se byl modlil? Kolikráte již usťěl měst, ano celých království pro wyvolené své, když v prachu se kořice geg vzhývali? A můželi tolik modlitba spravedlivých, dožad geště w bjd-ném těle přebýwali, což aš wymohau nyní, an gsauce prázdni wšedy wad, co přátelé a miláckové Boží Wykupitele svého twárj w twár patří? Swatj milowali bližního svého, dožadwád geště mezi námi dleli, gaťo sebe samy, a srdečně si práwali, abychom i my milosti Boží ošwycení gsauce zákonů Páně pilni byli. Dč horlivěgi nyní náš milowati musęgi, gsauce u pramene wšši lášty; a gestliže za žiwa byli šťědři k chudým, zarmaucených těššwali, utišťowaným pomáhali, a choré uzdrawowali: zda-liž nyní w těch a w podobných potřebách náš bez pomoci nechagi? A protož s důwěrností obracugne se w modlitbách swých k wywoleným Božju, a prosme gich, aby modlitby nasse přinesli před twár Boží a ucho Páně k wolání našemu naklonili. My pať zwlášťte prosme sw. Wáclawa, aby wždy a obzwlášťte w hodinku smrti našši orodowanjm a pomoci swau nám přispěl, neboť: „Daleko gest Hospodin od bezbožných; ale modlitby šprawedlivých wyslychá.“ (Přisl. 15, 29.)

„Wjme, že Bůh hrššnjků neslyššj: ale gestli kdo ctitel Boží, a wůli geho činj, toho wyslyššj.“ (Jan 9, 31.)

„Modlitba kořicjho se oblaky proniká.“ (Sirach 35, 31.)

M o d l i t b a.

O Pane Jezíši Kriste, Wykupiteli a Spasiteli náš! Ty gfi na přimlúvu neyblahoslaweněgšji Rodičky w Kani Galileyské wodu we wjno proměnil, a náš také učiti ráčil: že kdyby dwa we gměnu twém Tě za kteraukoli věc prosili, wyslyššáni budou: o prosíme, neráčíž nás oslyšseti, když své modlitby s modlitbami swatých a wywolených Twých spogugeme, ale propůgč, aby líbezne byly před twáři Twau a my wyslyššeni se stali aučastni. Amen.

Život swatého Kazimíra. (R. 1484.)

Chceli kdy Pán Bůh nám gasný příklad swatého obcowánj dáti: woljwá k tomu lidi, na kteréž zraký své bez toho upřeně mjráme, totiž lidi znamenitě a důstogně. A tak stalo se také se swatým Kazimírem, gehož Bůh nám za příklad dokonalosti křesťanské dáti ráčil, bychom ku následowánj geho se porwzбудili. Sw. Kazimír, syn Kazimíra III., krále Polského a Alžběty, dcery Alberta II. císaře Římského a krále Českého a Uherského, narodil se dne 5. října roku 1458 w Krakowě. Alžběta gsauc sama žena swatá a plná bázně Boží, pokládala si za neyswětěgšji powinnost také dítky své ku swatosti a bázni Boží wěsti. Pod gegi pečliwau rukau prospjwal Kazimír nad bratry a nad sestry. Geho pacholetská léta plynula w newinnosti, a ušedlá mysl, přiwětíwá twář, nábožně srdce a sšlechtná sautrpnost tak krásně geg zdobily, že miláčkem národu swého se stal a wšickni něco welkého do něho se nadáli. K dorwšsenj a k dokonánj wychowánj

dán mu byl za pěstouna a vychovatele Jan Dluhoš, aneb Longin, kanovník kapitoly Krakovské, muž proslulý gať učenosti tak i nábožnosti, pokračau a vraucj lástkau ku Pánu Bohu. A ten na základu od matky položeném dále vzdělávage žáka svého Kazimíra w krátkém čase na tak vysoký stupeň křesťanské dokonalosti ho povznesl, že od něho hříchy a vssedka náruživost wýhost dostaly. Nemeďel Kazimír, co hrdost gest; důstogenstwj knížecj, rozmařilost těla a sláva zemská byly w očjch geho marnostmi, a na důkaz, že omrzel geg svět se vssemi radostmi, nosjwal toliko sprostý oděw a pod ním gestě žiněné rauchy. Geho pokrm býwal sprostý a gen w mjtě welmi skromný, on se také často postjwal a nikdy, ba ani w čas nemoci nedowolil si, gakkoli lékařowé k tomu radili, w postnj čas od cirkwe zakázaných krmj požíwati. On říkával, že postnj strawa nikdy mu neusskodila, a že když gině prostředky pomoci nemohau, tím méně zakázané krmě pomohau. Geho neywětšj radostj býwaly modlitby a služby Boží, a on se přiznal wychovateli svému, že nemá wětšjch radostj, než w kostele před oltářem Páně. Tam také chodjwal, kdykoli gen mohl, a přissel-li kdy pozdě ku dworu, tak zagistě w kostele se byl obmesskal. Na něj každý i sebe nepatrněgšj obřad cirkewnj tak podiwнау mocj působil, že při službách Božjch a zwláště při mssi swaté u wytrzenj wjdán býwal, neboť dusse geho pohřížila se we widěnj Syna Božjho, genž se křwarým apůsobem za nás obětowal. Umučenj a smrt Páně býwaly proto neymilegšjim a následowně i neyčastěgšjim předmětem geho rozgimánj. Zde wjdal gednal

mizernost, opovrženost, bídu a newděl hříšného lidstva ve vsí velikosti: a gednat zas ukazovalo se mu smilování a láska Boží v nesmírnosti své. Obraz ukřižovaného Spasitele připomínal mu vždy rozseka tagemstvoj Boží a pohled na něj rozněcoval v útrobě jeho plamen neyvraucněgší lásky a tať hluboce srdce jeho proníkal, že praubem slzy z očí se mu ronjvaly. Geho lásce ku Kristu Pánu nepostačovaly dni; nastawoval tať noci, a často modljlwal se v neyhlubší pokore přede dveřmi kostelními, až se k gítním službám Božím otervěly. Slowem v srdci jeho nebylo pro gínau gakaus wěc mimo Boha žádného místa a on s sw. Dawidem směle řeci mohl: „Co gest mi na nebi krom Tebe? a co gsem chtěl na zemi? Byť zhynulo tělo mé i srdce mé: wšak Bůh škála srdce mého, a díl můg gest Bůh na wěky.“ (Žalm 72, 25. 26.)

Gako každá nábožná dusse, tať Kazimjr tať matku Boží srdečnau wraucnosti ctjlwal. On gi nepogmenowal ginať, než swau neymilegší matkau, mluwjlwal rád o gegi důstognosti a swatosti, o gegi moci před Bohem, řdyž se za nás za hříšné přimlawá; a gehu modlitby a řeči přepřhlwaly láskau k nj. K gegi počtě složil tať přefrásnau onu písň, po něm písni swat. Kazimjra zwanau, *) a lid často geg slýcháwal, an zwučným hlasem gi pěge. Gegi opis dán mu byl tať do hrobu a tam po 120 letech opět bez porussenj se našel.

Že nábožnost Kazimjra nebyla lichá a planá,

*) Začíná se takto: *Rajběho dne pěj Marii, chwalozpěw bysse má. Omni die dic Mariae mea laudes anima.*

toho dokazuge geho přiwětivost a gasná twár, na njž se obrážel wnitřní pokog dusse pocházegící ze spogení srdce s Bohem a z podmanění wšech náruživostí, neboť nikdy nepřestlo nepravě slovo z úst geho, a nikdo také ho neslyšel o bližním něco protivného mluwiti, ano wj se, že s čeledjny swými, byt i chybugjcjmi, welmi mírně a wsljdně nakládal, a z poklestků gich laškavě káráwal. Dbýwlastní chwály zasluhugé geho láska k chudým. Gim ne-
toliko rozdal wesskeré gmění swé, anobř každé chwile gim k službám hotow byl. On sám před-
nássjwal stýžnosti utišowaných u saudu a nebbage na potupu a hanu zastáwal se gich proti nespra-
wedliwým pánům a tudy wssim právem zaslaužil slauti pěstaunem a ochrancem sirotků a wdow. Gak welice mu sprawedlnost na srdci ležela, widěti lze zwláště z geho radosti, kterau nad tjm měl: že zámysl některých Uherských pánů s králem swým Matiassem nespokogonych, od nichž králowstwí Uher-
ského koruna se podáwala, se sšatil a rozkotal. Pokora a čistota byly takměř geho hlawnjmi cnostmi; a ač žiwobytj geho bylo neauhonné a swatě, nieměně držjwal se předce za neywětssjho hřjssnjka, a často proto nad hřichy swými plaká-
wal; čistota pať panická byla mu dražssj nad žiwot, a gakkoliw rodičowě, přátelé a páni zemssj snazně ho o to prosili, aby do stawu manželského wstau-
pil, ano kdýž lékařowě twrdili, že nemoc geho ginať zapuditi se nedá, leda stawem manželským, rjčáwal: že nezná giného žiwobytj, než Ježísse Krista, Pána swého, a že nic horliwěgi si nepřege, než umřiti a na wěky s ním přebýwati. Geho srdečná žádost

wyplnila se w krátkém čase. Nemoc zmařala se, a tu zgewil mu Bůh, že den smrti geho se přiblížil. Sw. Kazimjr připravowal se na toto ošamženi s neywětšj pilností, přigal swátosti, wzal kříž do ruky a celowal geg, a w tom rozlaučila se dusse geho. Poslednj slowa z úst geho byla: „Do rukau Twých Pane poraučjm dusši swau.“ To se stalo we Wilně dne 4. března roku 1484 a w 23. roce wěku geho. Na geho přjmluwu stalo se mnoho divů, za kterauž přjčinau papež Leo X. roku 1522 geg za swatého prohlásil, a od té doby ctěgi a wzywagi geg Poláci co patrona a ochrance země swě.

R o z g j m á n j.

Uwážjme-li, gať swědomitě sw. Kazimjr cirkewnj posty zachowáwal, a gať bedlivě se chránil i w čas nemoci pokrmiti od swatě cirkwe zapowězených požíwati: zarditi se musjme nad swau rozmaritostj, kterjžto přecasto pod bjdnými wýmlewami swau nestřjdnost a nezdrženliwost omlauwáme a osprawedlnugeme. Kdyby ti a těm podobnj lidé wěděli a znali záměr, kterjž cirkew swatá s posty spogila, a kdyby měli perwnau wůli, swau swěbławost a neposlušnost přemoci a gen za máľ té lásky k cirkwi, kterau dobrý syn k swě matce mjrá, a kdyby jim záleželo na spaseni: dogista, že by o postu cirkewnjm lépe smýšleli a wěrně geg zachowáwali. Půst zagistě gať tělu tak i dusši prospjwá. Neywýborněgšj lékařowě shodugi se w tom, že častěgšj postěni a častěgšj zdržowanj se od masa naneuweš prospjwá tělu a zdrowj, a protož kdo proti

postu a zdrženlivoſti horſi, dáwá toľito ſwau neudolanost na gewo, a že ſtrjdmosti w něm nenj. Že zdrženlivoſt něco protiwněho a težkého má do ſebe, rádi wěřjme: neboť nenj nic giněho, než bog proti neſtrjdmě přirozenoſti, a bog proti myſli a ſwěwolnoſti. A které ctnoſti, geli prawau ctnoſti, bez boge proti odporným náružiwoſtem doſjci lze? Kdo tedy podrobuje ſe zákonům cirkewnjm o poſtu, tent negen pečuge o zdrowj ſwě, nobrž ſjli duſſi a taľ uſnadňuje ſi wjtěžſtwj nad tělem a nad těleſnoſti. Oſtatně wj každy katolickj křeſtan, že cirkew ſwata geſt dobrotiwá matka, kteráž nikdy neoſlychá proſjicjch djet ſwých, a náſledowně komu z důležitých přjčin poſtění a zdrženlivoſt zachowawati nelze, nechť wěrně wěc tu gi předneſe, a ona oſwobodj geg od zákona ſwěho, a taľ ſe proſjicj uchrání hřjchu a ſpolubližnj daněho pohorſſenj.

„Daniel umjnil w ſrdci ſwěm, aby ſe nepoſſtwrnil poľrmem ze ſtolu kráľowſkého, aniž z wjna nápoqe geho (totiž poľrmem Židům zákony zapowězeným), a proſil zprawce komornjků, aby nebyl poſſtwrněn . . . a po deſjti dnech ukázali ſe oblicegowě geho a oſtatnjch židowſkých mládenců lepſſi a tluſſſi, nežli wſſech giných mládenců, kteříž požíwali poľrmu kráľowſkého.“ (Dan. 1, 8. 15.)

„Zarmucugeli ſe bratr twůg pro poľrm, giž podľ láſſky nechodjſ. Neprimozugj ľ zahynuti poľrmem ſwým toho, za kteréhož Kriſtuſ umřel.“ (Řjm. 14, 15.)

M o d l i t b a.

Wšsemohaucj Bože! ty wjś, že důstognost lidſké přirozenosti nezdrženliwosti je zhanobuge: račiž medle propůgčiti, bychom gaſo ſw. Kazimjr ſtrjdmosti a zdrženliwosti pilni byli. Sſrzc Ježíſſe Krifta Pána naſſeho. Amen.

Dneš ſe taſé ſwěti: W Řimě ſw. Lucia, papeže a mučedniſka; ſw. Kaja s 27 towarýſſi, bwořenina cíſarſkého; w Niſo-
mebii ſw. Gabriána, muč. a 23 ſpolumučedniſtů; pač ſw. Archelai, Cyrilla a Fotia; w Choroſoneju ſwat. biſtupů: Baſilia, Eugenia, Agathobora, Elpidia, Aetheria, Kapitona, Neſtora a Arlábia; w Trieru ſw. Baſina, biſtupa.

5. Život blahoſlaweného Bedřicha.

(R. 1175.)

Bedřich, čili Fridrich narodil ſe w Haluně, we wſi aš 2 hodiny od Rierwerdu w Friekſtu ležjci. Dtec geſo gmenowal ſe Dodo, matka Suitburga. Dtec geſo umřel záhy, wſſač matka, žena bohabogná, wychowáwala geg pečliwě w bázni Boží a w dětinſtwj giž umykala ho čiſtotě, ſlužbám Božjim, miſoſrdenſtwj a ſpraweďnoſti. Pod gegjim pečliwym pěstowánjim roſtl Fridrich gaſo bylina, nebeſtau roſau ſwlažovaná, miſoſtně we wſſj newinnoſti. Základy k uměnj literijnimu položil podobně w otcině ſwě, pač ale ſſel do Münſtru, a tam uměnj ſwě a ſwau zbožnoſt zdoſonalil. Tam taſé učinil z láſtky k Panně Marii ſlib wěčné čiſtoty, zwoliw ſi ſw. Jana Ewangeliftu, a ſwatau pannu Cecilii, za patrony a za wzory, podlé nichž žiw býti chtěł.

Po doſkončených ſtudiích nawrátil ſe blaſ. Fridrich do otciny ſwě a tam, ani ginač na lid

působiti nemohl, študugijí mládež vyučoval, předně zákonům Božím a ctnostem a pak literárnímu umění. Netrpěl mezi študugijími zahálky a malatnosti, a aby srdce gegich se usfledhtilo a láska k Bohu w duffi gegich se roznítla, přísně o to usilował, aby službám Božím vždy byli přítomni, a bez neynemýhnutelněgšj potřeby gich se nestranili. Mezi tím přissel Fridrich do zákonných let a tak beze wššj delššj překážky na kněžstwj wyswěcen býti mohl. Duchownj zpráwce Halunstj, také Fridrich nazwanj, wyžádal si, aby nowě swěcený kněz k ruce dán mu byl, an sám wěkem a starostmi sešlý gsa, o blaho osady swě horliwostj a wytrwalostj mladjka děle pečowati nemohl. W krátkem čase stal se náš Fridrich řádným geho náměstkem. A swatě obcowánj nowěho pastýře, geho hluboká učenosť, a geho neunawená přjcinliwost přináššely hogně zně a wůčihledě rostla w osadě Halunstě bohabognost a křesťanská dokonalost.

W tom čase rozkwětal řád Prémontstrátskj w neywětšj bugarosti a Fridrich citil do sebe srdecnau tauhu, w něm žiwot swůg, co možno, na neywjš zdokonaliti. Za tau přjcinau odesšel s powolenjm biskupa Utrechtského do Marienwertu a tam do zákona wstoupil. A když se byl mnohau kážnj poswětil a dokonale znáti naučil, w čem vlastně duch a konec zákona Prémontstrátského záležj, nawrátil se do Halunu, a tam wystawěl kostel, a rozdělal při něm klášter pro řeholnjky řádu Prémontstrátského a dal mu gměno Mariengarten čili Marianská zahrada. Nowý tento zákon tak welice se líbil, že welké množstwj Fridricha o přj-

gmuti prosilo, a poněvadž gebiny klášter wšech proficij přigmanti již nemohl, wystawěl Fridrich mimo klášter Halunský gestě některé jiné a podivu hodnau obezřetnosti ge wšechy řídil a zprawoval, wšechy swatým životem předcházaje, a otcem a dobrodincem gsa celého wůkolj. Mnohé péce a rozmanité strasti, kteréž blahosl. Fridrich pro blaho stádecka swého musil snášeti, podryly konečně geho zdravj, a wracugicjho se od prohlášenj klášterů zastihla těžká nemoc a ta dne 3. března roku 1175. spasitelnému geho aučinkowánj konec učinila. Umjrage powolal naposledy bratry, a wšij osadu a pohnutliwými slowy gich prosil, aby horlili pro ctnost a za něho modliti se nepřestávali. A domluwiv řikal gestě některé modlitby, přeč pjsně, a w tom odevzdal dušsi do ruky Páně.

Rozgjmání.

Blahoslawený Fridrich wyučuge mládež, považoval za neyswětější powinnost swau žáky k službám Božjim přidržowati, a když dusse gegich gestě že wšemu dobrému schopny byly, zákonům Božjim a ctnosti nawykati. A toby mělo při wychowánj dítě hlawnj péci býti; neboť, „co prospjwá mudrowánj o věcech skrytých a temných,“ dj Tomáš Kempenský, „pro gegichž neznámost nám nebude donilaumáno w den soudný; co prospěge umění bez bázně Boží? co prospěge nadutými slowy o Trogici swaté se hádati, nemáš-li pořenosti, bez nížto w zalíbenj negš swaté Trogici? Wysoká zagistě slowa nečinj swatého a spravedliwého, ale život ctnostný činj člověka Bohu mi-

lého. Lepšíť zagistě pokorný rolník, kterýž Bohu flauží, nežli nadutý mudřec, kterýž sebe samého za nedbam, běhu nebes šetrí.“ A zagistě nemůžeme dětem dražšího pokladu zanechati nad bohabogně vychování. Možno sice, že i syn, galkoliv od neyautlegšího věku w bohabognosti stále se cwičil, w pozděgších letech náruživostmi, towaryšstwem a ginými okolnostmi s cesty Boží sweden gsa, do hříchů a zločinstw upadá, ale o těch a těm podobných lidech ugistěni býti můžeme, že swým časem opět powstanau a tjm perwněgi pať po cestě ctnosti kráčetí budau. W gegich srdci ozývá se w každě době hlas milosti Boží, a pomněni na minulá leta, žwláště leta dětinská takowau silau na ně obyčegně aucinkugi, že pať rádi po prostředcích se shánjwagi, kterýmiž by zmřhaně newinnosti opět dosjci mohli. Co medle o takowých rodičích, wychowatelích a učitelích šauditi, kterýž zanedbáwagice wzdělánj srdce dítěť, toliko takowě věci do nich cpau, kterýmiby u lidí swětšých žískali si sláwu a chwálu, kterýmiby stali se obratnými, mohli zbohatnauti, a stali se schopnými k požjwánj wšselikých rozkossj swětšých! Že těm a takowým lidem každý učitel wyučugjci marnostem swětšým milegší gest, nežli učitel náboženstw; že ti a tací lidé každau chwjsi, kterauž děti w kostele aneb při náboženstwí stráwiti magi, považugi za ztracenau, dosti často slýcháno. Ale ž rukau wassich požádá gednau Bůh dusse synů a dcer wassich!

„Umění nadýmá, ale láska wzděláwá. Pašli kdo domnjwá se o sobě, že něco umj, ten gestě nic nepoznal, gakby měl uměti.“ (I. Kor. 8, 1. 2.)

„Hleděte neyprw králowstwí Božího a spravedlnosti geho, a toto wšse bude nám přidáno.“ (Mat. 6, 33.)

„Bychť znal wšsedá tagemstwí, i wšselikého umění došel . . . lásky pať kdybych neměl, nic negsem.“ (I. Kor. 13, 2.)

Modlitba.

Pane Ježíši Kriste, učiteli a mistré náš, Tyś nás tomu učiti ráčil, že neyprw hledati máme králowstwí Božího a geho spravedlnosti: ale wiz, že my bídni zákon twůg swatý gsme přewrátili, a neyprw o chléb se staráme, o králowstwí Twé nezbagíce. D propůči nám té milosti, abychom aspoň nyni u wychowání dítet swých následowali příkladu služebníka twého, bl. Fridricha, wědauce, že sám malíčce k sobě woláš a w nich si libuješ. Amen.

Žiwot swaté Perpetuy a Felicity

a towarýšů mńčedńjůw. (R. 203.)

Zeměr po deset let šanował cjsař Septimius Severus křesťanů, nic zlého proti nim nepodnikáge, ale okolo roku 202 kázal ge po wšsedch zemi stíhati a hubiti, což se taťe s takowau ukrutností bálo, že mnozi se domýšleli, že snad giž přišly doby Antikrista. Ukrutněgi snad než ginde zůřilo se proti nim w Africe, kdež Minucius Timinianus, šjblem w Karthagině, místo cjsaře wládu držel. Mezi mnohými gatými a usmrccnými welebji se zwlášti: Felicitas, žena mladá, autěžkem giž w osmém měsíci, a Revokatus manžel gegj; pať Saturninus, Sekundulus

a Bivia Perpetua, k nimž se Satur, snad Saturninův bratr, negsa při gimánij přitomen, dobrovolně připogil. Bivia Perpetua pocházela z urozeného staru, byla 22 let stará, matkau nemluvnátka, gež fogila, a měla na žiwu gessťe dwa bratry a oba rodiče. Podobá se prawdě, že matka gegi a gedem z bratrů giž křesťany byli, druhý bratr byl teprw katechumenem, otec starický, ljtý pohan, milowal Perpetuu nad druhé děti. Než do žaláře uwrženi byli, přechowávali se tito wyznawačowé w gednom pohanském domě. Starický otec láskau k dceři pužen, snažil se wssemožně ku zapřenj a k odpadnutj gi přinutiti, prosil gi, hrozil, ano i tryznil; než wsse nadarmo, ona stála powně w předsawzetj swém, a když zarmaucen odesšel, přigala i s ostatnjmi zagatými křest swatý.

Po několika dnech byli wěznowé do hnusného žaláře uwrženi, kdež wssicni, zwláště ale Perpetua, wsselikerau hrůzu a strast, genž s takowými mistry slaucená býwá, snáseti musili. „Gá se zbrozila,“ gsau wlastnj slowa gegi, „neboť gaktě žiwa gsem podobně temnoty nezkušila. D hrozný den, o nesmjrně, nahrnutjm wěznů způsobeně parno! gaka to drzost wogáků! mne konečně i péce o dítě mucila.“ Dwa gahnowé, Tercius a Pomporius, wymohli za auplatek, že wěznům se powolilo na několik hodin ze žaláře wygiti, a na čerstwém wzduchu pockřiti, a „tut,“ wyprawuge Perpetua dále, „staral se každý o sebe. Gá fogila dítě bla dem giž wychudlé a pečliwa o ně mluwila gsem s matkau, těšila gsem bratra a Bohu gsem poraučela synáčka swého. Bolestné bylo mi na ně

dívati se, gať z lásky ke mně se trápi. V takových
 aužkostech strávila jsem mnoho dní, ale také wzdor-
 em tím jsem wynutila, že dítě mě u mne zůstalo,
 a hned jsem okřála. Starost a zaměstnání s dí-
 tetem potěšily mne, a žalář zdál se mi býti palá-
 cem, w kterémž bych raději nežli kde ginde pře-
 bývala.“

Gednau požádal bratr sestry Perpetuy, aby
 se Boha otázala, zdali umučena bude, aneb na
 swobodu přigde? Perpetua důvěřugje se w milost
 Boží, giž množstwíkráte byla na sobě zkusila, sli-
 bila mu to, a také skutečně měla wědění, z něhož wy-
 rozuměla, že fortuna mučednická jí připravena gest.
 Po několika dnech roznesla se powěst, že uwězuční
 křesťané na saud postavení budou. Na tu powěst
 přišel do žaláře Perpetuin otec a opět se wyuajnaže-
 wal, giť zapření a odpadnutí přemluwiti. „Smilug
 se dcero,“ prosil bořem šličený stařec, „smilug se nad
 šedinami mými, smilug se nad otcem svým: hoden-
 li jsem slauti otcem твоým. Gáť jsem tě těmato rukama
 do kwětaucího věku twého přiwedl, gáť jsem tě
 nad bratry twé powysřowal: o neuwáděg mne
 medle w potupu lidj. D popatř ua swě bratry,
 na swau matku a tetu; wzhledni na swě dítě,
 kterěž po twé smrti nebude moci žiti. Slož medle
 swau swěhlawost, ať nás wšedněch nezničjś, neboť
 nikdo z nás nebude směti na wěčgnost wygiti,
 kdybys pohromu wzala.“ „Tak,“ pokračuge Per-
 petua w popisowání swém, „mluwil s otcowškau
 laskawostí, líbal mi ruce, uwrhl se k nohám mým,
 a šze negumenowal mne dcerau ale welitelšynj.
 Mně bylo líto šedin otce mého, wědauc, že on

snad gedíný z celého přátelstwa gest, genž z muť mých radowati se nebude; i gala gšem se ho těssiti a djm: Co Bůh chce, potká mne na poprawissiti. Wiz, že w moci Boží stogime a ne we swé moci. A on zarmaucený odesšel.“

Druhého dne byli wěžňowé na saud postaweni a wěrekně wyslýcháni. Wšickni wyznali sřednatě wjru swau. „Když rada na mne přissla,“ sama wyprawuge, „přistaupil i hned otec můg se synem mým a stáhna mne se stupňů lessenj, proseknué prawil: „Smilug se nad dítětem swým!“ Z Hilarianus prokurator (Timinianus mezi tym časem umřel) řekl mi: Seti sředin otce swého, sseti dětinstwj pacholec, a obětug za blaho cjarů! Gá odpověděla: Toho neucinjm. A Hilarianus řekl: Gsi křestanka? a gá prawila: Gá gšem křestankau. A poněwadž otec gestě tu stál, aby mne swedl, kázal Hilarianus geg shoditi a tu metlami mrštán byl. A pád otce mého bolel mne neginať, než gakobych sama bita byla, tak mně geho stárj k řdci šlo.“

Hilarianus wynešl nynj saud, že Perpetua a Felicitas s ostatnjmi wěrcjmi s diwoťau zwěři zapástiti musjegi. Od té doby střdaly se w žaláři strasti s potěssenjm dusse. Perpetua obzwláště rmautila se, že gi otec, ačkoli geg sřrže gednoho jahna byla prošla, nemluwnátko poslati nechťel, zato ale tym zas se těssila, že přju materškého wice nežádalo, a gi také přjy žádných obtížností nepůsobily. Bolesně bylo gi opětne nawšstjwenj otcowo, kdej si zarmaucený státec waušy rwal, na zem se unvrhl a stárj swé prokljnal. Za tak bolesně doby

odměnil gi Bůh rozličným widěním, a dusse gegi okrála naděgi w brzkau pomoc Boží. Mezi tím přibližoval se den veřejných her, w kterých odsauzeni s diwoťau zvěřj na podjwanau lidu zápasiti měli. Felicitas magjc gestě celý měsíc ku porodu čekati, rmautila se, že se saudruhý w potýkání podjlu miji nebude, neboť zákony římskými se zakazowalo, těhotné ženy před porodem utracet. Z druhý wěznové želeli toho, že gi samotně zanedhagi, i modlili se k Pánu Bohu wraucj modlitby, a ona w tom okamžení ctila bolesti ku porodu. Geden ze strážných žaláre slyše gi, ana kwišj a stená, wysimjwal se gi wece: „Když nyní giž kwišš, co pať ať počneš, až diwoťe zvěři budeš přebhožena, gesto modlám obětowati nechceš?“ Dna odpowěděla: „Co nyní trpím, sama trpím: tam ale někdo giný za mne trpěti bude, anť gá pro něho trpěti mám.“ Z porodila děwčátko, kteréž gedna jěstra za dceru si odchowala.

Zde končj Perpetua popisowání swě, kteréž zagistě gegimu srdci čest a chwálu přinášji. Co se dále o utracení odsauzených wyprawuge, psáno gest na wysflownau žádost Perpetuy, od očíteho swědka. Dle zvyku a obyčeje připravil se odsauzeným den před utracením veřejně kwas, k němuž zewslugicj lid wolný měl přistup. Křesťané snažiwali se dle možnosti tento kwas proměnití w kwas lásky, agape řečený; anť poslednjkráte u stolu lásky co bratři a sestry pospolu byli, a bylotě třeba na zegtřegšj den se sjílti. Daw lidu se tlačicjho byl gin protirný, a k němu obrátiv se Satur řekl: „Wám nepostačuje zegtřegšj den podjwati se na

ty, gichž nenávidíte! Dnes přátelé, zítřka nepřátelé! Patíte nám gen dobře do očí, abyste nás w den soudný poznali.“ Ostrá slova dobře aučinkowala, lid se ztratil, a mnozí uwěřili.

Konečně nastal den gegich wjítězstw. Dni byli tišši a na twářch gegich bylo spatřiti onen wnitřnj počog duše, kterýžto na lídech s pracj swau auplně spočogených wjdáme. Poslyšme, gač o tom očitý onen swědek piše! „Den gegich wjítězstw,“ dj on, „nastal: Wesele a s wážnau twářj ubjrali se ze žaláře do Amfitheatru, gačoby do nebe, třesauce se — ne wšak báznj, ale radostj. S gajnau twářj gačo milá newěsta Páně krácela Perpetua a před gískrami zraků gegich sklopily se oči wšech diwáků. Také Felicitas se radowala, že uzdrawena gsau od porodu w bog se zwěři wegiti může, a že křwj swau podruhé křtěna bude. Přissedše do brány Amfitheatru nuceni byli, aby muži w rauchy kněžůw Saturnowých, a ženy w rauchy bohyně Ceres se oblekli. Ale welkodussná perwnost gegich protiwila se tomu řkauc: „Dobrowolně přissli gsme sem, aby swoboda odňata nám nebyla. Žiwot swůg nasadili gsme, bychom coš podobného činiti nemuseli. Tak s wámi gsme se umluwili.“ „A sama nesprawedlnost,“ prawj očitý swědek, „poznala sprawedlnost, a Tribun swolil, aby we swém oděwu, tak gačž byli, se přiwedli. Než k zápasu přisslo, měli gessťe na žádost lidu bičowání býti, a to proto, že sudjmu Hilarianowi posuňky na srozuměnaui dávali, že on nynj sice ge soudj, sám ale od Boha sauzen bude. S museli tedy giti okolo strážných zwěře, dlahau řadau rozstawených, od nichž bičo-

wáni byli, což oni s radostí snášeli, že aučastni byli z částky muč Kristových, načež byla zvržata odvázana a pustěna. K zápasu s Perpetuou a Felicitou byla nad míru divoká kráva určena. Z byly k tomu cíli obě ženy ze šatův vyslečeny a v šiti dány. Ale lid wida, že Perpetua welmi autlá gest, a Felicitas nedávno porodila, šbrozil se, a proto aby lehkým oděvem se přiodili, vyžádal. Perpetua prwnj zápasila. Kráva tať gi mrštila, že na boť padla. Znamenagje wšak že na gedně straně raucha roztrženo bylo, stáhla ge, aby bedra přikryla, „wjce studu než bolesti gšauc pamětliwa.“ Na to si uspořádala taťe wlasj, aby se nezdála truchliwau. Když wstanauc Felicitu spatřila, ana gessťe na zemi ležj, přikročiwšji podala gi ruku a ze země pozdwihla, a tať stály tu na prostranině wedlě sebe. Gle surowá ukrutnost diwáků změnila se w politowanj, načež do brány Cenevivaršě odwedeny byly, kdež gedn katechumen, gménem Rustikus na ně čekal. Gaťo z hlubokého sna probuzena hleděla nynj Perpetua kolem sebe a řekla k podiwenj wšech: „Kdy ať k diwoťe tě krávě wedeny budeme, newjm.“ Z praweno gi, žeby se to bylo giž stalo, ona ale newěřila dřjwe, až řdyž rány na těle a roztrhaný oděw byla zočila, patrně to známky přestálého giž zápasu. A zawolawšji bratra, řekla k němu a k Rustikowi: „Stügte perwně we wjře, milugte se wespoleť a nehoršste se nad mučami našimi.“

Bog a zápas mužůw s diwoťau zwěřj na giněm mjestě Amfitheatru trwal gessťe až posawád. Někteřj: Saturninus a Revoťatus leželi giž w krwi

svě, toliko Satur byl gestě bez auru: neboť di-
woký kanec neublížil mu, ani medwěd, kterýžto ani
daupě svého neopustil. „Aly tuť gsem,“ pravil
nyni k Pudensowi, wogaťu, k wjře křesťanské ná-
chylnému, „žádně zwjře, gať gsem byl předpověděl,
mne se nedotklo. Wěr medle z celého srdce. Cyhle,
teď tamto pŕgdu, a gedinyňm hryzem lewharda
dořonám.“ Z vypustili takě ku konci her lewharda,
takowau prudkostí na Saturu se ženaučjho, že ge-
dnjm skutečně hryzem téměř celý křwj sbročen byl.
„Aly toť dobrá kaupel, dobrá kaupel!“ křičel di-
wagjci se zástup narážegce na křesť ucebnjškŕw Kři-
stowých. Měg se dobře, pravil nyni Satur k Pu-
densowi, a pamatug na wjru mau a nermut se
nad tímto, nobřž budiž silen; a požádaw gehe
prstenu, namočil ho w křew swau a na památku
svěho umučení mu geg nawrátil. To wšse řdyž
se bylo stalo, hozen byl k ostatnjm mučednjškŕm,
kdež se polomrtwj dobjgeli, a kteréž mjesto Spolia-
rium se nazýwalo. Je ale lid žádal, aby před
twářj gehe odpraveni byli, wššični se do areny čili
na mjesto zápasnj nawrátili. A tu poljbiwšse se
gestě gedenkřáte na znamenj pokoge a lásky, sko-
nali ani neceknauce pod mečem katorwým. Gen
Perpetua vykřikla, řdyž neohrabany mladý gladia-
tor (poprawce) mečem do žeber gi ranil, a wššak
sama negistau gehe rukŕu na hrdlo svě položila, a
pod mečem gehe žhynula.

Rozgjmání.

„Budeš milowati Pána Boha svěho z celého
srdce svěho, že wššj dusse svě, že wššj myšli svě,

a ze wšši síly své.“ (Luk. 10, 27.) Smyslu těchto slov swatí mučedníci wesměš a swatá Perpetua zwlášt pochopila a geg také w skutek uvedla. Gí ani wězení, ani strasti, ani nářek otcůw, ani smutek matčin, ba ani wlastní dítě a wlastní život nemohli zabrániti, aby Ježíše Krista, Wykupitele svého, z celého srdce, ze wšši duše, ze wšši myslí a ze wšši síly své nemilowala. Na nich vyplnila se řeč, kterauž napsal swatý Pawel k Řimanům, řka: „Kdo nás odlaučí od lásky Kristowy? zdali sauzení aneb aužkost nebo hlad? zdali nahota čili nebezpečnstwí? zdali protiwenstwí čili meč? . . . Gist gsem zagisté, že ani smrt, ani život, ani andělé, ani knížatstwo, ani mocnosti, ani přítomné věci, ani budoucí, ani síla, ani wysokost, ani hlubokost, ani jiné stworení nebude moci nás odlaučiti od lásky Boží, kteráž gest w Kristu Ježíši Pánu nassem.“ (Řim. 8, 35—38.) Kdybychom ale tím měřítkem měřili swau lásku ku Kristu Ježíši, Pánu nassemu, co shledáme? — Shledáme, že tělesnost, ctižádnost, zisťnost, samolibost, hněw, nenáwist a věci neymrzejí od lásky k Bohu nás odwracují, což bychom asi činili, kdyby se na nás newinně walila sauzení, aužkost, hlad, nahota, nebezpečnstwí, meč a smrt? a kdyby rodičové, přátelé, příbuzní, děti i což nám nad to milého gest, ku zradě ponaukali, co bychom asi činili? Na to odpowěz každý sám sobě! —

„Chtěl-li by kdo život svůj zachowati, ztratí geg: pakli by kdo ztratil svůj život pro mne, zachowát geg.“ (Mr. 8, 35.)

„Kdo miluje otce neb matku wíce nežli mne,

nenít mne hoden; a kdož miluge syna neb dceru více nežli mne, nenít mne hoden.“ (Mat. 10, 37.)

Eleazar slavnau smrt raději nežli bídny život wyvoliv dobrovolně předcházel na popravu ... a nikoliv nepřipustil nešťastných věcí pro milování života. (2. Machab. 6, 19. 20.)

M o d l i t b a.

Tobě Pane Ježíši Kriste, celý s tělem a duší chci přináležeti. Uděl mi k tomu své milosti, abych s tebou opravdově spogiti se mohl. A až s Tebou se spogím, propůč síly, jako jsi propůčil troým sv. mučedníkům, abych s sv. Pavlem říci mohl, že mne od lásky Kristovy neodlaučí ani smrt, ani život, ani andělé, ani mocnosti ani jiné stvoření. Amen.

Dnes se také svítí: v Antiochii sv. Zola, mučedníka; v Bésarey Palestinské sv. Gabriána, jenž za císaře Diokleciána nepřivlíim byl hozen, pak ale štat byl; tamtéž sv. Theofila, biskupa, moudrosti a svatosti pověstného; a sv. Gersima poustevníka, jenž za císaře Zenona, na březích Jordanu, svatě žil byl.

6. Život svaté Kolety, panny.

(M. 1447.)

Dusse gemnocitá, srdce čistě, mysl nábožná a pro vše, což dobrého a svatého gest, horlivá, pokora nelícená, trpělivost neoblomná, a co nad to nade všecko gest, horauci láska k Bohu a k bližnímu, gsau hlavní ctnosti, gimiž se stkvěla blahoslavená Koleta. Koleta, přigmjím Boilet, byla dcera tesařova; Korbie v Pikardii, kdež se roku 1380 narodila. Gegi otec, Robert, byl nad míru dobrotivý a k chudým laskavý a štědrý, a matka,

Margareta, tať byla nábožná, že při neymenšším gedenkráte w týhoděn k swatě zpráwě a ku stolu Páně chodjwala. Z toho giž sauditi lze, že oba pilně k tomu hleděli, aby takě Koleta bážni Boží a ctnostnému, Bohu milému obcowánj uwykala. A w skutku Koleta pilně následowala rodičů swých a w autlém gestě wěku gsauć, nad obyčej w bážni Boží prospjwala. Giž tenkráte modljwala se ráda, a kocháwala se w swatém rozgimánj; giž tenkráte sljbila čistotu těla a dusse zachowati, a snažila se wšši silau Ježíšsi Kristu slaužití. Netěšjwala gi wyraženj, kterýmiž se děti tať rády zanášjwagj, ani marná mysl, ba ani těkawost myslí na ni se nepozorowala. Tyto ctnosti rostly w tě mjrě, kterauž gi let přibýwalo, a když dospěla w pannu, tať dokonalá giž byla, že za příklad wšsemu lidu slaužila. Tenkráte mjwala zwláštnj zaljbenj w saukromném žiwobytj, a aby čistoty dusse a newinnosti srdce neposkwrnila, warowala se wšši společnosti lidské, a pakli kdy družky své narostjwila, stáwalo se to, aby gich wystřjchala marnosti lidské, powzbudila k lásce Boží, a ku swatému obcowánj napomenula. Gegi řeči a slowa býwala tať tať pohnutliwá, tať hluboko srdce gjmagjci, že kdo gi koli slyšel, ana mluwj, byt by i sebe zatworzelegšj, wnitěnjmu pohnutí se neubráníl, a mnozi, zwlášť ženy a mladice, neporádně žiwobytj opustiwšse, na pokánj se dáwaly. Koleta se odřešla wšsedh zbytečných řečí, a nikdy úst neotewřela, leč kdy Boha welebiti aneb bližnjmu pomoci chtěla; wšsedho, čímž marná mysl se bawj, roztržitosť dusse plodj, a naružiwosti se budj, wšsedho to k ni nemělo přjstupu;

ano ona prosila Boha, aby sličnost tváři gi obňal a tak usnadnil zachování čistoty. A Hospodin, genž rád se naklonuge k modlitbám pokorně dusse, učinil wedle žádosti gegi; sličnost tváři zmizela, a na gegi místo nastoupila taková důstojnost a veselbnost, kteráž každého uctivosti naplňovala. Nic méně držela se Koleta v pokore své za neyvětšší hříšníci, a mezi lidmi za osobu neyopovrženěšší, kteráž hodna není, mezi nimi býti a nic nezasluhuce, než hany a potupy. Proto také utíkala wšech společností: pohanění a potupa bývaly gi milegšší než chwála, a příkoří gaškolí milegšší, než dobrodiní, a kdo hrubě gi urazil, neyvětšší radost gi způsobil. Naproti tomu milovala každého bližního s celau dusší, a obzvláště nuznj a churawj citelnau na nj měli přítelkyni, opatrovníci, anobrž i matku.

Dokawád rodičové gegi na žiwu byli, cvičila se sw. Koleta w dokonalosti křesťanské w otcowském domě, kdež obydli své skoro gašo klášter zřídila, samogediná w komůrce své buď pracujic; buď se modljic, buď gínými nábožnými věcmi se objragic. Gegi strawa bývala welmi střídmá, lože ale twrdě; často probděla celé noci na modlitbách a rozgimání přehořkého umučení Páně, a tuhau kážnj tělo w poslušnost dusse uwáděla. Po smrti ale rodičůw rozdala strowné své dědictwji chudým a dlaubo o tom přemýšlela, do kterého zákona čili řehole wstaupiti by měla, a w kterém kláštře by neylepe káti se a neydokonalegi Pánu svému slaužiti mohla. Po dlaubém přemýšlowání wstaupila na radu svého zpowědnjka do řádu Klarisšinek (od zakladatelkyně

sw. Kláry tak zvaných). Zde plnila zákony řeholní s neuvěřitelnou svědomitostí, a nepopovrženější práce bývala jí nezměnitelnou. Však vidouc, že klesla původní a prvotní řádu tuhost, ustanovila se na tom z vnuknutí Božího, že geg k původní tuhosti opět přivede, a vsselikh nerád vyklidí. Kardinál de Luna schválil tento aumysl, i vsselikau pomoc dáti přislíbil. Koleta obdrževši k tomuto konci plnomocenství chodila od kláštera ku klášteru a vssudy se vynasnažovala lázeň naprawiti a původní tuhost řehole opět uvésti. Nesmírně a nešťastně překážky a protivenství postavily se jí sice w cestu, mnozí nazýwali jí snářkau, přepiatau krepnau, čaroděnicí a t. d., ale ona snášela wse trpělivě a důvěřovala se w Boha, gehož čest gedině vyhledávala a skutečně našla semotam citlivá a o slávu Boží a své spasení duse horlivá srdce; a tak se jí přece podarilo s pomocí Boží a peronau wůli a neustálým namáháním žádaucího cíle dosáhnouti, řád Klarissk naprawiti a novými zákony ztuziti.

Pannám těmto zákona sw. Kláry dle wůle sw. Kolety měla chudoba základním býti pravidlem. Chudoba měla panovati vssudy, w oděwu, w staveních, w nábytku, ano i kostelové měli chudobní býti. Koleta byla jim w těch a vssedch ginných věcech wzorem a příkladem. Gegi oděw býwal nad míru chatrný, a z látek různobarevných sešitý: nikdy nepřissel obuw na gegi nohy; pokrmy gegi býwal co možno neysprostší, a we welmi stroucně mje, ano každý pátek postívala se až do slunce západu. Také tomu chtěla, aby vssedch sestry do-

konale světu umřely, a sebe zapíraly. Téměř wse-
liká gegi řeč k tomu gedině cíli čelila. Stawěla
gim před oči Krista Jezisse, kterýž Otce swého ne-
beského až ku smrti križe poslussen byl, a uwáděla
na pamět slova geho: „Kdo chce mne následowati,
zapři sebe sám.“ „Kdo,“ říkávala, „twrdossigné
na swé wůli slogi, teni gde po dráze k pešlu.
Naopak neznám kratšji cesty k životu wěčnému nad
odřeknutj se swé wůle.“ Dbyčegný předmět gegiho
rozgimánj býwalo přehořké umučení Páně. Zde
ožiwowala swau horliwost, zde také rozněcowala
se k neywraucněgšji lásce ku Kristu P., kterýž nás
až k smrti milowal. A kdo s to gest wypsati,
čeho pocítila, přítomna gsau missi sw., kdez se Kri-
stus Pán za nás Otci swému nekrwawým způso-
bem obětuge? Gakau uctiwost k této swaté oběti
měla, z toho sauditi můžeme, že wždy k ní pilně se
připrawowala, a aby čistým srdcem gi slyšseti mohla,
často se zpowjdała. Gegi dusse rozplýwala se tu
wraucnostj a kolikráte zdálo se, že se ponorila u
widění a patření Krista P., a že wíce w nebi než
na zemi bydlj. Lěpe a hlauběgi poznáwala tu cenu
dusse lidské, k gegjž wykaupení sám Syn Boží ukři-
žowán býti musil; a protož také pomněnj, že wětšji
část lidj w hrjššjch se brodi a Krista Pána gako
znorwu križuge, nesmjrnau bolesť gi naplňowalo;
proto měla s lidmi welikau autrepnost a srdečně
želje bjdného gegich stawu, a aby Hospodin, genž
ledwji a srdce zpytuge, na cestu spasitedlnau ge obrá-
til, wraucně se modljawala. Hospodina také pross-
wala, aby se smilowati ráčil nad dussimi w mu-
kách očistcowých postawenými, a brzo ge uweďl do

radosti. Slovem sw. Koleta chtěla tomu, aby wšeliký hřích přestal a lidé wšměš také newinně žiwi byli gať newinny gsau dítky, gimž brány nebestě gsau otewřeny.

Šest a šedesáte let byla tato newěsta Kristowa stará, když Bůh gi powolati ráčil. Nemoc zastihla gi, předchůdce smrti. Wědauc, že Hospodin wolá, aby se k odchodu připravila, přigala s newwraucněgšší nábožností swátosti a žiwot swüg dokonala dne 6. března r. 1447. Roku 1747 bylo swatě gegi tělo wyzdwiženo, při kterčžto příležitosti mnoho zázraků se stalo.

R o z g i m á n j.

Za nassich časů welmi často slycháme nařikánj, že prostopášnost a nemrawnost wúčihledě se zmáhá a roste. Gať toho až příčina? Zažme se, zdali za nassich dob dcery nasse také tak žiwy býti se snaží gať sw. Koleta žiwa byla? Tato wylstřiháwala se pilně společnosti, a wessla=li kdy mezi družky swě, rozmlawalo se o wěcech nábožných a počestných. Teď mnohá nemohauc denně do společnosti giti, dlawau by chwýlji umřela, a co býwá předmětem rozprávěť gegich? — Koleta, aby nestala se marnomyšlnau a o čistotu dusse a těla se nepřiprawila, modlila se, aby Hospodin sličnosti twáři gi zbarwil. Teď lícenj, kráslenj a fintenjenj ani konce, ať se nic nedj o oděwu a geho frogi. Z nižší trjdy uchwátila tato neřest. O, kěz by raděgi hleděly srdce ozdobiti a dusi okrássliti než tělo a twáři, kěz by se raděgi odjwaly w ctuosti nežli w šperky! „Panen a žen ozdoba nebuď je=

vnitřní, v pletení vlasů, aneb přivýjenj gich zlatem, aneb v oblačenj se do nádherného šatstva: ale ten vnitřní člověk, kterýž gest skrytý (ctnosti), záležející v neporůstitedlnosti pokogného a stydlivého ducha, kterýž gest před obličejem Božím bohatý.“ (1. Pet. 3, 3. 4.) D považme gen ohavných následků nádherného strogenj se gať pro dušši vlastnj i pro dušši bližnjho, tať i pro domácnost a obec, a nezapomeňme nikdy na slova písma swatého ano dj:

„Oděvem nechlub se nikdy.“ (Ekl. 11, 4.)

„Ehci (aby ženy chodily) v oděvu slusném, stydlivosti a střizlivosti ozdobugjce se, a ne řaděřavými vlasy, neb v zlatě, neb v perlách, neb v drahém rausse: ale tať gať slusj ženám,“ (1. Tim. 2. 9.)

Modlitba.

D všemohaucj a věčný Bože! kterýž gfi náš k obrazu svému stvořiti, a abychom Tobě podobnými se stali, povolati ráčil: propůgci nám tať, prosjme, milostivě: abychom živého obrazu Tvého na sobě marnomyšlnosti a hříšnými skutky nezhyzdili, nobř v sprostotě srdce podle služebnice Tvě sw. Kolety snažili se Tobě, genž swatý gfi, v smýšlenj a v skutcích se podobati. Skrze Ježíše Krista, gednorozeného Syna Tvého. Amen.

Dneš se tať swětj: V Mikomedii sw. muč. Viktora a Viktorina, kteříž s sw. Klaudianem po tři léta divně mučení vytrpě, v žaláři zemřeli. V Terdoně sw. Marciána, bisk. a muč.; v Cařihradě sw. Ewagria, biskupa; na ostrově Cyprus sw. Konena, muč., gemuž nobř hřeby probodeny byly, a kterýž gfi přinucen před vozem běžeti, skonai; v Syrii umučeno bylo 42 swatých muč.; v Bononii sw. Basilia biskupa; v Praze blah. Aněžky ze zákona Klarišfel, dcery krále Přemysla Otakara, † 1282.

7. Život svatého Tomáše

Atwinského. (R. 1274.)

K nešťovělejšíjm hvězdám církve katolické bez odporu patří sv. Tomáš, příjmením Atwinský, muž gať hlubokau učení, tak těž neauhonným životem velmi proslulý, od církve zvaný učitelem andělským.

Dtec geho Landulf, hrabě z Atwino, pán na Loretě a Bebastru, byl zpřizněn s královskými rodinami: Sicilskou, Aragonskou a Francouzskou; matka geho Theodora byla dcera hraběte Theota. Tomáš narodil se roku 1226, a již w autlém pacholetstwj prost byl náruživostí a rad, kteréž vůbec na dětech wjdáme; odkudž i mnozi soudili, že ho Bůh k velikým věcem určil; a newinnost geho mravů, veselá twář, peroná vůle, počestné mravy a tichá mysl, ba celá geho bytnost gewily již tenkrát: že dusse geho již nyní milostí Boží hogně oplývá. Rodičové měli z pacholete srdečnou radost, a až pětiletého dali do kláštera Kasinského k vychování, kdež se počátkům literním a náboženským učiti měl; neboť vychování nespočívá-li na wjře a náboženstwj, nemá základu, anobrž i bývá zhaubně, gaťz tomu každodenní ztuffenost učí. „U Boha toliko moudrost a síla gest, on má radu a rozumnost.“ (Job 12, 13.) Učitelové divili se rychlým pokrokům pacholíka a radili otci, aby geg (Tomáš byl tenkrát 10 let stár) na nově zřízené wysoké školy do Neapoli poslal. Než se Tomáš na místo svého určení odebral, zůstal po negalý čas u matky na zámku Loretě, a

tam swými počestnými mravy, swau bohabogností a strausseností srdce u wšeho lidu podivení zbudil. W geho duši nemohla žádná sebe hluchnější společnost ani dost malau roztržitostí způsobiti. Mluwíwal málo a nikdy zbytečně; nikdy nezahálel, ale buď se modlil, aneb se učil, aneb ginať užitečně zaměstnáwal. Také byl pomocníkem a neyhorlivějším orodovníkem za wšedny chudé, a často, aby gich nakrmil, sám lačněl, a to wše činil potagmu, řídě se pravidlem Kristovým: „Když almužnu dáwáš, ať newj lewice twá, co činí pravice twá.“

Hraběnka bogie se o newinnost mileho syna, ponawrhla manželi, aby doma geg wychowati dal, dokládajíc že mravního pořízení tak gistěgi ugde. Hrabě ale stál na swém a tak Tomáš okolo r. 1233 do Neapole se odebral.

Mravy mladého lidu w městě se scházegícího byly dílem welmi pořízeny a prostopášíny a tudy ctnosti na neyvýš nebezpečny. Tomáš negednau si přál, by opět w klášteře Kasinském byl; wida ale, že wěc to nemožná, ozbrogil se štítem wjry, a co neystrahowitěgi se chránil wšeliké podezřelé společnosti spolužákůw swých, aby snad slyše gegich daremně řeči a wida gegich zhaubně příklady, w pokušení newessel, a od nich se nepokázil. Když tedy geho towarýssowé bratrodwile a weselí si hleděli, ou se buď w kostele modlil, buď doma študowal, aneb giným slusným způsobem se bawil. Geho prospěch w umění a w bohabogností byl podiwu hodný a brzo w obém se zdokonalil, gsa w onom obdiwován od spolužáků ano i od učitelů; w tomto ale gsa gim příkladem a wzorem.

Toho času rozkvétal řád kazatelský, čili Dominikánský v neywětšij kráse a bugarosti. Tomáš šessel se náhodau s Janem a sancto Juliano, toho řádu audem, mužem to nad mjrú sledetným. A ten roznítíl wraucjmi řečmi w mladjkowi gíštru lásky Boží w neywětšij plápol, tať že powrchna swětem, gen po prawě maudrosti taužil, genž gest dokonalá služba Boží, a wzdor wssemu odporu swých přibuzných, gsa ginoch teprwa aš 17letý do zákona Dominikánského wstaupil. Rozh něwaná tım máteř pospíšila bez prodlenj do Neapole čtjc z kláštera geg wjiti. Tomáš ussel s powolenjm předstawených swých do Řjma, ale i sem následowala ho žarmaucená máteř, a nenaleznauc ho, an giž na cestě do Paříže byl, dala synům Xandulfowi a Reynaldowi w službě wogenšče cjsaře Fridricha II. stogicjm o tom zprávú, a ti wystawiwšše stráž, gali geg u Akwa-Pendente, kterěžto měščeťko mezi Sienau a gezerem Boleňským ležj, a po marněm přemlawánj geg na otcowšký hrad Ronna-Fikka odešli. Matka łogjc se naději, že prosbami, plácem a lahodnými slowy na giný aumysl geg přiwede, radostně ho uwjitala: ale Tomáš galkoli wnitiňj bolesti swě matky hluboce raněn, stál předce perwně na aumyslu swěm a uctiwě odpowěděl: že giž dáwno wšše si byl předložil, a že aumysl geho wnuknutjm Božjm gest, genuž wzdorowati nelze. Perwnostj a stálostj syna popuzená hraběňka řázala ho nynj bedliwě ostrířhati a toliko sestřám s njm mlurwiti powolila, aby ty na giný aumysl geg přiwedly. A tu lze si předstawiti bog, kterýž podniknauti musil, łdyž sestry žiwými barwami a ohnivými

slowy boleſt a zármutek matky mu lícily a laſkavými řeči, aby konečně boleſti matčině ulewil, proſily. Tomáš ale byl w předſewzetj ſwém perwný a plamennými a důraznými řeči domoſowal, že třeba ſwětu umřeti a ctnoſti ſonati, a to s takovým wyſledkem, že obě ſeſtry nábožnoſti celým ſrdcem ſe oddaly, a ſtarſſj nad to geſtě do kláſſtera wſtaupila, kdež ſe brzo abbatyſſj ſtala.

Mezi tím nawrátily ſe bratři Vandyſ a Raynald, a nalezyſe matku, ana geſtě truchli, bratr pak w předſewzetj ſwém trwá, uſneſli ſe wymoci náſiljm, čeho po dobrém doſjci nemohli. Z uwrhli ho do hradnj wěže, trhali z něho reholnj oděw, gehož odložití nechtěl, mučili ho hladem a žijní a wſſeligá neſſledyetně s njm naſládali. On ale ſtál perwný co ſtála; i mohl s žalmiſtau Páně říci: „Prátelé a přibuznj mogj ſtranj ſe mne pro nehody mě, a towaryſſi mogj zdaleka ſtogi. A ti, kteřjž wyhledawagi bezžiwotj mého, oſídla kladau, a kteřjž mého zlého hledali, rozmlauwali marnoſti, a lſti přeſ celý den ſmýſſleli. Gá pak gaſo hluchý neſlyſſel gſem, a gaſo němý, kdýž neotwjrá uſt ſwých. A učiněn gſem gaſo člowěk, kteřjž neſlyſſj, a kteřjž nemá w uſtech ſwých odmlauwánj; neboť w Tebe Hoſpodine gſem daufal; ty wyſlyſſiſ mne, Páne Bože můg. . . . Neopauſtět g mne Hoſpodine, Bože můg: neodcházeg ode mne.“ (Žalm 37, 12—15. 22.)

Nemohauce těmito proſtředky ſtáloſt geho oblomiti, wzali rozhněwanj bratři autočiffě k gedné přeſličně mladici, we ſwobodnictwj a neſtydatoſti wclmi zběhlé, a uplatiwſſe gi přiſázali, by newinného

mnicha svedla. Ausťoky a aulijnosť gegi svezla se na štítu wjry, kterýmž se Tomáš ozbrogil, neboť wida, že utěci nemožno, padl na kolena modlil se: „Pane Ježíssi, nedey, abych do tak welkého břichu upadl. Swatá Maria, orodug za mne!“ a uchopiv hlavu, wyhnal smilnici z obydlí swého a zarđen nad hanebným pokussenjm nakreslil s hlavni na stěně križ a poklekna vzdáwal Bohu díky, že swjteziti mu poprál, obnovil wšedka swá předsewzetí a ušlzenýma očima za milost w budoucích pokussenjch prosil. Ačkoliw od tohoto ošamžení milost Boží s ním stále byla, nicméně byl předce nad mjru bedliwý na sebe a w obcowání s druhým pohlawjm welmi opatrný. O! gať welmi mnoho na prwnjm wjtezstwj záleží! Nedůwěra do sebe, důwěrnost w Boha, bdění, modlitba a autěť gsau neyprospěšněgšj a neyaučinliwěgšj zbraň w zápasu s chlipnosťj.

Čas wězení nebyl sw. Tomášowi zabáškau, anobř mimo modlitby a rozgimání študowal také pilně písmá swatá a libomudračě spisy Aristotela a Petra Lombarda.

Dvě léta stráwil ubohý Tomáš we wězení, konečně ale spustili geg sestry geho e dorozuměnjm mátere w kšši po prowaze, a někerj řeholnici, bywše o tom napřed zpraweni, do Neapole geg odwedli, kdež radostně přiwítán gsa, po roce slawný slib složil. Odtud se odebral napotom do Říma, a negsa od rodiny swé wice thrán, do Řýna Koljna, kdež u slawného učitele Alberta, přigmjm Welkého, boboslowj se učil. Gsa wtipu bystřého a w učení bedliw znamenitě prospjwal. Ze wšat

při rŏssij ũčenosti swě nad mjru byl pokorný, bez newyhnutebně potreby nikdy nemluwil, poskládali mu to za tupost, ausměšně němým aneb welkým wolem ze Sicilie geg nazýwagjce. Gednau ale událo se, že od Alberta o welmi hlubokých wěcech tážán byw, tať důkladně a ostrŏwtipně odpowjbal, že rŏssični gaťo u wygrewenj diwili se, a sám Albert s plesánjm zwolal: „Cyhle my ho nazýwáme wolem, ale geho ũčenost bude gednau řwáti, že to po rŏssem swětě znjti bude.“ Od té doby chowali se rŏssični k němu uctiwě, welebje geho hlubokau ũčenost a obdiwugjce bystrost rozumu; on ale w skromnosti a pokore swě tať se chawal, gaťo by se ho to ani netýkalo a rŏsseďu zaslauženau chwálu na Boha obracel, od něhož rŏsselike dání dobré a každy dar dořonaly pocházj. (Žak. 1, 17.)

Řeta 1245 musil Tomáš k dořonání studij na rozkaz swých předstawených do Paříže geti, řdež taťe rŏssestraně wycwícen gsa, ať tomu odpjral, hodnot dořtorřkau a ũřad ũčitelřký obdržel, gegž po 20 let zastáwal, djlem w Paříži, djlem w Římě a w giných městech wlašřských bohŏřlowj ũče. W tom čase wypracowal wjce než 100 spjřjů, řterěžto rŏsseďy s tať důkladnau ũčeností a s taťowau bystrostj ducha a řručnosti řloženy gsau, že proto názwem: „dořtora anděřřěho,“ poctěn byl. Stan-
cjm u w nich bezděky na myřl připadá, že řw. To-
máš, pjřře nadobýčegným způsobem, řhůry ořwjcen býti musil, i wjme, že nikdy psáti aneb gineho coř pracowati nepočal, leč by se byl prwě pomodlil, připomjnage ři řlowa Žalmisty (103, 14.): „Ty o Hospodine řwlažugeř hory s hůry a řlodem

skutkům twých nasycenát gest země.“ Tázán gsa, gakým způsobem nejsnáze k hluboké učenosti přigiti se může; vychwalował časté modlení, posty a kagici skutky, a říkával; že sám u nobau Krista Pána a u oltáře mnohem více, nežli z kněh se naučil.

Geho nábožnost k Neysvětěgšji swátosti oltárnj ani wypsati se nedá. Před ni trávil za dne a často i w noci kolik hodin, zde vyhledával w pochybnostech ošrocení, we tmě swětla, a útěchy w protivensstwjch. Plamen gehu lásky ku Kristu Pánu cewil se na twáři zvlášt, když mšši swatau slaužil, tak že přítomný lid wida geg horauci nábožnosti planaucijho k podobnému plápolu se rozjít. Sem k nobám Kristowým kladl také spisy swé, gakoby od něho potvrzení a schwálení gich vyhledával, a aby gich požehnal, prosil, a často prosby gehu nadobycěgným způsobem wyslyššány býwaly, gako se ku příkladu s knihau: „Summa“ neboli obsah wšeho bohoslowj nadepsanau stalo. Tenkrátě byl w Neapoli w kostele sw. Mikuláše a w neyhlubšji gsa pohřžen skraussenosti peraučel Hospodinu spis tento swůg uchyblawněgšji, a tu u wytržení od země poroznescen gsa slyššel, an Kristus na kříži pnjci k němu dj: „Dobřeš o mne psal, Tomáši, gake za to odměny žádáš?“ On odpowěděl: „Žádně, Pane, leč Tebe saměho!“ D, kězby konec a cíl nassich pracj wždy také byl Kristus Pán; neboť což gest, co máme, pakli gehu nedosáhname? — Swatý Tomáš také nad mjrů horljiwal o spasení dussj lidských a Pán Bůh udělil slowům gehu takowě síly, giž ničo odolati nemohl;

lidé hrnuli se valem na kázání jeho, mezi nimiž i židé, z nichž mnozí podivuhodně obrázení byli. Zvláště si dal na tom záležeti, aby příbuzně své k poznání gegich křivd a hříchů přivedl, a ku Kristu Pánu obrátil, a Bůh požehnal práce jeho; neboť všickni dali se na pokání a v Pánu Bohu skonali. Jeho kázání bývala vždy srozumitelná a ku pochopení snadná; řeč prostá, ale plamenná a útroby lidské hluboko pronikavá. Řečem jeho tím méně se mohlo vzdorovati, žežto čemu učil, sám neysvědomitěgi plnil a Bůh mnohými zářavými slovy jeho dodával důraznosti. Z mohl medle svatý Tomáš všim právem o sobě říci, co druhdy sv. Pavel ke Korintským napsal: „Řeč má a kázání mé nebylo v slovy důvodných lidské moudrosti, ale v dokázání Ducha a moci.“ (I. Kor. 2, 4.)

Gať svatým učitelem sv. Tomáš byl, tak dokonale zachovával také a plnil všecky zákony řádu svého. Na jeho tváři gevila se vždy vnitřní radost a spokojenost duše, v obcování byl přívětivý a laskavý a na nevyšší pokorný a poslušný. Tak se ku př. událo, že když gebnau při stole dle pořádku četl, představený urážlivými řeči geg napomínal, aby gisté slovo, ač dobře pronešeno, opravil; Tomáš učinil to bez prodlení, tak gať veleno bylo. Když pak některý bratr geg z toho kárali, že představeného uposlechl, a slovo to chybně přednášel, odpověděl: „Na tom málo záleží, zdali se slabika zdlauha aneb zkrátka vyslovuge, ale řeholníku vše na tom záležeti musí, aby povždy poslušnost a pokoru zachovával.“ Gindy

zaš prodázel se w hluboké myšlénky pohřžen w klá-
stere Bononském, an geden z bratří ho neznajíc,
přikročiv k němu we gměnu přewera ho žádal,
aby do města ho doprovodil. Tomáš bez odkladu
za ním ač pro churawost welmi těžce šel, a za
to častěji káran byl. W tom potkali ge někteří
bratři Bononsíj, od nichž onen bratr pozorný gsa
učiněn, co za průwodce má, obrátil se a za od-
pustění prosil. Ale swatý Tomáš řekl: „Je nemá,
co by odpustil, gelikož poslušnost základem gest každé
řehole, kdež se člověk člověku pro Boha podrobiti
musí, gakož se byl Bůh člověku pro člověka po-
drobil.“ Tato nenucená pokora nedowolila mu, aby
něgake důstognosti cirkewnj přigal.

Ačkoli swatý Tomáš často pestonáwal, a
zvlášť na žaludek trpěl, nicméně předc se hor-
liwě postýwal, dny a noci buď na modlitbách, buď
w swatém rozgimánj, buď w gině dufferwj práci
bdýwal, a gině kagicj skutky wykonáwal. Chui swau
také tak auplně umrtwil, že ani newěděl, čeho byl
požil, a gjdage buď na to, co se čtlo pozor dáwal,
aneb do hlubokých myšlének se zabraw, co wůkol
něho se děge ani newěděl. Geho weliké ctnosti a
neobyčegná učenost hlášaly se, gať mistr Albert byl
předpowěděl, po celém křesťanském swětě, a proto i
králowé i papežowé gehu si na neywýš wážili, we
wěcech neydwležitěgšjch o radu se ho tážice. Zvlášť
šw. Ludwik, král Francý, geg milowal a rady u
něho hledáwal. Než náš Swatý prošwal, aby ho
do lomozu swětšého neurchowali, anobř popráli
mu, aby w saukremnosti modlitbami, rozgimánjm
a přemýšlenjm Bohu swému slaužiti mohl; a za

tím povoláním podařilo se mu Summam Theologiae, gať giž řečeno, spis geho neydořonalegšsij a neyduležitegšsij dořonati.

Redlauho před swau pořlednj nemocj ležel tři dni u wytrženj a přišed k sobě, prawil ku Raynaldowi, gednomu z zákonnjch bratrůw swjch: „Nynj widěl gsem tagemswj, proti nim wsse, co ať posud učil a psal gsem, malichernosti gsau. Dd tē doby nechtěl taťe nic wje o wěcedh theologickjch psati aneb mluriti, a gedině s Bohem se obirage, hotowil se k odchodu z tohoto swěta, gehoť brzkē přjssij předzwydal. Lěta 1273 pozwal geg Řehoř X. na snēm cirkewnj do Lyonu, kdej se o řgednocenj cirkwe Řeckē s cirkwj Latinskau rořowati mělo. Ač chorj wydal se předce na cestu. Geho nemoc rozmáhala se cestau, a Tomáš byl přinucen w kláštere Cisterciáckēm we Fossa-Nuova, na pomezi Neapolřkem zastawiti. Dle obyčege řšel neyprw do řkostela, a pať wegda do kláštera radostně zwolal: „Zde gest mē wěcnē odpočinutj.“ (Žalm 131, 14.) S plesáním přigali geg muissi, a wřseligat dobře obřluhowali. Wřřať nemoc se zmahala a Tomáš citil, že hodina geho se přibřžila. Tu poručil se do modliteb mnichůw, prošil pať, by ho samotného nechali, řložil obecnau řpowěd s neywěřsij řkraussenostj, a řžadal o swátosti umřragicjch. Řeť duchownj přřšel, dal se na podlahu popelem posypanau položitj, a wida duchownjho s Welebnau swátostj, řekl s neywěřsij wraucnostj: Gá wěřjm perwně, že Řeťřř Kristus, prawj Bůh, a prawj člowěť, Syn Dce wěcného a panensřē matky w tēto Welebnē swátosti podřstatně přřtomen gest, a

co srdcem věřím, ústy vyznávám. Tobě se kla-
ním, o Bože a Spasiteli můj, Tebe přijímám,
cenu vykaupení mého a pokrmu panti mé, Tebe,
pro něhož i lásky jsem študoval, pracoval, lázal
a vyučoval. Dávám, že proti Tobě nic ne-
pravého jsem neřekl, pakliby se to ale i newědo-
mosti bylo stalo, veřejně to odvolávám a svatě
Římské církvi k napravení podrobuji.“ Nato se
sebrav přičal Neysvětějšjí svátosti s neywěšší skrau-
šeností. Druhého dne dostal, smyslnůw svých úplně
mocen gĩa, poslední pomazání. Do té chvíle obj-
ral se duch jeho gedíně s Bohem a na twári jeho
gerwila se radost, že brzyce s Hospodinem se spojí,
a twáří w twár geg widěti bude. Brzy nato sko-
nal až po půl noci dne 7. března r. 1274 ve
48. roce věku svého. Průvod jeho slawilo ne-
sčíslně množstwí lidu; a poněwadž na hrobě jeho
mnoho zázraků se stalo, wyhlásil geg papež Jan
XXII. roku 1323 za Swatého, a Pius V. při-
početl geg r. 1567 mezi učiteli církwe.

R o z g i m á n í.

Následující přípowědi swatého Tomáše za-
sluhují, abychom bedlivě gich uwážili:

„Bez modlitby nemůžé duše w dokonalosti pro-
spjwati.

Duchowní bez modlitby gest jako wogák bez
zbraně.

Nemohu pochopiti, gať člověk, gsa smrtedl-
ného hřichu si swědom, může se smáti, nebo se we-
šeliti aneb pokogně spáti, gĩa tak blížek věčného
zatracení.

Kdo opravdomě chce, může spasen býti.

Neyžádaucněgšj věc w tomto životě gest —
blahoslaveně umříti.

Kdo radost má w rozprávkách o věcech marných, kdo se bogj pohaněnu býti, aneb se rozhorčí, když se gjm opowrhuge: toho za dokonalého nedržim, bytby i welké zázraky konal; neboť geho ctnost nemá pewného základu, a kdo trpěti neumí, bljzeť gest pádu.“

„Nedey sobě překážeti, aby se modlil wždydy.“
(Ekk. 18, 22.)

„Bděte, nebo newíte, kdy Pán domů přigde, u večerli, čili o půl noci, čili když krahutí zpíwagj, čili ráno; aby snad přigda w nenadále, ne nalezl wás spěcích.“ (Mar. 13, 35. 36.)

„Draháť gest před očima Hospodinowýma smrt šwatých geho.“ (Žalm 115, 15.)

„Trpěliwost skutek dokonalý má.“ (Žak. 1, 4.)

M o d l i t b a.

O Bože, kterýž gšj podiwnuu učenosti sw. Tomáše, wyznawáce swého, cirkew swau ozdobiti a swatým geho obcowánjm wzdělati ráčil: uděl nám také, prosíme, té milosti; abychom to, čemuž nás učil, netoliko pochopili, nobrž také následugjce příkladu geho, dokonale skutkem wykonáwali. Strže Ježíše Krista Pána nasseho. Amen.

Dnes se také swěti: W Césarci Palestinské sw. Eubul a mně., po němž nikdo wice w témh městě umučen nebyl; w Niomedii sw. Theofila, čili Bechumila, biskupa, genž pro zastáwánj obrací swatých wuhnan, we wuhnanstwj také zemřel: w Beluzii w Egyptě sw. Pawla biskupa, gegž podobný osud gake sw. Theofila potkal; w Brizii sw. Gaudiosa, biskupa a wyznawáce; w Thebaide swat. Pawla, přigmjm sprostěho.

8. Život swatého Jana Božího,

zakladatele milosrdných bratří. (R. 1550.)

„Gestliže wyligeš lačněmu dussi swau (udě-
liš-li mu ochotně litošť hnut gsa) a dussi ztrápe-
nau naplníš, wzegde we tmách swětlo twé, a tmy
twé budau gafo poledne a odpočinutí dá tobě Ho-
spodin wždydy a naplní blešky dussi trau, a kosti
twé wyswobodí a budeš gafo zahrada obwlažena
a gafo studnice wod, gegižo wody nemyschnau, a
zase wzdělaný budau w tobě pustiny wěků.“ (Isai.
28, 10—12.) „Blahoslavený, kterýž pamatuge
na nuzného a chudého, w den zlý wyswobodí geg
Hospodin. Hospodin ho ostřeže a objímí geg, ...
posílí ho na loži we mdlobě (geho), wšedko ležení
geho w nemoci geho prowinění.“ (Žalm 40, 2.
4.) — Wšeho toho živým důkazem gest swatý
Jan, přijmím Boží.

Neobyčejný, podiwu hodný muž tento na-
rodil se roku 1495 w Montemajor w Portugalšču,
mage rodiče sice sprostě a chudě, ale bohabogně a
nábožně, od nichž podobně k bohomyšlnosti weden gsa,
zwlašť Marii Pannu, matku Boží, ctjwal a pro-
čilau wůli, dobré srdce a newinnost dussc rodičů
miláčkem se stal. Gegich radost nad synáčkem změ-
nila se w trpký zármutek, když osmiletý pacholík,
mage mysl těkawau, s gednjm duchowníkem tagně
dům a rodiče opustiw do wzdálenných krajín odesšel.
Matka geho nad ztrátou gedináčka tak welice se
rmutila, že hořem a bolestí po třech těchhodnec
w Pánu zesnula, a otec Andrej Ciudad do zá-
kona Frantisskánščeho w Lisaboně wstoupil a tam

taž svať umtel. Jan ale upadl brzy do takové
bždy a nauze, že vši pomoci zbaven, do služby
giti přinucen byl. Z stal se pašákem u gednoho
šasáře w Dropese w Kastilii, muže rozšasného a
poctivého. Tokarád zde Jan byl, wedl život
bohabegný a newinný; a pracowitešj, poctiwostj
i šlechetnostj swau zjštal si lásku všech, kterjžkoli
geg znali. A w pravdě co zdobj mladé lidi lépe
a činj ge Bohu milými, než wěrnost, pilnost, šwě-
domitost a poctiwě newinně obcowánj? Toť ney-
lepšj základ budaucjho štěstj a blaženosti.

Léta 1522 vznikla mezi císařem Karlem V.
a Františkem I. králem Francým wálka, a Jan
gsa sedm a dwadcet let stár, táhl neyprw s císař-
šým wogškem proti Francouzům, pak ale proti
Turkům. Staw wogenšj býwá dobrým nrawům
při desť malé neopatrnosti welmi nebezpečný a zhaubný.
Počátečně bdel Jan bedlivě nad sebou a nikdy ne-
opominul w modlitbě srdce šwého k Bohu powzněsti,
aniž se styděl stará a od dáwna nawykla cwičení
nábožná šwědomitě wykonáwari. Powznáhla ale
chladlo srdce gcho, i opowrhal modlitbau, přestal
nad sebou bděti a gizlirými příklady a uštěpac-
nými řeči spolubogomnjku šweden, klesal w prosto-
pášnost a w hřichy. „A přetož, kdož se domnjwá,
že šlogi, hlediž aby ueradl.“ (1. Kor. 10, 12.)
Když roku 1536 propuštěná megřka domů se na-
wrátila, zahwel Jan tanbau, šwě rodi e i ostatnj
přibuzenstwo, o nichž po 30 let nic byl neslyšel,
nawřiwiti. Z putowal tedy do otciny šwě, ale
uslyšaw o šmrti rodičuw, geož sám přjcinau býti
se zdál, hned se zas na wěť ubjral w tom aumyslu,

že do některého kláštera vstoupí, a také skutečně v jednom špitále nemocně s lastavau wšedností a trpělivostí obsluhoval; nato pak vstoupil do služby u gedné bohaté a urozené pani za owčáka, mage let až čtyřicet. Wzdálen wogenšského lomozu a hluku, a často na samotu upaután rozpomínal si na minulé léta, a rozpomenutí na žiwobytí geho we staru wogenšském naplnilo geg aužkosti a hrůzau, hříchowě geho postavili se mu před oči w nesmírně welikesti swě, i upěl nad nimi, a že milosti žhřel, bolestně pykal. Pominění na milosrdenství Boží dodalo ubohému opět síly, že zmužiw se šwatě si umjnil, s Bohem se smjriti, a daně pohoršení naprawiti. Z napadlo mu w štraussenosti se modlícimu, že by uražené spravedlnosti Boží neysnáze zadošť by učinil, kdyby se na službu nuznému člowěčenství oddal. W tom aumyslu opustiw vlast, do Afriky se plawiti chtěl, by tam ubohým otrokům ku pomoci přispěl, a snad i keruny mučednické si dobyl. W Giberaltaru sessel se s gedujm portužálským zemanem, gegž král Jan III. na statech a gměnj trestaw, s ženau a s celau rodinou do Ceuty w Berberštu (kraginy to w Africe ležej) zawěsti rozkázal. Toho doprovodil Jan dobromelně a negen zdarma mu slaužil, anobř geg do newětšji bjdny upadlého pracj rukau swých i s rodinou geho žiwil, a aby bjdnému staru geho přispěl, ničehož neschetře i vlastnui swau mohowitost wynaložil. Na tyto doby rád rozpomínawal, říkámage, že wšedky milosti, gimž pozděgi Bůh geg obdariti ráčil, w této nezisťně lásce základ swůg magj. „Nenj nesprawedlmý Bůh, aby se zapo-

menul na práci wassi a na lásku, kterau gste ukázali ke gměnu geho.“ (Žid. 6, 10.)

Zan se w krátkém čase přesvědčil, že cile svého w Africe nedosáhne. Wzdal na vlastní oči trudný star křesťanských otroků, ale pomoci nemohl, a když konečně gedem z spoludělníkůw wjru zradiv k Mahometánům přestaupil, rozhořčila se duše geho bolestí newyslovnau, a předhazuge si, že snad tu zradu předegiti mohl, i klesal w malomyslnost a w zafánj. Zpovědujť geho, muž předložený a maudrý, wida tyto věci, radil anobř rozkázal mu, aby opustil rodinu tu, nedlauho na to opět na milost přigatan, do vlasti se nawrátil, a tam, možnoli, službě bližnjmu se obětował.

Když w Gibraltaru přistáli, šel Zan hned do kostela, a poklekná wzdáwal Bohu díky, že geg milostiwě žiwiti ráčil, a prosil, aby geg oswjtil a gakým způsobem by mu slaužiti měl, zgewil. Že ale Bůh toliko těm, kterjž gsau čistého srdce, milostiw býwá, očistil se Zan také zpověďj obecnau a neyprw pracj rukau wýžiwy wyhledáwal, pak ale obchod započal s obrazy swatými a s knihami nábožnými, nepomína nikdy kupowatele s welikým prospěchem ke ctnostem a k bázi Boží napomínati. Obchod daril se mu wýborně, a požehnánj Boží bylo s njm; načež opustiw Gibraltar odesšel do Granady, a tam baudi si zgednaw obchod swúg rozšířil a rozmnožil. Než Bůh powolal ho k swětějšim věcem, a zvláště aby zanechaw žísku pozemského duše lidšě pro nebe kupowal. A powolánj toto stalo se následowně:

Na swatého Sebastiana, gehož památka se

w Granadě s obzvláštní slávností svěťová, šel Jan do tak nazvané pausterny Sebastianské, kamž nescísně množství lidu oběho pohlaví a věstkerého staru bylo se shrnulo, poslauchar neywytečnějšího za těch časů kazatele Jana z Avily, kněze swatosti žiwota všem známého. Geho kázání, že pro Boha vše, i co neytrpějšho gest, trpělivě máme snášeti, a raději i smrti se podrobiti, nežli gedinyňm hříchem geg uraziti, probnalo jako ohnivě ššpy srdce Janowo, tak že praudy slz wyléwage, lkáním a sténáním celý kostel naplnil. Wěregně pykal nyní druhdy spáchaných hříchů a w přja se bige, blašitě wolal k nebi o milosrdenství a smilování. Také waušy a wlasy sobě rwal, a ulice města probřhage, neobyčegně se pitworil, tak že luza za nim co za šsilencem běhaje, blátem a kamenjm po něm házela a kygmi geg bila. Někteří dobří lidé dowedli kagejšho ku knězi Janu Awilowi, kterýž raduge se z obrácení gehu, w předsewzeti ho posílnil, a wyslechnuw zpowěd gehu, také potěšil a radau a pomocí wždy přispěti mu ššbil. Jan rozdal nyní vše cokoli měl, i wšj zásobu kněh a obrazů, ani swrchnjšho oděwu swěho neseštre, a stawě se gakoby rozumu zbawen byl, potupn, hanu a ubitj i vše, co newázaná luza lidu takowému w hříšně swě lehkomyšlnosti činjwá, podiwnanu trpěliwosti a tihosti dusse snášel, až někteří měšťané nad nim se šlitowawše wytrhnuli geg z ruk uličníků a luzy a do ššpitála choromyšlných odewzdali, kdež ranami, hladem, tuhau wazbau a podobnau káznj hogen byl. Ušlyšsaw ctihodný Awila, co s Janem se bylo stalo, poslal k němu gednoho z učedníkůw swých, aby ho

ě důvěře w milosrdenstwj Boží pomzbudil a napomenul, by pro Boha život swůg raděgi službě bližnjho obětowal. Po napomenutj tom nawrátila se tichá mysl do rozháraněho srdce Janowa, a s nj i swoboda. Wazeb zprossitěn obsluhowal ostatnj chorě we špitále wslidnau twáři a trpěliwosti nepřemoženau; než čjm dále zde dlel, tjm wíce rostla tauha geho, wěšterý život swůg a wšij jslu dusše i těla spašeni a službě nuznjch a chorých obětowati i býti gegich pěstaunem a otcem.

Dřjwe než ě čemu se odhodlal, putowal do Guadeloupy w Estremadure, kdež od dáwna diwotworná matka Boží se ctjwala, aby se gednať za obdržená giž dobrodinj poděkowal, a gednať takě o pomoc a o milost ě budaucjmi pracem a podnikánjmi prosil. Na to gal se w Granadě dřjwj na weregnejm trhu prodáwati, požehnany wýděleť mezi chudě rozdáwage, wida pať, že mnozi mezi nimi gsau chorj a nazi a cbydli wšeho zbaweni, nagal roku 1540 dům a určil geg za autočissiě wšsem, kterjž by ho potřebowali. Přigjmal každěho chuděho i chorěho; sám ge na plecech swých do domu nosilwal, mýwal gim noby, žjřdil pro ně postele, zapatirowal ge pokrmem a léky, a aby o dusi takě pěči měli, ge napomjnal, a aby šw. zpowědj s Bohem se smjřili pewně usilowal, a tať položil základ ě budaucjmu řádu Milosrdených bratij, kterjž až na nasse časy s welským prospěchem a užitkem chorě a nemocně ždarma přigjmá a lečj. Wšse to činilo mu welské wýlohy, geho wýděleť daleko přewyšňugjci; protež nucena se widěl, oby watele Granadě o almužnu prositi. Chodjwal

dům od domu, žebře a velkým hlasem volage, a hlas jeho srdce a duši pronikavě byl tento: „Buďte bratři v Kristu neynucenými milosrdní sami k sobě a dobře si číňte!“ Podivně toto žebrání, lastavá péče o choré a nuze a nezjistná lástka ku každému otevřely mu srdce, a ruce všechudě obyvatelů Granadských; i poskytovaly mu ochotně všecko, čehož nutným a chorým bylo třeba, ano i někteří k němu se připojovali choré obsluhovati pomáhali. Zvláště arcibiskup Granadský, Petr Guerrerus, nad žitvotáním milosrdného ústavu se radoval, bohatě podpory mu uděluje; a jeho příkladu následovali i mnozí jiní bohatí a urození, tak že téměř nikdy špitálu nic nešcházelo. A kdoby také byl Jan, wida geg, an wšse ku blahu blížního vynakládá, a ani vlastního života nešetře, bez almužny propustil? Píšíť sawěci spisowatelé: že gedného času w královském špitále pro choromyslné, a právě w tom, w kterémž před časem Jan sám chorován byl, zhaubný oheň vypukl. Život mnohých chorých byl w patrném nebezpečnstwí. Jan ale wrhnuw se s nebezpečnstwím vlastního života do plápolavícího ohně na svých plecích nemocné, kteriz by jinak byli uhoreli, wynášel, dříve neustana, až všickni zachráněni byli. Ačkoli w ohni semo tam běhal, nebylo ani gemu, ani kterémužinému s chorých ani za vlas usťkozeno. Wnitřní oheň horauci lásky byl silnějši než oheň pozemský.

Geho lástka nezawjrala se toliko w aužke meze špitála, ale krom něho wztahowala se na všechudy chudé a choré. Wždy ho boljwalo, když slyšel, že někdo nanzi a bjdu trpí a tu také dříve obdechu si ne-

popřál, až mu pomohl. Jeho upřímná k člověčenstvu láska vždy měla některý prostředek pomohoucí, čímžby se bližnímu pomohlo. Jedněm ku př. dával peněžitau podporu, že pak doma klidně živi býti mohli; jiným zaopatřil dílo, že se mohli práci rukau živiti; opět jiným přispěl dobrá radau; flowem, nebylo snad žádné záležitosti, w njžby Jan newěděl buď pomoci aneb aspoň dobré rady uděliti. Je mezi těmi, gichž se sw. Jan ngjmal, také někdy některj nehodni byli, dosti možná, ano swatý Jan býwal častěji napomínau, aby opatrněji almužnu rozdával, an ten aneb onen gj nepotřebuge. On říkával: „Do toho mi nic není, ai sám si za to odpowj; čeho gá udělugi, udělugi we gměnu Božim a z lásky k bližnímu.“ Jedneho času dowěděl se Jan, že markys Farifenský pan Gindrich de Bibera w Granadě dlj. Toho poprosil o almužnu, a obdržel od něho a některých jiných panů 22 dukátů. Gindrich wěda, že zde zcela neznán gest, chtěl se přesvědčiti, zdali láska Janowa k chudým skutečně tak welká a také tak nezjistná gest, gať powěst o nj šla. Přestrogen šel mu tedy w nočním šteru w austrety a prosil o pomoc řka: že chudý gest zeman, kterýž zde pro gakausi spravedliwau při dliti muss, a nemá, z čeho by žiw byl. Jan mu dal hned wšsedky peníze, gež neblauho před tjm w domě markysa byl obdržel. Tato nezjistná láska, genž nepřemjta, zdali pro Boha prossci pomoci zasluhug, čili nic, překwapila Gindricha takowau radostí, že středěmu dárci druhého dne netoliko dukáty nawrátil, přidada padesát pět kusů, ano brž pokud w Granadě se zdrjowal, každodenně hog-

nan petrawau špítál zaopatrowal. „Skládey po-
klad šwůg w přikázáních (podle přikázání) Mě-
vyššího a prospěge tobě wjce nežli zlato.“ (Si-
rach 29, 14.)

Dobroděgný lidumil nestaral se toliko o tě-
lesně blaho bližního swého, ale předewšim o spa-
sení duše pěči měl, obracege zvláště zřetel šwůg
na diwky, kterěž buď chudobau, buď ginými wá-
ssněmi swedeny newinnost swau buď již zmřhaly,
aneb aspoň we welkém nebezpečenstwj k pádu byly.
Častěgi chodil k nim, klekal před ně a slzawýma
očima a milostnými slowy obraz ukřižowaného Spa-
sitele w rukau prošwal a zapřisahal ge, aby hříšný
žiwot opustily a utíkaly přiležitosti k hříchu. Často
požebnal Bůh swatě snahy geho a mnohě hluboce
kleslé osoby wracely se na cestu kázně a bázně
Boží, a Jan, aby ge budaucího pádu uchránil,
pomáhal jim, gať gen widěl: gedny prodal za
šlechtě muž, gině, genž w zdrženliwosti žiwý byti
chtěly, pracemi opatřil, aneb do klášterů přiwedl.
Gať welice mu spasení bližního na srdci leželo,
widj se zvláště z následugjci události. Gaťsi An-
tonjn Martini přišel do Granady, aby se instil
nad wražedníkem bratra swého, Petrem Belasčo.
Než se sand wynesl, žiwil se w městě rufianshwjm
(swednictwjm, kupljištwjm); o smjrení ale s wra-
žedníkem, ač wzácně a wážně osoby o to snažně
ho byly prošly, slyšseti nechtěl. Sw. Jan dowědew
se o tom, Bohu wšse porańcege, šel, aby smjrení
mezi oběma stranama způsobil, a rufiana na cestu
sprawedlnosti obrátil. Potkal ho na meřegně ulici,
a padna před nim na kolena, wytáhl křížek (gegž

wždy pri sebé nosil) takto reče: „Tak odpusti tobě zde vyobrazený Bůh, bratře Antonjne, gačož gá tě prosím, abys nepříteli svému odpustil. Rozvaž, že Bůh gakkeli nespurně milosrdný, nisterať milosrdenstwj neprokáže těm, kterjž k bližnjmu milosrdui negsau. Nepřítel twůg prolil krew bratra twého, ale prwě prolil pro twě i mě hřichy tento Bůh twůg jwau krew, Wice má ti státi krew Syna Božjho odpustitěnj prosjci, než krew bratra o pomstu wolagjci.“ — Slowa tato plamennau šrdecnostj pronounceda pronikla prsa Antonjna, kterjž takto odpowěděl: „Bratře Jene! Gá odpauštjím ze srdce aublawnjmu nepříteli svému, a dci býti geho přitelem a twým towaryšem: pomož mi, aby dusse má ku škaze nepřistla. Gá tě powedu do žaláře, aby wězen přissel na swobodu, ty ale dowed mne do špitála, abych s tebau Bohu a chudým slaužil.“ ... Wězen byl propuštěn, oba nepřátelé se smjřili, a oba šli s Janem službě Božj a bližnjho se obětowat. „Swlekanie s jebe starého člověka s skutky geho ... oblečte se gačo wywolenj Božj, šwatj a Bohu milj w štřewa milosrdenstwj, w dobrotiwost, pokoru, mjrnost, trpěliwost: šnássegjce geden druhého a odpauštěgjce sobě wešpoleť, máli kdo proti komu gaku žalobu, gačož i Pán odpustil wám, tak i wy.“ (Kolof. 3, 9. 12. 13.)

S těmito milosrdnými skutky spozowal sw. Jan stálati trpěliwost we wšsedy protiwenstwjch a pewnost we wšsedy bolestech. Modlitba a spasitedlná rozgjmánj býwala geho neywětšj útěchau a obyčegnou pracj w prázdnych hodinách, a to geg učiuo tak pokorným a tichým, že žádná chwála, od-

kudkoli přišla, nebyla s to, dost málo jim pomáhanti; a píše se, že kdýž gednau u královského stolu od krále i synůw geho welké se mu prokazowaly poctivosti, on tak se chowal, jako by se ho to ani netýkalo: a naopak osoby, kteréž mu lály, porýbuzowal wsselikými dobrodinjimi, aby mu wrecně spílaly. Pro ty a mnohé jiné ctnosti dal mu biskup Tudeňský přigmj Jan Boží, a také zvláštnj oděw předepsal.

Neustálé starosti a namáhánj pro blaho bližního podryly zdravj swatého Jana, a konečně geg, an se byl w čas welké powodně zastudil, na lože uwrhly. Nejprw ukrýwal sice churawost swau, aby chudj se nezarmautili, ale konečně předce ulehnutí musil. A tu některj puzení wěšši horlivoštj než opatrnoštj obžalowali geg u arcibiskupa Granadského Petra Guercera winjce geg: že we špitále powaleče a darebně ženské přechowáwá a chudé tudy žtracuge. Arcibiskup newěda nic o geho nemoci, kázal geg k jobě powolati a wytykal mu, co proti němu se bylo doneslo. Ale Jan odpověděl w pokore a uctivosti: že we špitále on sám gediným gest brššněkem, a že zasluhugé aby wyhnán byl, a poněwadž Bůh nad dobrými a nad brššnější slunce své wzházeti necháwá, nemožno ty, kteréž ostatnjch gsau nedokonalejší, k domu Páně odehnati, zvláště an mimo to jiného autočistě nemagi. Tato pokorná a štraussená odpověď líbila se welice biskupowi, kterýž milostiwě geg propustil, ochranu a pomoc mu slibuge. Ale Jan upadl brzy na to do tak těžké nemoci, že wice z ni nepowstal. Znaménage, že od chudých bratrů swých rozlauciti se musj,

sepsal wšeděn domáci nábytek, naznamenal wšedý wěřitele špitála i co jim powinnowan byl, a wškeré záležitosti w pořádek uweďl, a zpráwu nade wšim do rukau Antonjna Martini složil.

Powěšť o geho nebezpečně nemoci roznešla se štrešbítě po Granadě a lidé wšeho statwu a powolanj nawštětowowali geg, wšim, čeho nemocný potřebuge, ho podporugje. Gedna šledjetná panj, Anna Dšoria, mnohými prosbami a přemlawánjím přinutila geg, aby se do gegiho domu přestěhowal. Pláče a nářku nebylo ani konce, když geg odnášeli. On sám dle možnosti se zmužiw, potěšil chorých, a požehlaw jim prosil, aby za něho se modlili. Z zde nawštětowowali geg obywatelé Granadštj, a mezi nimi také arcibišup, tažjci se, ždaliby co měl, co by ho znepokogowalo? Načež Jan následowně odpoweděl: „Tři wěci mne šaužj; prwui že za tolikera dobrodinj Bohu tak nedokonale gšem šlaužil; druhá že tolik chudých a štydlivých sice i od ošawnosti k počánj přiwedených opustiti mušjm, a třetj gšau dluhy, které gšem z lášty k Bohu učinil.“ A tu wztáhna ruku wyňal spis, w němž dluhy šepšány byly, a bišupowi geg odewzdal. U wnitřnostech pohnut prawil k němu bišup: „Synu můg! buď dobře naděge. Z ohledu prwui wěci šaušcy w neškončené žášluhy ukřižowaného Špasitele. Chudě přigjmám gá pod šwau ochranu; a což dluhem žuweš, gá zaprawjm, šluge učiniti tak, gačo byš ty byl učinil.“

Znamenage, že hodinka rozšaučenj se blžj, pošlňil se šwátostmi s štrausšeností a wraucností, šterauž se wšicni wzdělali, a pak wštana z lože po-

klekl, a blaubau chwjli na kříž w rozgimánj hle-
děl, a konečně prawil hlasitě a srozumitelně: „Je-
žíši, w ruce twé poračím dussi swau!“ a w tom
dusse od těla se oddělila, w 55. roce věku a w
12., co službě chorých se zasvětil. Pohřeb geho
byl nad mjrú slavný, neboť i Bůh mnohými zá-
raky služebníka svého oslawil. Roku 1690 pro-
hlásil papež Alexander VIII. Jana za swatého.

Tak byl Jan gako obložená zahrada, gako
studnice, gegíž wody nemyschly. On wzdělal, což
od dáwna puštěho bylo, a w den žly, w den smrti
saudu wyswobodil geg Hospodin.

R o z g i m á n i.

„Buďte milosrdnj bratři sami k sobe, a sami
sobě dobře činte!“ tak říkával Jan Boží o almužnu
prose. W slowech těch welká prawda gest obsažena:
Milosrdný k sobě gest, kdož pro Boha bližnjmu mi-
losrdenstwí prokazuje, a dobře sobě činí, kdož blíž-
njho w čas nauze neopauští. Milosrdenstwí pří-
náší nám za žíwa i po smrti hogné owoce. Ga-
kau slastí nenaplnuge nás wědomi, když gíme chu-
dému bližnjmu pomohli? D, kážby bohati a mocni
gen gedenkrate se chtěli přewědčiti, že není wětší
slasti nad slast, a sladší radosti nad radost, kterauž
milosrdenstwí w útrobě naší plodí! A zdaliž pak
w čas wlastnj potřeby opuštěn a bez pomoci zů-
stane ten, kdož rád a štědre w cizí nauzi pomá-
hal? Wděte a wižte! zdaliž nežehná Bůh statků
a gměnj štědrých a milosrdných dárců? Nestřádáme
si milosrdenstwím pokladů pro budoucnost? nebýwa
také Bůh milosrdný a miloslivý k těm, kterjž rádi

milosrdenství prokazuje? Almužnu praví sv. Augustin ukládaš peníze u Boha na auroky: zde pŕŕgceš, tam zase ti navrácenó bude; zde dáwáš wěci pomijegícij, tam ale obdržíš nepomigitedlně. A protož mŕže chudý takto k bohatému mluwiti: „Wiz, zdali gá almužnu twau přigimage, tobě wětšŕho zisku nepřinášŕjmi, nežli ty mně? neboť kdyby někdo daru twého nebral, gať si wyměnjš nebe za zemské zbožŕ? Pohrdey mnau, pakli ti třeba není také milosti Toho, kterýž tebe i mne stworil.“ — Podobně piše také sw. Basilius, řka: že gaťo ebilŕ tomu užitek nese, kdož ge rozšíl: tak také chléb udělený dárci toliko býwá prospěšný.

„Blahoslaweněgi geť dáti, než bráti.“ (Efk. Apofst. 20, 35.)

„Dáwajte a dáno wám bude: mjru dobráa a natlačenau a natřešenau a osutau dagŕ w lŕno nasse. Táuž zagistě mĕrau, kterauž mĕriti budete, bude wám zase odměřeno.“ (Luk. 6, 38.)

„Gaťo na auroť pŕgcege Hospodinu, kdož se smilowává nad chudým. Dni za dobrodinŕj odpłatŕ gemu.“ (Přŕsl. 19, 17.)

„Kdo dáwá chudému, nebudeť nužeti; ale kdož nedbá na prošŕciho, trpĕti bude nedostatek.“ (Přŕsl. 28, 27.)

„Zawři almužnu w srdci chudého, a onat wyprošŕ tebe ze wšseho zlého.“ (Efk. 29, 15.)

M o d l i t b a.

Roznĕť o Pane! na přŕmlowu sw. Jana w srdcích našŕch plamen pravě lášŕy, bychom wady swĕ napravili, bližnímu swĕmu horlivĕ slaužili, a

milosrdnými skutky Tobě, genž láška gš, vždy wjc a wjc se podobali. Amen.

Dnes se také swěti: W Antinoe w Egyptě sw. Filemona a Apollonia, mučedl., genž po mnohých mukách stati byli; tamtéž sw. Artana Theotika a třech giných, kteří utopeni byli; w Rí-komedii swat. Quintilla biskupa, mučedlníka; w Kartagině swat. Pencia, gahna a tomarišse swat. Cypriána we vyhnanství gělo; w Africe sw. Cyrilla biskupa Rogata, Felixe a mnohých giných; w Toletě we Španělsku sw. Juliana, biskupa a významáce; w Anglii sw. Felixe, biskupa a blahozvěsta we východní Anglii.

9. Život swatě Františky Římské.

(R. 1440.)

Sw. Františka dává nám patrný důkaz, že člověk w každém stavu a w každém povolání Bohu dokonale slaužiti může. Bylať žiwa w stavu panenstvem, w stavu manželském a w stavu wdovstvem; oplýwala bohatstvím a zápasila s bídou; přálo gi štěstí, a nehody w patách gi stihaly; býwala w společnostech osob důstojných a wznesených, a trávila život w saukromnosti, vzdálena hluku swětstého; a nicméně we wšech těch případnostech byla wzorem dokonalosti křesťanské, swými životem dokazujíc: že těm, kteří Boha milují, wšechy věci na pomáhají k dobrému.

Františka se narodila roku 1384 w Římě, odkudž i Římskán sluge, z rodiny bohaté welmi a wznesené. Dtec gegi gmenowal se Pawel Burco a matka Jakelina (Jacabilla) Rosfredeschi. Pán Bůh gi obdaril tak obzwláštijnými milostmi, že každý budaucj swatost gegi předpowídal. Giž w dětinských letech mohla se na ni pozorowati skromná a prostá duše, srdce autlocité, mysl nábožná a mrawy neauhonné, a tenkrátě také giž milowala čistotu w

taľowě mjře, že pohľed aneb dotknutí se těľa řwěho bez boleřti řrdce řněřti nemohľa; děťinská wyražení neměla pro ni řádně wnady, ale řím wíce gí těřřřwala řauřromnosť, modľitba, rozgímání a řwatá čtení; a pakľi řdy řwědomí; pokleřku gí winílo, přřřně řa to ře řála. řyto owřřem dobre wľařnosti řw. řrantířřř rořřauřmí ľety takě rořřly u welķe mjře a ona, gaľřli teprw gen ař ředenáće ľet řará, a aľřli w hogností a rozķřřřch wyřrowaná, nabľřžela marností a řalowostí wřřřho řwěťřřřho řbořř, a že do řlášřtera rořřauřř, roďičům řwřm se wyřřnala. řterěřřto ale tomu řwoliti nečřřce, řařřľili gí Wawřřncowí Ponćianowí, řednomu řřľečřtněmu řřmanu, řa něhoř ře takě pozďěgí, pořřľřřna řady roďičů, řaľo řady řořřř, ač ř boleřřřm řrdcem prořřdala.

Gaľřli Ponćiani byl muřř řokonalý a řřľečřtný i takě wřřř ľařřy auřřně řodný, a aľřli wěďěl, že čot řukau řwau neřřřřřřř nečřřř: nemohl ři přřdce toho řagiti, že řeřř to welķá a wřřčná obět, řterauřř mu řrantířřř přřřeřřla, řdyřř poťřačře náľřonností řwau řu řlášřřřřřřř a řwobodněmu řřau, řa muře ře wďala. řyto řwaby rořřmnořřřly u Ponćiana wřřřnosť a náľřonností ř čotí řwě, řterěřř ře proťo wřřřmořřně řnařřř, aby mĩlowané řauřřromnosťi a ode wřřřřho řwěťa wřřďalenostíi tak welice nepohřřřowala. řďal gí na wůľi, řďali do řřľečřřnosťi wřřčných paní čoditi aneb řaďěgí w řomáčřnosťi a řauřřromně řřwa býťi čře. řrantířřř, gířř od děťřřřřř neyřřľaďřřř řaďřřř býřřalo a wyrařením neymĩľeģřřř řořř řľauřřiti, wyřřwoliľa ři řauřřromnosť a řamotu, a mĩřřto řwěťřřřř řaďřřř

a veselých kratochvíl, kteréžto bez toho často buď samy v sobě hříšně bývají, aneb aspoň hříchy plodí a škodu na duši a na těle přinášejí, raději se kochala v modlitbách, v svatém čtení a v spásitelném rozjímání. Mimo to co neydočkaleji plnila vesměre povinnosti, kteréž co manželce, matce aneb hospodyně přináležejí. K manželce měla se vždy wšlondě a laštawě, činila mu wšlecko, což mu jen na očích widěla, wůle jeho byla vždy ochotně a bedlivě pilna. Za to byl k ní také Ponciani nad míru laštaw a celau silau duše své jí milowal, a tak po 40 let w slasti a strasti gedna duše a gedno tělo spolu živi gšauce, wzorem manželstwa se stali. Frantiska gest ona statečná žena, o níž se píše: „Důwěřuge je w ní srdce muže gegjho a zjstú nemá nedostatku, prokazuge mu dobře a ne zlé po wšlecky dny života swěho. Ruku swau otewřela nuznému a blaně své wztáhla k chudému. Usta swá otewřela maudrosti a zákon milostiwoosti na gazyku gegjm; spatřila stěžky domu swěho, a chleba zabálcíwa gšauc negedla. Powstali synowé gegi a neyblaboslaweněgšj nazýwali, a muž gegi chwálil jí.“ (Přísl. 31.)

Po smrti tchýně své přigala Frantiska, ačkoli gestě welmi mladá, zpráwu a wedení rozsáhlého hospodářstwj, a wedla ge s takowau opatrností a obezřetností, že wšickni se tomu divili. Tyto wšak starosti nemohly ani okamžitě w duši gegi stále w Bohu shromážděné dost malé roztržitosti způsobiti, vždy wěděla záležitosti své tak uspořádati, že jí také dosti času zbýwalo k modlitbám a k rozjímání ku zpráwě Boží a ku přigjímání

Neswětěgši swátosti. S čeledi swau nakládala wždy wšidně, za bratry a sestry gi magic, wzbu-
zowala gi k bohabegnosti a swornosti; modliwala
se s ni wečerni i gine modlitby, čtala gi nábožné
knihy a upadl-li který z nich do nemoci, co matka
o něj se starávala. „My chodíme,“ říkávala, „do
špitálu posluhowat cizim chorým, proč bychom toho
s podobnau lástkau swým wlastním neprokazowali?“
Z gegiho domu newyssel žádný chudý bez štědré
almužny a útěchy, ano ani ti, kteříž buď žebrati
nemohli aneb žebrati se styděli, zapomenuti nebyli;
gako anděl strážný byla Frantiska ochranau a po-
mocnicí wšem, kteříž pomoci potřebowali, a zvláště
w čas drahoty tak welká dobrodiní gi prokazo-
wala, že manžel o dům swůg bože se, gi w tom
bránil, ale hogně Boží milosti reznicežene zášoby
wymohly gi opět auplnau swobodu.

Manželski gegi bylo také dětmi požehnáno.
Frantiska z wlastní zřustenosti wědauc, že sime
bázně Boží, máli se ugmauti a owoce nésti, w
autlá srdce se siji musí: nawykala dítě gi w aut-
lém wěku zbožnosti a lásce Boží; bystrým okem
bděla nad gegich newinností, a pečlivě wše, co po-
russením hrozilo, odstraňowala. Nesluffné obrazy,
necudné knihy a spisy nárůživosti plodící a žijící
byly wšedky odstraněny a w oheň wmetány. —
Klešá-li kázeň a rozmnožuge-li se swůdnictwí, kdož
tím winen, ne-li zhusť rodičowě, kteříž příkladem
a nedbalostí swau děti swě ku zkáze a ku zhaubě
wedau. „Gesliže pak kdo o swě pčce nemá ...
gest horší než newěřící. (1. Tim. 5. 8.)

Ponciani widěl se w čoti swě Frantiske ne-

wšlowně blaženým býti a proto gi dal na vůli
 konati, co by se gi koli k zmelebení Boha příhod-
 ným býti zdálo, žádných překážek gi w cestu ne-
 klada. Tu teprw počala bohabogná žena tělo své
 tuhau kázní mrtwiti. Odřekla se wjna, ryb a wšeho,
 co by koli tělesnosti a smyslům lahodilo, masa ne-
 jídala než w nemoci, a twrdý chléb býwal gi ney-
 milegšším pokrmem. Častokrátě také stalo se, že z
 uzlůw chudých suchý chléb wyndawala co lahůdku
 pro sebe geg schowáwagje, a čerstwé a dobré krmě
 gim dáwala. Šat a oděw gegi byl sprostý a hrubý,
 a plátno ani w čas nemoci na tělo gegi nepřišlo.
 Důtky, kterýmiž se mršťawala, byly opatřeny ostrými
 železnými háčky a na nahém těle nosila žiněné
 rauchy. Přitom byla také nad míru pokorná, pokládá-
 wala se za stvoření neynhodněgšj a klesla-li ze sla-
 bosti lidště gen dost málo, i hned se za to přísně tre-
 stala a welice kála. W pokore své chodila také
 za město do winice sbírat drjwí a buď sama do
 města ge nosila aneb na mezku wozila, chudým ge
 dáwagje. Na chudě sama žebráwala a někdy také
 mezi nimi sedáwala. Pomněn j na hřichy lidště pů-
 sobjwalo gi welikau bolest a spravedlivým hněwem
 gi naplňowalo. Rozgjmáwala si často přehovřě umu-
 čen j Páně a nezřjďka tak hluboce se w rozgjmání
 zabrala, že až rány a bolesti na rukau a na no-
 hau cjtíla. W modlen j byla tak pokogného ducha,
 že gi netoliko nic nemohlo wytrhnauti, anobř žet
 také na wšefcký nehody a straští své zapomínala.

Bohabogný a dobroděgný žiwet sw. Franti-
 šky roznesl se brzo po celém Řimě a mnohé uro-
 zené a wzácné pan j zardiwšse se nad marnomyšlností

swau, odřekly se wšech rozkošij a wšij swětstě nád-
hernosti a sw. Frantisky na cestě ku ctnosti co ney-
ušilněgi následowaly. I spogily se w bratrstwo a
pod ochranau blaheslawené Panuy Marie, kučij
žákona Olivetského za swé zpráwce a ředitele na
dráze ku dokonalosti si wynwoliosse. Audowé bra-
trstwa nešťládali slawných slibů ani neopauštěli
domowa swého aniž zvláštnjm oděwem od giných
panen a žen se lišili, nobrž prostě toliko zákony
Benediktinské zachowávali.

Koho Bůh miluge, toho i třešce. Také sw.
Frantiska staré této prawdy na sobě zakusila,
mnohými nehodami stihána gšauc. Toho času pa-
nowaly we Blassich rozbroge a wogny, za ge-
gichž trwánj Ponciani roku 1413 newinně na stat-
cích trestán, a ze země wypovězen byl, a geho ney-
staršij syn Jan přišel do zageť. Tyto nehody ne-
zformautily gi, ani důwěry gegi w prozřetedlnost
Boží nepodryly, anobrž upewnily. „Bůh dal,“ ří-
kávala s bohabogným Jobem, „Bůh wzał. Tě-
šim se ze ztráty, poněwadž Pán Bůh tomu tak
chtěl. Nechť na mne Bůh sessle, cokoliwěk, vždy
budu swatě geho gměno welebiti a oslawowati.“
Po skončených různicich nawrátily se opět doby klid-
něgšij a Ponciani dostal statky swé nazpět. Gednať
tyto střidagiej se nehody a gednať ušledhtile ctnosti
sw. Frantisky přesvědčily také Ponciana, že krom
Boha milowati wše na swětě uenj nic než mar-
nost a trápenj dusse, a protož rád prosbám man-
želky přiwolil o zdrženliwost ho žádagiej a také
ochotně gi pomáhal klášter slawěti, genž měl au-
toritěm býti pannám a ženám; swětu a wšij nád-

hernosti geho umiragicjm. Do téhož kláštera uvedeny zákon byl zákon Benediktinský, k němuž se ještě některá zvláštní pravidla připojila, a tak položil se základ k novému řádu, genuž Oblatinský říkali, protože slavné sliby negmenovali se Professio nobří Oblatio, což znamená tolik co o běh. To se stalo r. 1433 a papež Eugen IV. po čtyřech letech nově této věhole potvrdil.

Defawád Ponciani na žiwu byl, nemohla Františka do kláštera wstaupiti, ještě manžel gegi w bitwách mnohými ranami zemřel a stále nemocen gegi pomoci a obslaužení potřeboval. Ale po geho smrti špořádala weškeré záležitosti své a nedbagie na snažně prosby syna svého, žádala w neyhlubší pokore, aby do zákona Oblatinek přignuta byla r. 1437 dne 21. března. Se srdečnou radostí uwítaly gi zákennice a gednoblásně, aby gegich welebnu matkau a předstawenu byla, prosily. Ale ona chtěla w pokore své mezi nimi neyposledněgší býti a protož práce neyprotiwněgší s neywětší ochetností wykonávala, ano gednau, když se chleba sestrám nedostávalo, chtěla žebrot giti. Předstawená ale kláštera bránje tomu, prawila, žeby raděgi sama žebrotau šla, než aby se Františce w tom powotilo; nácež tato odpowěděla: „Dauřám, že Bůh ginať se o nás postará.“ A wzawšši zbytky chleba, přezehnala gi a předkládala sestrám w takowé hegnosti, co by na dwa dni bylo postačowalo. Na rozkaz svého zpowědníka musila konečně zprawu kláštera na sebe wzjiti, giž také až do své smrti držela, gsauc příkladem pokory, chudoby a nelícené pobožnosti. Gegi napominánj podobalo se prosbám a

míruplná řeč gegi s takowau silau nádra a srdce proníkala, že niko wzdorowati nemohl. Ona také w noci nawššterowávala sestry swé a wzbuzowala ge k bděnj a bedlivosti, a perwnau rukau uzdu kážně w kláštěře udržowala, slowem na ni naplnila se řeč sw. Pawla, giž k Řimanům napsal ika: „W přá=cech buďte neleniwj; duchem wraucj; Pánu slau=žicj; naděgi se radugicj; w sauzenj trpěliwj; na moľitbě uřtawicnj. — Nebuďte opatrnj sami u sebe.“ (Řim. 12, 11. 16.)

Za takowé ctnosti nadal gi Hospodin mno=hyimi neobyčegnýmj milostmi. Často byla wjdána u wytrženj; zgewowal se gi anděl strážný a stále po boku gi krácel, tenkrát teprw gi opauššěge, když klesala w malomyslnost aneb se nad pracemi swými mrzela, aneb ginať se proběssila. Z toho mohla snadno nahledati, že Hospodinu nad odemzdánj se do wůle gebo, nic milegšsijho nenj. —

Čtyry leta byla giž Frantisska w podiwu ho=dné swatosti mezi sestrami w kláštěře žiwa, an syn gegi neystaršsij Jan nebezpečně na hlawničku se roz=stional. Aby ho potěssila a na zaopatření se při=prawila, odebrala se promázena gednau sestrau do domu gebo. Nebezpečenstw giž pominulo, syn se pozdrawowal. Bracegje se do kláštěra, upadla sama do těžké nemoci, načež se opět na rozkaz zpo=wědsnjka swého do domu syna swého nawrátila. Wzdálenu býti od sester swých přicházelo gi owšsem za těžko, wšak poslušnost té oběti žádala. Frantisska znamenala brzo, že z lože wjce nepowstane. S ney=wětšsij wraucností dala se nynj zaopatřiti swátostmi. Gasná twář a wšidná mysl neopuřtily gi po celý

čas nemoci, ano i tu gessťe wssedň známě wzbuzowala k ctnostnému obcowánj a sestrám horlivými slowy powołánj gegich na srdce kladla. Z syna swěho ponapomenuwssí modlíla se několik hodin w tichosti, a modljc se skonala dne 9. března roku 1440, 56 let stará gšauc.

Po smrti gegi stali se mnozi zázrakowě a lid hněd gi co swatou ctíl; ale za swatou teprw papež Pawel V. roku 1608 gi prohlásil. Gegi swatě tělo pochowáno bylo w kostele panny Marie Nowě, odkudž lěta 1638 dne 24. srpna wyzdwiženo, a do skwoštněho hrobu w témž kostele položeno bylo.

Rozgjmánj.

Porownáwáme-li život swűg se životem sw. Frantissky, ach nastogte! gať wadnými se býti shledáwáme! Gelikož ona wždy a we wssedň připadnostech žiwota swěho stále zákonů Božich pilna byla, a starosti a pěče o věci nebeské wšborně s starostmi a s pěj o věci pozemské a tělesné w shod urwáděla: my bídnci podobáme se chorému, genž tanžj raděgi po tom což škodj, než co prospjwá. Mám každá giná práce gest milegssj, než práce o nasse spasenj, a loporěnj obchodnjkůw a kupcůw, nebezpečnstwj wogákůw, přebděně noci učěnjch swědčj proti nám a z lenosti winnj nás, kterjžto pozemského zjstu nad spasenj wěčně si wážjme, to gest: minauce wěc, za stjncm běháme. D wjzmež, že nebe snáže se do bude, než se promrhá, neboť ctnosti nestogi nás tolik namáhánj, gaťo hřjchowě a zločiny. Gho Kristowo sladssj gest a břjmě geho lehčj, než gho dábłowo

a bříme hrissných žádostí. A přece, — gaky to nefsmyl! — raděgi pod bremenem tělcnosti úpjme, než abychom gho Kristowo nesli. Kdybychom gen desátý djl práce a času, který vynakládáme na žist pozemský, obětowali na spasení dusse své, ó gak bychom se blížili k dokonalości, gak snadno bychom swatými se stali; ale takto . . . píšme dobrovolně w zahynutí.

„Až dořawád maličci milowari budete dětinstwí, a blázní těch věcí, kteréž gim gšau škodlivě, žádati budau, a nemaudři nenáwiděti umění?“ (Přisl. 1, 22.)

„Synowě tohoto swěta opatrněgši gšau, nežli synowě swětla w pokolení swém.“ (Luk. 16, 8.)

„Ustáli gšme na cestě nepravosti a zatracení, a chodili gšme po cestách nesnadných, cesty pak Páně neznali gšme.“ (Maudr. 5, 7.)

M o d l i t b a.

O Bože, lásko má! neopausstěg mne, srdce mé gest plno hořkosti a bolesti, nebey, abych zahynul! Bjdný gša, nemohu bez Tebe spasen býti, ty gediné můžeš mne podle swatě wíle své obuowiti. Učiň to, ó Pane, lásko má! neb můžeš to učiniti. Uděl srdci mému gakž učinil hořlivě služebnici své, sw. Františce, swětla swěcho a plnosti své milosti, s čímž nadán do dobroslbezne wíle Twě se odewzdávám! Který buď požehnaný po wšedky věky wěkůw. Amen.

Dnes se také swětí: W Mysse sw. Řehoře, bratra sw. Basilia, přigmim Welkého; w Barcelone sw. Paciana, biskupa ctnostmi a wšimlowností přewěšného; w Bononii swatě Kateřiny, panny a qbatyše, † 1463; w Yorku blahosl. Bosa, biskupa, † 686; sw. Bitala, opata zákona Basilianského w Armentum a Ravolle, † 994.

10. Život čtyřiceti mučedníků

Sebastiánských.

Když Valerianus nad východními zeměmi samowládu Římského císařství obdržel a w dobrém rozumění s Konstantinem Velikým stoge, křesťanům swobodně wjru swau wyznáwati powolil: podobalo se, že církwi utěšenější a pokognější doby nastaly. Ale mimo nadání rozdwogili se oba císařové, a Valerianus gsa gestě pohanem, gakoby na wzder Konstantinowi, křesťany pronásledowati počal. Mandát k pronásledowání gich byl také Agrikolowi, wladari w Menšij Armenii doručen, kterýž kdýž cetl, že na rozkaz císaře Valeria wšickni modlám obětowati a klaněti se mají: wystaupilo ze šfiku wogenšého čtyřicet mužůw prostosrdečně wyznáwagjcich, že křesťani gsau, a že žádná muka gich nepřinutí, aby se Krista odrekli. Gména gegich gsau gak následuge: Kwirion, Kandidus, Domnus, Meliton, Domiciánus, Eumocius, Sisinnius, Heraklius, Alexander, Klandius, Athanasius, Balens, Elianus, Helidius, Akacius, Bibianus, Helias, Theodulus, Cyrillus, Flavius, Severianus, Valerius, Chudion, Sacerdon, Priskus, Eutychijs, Eutyches, Smaragdus, Filoktemon, Aetius, Mikolaus, Eysimachus, Theofilus, Xanteas, Aggias, Leontius Hesychijs, Kajus a Gergonius. Wšickni byli muži mladí, šwajhle rostlí, ctnostným obcowáním a rektorstwím proslulí, a u velké wáznosti u lidu i u dwora samého stogiej. Kragané sice nebyli, ale stegná wjra w Boha Dce a Syna zeho pautala gednoho ke druhému swazky wěčně trwagjcími, ne-

rozvojžitedlnými. Saudce uslyšaw gegich wyznání, zarazil se, newěda, zdali mjrně, čili přijně s nimi nakládati má; posleř ale na mjrnosti se ustanowiw, milostně a lastkawě gim domlawal, aby twrdosřig= nostj swau wěčně hanby na se newalowali, a budawli wůle cjsarowy poslušni, welikan odměnu slibowal. Když pař poznal že u wjtr mluj, změnil řeč swau, twrdě gim domlawal, okazowal šřipce a giná mucidla, až i samau smrtj brožil. Než bogownjci Božj udatně na swěm stogjce, prawili mu, že wěci, kterěž gim slibuge u porownání s odmě= nau wěcnau, o njž ge připraviti chce, malicherně, ba ničemně gsau, poněwadž tyto wěčně gsau trwa= gicj a nade wšse pomysřlenj wzneseně, onyno ale pomjgegicj a marně. „Co ale do wýhrůžek,“ doložili, „ty náš pranic neděšj, neboť Tobě toliko moc dána gest nad tělem našim, kterýmž gsme my se pohrdati naučili, ale dšse naše žádné tělesně moci podro= beny negsau. . . . Pro wjru a lářku k Bohu ne= cháme se mučiti šřipcemi, aneb ohněm upáliti aneb zařymkoli giným zpřisobem trýzniti.“

Takowě odpowědi se wladar owšsemě nenadál a hněwem rozpálen řázał metlami ge mřřkati a že= leznými hářy bořy dráti a posledně okowy spiatě do řaláře uwrci, přemysřlege zatjm, galým zpřisobem by ge usmřtiti měl, až mu konečně následugicj napadl. Přáwě byla zima, kteráž w Armenii obzwlášřtě řrutá býwá, a tenřrate studenými pšlnočnjmi wětry o mnoho se zwěřřila, gsauč téměř nesnesřtedlná. Na bljřřku města byl rybniř celý zamřřlý, a tam řázał wladar gmenowaně bogownjřř zcela nahě nočnj do= bau postawiti, a aby pořřsšenj řu zapřenj wjry řjm

wěšši bylo, na blizku teplau lázeň připrawiti, aby w nj, který by se stal gemu powolným, okráti mohl. Ušlyssawše wýroť wladarůw, pospýchali swatj mučedlnjci radostně a wesele na určité místo a swlečše oděw swůg wespoleť se těšili myšlěnkau, že po přestálé bjdě a bolestně noci wěčné radosti se stanau aucastni, řkauce: „S oděwem tjmto odložme také starého člověka, genž břišnostj swau poťazen gest. . . . Nuže, odložme rauchu pro rág, kterýž gsme byli ztratili. Gak se můžeme Hospodinu odměniti, kterýž také pro nás obnažen byl? Co gest medle na tom welkého, když služebnjř trpj a snášj, což geho Pán byl utrpěl! Ba my gsme sami byli ti, gestto gsme Krista Pána byli obnažili: učiu me tehdy zadosť za břišy wogákůw, kterýž gsau byli Spasitele swého s oděwu swlekli. Přiřrát owšem zima, rág ale přjgemný; led zhaubný, odpocinuutj ale potěšitedlně. Maličko gestě wytrwey me a lůna Abrahamowo bude nás na wěky zahřjwati, a za gednu straštnau noc wyměnjme si wěčně trwagjci blaženost. . . . Kolik ; nassich spolubogownjků padlo w bogi wěrnost zachowawagjce smrtedlněmu králi swěmu! a my bychom se zdráhali k zachowánj wěrnosti prawěmu žiwěmu Bohu žiwot dáti w oběť? Kolik zločinců, na zločinu swěm dopadnutých, utrpělo smrt za trest, a my bychom gi neměli pro sprawedlnost podstaupiti? O bratři, buďme stálj a nedeyme se dāblu přemoci! Gen tělo trpj, nešetřme ho, a poněwadž umčiti musjme, umčemež, abychom žiwi byli. Staniž se milau oběť tato před twářj Twau, ó Bože, a přjgmi náš gako oběť žiwau a přjgemnau, když krutým mrazem Tobě se obětugeme!“

Tak wespoleť se těšice a silice celau noc stráwili w naděgi buďaucjho spaseni, a gednomyslně wolali: „Hospodine! čtyřicet nás přišlo na bogiště, nedey, aby nás méně došáhlo wjězstwj. Kž ani geden z toho počtu neschází.“

Mezi tjm odebrali se strážnj na odpočinutj, až na toho, kterjž při kaupeli bděl, šetře odsauzených, zdaliby snad života zachowati nechtěli; a ten zhrjwage se při ohni, měl neobyčejně widěnj. Widěl totiž anděly s nebe sstupujicj a we gměnu krále nebeského udatným bogownjům odměnu přefrášau podávajicj. Geden ale neobdržel ničeho. Přemýšleje o tom, proč 39 gen odměněno bylo! eyhle! tu odstranil se geden od spoludruhů přefonán frustrstj muť a bolestj a do teplé kaupele se utekl. Ledwa ale w ni wstoupil, bjdně chaulostiwý zrádce zahynul. Tato zrada naplnila ostatnj bogownjky nesmjrným hořem, ale Hospodin wyslyššew modlitby gegich potěšil gich doplněnjm počtu. Neboť strážnj wida tyto wěci, pohнул se w útrobě své, a milostj Boží ošwicen odložil oděw šwůg a připojio se k ostatnjm dewět a třidejti wyznal, že křesťanem gest. „Pane Bože,“ wolal, „wěřim w tebe, w něhož i tito wěřj; připočti mne k nim, učiň mne hodna, abych pro tebe muťy a potěšenj trpěl. Tak se wyplnilo slowo apostola Páně: „Kterěž Bůh předzřidil, těch i powolal, a kterjchž powolal, ty i oslawil.“ (Řim. 8, 30.)

Tu pozdwihl swatj Kwirion hlasu svého řka; „Kterj Bůh gaťo Bůh náš! aneb kterj Pán gaťo Pán náš? aneb kdo Bůh mime Boha našeho? Ty gš Bůh, kterjž sám činjš diwy weliké a ne-

prátele nasse zničil gŕi a satana gŕi zahabil,“ a počal žpivati: „Spasena mne učin, Hospodine, nebo se giž nedostává swatého“ atd. (Žalm 11, 2.)

Když nastalo gitro, a Aŕikolaus widěl wſſe, co se bylo ſtalo, kázal swatým mučedlníkům neyprw hnáty přelámati, pať ale těla gegich na káry naložiti a do ohně wmetati. Wſſiční byli giž mrtwi aneb ſmrti blizci, wygma neymladſſího mezi nimi gmiěnem Melitona, kterýž až poſud žiwotni ſily požíwal. Pochohowě domnjwagice ſe, že ſnad geſſtě ſ zapřenj Kriſta ſe přemluwiti dá, nechali ho po zadu. Ale matka geho gſauc přítomna, nemohla této liché autcpnoſti ſněſti, gaťkoli wdowa a ſwaru ſproſtého a žena chudobná, tŕpce to pochohům wytýkala. A přikrociwſſi ſ ſynu ſwěmu napomjнала geg ſ ſtáloſti a pať wzawſſi geg w náruč, položila ſ oſtatnjm ſaudruhům na káru, řkauc: „Muže, milý ſynu, dokonči ſſiaſtně tuto paui ſ towarýſſi ſwými, abyſ ſe ſtal dokonalyim!“ Co ona takto mluwila nebeſtau oplywagje radoſti, dokonat takě ſyn gegi a ſ oſtatnjmi na hranici uwržen byw, ſhořel. Aby křeſtanům po ſwatých mučedlnjcih ani památky nezuſtalo, kázal Aŕikolaus zuſtatky gegich w řeku wmetati, potopiti a zničiti, ale řizenjm Božjm byly zhauby uchowány, a welké diwý a zázŕaky dály ſe u nich.

Rozgimánj.

Sw. Efrēm, wydywaluge ſtatnoſt těchto ſwatých mučedlnjků, takto o nich napsal: Maudroſt mudrcům a wýmlywnoſt řečníkůw zahabil příklad, kteréhož ſlawni zápaſowě ſwatých mučedlnjků nám

poskytnutí. Tyranové a saudecové dějí se widauce wjru, zmužilost a stálost swatých těchto bogowníků. Ale gať my se budeme moci před spravedlivým saudem Ježíše Krista omluviti, kterjžto, gsauce bezpeční před pronásledováním a mukami zanedbali gsme Boha milowati a o spasení dušs swých pracowati? Uy gať to rozdíl! Na gedně straně swatí mučedlnjci držicj se nerozlučně Boha i w neytrpčích žkasskách; a na druhé straně křesťané, kterjž nazwijce, gakkoli w pokogi, předce Bohu zawjragi srdce swá, na kteráž auplně má práwo. Gá djm opět: co si počneme w onen hrůzyplný den, na němž celá nasse budaucnost záwisí? Už swatí mučedlnjci důvěrně Kristu Pánu gíwvy ran swých okazowati budau, s čjm pať así my se wytasíme? Můžeme se wykázati žiwau wěrau, upřjmnau lástau, auplným odřeknutím se wsseho pozemského zboží a wydobytým wjtězstwjm nad náruživostmi swými? Zdaž budeme moci se wykázati dušs mlčelivosti a jebranosti ducha uwyklau, mjrným a pokogným srdcem, hodnými dobrodinjmi nutným prokazánými, modlitbami, bděním a slzami? O blažený člowěk, gehož tito dobří skutkowé tam doprowodj! důvěrně před Kristem a geho anděly státi bude. O swatí mučedlnjci, kterjž gsťe se strze wjtězstwí swě, wěčného w nebi s Bohem přebýwání hodní stali, orobugte za nás. Mýt gen bjdnj gsme hrjssnjci; přimluwjte-li se ale wy u Boha za nás, milost Ježíše Krista oswjťi dušs nasse, a srdce nasse swatým ohněm lástý Boží se roznjť.“

„Poněwadž spravedlivý sotwa spasen bude, bezbožnjť a hrjssnjť gať obstogj.“ (I. Pet. 4. 18.)

„Ukázala se milost Boha, Spasitele našeho všedním lidem, vyučující nás, abychom odreknuce se bezbožnosti a světských žádostí, strizlivě a spravedlivě a pobožně živi byli na tomto světě, očekávající té blahoslavené naděje a příští slávy velikého Boha a Spasitele našeho Ježíše Krista, kterýž dal sebe samého za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil sobě lid vzácný, horlivě následovní dobrých skutků.“ (Tit. 2, 11—14.)

Modlitba.

Milosrdný Pane Ježíši Kriste, děkuji ti z celého srdce svého, že jsi mne do pravé cirkve uvedl a tudy k spasení povolal. Raciž, prosím, na přímluvu svatých tvých mučedníků, gichžto památku dnes konáme, také milosti svou hogně mi přispěti, abych svatau vůli twau dokonale a úplně vykonával, a tak nejen lásky své k Tobě dokázal, anobři také zaslíbené věčné blaženosti se stal účastným. Amen.

Dnes se také světi: V Apamei ve Frygii sv. Kaja a Alexandra mučedníků † 279; v Keriutě sv. Redrata, Dionysia, Cypriana, Anektia, Pavla a Krevence, kteří za panování císaře Decia stati byli; v Africe sv. Viktor, muč.; v Jeruzalémě sv. Makária, biskupa a wyznavače, s gebož pomoci sv. Helena, císařovna, dříve svatého kríže našla; v Paříži sv. Droktorea, opata a mučedníka, sv. Germana biskupa; v klášteře Eugénieuském sv. Attala, opata mnohými závraty pověstného.

11. Život svatého Konstantina.

Všše se, že Konstantin byl králem Britan-
ským, a že po smrti své manželky korunu složil
k svatému Kolumbanu se připojil, a s ním spo-

lečně Ewangelium Piktum, drahný díl Skotska obý-
wagjcjm hlásal. W Gowane, na potoce Klaudium
wystawěl klášter a celau tu fraginu, genž pod gmě-
nem Kintire známá gest, na křesťanškau wjru obrá-
til. Okolo r. 576 byl od pohanů umučen a w
kláštere, od něho založeném, pochován. Děgeprawci
o sw. Konstantinowí wjce nám nenapsali.

R o z g j m á n j.

Sw. Konstantin gsa králem a wšim zbožim
pozemským oplýwage, wywolil si dobrowolně chu-
dobu, aby Krista žil. Kdo pro Boha dobrowolně
wsseho se odříká, teni nikdy nanze trpěti nebude,
neboť ruka Páně gest aurodně pole, do něj kdo roz-
sívá, steré owoce kliditi bude. Kdo si dobrowolně
chudobu wywolil, gest bohatší nad boháče swěta,
proto že ničeho nežádá, ničeho nepotřebuge, aneb
gen welmi málo. Kdo mnoho má, gest sice bohat,
žijda ale kdy sstasten; kdo ale chudobu si wywo-
lil, teni vždy sstasten gest, neboť ku sstětí a ku
blaženosti geho nic, pranic mu neschází, a blaženost
zagisté lepši dar gest než bohatstwj. Proto také
wšim právem řeci můžeme, že chudý, když osud
swůg dobrowolně a trpělivě nese, bohatší gest nad
boháče swěta, genužto mnohem wjce ku spokože-
nosti a blaženosti schází než onomu. Řežby chudí
za příkladem sw. Konstantina se káli, a osud swůg
trpělivě nesli: neboť tak gen dogdan spokoženosti
dusse a sláwy budaucj.

„Mrawowě ať gsau bez laťomstwj: dosti mēgte
na tom, což máte. (Žid. 13, 5.)

„Žiřky daupata magj a ptáci nebesští hnjzda:

ale Syn člověka nemá, kdeby sklonil hlavu svou.“ (Luk, 10, 58.)

„Gato potřebni (buďte) mnohě pať obohacující, gato nic nemající, a všať všemi věcmi vládnouce.“ (II. Kor. 6, 10.)

„Pro vás učiněn gest (Kristus) chudý, gsa bohatý, abyste wy geho chudobou bohatí byli.“ (Tamtéž 8, 9.)

Modlitba.

Panc Ježíssi Kriste, Synu Boha živého, Ty gsi opustil slávy nebeské, abychom my oslaveni byli: račiž medle milosti svou nás osvětit, abychom slávy, ku kteréž gsi náš povolal, nehledali ve věcech pomijicných a časných, noprž v bedlivém vykouávání svatě vůle Tvé, a propůgč, abychom vedle příkladu tvého utíkali světa a co nám svět rozkošného podává, a toliko věčných a nepomijitelných věcí vyhledávali. Genž gsi živ a kráľugeš na věky věkův. Amen.

Život svatého Eulogia,

kněze a mučedníka. (R. 879.)

Svatý Eulogius narodil se w městě Kordově za panování Mahometánských Saracenů čili Maurů ve Španělských. Geho rodičové patrili k nevyšlechternějším rodinám Kordovským a synáčka svého velmi opatrně a nábožně vychovávali, nic neopomínající, coby k vzdělání srdce a rozumu sloužilo. Eulogius strávil první léta padoletství svého při kostele sw. Zola mučedníka,*) kdež také první

*) Umučen za císaře Diokleciána, ctí se dne 21. června.

základy k literárnímu umění, ku ctnosti a k bohabogosti obdržel; a poněvadž v obou až ku podivu vynikal, byl nejprv na kněžství posvěcen, pak i za řádného učitele na slavné škole Rordowské ustanoven. Muž svůj zastával věrně a bedlivě a na literární své práce vždy modlitbami, posty a nočním bděním se připravoval, obzvlášť ale pokračoval v lidnosti a upřímnosti lásky a důvěry všech sledovaných si ziskal. Chodil také do rozličných klášterů, aby u gegich obyvatelů ctnostem a báží Boží se přiučil. Mezí, obcování mezi lidmi světlými bývalo mu často velmi trusné, a protož také do Říma putovati zamýšlel.

To sv. Eulogius církev slovy a skutky vzdělával; zajiřil se proti ní Abderehamen III., vladař Maurenští v Španělsku, a k vyhubení křesťanů l. P. 850. krutě vydal zákony. To však bylo neyboleštnější, že sám biskup Rordovský, gme-nem Reccafred, mu v tom pomáhal, kterýžto sám newj se, zdali boge se muř, čili aby se Maurům zaljbil, mnoho křesťanů a duchovních osob gal a do žaláře uvrhl. Mezi uvězněnými byl také Eulogius, gehož celá wina v tom záležela, že křesťany k stálosti wzbuzowal, a aby Krista Pána nezapjrali, ohnivými slovy napomínal. Wězení naplnilo Eulogia neyčistší radostí, protože pro Wykupitele uvězněn byl, a snažil se také dle možnosti swatá swá cwičení gako kdy gindy wykonáwati. Poněvadž ale stádečko své auctně k zmuřilosti wzbuzowati nemohl, činil to aspoň písemně, a tak powstal geho spis: Napomenutí mučedníků (documentum in martyrii), v kterémžto zvlášť swatou

Floru a Marii, panny, napomíná, aby v mukách byly stále a za i za ostatní zagatě po svém vítězství u Boha orodovaly. Dne 24. listopadu byly tyto korunau mučednickau korunovány, Eulogiusz ale obdržel s ostatními vězni po šesti dnech svobodu, gať se domníval na přímělu oněch světic Božích.

Devět let téměř pracoval gešitě Eulogiusz na vinici Páně s neobyčejnou horlivostí a s takovou obratností a prozířetelností, že církev vůčibledě se zmáhala, sílila a rostla. Gať přítel geho nám napsal, byla při něm Jeronýmova přisnost, Augustinova šetrnost, Ambrožova mldnost, a trpělivost Řehořova, když chybugij napravoval, poddaně snášel, wznesené mřil, aneb aužosti trpěl. On procházal traginy, vyhledával přátelství swatých a učeníých mužů, pátral po učeníých knihách, vykládal ge žákům svým, a nic neopominul, cožby k rozkvetu a wzrůstu wjry katolické slaužilo. Geho zásluhy o církev a náboženství byly také wssade známe; wlašitě pať osada Toledská ge uznávala a proto také geg za arcibiskupa miti si přála; ale prozířetelnost Božíká gináť s ním naložila; neboť gešitě toho roku koruny mučednické si dobyl, po njž tať horlivě taužil. Stalo se to gať následuge.

Gedna panna ze znamenitého rodu Maurenšeho, gménem Leotricia, byla od přibuzně své mimo wědomost rodičůw od dětinství we wjře křesťanské wychowána ano i pokřtěna. Dtec gegj, ljtý Mahometán, dozvědew se o tom, mučil gi dnem i nocj, koge se naděgj, že posléz předce překonána od Krista ustaupj. Ale zmýlil se, neboť Leotricia

pomocí kněze Euložia a sestry geho Anulony, tagně opustivši domow, dráhný čas w bytu Euložia aneb na giných místech se ukrýwala. Rodičowě gegi w zaufanlivě bolesti wšse vynakládali, by wyprávati mohli, kdeby se dcera gegich zdržowala, což se jim také po blauhém pátrání podařilo. Euložius byl nyní i s Leokricij na soud postawen. Zážán byw od sudjho: proč se byl opowázil, dceru proti vůli rodičow ukrýwati a přechowáwati? odpowěděl s twáří pokognau: „Wladari, nám swěřen gest auřad kazatelský a nasse wjra toho od nás žádá, bychom hledagijim swětla wjry ge rozžjnali a nikomu, dwátagjimu na cestu žiwota, což swatého gest, neodpyrali. To se na knězi náleží, toho žádá nasse náboženstwj, tomu nás také Kristus Pán nás učil, že kdožkoli žizniw gsa, dyce z pramenů wjry čerpati, dwognásobně nápoje obdržeti má. A poněwadž tato panna od nás zákona wjry byla žádala, zdálo se nám potřebi tím raději ku pomoci jí přispěti, aby žádost gegi tím wíce se žnala. A protož nesusluno by bylo, gi po takowých věcech práhnauci odmrštorati, zwláště gestto gá od Krista gsem powolán; i protož také gsem gi dle možnosti wyučiwal, a že wjra Kristowa gest dráhau ku králowstwj nebestěmu, wyswětlowal. D tomž bych také k tobě, kdyby si mi přál, rád promluwil.“ Tauto řeči uražený soudce brožil mu mršťáním a konečně geg na soud králowský postawil. Tu gedem z rady powolaw geg na stranu, řekl mu: „Nemědomi mohau owšem slepě smrti w náruč běžeti: maudrý ale a oswojčený muž gako ty, nemělby gegich bláznowstwj následowati. Posledni mne, prosím tě, a

podrob se této potřebě, kteráž jen jediného slova žádá a pak opět wjru swau wyznáwati můžes, ano sľibugi tě chrániti před wšelikými budaucjmi nátišťy.“ „Aly,“ odpowěděl Euloģius, „kdybys wěděl, gať odměny gsau zasľibeny těm křesťanům, kteří setrwaji až do konce: neswáděl bys mne, nobřž s radostí bys se odřekl wšeho časného prospěchu, bys si gič wydobył.“ A i hned gal se dobrosrdečnému rádci prawdu wjry křesťanské dokazowati, wšak nenalezl přichylného ucha, alebrž na místě k smrti odsauzen byl. Gdaucjmu na poprawiště dal jeden wymužilý Maur poljček, proto že prý proti Muhamedowi byl mluwil, ale Euloģius nastawil druhau twář a trpělivě to bezprávj nesl. Pak poklekl a modle se neohroženau myslj, smrtelnau ránu utrpěl. To se stalo dne 11. března roku 859. Čtvrtý den na to byla Leofricia státa. Swatá těch mučedlnjků těla wzali křesťané a poctiwě je pochowali.

R o z g j m á n j.

Sw. Euloģius učj nás swým příkladem, gať swatou powinností nám býti má weřegně wjry swé wyznání. On podstaupil raděgi smrti, než by byl jen jediným slowem wjru swau zapřel, ač mu bylo swatě sľibowáno, že pak budaucně bez wšeho úkoru gi bude moci wyznáwati. — Chceme-li zákonům wjry zadost učiniti, nepostačuje, abyhom toliko rozum a wůli podrobili zgewenému učení, gať církw swatá nám je předkládá; nobřž musjme tať wjru swau w Boha a w Ježíše Krista weřegně wyznáwati, to gest: musjme skutky ukazowati, že gsme křesťané, a že náboženstwj swého si wážjme a je

za pravé máme. Wjru zapřel, kdožkoli u přítomnosti ginowěrců, buď ausměšťků je bože, aneb z gineho pozemského ohledu se styděl wyznáwati, že katolíkem gest. Wjru zapřel, kdo se stawí, gakoby giné wjry byl; wjru takě ten zapřel, kdo takowě skutky koná, z nichž saubiti lze, že katolíkem není. A protož není nám dovoleno něco mluwiti aneb činiti, coby se zrádě wjry podobalo, byt bychom tím i život swůg zachrániti mohli. Kde toho čest Boží a spasení bližního žádá, swobodně wyznání wjry gest naší neyswětější povinnosti. — Zdalíž pak někdo z nás pro strach lidský nedopustil je podobné zrády? — Wyznáwali gsme vždy, kdy toho potřeba žádala, wjru swau? Modleme se, aby síla daná byla nám, bychom neupadli we wlažnost, kteráž za dnůw našich již tolik lidí opanowala!

„Srdcem se zagistě wěřím k spravedlnosti: ale ústy wyznání děge se k spasení.“ (Řím. 10, 10).

„Kdožkoli wyzná mne před lidmi, wyznámí i já geg před Otcem swým; ale kdožby mne zapřel před lidmi, zapřím ho i já před Otcem swým, kterýž gest w nebesích.“ (Mat. 10, 32. 33.)

„Co gest prospěšno člověku, by wšeděn swět získal a sám sebe zatratil, a na sobě škodu by trpěl. Neb kdožby se za mne styděl a za mě řeči, za tohoť se Syn člověka stydětí bude, když přigde w sláwě své a Otce swého i swatých angelů.“ (Luk. 9, 25. 26.)

M o d l i t b a.

O Pane Ježíši Kriste, kterýžto gsí apóstoli a swatých swých posíliti ráčil, že s radostí pro

swatě gměno Twě pohaněnj a pronásledowánj sná-
sli: propůgč nám milosti swě, bychom gaťo sw.
Eulogiůs raděgi žiwot nasadili, než wjru swau za-
přeli, a tenkrátě gi swobodně wyznawali, řdyž toho
slawa Twá a prospěch bližnjho od nás žádá. Kte-
rýž gfi s Otcem a Duchem swatým gediny a wěčný
Bůh. Amen.

Dnes se také swětj: W Kartagině swatých mučebnjků He-
raklia a Zosima; w Leodicej w Syrii sw. Trofyma a Ebala mu-
čebnjků; w Antiochii swat. Gorgonia a Firma a mnohých ginůch
mučebnjků, obněm a ginům způsobu usmrceuůch; w Sackě swat.
Euthymia, biskupa, genž pro ctěnj obrazů nepřew z wolasti wophuán
a za cisáře Theosila usmrceu byl; w Jerusalemě sw. Sofronia bi-
skupa; w Mekieláně sw. Benedikta biskupa; w Spaubelich blahosl.
panny Anrie.

12. Žiwot swatěho Řehoře Welifěho,

papeže a učitele cirkwe. (R. 601.)

K neyšťwělegšjim hwězdám cirkwe katolickě bez
odporu přičisti lze sw. Řehoře, přjgmjm Weli-
fěho. Narozen gsa okolo roku 540., pocházěl z
rodiny welmí starožitné, slawůtnými muži proslulé.
Geho otec Gordianus a matka sw. Sylvia byli
wšsemi ctnostmi křesťanskěho žiwota ozdobeni, a ná-
sledowně také gedineho syna swěcho k bázni a k lásce
Boží wedli. Řehoř nadán gsa wybornými dary
srdce a duše, gať w ctnostech tak také w liternjm
uměnj podirwu hodně pokroky učinil. Geho srdce
nepokálelo se nárůžiwostmi, mrawy geho štwěly
se neauhonnostj, a celá geho duše byla hluboce
w náboženstwj zakotwena. Dbjrauj se wěcmi ná-
božnými býwalo mu zaměštnánjm neymilegšjim,
a gsa gessťe mladjkem, giž tau myšlěnkau se za-
býwal, že swět opustj a gedině službě Boží se za-

světí. Však ale obkládage s tím den ke dni, posléz od císaře Justiniana mladšího, za Přetora cíli vládaře města Říma ustanoven byl. Ač tento auřad tiché geho myslí se protivil, nic méně uvázal se w něg, myslé, že ku slávě Boží mnoho dobrého působiti moci bude, a že světská důstognoost se službau Boží snadno slaučiti se dá, bez ugmy pokory a prostoty. Ale ay, gať se zbrozil, když po některém čase prohlédage skryšse dusse své, shledal, že poctivosti, které se mu děgi a sláva světská giž poněkud ho oslepily, a že srdce geho marnostmi pozemskými upautáno gest. „Kdo miluge nebezpečnstwí, zahyne w něm.“ (Efl. 3, 27.) Rehoť znamenage, že mluj t němu hlas svědomí, nezatvrdil srdce svého, ale zhořtíw se úřadu a hodnosti, wšecet se obrátil t Bohu svému, kage se; a když otec geho zemíel, na statcích svých w Sicilii šest klášterů založil, a sedmý rozdělal w domě otcowském w Římě; anobř aby obět geho byla dokonalá a dobroslibezná, sám odřeknuw se světa do jákna (řehole) wstoupil, a co prostý mnich mezi ostatními bratry w neywětší tuhosti život svůj tráwě, gměnj pať geště wybýwagci chudým a nuzným darowal, za dědice své ge ustanowiw. Geho posty býwaly tať častě a tuhé, geho studia a rozgímánj tať násilná a neustálá, že tělo geho zdurawělo, kterážto slabost a churawost po čas života ho neopustila. Nic méně wšak libowal si on w tomto obcowánj tať welice, že čas w kláštere stráwený za neyblazeněgší svého života pokládal, a gsa giž papežem, často si geg s plácem připomínal. Pokog klášternj, gemu tať

milý, neměl dlouhého trvání. Papež Pelagiůs II. gsa pozoren na geho swatě obcowání, hlubokau učenosť, a w zprawování záležitosti zemských a cirkewních obratnost a opatrnost, powolaw ho z kláštera, za jáhna cirkwe swatě wysvětil a po krátkém čase do Caribradu poslal, aby u dwora císáře Tiberia záležitosti cirkewní we gměnu geho řídil a zprawowal. (R. P. 581.) Řehoř, ač nerád, uwázal se w aurad ten, aby ale opět nepotratil šrauffenosti srdce, pokorně myslil, a poslušnosti duffe, a aby zaneprázdněni swětšá mística lásky Boží opět nezauzaly: uspořádal své žiwobyti tak, gakoby w kláštere žiw byl, což mu tjm snáze přicházelo, gessťo některij bratrj lássan a přátelstwjm puzení s ním do sjdla císaršěho se přestěhowali. Nábožná geho rozgimání a wyklad na knihu Job řecenau, powstala w tom čase, co w Caribradě se zdržowal, spis to nad gině dhwály hodný. Po smrti císáře Tiberia nawrátil se také Řehoř do Řima, a tam papeži Pelagiowi radau a učenými spisy w duchownjm auradě a w zprawování cirkwe pomáhal, na to pak do kláštera se nawrátiv, po něgakém čase od bratrů za opata žwolen opět w nowě starosti a péče zewnitřnj uwržen byl.

Toho času rozwodnila se řeka Tiberis náramně, z čehož w Řimě, mimo gině nejnázce, také morowá rána powstala, na niž i Pelagiůs papež umřel r. 590. Řehoř byl gednomyslně wywolen za geho nástupníka. Že ale gij gedentráte na sobě byl žtusil, gak nebezpečná býwagi wysoká důstogenstwí duffi Boha milugicj: bránil se wssemožně, i také wolenců prosil, aby hlašy své od-

wolali a mu přáli, by život swůg w tichosti klášternj tráwiti mohl, aniž ho nutili, aby opět do wjru zemských starostí se uwrhl. Nemoha wšak vůle swě proraziti, stawěl se býti spokogena a rozkázal, aby k odwrácení morowé rány wěrečné modlitby se konaly, a slawné průwody se konaly. On pak sám chodil s nimi, u welké kagicnosti a wýmluwným gazykem lid napomínal, aby se káli a sprawedlnosti Boží zadost učinili. „Neymilegšši bratři,“ prawil k nim. . . „Gyhle, westčeren lid stihá meč hněwu nebestěho, a náhlau smrti každý klesá. Nemoc nepředchází smrt . . . a zachwácený umírá dříve, než ku pláči a pokání se obrátiti může. Sudte sami, gacj před twáři sprawedlwého saudce státi budeme, když opykati nemůžeme, co gíme byli spáchali. . . . Obrát je medle každý k pláči a pokání, dokawád bez pohromy plakati můžeme. Uwedme si před oči dusse swě, w čem gíme byli klesli, a oplakáweyme, w čem gíme se prowinili. Předegdeme twár Boží w pokání, a pozdrwuhugme srdci swých s rukama k Pánu nebi. . . . Zagistě posilnj náš w strachu důwěrau, genž dj: „Nechci smrti hříšnjka, nobrž aby se obrátil a živ byl.“ Nezaufey nikdo nad welikostí hříchů swých, do nebe wolagjci hřichy Niniwitů shladilo třidennj pokání, a obrácený lotr w okamžení smrti milost Boží našel. Obrátme tehdy srdce swě a budme gisti, že obdržíme, zač prosíme, neboť sudj tjm spisse prošicjho wyslýchá, když wj, že od neprawosti se byl již odwrátil . . . protož takě dj strze ústa Žalmisty: „Wýwecy mne w den sauzení: wytrhnu tě, a ty mne budeš slawiti.“ —

Mezi tím psal také císaři Řeckému, prose, aby bera ohled na jeho nevhodnost a churavost ho nepotvrdzoval. Ale vladař města Romanus, dostav o tom zprávu, zadržel listy jeho, a aby rychle potvrzen byl u císaře nalehal. Vidě se Řehoř v au- myslu svém šlamána, chtěl autěkem důstojenský papežskému se vyhnouti. Přestrogen minul strážu v branách vystavené, a odesel do lesa, chtěje se tam ukrývati, pokudby nový papež nebyl vymolen. Duchovenstvo a lid obrátili se nyní modlitbami a posty k Bohu a ohnivý sloup strýš jeho vy- zradil. Tu Řehoř více nemzdoroval, alebrž do- browolně posvěcení přigal, aby soudům Božím se neprotivil, bože je.

Když vysvěcen byl, docházela mu přání ze všech stran, kteráž on chladně přigí- mal, přišla-li od osob neznámých; přišla-li ale od známých a přátel, znajících jeho smýšlení, bu- dila v něm city bolestné. „Co mi řekli cizinci krásného o mém povýšení na stolici papežskou vypravují, gest mi gednostegně,“ tak píše k Pav- lowi Scholastikovi, „ale bolí mne to, když i vy, genž má přání a má taužení znáte, se domnívate, že bych i já toto povýšení sobě za prospěšné držel. Pro mne býwaloby neuvěřitelným ziskem, kdybych byl mohl v skutek uvést, co dřív jsem byl u sebe uložil.“ Na sestru císaře Theoktistu takto psal: „Pod záminkou auradu biskupského jsem opět ur- čen do žřdla zemských starostí. Ah, ztratil jsem rozkoš pokoje, a hyna u wnitř, zevnitř zdám se povýšen býti; a protož bogim se, že od twáři Stvořitele svého daleko odmrštěn jsem. Druhdy

bývalo každodenní snahou mau: opustiti svět a tělo, a v nebeských radostech ančastenství míti. Žiřkával jsem nejen ústy, ale ve střevách srdce po Bohu touže: Tobě pravilo srdce mé, hledala Tebe tvář má, tváři tvé Hospodine hledati budu. Ničehož také v tomto světě nežádá, ničehož se nebogé, zdál jsem se nad všecky věci povýšen býti, tak že se na mne vyplnilo, čemu jsem se naučil od proroka řkaucího: Vyzdvihnú tě nad výsosti země. Nad výsosti země ale povznášš se ten, kdo vším, čehož svět nám vysokého a slavného poskytuje, v duchu pohrdá. . . . Teď ale že všechny stran perau do mne vlny světských záležitostí . . . a po gegich utišení nezbývá mi času, abych se k sobě samému navrátil. . . . Gá si prával s Marij u nohou Páně sedati a že rtů geho se učiti: eyhle, přinucen jsem s Martau záležitostmi zemskými se zanášseti a o mnohé pečliv býti.“ Podobné listy psal také jiným přátelům, a z nich že všechny vysvětá taková pokora a prostota duse, a taková touha po pokoji vnitřním a zevnitřním, že obrazem býti mohau všem, kteříž se v anřady trau, neznajíce any síly své ani povinností, kteréž na se berau. Jan, biskup Ravennatský, pokáral ho s upřímnou sctností, že hodnosti papežské utíkal, načež on jako druhdy Jan Zlatoustý obšírným listem odpověděl, v němž povinnosti duchovního pastýře překrásně rozbírá a vykládá. (Regula pastoralis Greg. M.)

Doba, v které sv. Řehoř loď církve svatě řídil a zprawoval, náleží v pravdě k dobám neynepokognějším. Eurowj Longobardové nabíhali

stále na fraginy Římské, drancující města a vesnice, zagnímagice lid a katolickým wšelaké úkory činíce. Papež chtěl-li od nich poněkud pokog míti, musil jim welké daně platiti, wšeligať šetrně s nimi zacházeti i skrovně dary dávati; takto opatrností a obratností swau zachránil dwakráte Řím (r. 592. a 595) od wydobyti a wydrancowánj. Přidejme k tomu gestě swévolnost zprávců a vládarů těch fragin, gegich lakomost, utiškowánj lidu nesnesitelnými daněmi, a mnohé jiné nespravedlnosti, a rádi uwěrjme, že býda w Římě a we wůlkolj neuywěššjho stupně dosáhla, a že tudíž slaw swatého otce nad míru truchlivý a obtížný býti musil. Ž kdož to může lidu za zlé pokládati, když se při těchto okolnostech domýšlel, žeby šťastněgi pod wládau surowých Longobardůw žiw býti mohl, nežli pod wládau lakomých a ziskuchtivých Řekůw. Řehoř pomáhal kde a gať gen mohl. Wykupowal zagatě, a k tomu cíli i kostelnj nářadj prodal: on si sepsal wšedky chudě a nuzně, a to netoliko gen domácj, ale i vzdáleně a cizj, a měščně dával jim obilj, wjno, sýr, wařivo, maso, ryby a oleg. Každá ulice měla swého zpráwce a dozorce, kterých denně, čeho potřebowali, jim dávati musil; dříve se také gidel sám nedotekl, lečby z nich část chudým dána byla, ba konečně žwal každodenně ku stolu 12 nuzných, a strawowal ge. Geho láska k chudým byla tať weliká, že plakal a po několiť dnj ani mše swatě slaužiti nechtěl, když uslyšsel, že gedem chudý člověk mrtev na ulici nalezen byl, neboť myslil, že dosti pilen nebyl při pátránj po chudých, a že tento chudý snad hladem byl umřel.

Tyto starosti, gaskoli wešterau sílu těla a dusse geho zaugimaly, nemohly mu zabrániti, aby stegnau horlivosti nepečoval o blaho světených sobě duffi. Sám blásámal slovo Boží a ani churamori ani jiné starosti w tom překážkau mu nebyly, anobrž ani tenkrát neustal, když Longobardové Řím byli oblehli r. 592 a města dobýwali, aneb když w zástupu poslauchačů Božího slova některý morowau ranau umjrali. Zakládal také školy, w kterýchžby se lid vyučowal, a na gedné z nich, w Římě se naležagici, sám auřad učitelský zastáwal, mládež zwláště zpěwu vyučuje, aby služby Boží s fluffnau wážností a důstogností konati se mohly. K tomuž také konci sepsal knihu Sacramentarium nadepsanau, w níž o tom gedná, gakým způsobem by swátosti a služby Boží wúbec důstogně slawiti se měly. Wšsemožně se také wynasnažowal, aby rozmanitá kacířstwa i wšseliké rozmnjstky w církwi přestaly a prawá wjra wšsude se upernila a rozmnožila. Wsa přitom horlivý sice ale také mjrný, že wšsem sprawedlivý a milostivý, žijtal si lásku a náklonnost téměř wšseho lidu, a kacířowé i Židé hrnuli se takměř walem do lúna církwe. Z také s těmi, kterjž oči i srdce před milostí Boží zawjrali, lastawě a milostiwě nakládati poručil, „protože by welká přjsnost blahu duffi gegich nebezpečná býti mohla,“ tak aspoň psal biskupowi Neapolitánskému (Lib. I. ep. 35.) On také přikázal, aby bez rozdílu náboženski každému sprawedlnost se dala a křiwda z přjslně horlivosti od katoljků učiněná, auplně se nahrabila;

ano radil, aby se daně ginowěrcům snížily, w naděgi, že pať snáže a wolněgi do cirkwe wstupowati budau. „Gestliže ge,“ (Židy) tať znj vlastnj geho slowa, „strze snižené daně k milosti Kristowě přivedeme, nebudeť to bez wsseho zisku, neboť bytby i oni newěřice k nám přicházeli, aspoň pewněgšji wěrau přigmau křest swatý gegich děti.“ (Lib. IX. ep. 55).

Podobně horlil pro obrácenj pohanských národůw ku Kristu, a pisse se: že gednoho dne, gsa gessťe jáhnem, šfel přes náměstj, kdež se otrokowě sličně twáři a postawy důstogně prodáwali. J tážal se, odkudby byli a řečeno mu, že z Britanie, a že gessťe pohané gsau. Zarmaucen nad tym prosil papeže Benedikta, aby mu powolil do Britanie se wyprawiti a tamněgšjim národům Ewangelium Páně zvěstowati. Tri dni cesty byl giž urazil, an náhle rychlými pošly dohoněn a nazpět zawclán byl; neboť Řimané, gať mile se o tom dowěděli, šli k papežowi a trpkě za to mu wyčitky dělali. „Tys urazil sw. Petra,“ prawili mu, „tys město Řim neshťastně učinil, powolim Řehořowi na cestu se wydati.“ Gsa ale Řehoř teď papežem, rozkázal Kandidowi, knězi, r. 595, aby gda nakaupil otroků anglosaských, ať 17 a 18 let starých, aby ge w klášterjch dal wychowati, a pať za blahozvěšty čili mišionáře do gegich wlasti odeslal, a důchody k tomu wykázal. Hlawau a wůdcem gegich byl sw. Augustin, zákona Benediktinského, kterýžto roku 597 s 40 towarýšsi k břehům Anglickým přistál, a

gsa wliďně od obywatelů přigat, znamenitau část národu toho ku Kristu obrátil.

Učtoli swatý Řehoř we wšelikém gednání swém neobyčegnou mírnost a laškawost gewil a welel, aby s každým wliďně se nakládalo: nic méně, když se gednalo o práwa bližního, aneb o práwa stolice Řimské, aneb dokonce o zachování zákonů cirkewních a kázně Boží, býwal vždy perwným a stálým, a zmužilě hágíwal práwa a zákonů cirkewních a srdnatost geho rostla w neytrpčích dobách, neboť důwěra geho spočíwala na Bohu. „Wždyť znáš mau powahu“ pisse Sabinianowi wyslanci swému w Caribradě, „a wiš, že dlaubo sshowjwám. Když wšak děle sshowjwati mi nelze, ay tuť mění se trpěliwosti má w přisnost, a gá wzdorugi wšsemu nebezpečí.“ (Lib. IV. ep. 47.) Tak ku př. se zasabil proti cisáři Mauriciowi, když poručil, že nikdo we wogště slaužici do kláštera giti nemá. Mimo glně mu pisse: „Kdyby Kristus, přigda k tobě řekl: Gá gsem tě z písáře učinil zprawcem tělesné stráže, ze zprawce čefancem wlády, z čefance cisárem, a netoliko tím, anobrž i otcem cisárů; tobě swěřil gsem swé duchowenstwo, a ty bráníš swým woginům, aby mně slaužili: Co pak na to odpowíš, nymilostiwěgšji Pane?“

Býloli wěcgně žiwobyti sw. Řehoře chwály a podiweni hodně a swatě, tím wic to platí o saukromném a domácím geho žiwota způsobu. Na neywšš swěla se geho pokora. Z nepřál sobě ničeho wraucněgi, než aby za neyopowrženěgšjho a neyhřisněgšjho člowěka gmjn byl. (Lib. IX.

ep. 121.) Z té příčiny pilně na ty pozor dával, kteří geg na wady a poslešky pozorná činili, a co k defonaloſti mu ſchází ukažowali. „Gá gsem hotow wſſechněch poſlauchati, kteřížkoli mi wady mé wytykati chtějí, a ty taſe gediné za ſwé přátele mám, kteříž mi proſtředků poſſtytugi, gimiž bych duſſi ſwau od wſſeliſké ſſtrorny očistiſti mohli.“ Řehoř taſe byl prwnj mezi papeži, genž ſe podepſal: „ſlužebnjſ ſlužebnjſkůw,“ chtě gednat tjm ſwau hluboſkau poſtoru naznačiti a gednat Žana, přigmjm poſtitele, patriarcha Caribradſkého nakloniti, aby hrdý a nádherný titul: „biſkup obecný“ odložil. Gaſož ſám ſtále po Bohu taužil, podobně w kázanjch ſwých taſe k tomu wzbuzowal: „Nemůjete-li,“ prawil, „wſſe, což na ſwětě máte opuſtiti, aſpěč ſebožj pozemſkého taſ gen užijwete, aby wás k ſobě nepautalo, nobrž aby gſte wždy ſily měli, po ſebožj nebeſtém taužiti. Duſſe Boha wraucně milugjci, prahne gen po tom, což miluge. Wſſe, co gi přiwé těſſiwalow, geſt gi nynj břemenem. Wiic na ſwětě huraucj tauhy gegi neuduſſi. Zento plápol láſky žžirá wſſeliſkau rez břichů w duſſi a taſ gi ſchopnu čini ku přigeti miláčka ſwého. Dſtatnj život ſw. Řehoře není nic giného leč dlauhá řada churaſtoſti, kterauž ſi neunawenau pracj, mnohými ſtaroſtmi a tuhau kážnj přitáhl. Umřel dne 12. března r. 604 okolo 64 roku ſtár. Panowal roků 13, měſjců 6 a dnj 10.

R o z g j m á n j.

Sw. Řehoř znamenage, že svět perwněgi giž k sobě ho pautá, než mu milé bylo, odřekl se ho a wedl život kagicj a rád pať býwal, když ho něko učinil pozorna, na geho wady a poklěsty, kterýchž se wystřihati měl. Řězbychom i my podobně smýšleli a gednali! Z my býwáme zaneffeni starostmi zemskými, i my býwáme obklopeni nebezpečensiwjm a mnohemu pokussenj podrobeni. D gať užitečno, gať prospěšno by bylo nám, kdybychom takě čas po čase nahlédali do útrobj swé: skaumagjce zdali svět nezaugal giž wšeho msta w srdci nassem, ani toho neymenšijho pro lásku Boží nezanechaw? Řězbychom i my si přáli mjsio ljcoměrných přátel a neschetných pochlebnjšků mjtj člověka upřjmněho a wěrněho, od něhož bychom se učili sami sebe znáti, a dowjдали se, co odložiti, a weč odjiti se máme. Pať bychom widěli, že některj z nás Boha z dusse swé wytistnurosse srdce postaupili mamoně aneb rozkošsem, druzj opět ctižadosi a hrdosi, třetj pať neciřstě a nestřjdmosi, čtwtj ale hněwu a žáwisti a ginj zas giným zločinům, a že téměř wšicni marnostem, nic pať Bohu neslaužjme. Poznawosse pať čím winni gsme, a wědauce, že wšicni tito do králewstwj Božjho newegdau, káli bychom se a konali ctnosti hřjchům těmto zcela protiwně. Z toho gest widěti, že častě ano dennj žpytowánj swědomj a obnowowánj předsewzeti swěho gsau powinnosti každěho, kdož dokonalým býti chce. Protož dj geden welebný učitel cirkwe:

Hugo lib. 3. de Anima.) „Marně pozdvihuge oša a srdce svého ku wičení Boha, kdož sebe widěti nemůže. Předně gest potřebno, abyš seznal ne-
widitelně věci dusse své, než neviditelně vlast-
nosti Boží poznati můžeš; a nemůžeš-li sám sebe
poznati, neopovažug se štaumati, co nad tebau
gest. Nejprředněgšj a neyhlawněgšj zrcadlo k spa-
tření Boha gest rozumná dusse sama sebe pozo-
rugjci.“ Protož di písmo swaté:

„Při každém skutku swém doměř se z wjry
(auplně) dussi své; nebo to gest zachowávání
přikázání.“ (Efl. 32, 27.)

„Blahoslavený, kdož nesaubj sebe samého
w tom, což oblibuge.“ (Rjm. 14, 22.)

„Neymilegšj, gestližeť náš srdce nasse ne-
tresce, máme daufání k Bohu.“ (Jan 3, 21.)

Modlitba.

O neyhladšj Jezíšj, swětlo pravě! genž
oswēcugeš každého člověka přicházejícího na swět,
oswětiž temnosti dusse mé, abych widěl, kde a gať
gsem se uchýlil od zákonů twých, a opět nawrá-
til se na stezku k Tobě wedauci. O přigdiž Wy-
kupiteli můj! a napowjdej mi, gať gsem se proti
Tobě prowinil, a kterj gsau břichové mogj, ne-
boť Ty znáš neyště, co do sebe člověk má, a
myšlení geho gsau Ti powědomá. Při tom ale
prosim, uchowey mne od starostj života wezdegšjho,
abych gimi přišl tižen nebyl — od innohých po-
třeb těla, abych nebyl rozkoffemi pogat — a od
wsselikých překážek dusse, abych těžkostmi žemden
neklešl. Amen.

Dnes se také světi: **M** Āimě sw. Mamilana, mučeb.; w Mikometii sw. Petra, bvořenina cisáře Diokleciana, na gehož rozláz po mnohých mukách na ohni pečen byl. Tamtěž sw. Egdunia, kněze, a sedmi towarýšů mučebníků; w Caribradě sw. Theofora, kterýž obřekna se welkého bohatstwj mučiem se stal, pať ale na rozláz cisáře Leona Arimenského pro ctění obrazů swatých mnohými starostmi stihán, we vyhnanstwj lonečně život swůg dokonat; w Rapui sw. Bernarda biskupa a wyznawce.

13. Život swaté Eufrasie,

panny. *) (R. 410.)

Sw. Eufrasia aneb Eupraria pocházela z rodu welmi wznesseného, kterýž i s rodinou cisáře Theodosia spřízněn byl. Osauc geště děckem osiřela, ztrativši otce Antiğona, muže nábožného a swatého. Mátěř gegi, gménem také Eufrasia, mladá geště, twáři sličné a bohatá welmi, byla opět k novým wdawkám nabýžena; ona pať, gešto giž za žiwobyti manžela swého swět si byla zosťliwila a pro Boha w stále zdrželiwosti žiwa býti se zaslíbila, nemohauc děle takových řečí snášeti, opustila tagně Caribrad a s dceruškau na statky swé do Egypta se odebrala; a tam usadila se na blízku gedného kláštera, a wedla život nábožný a łagicj. Klášter tento byl obydlím welmi bohabogných geptisseť, kteréž swau bohabognosti celému okolí slaužily za příklad. Byliny a warivo byly gedným pořmem gegich, a těch požiwaly teprw po západu slunce, ba mnohé z nich zdržowávaly se po dwa i po tři dni ode wsseho gjdla. Rožož neb žiněnka rozprostřená na holé zemi býwala gegich ložem, modlitby, nábožný

*) Wúbec Rožiny.

zpěm, swatá rozgimánj a práce ruční gegich den-
njm zaměstnánjm. Bolesti a nemoci snáššiwaly
takě s welikau trpěliwosti, děkujice za to Bohu,
že gich nawššiwiti ráčil, a toliko w nebezpečných
nemocech k lékařům o radu a o pomoc se uti-
šlawaly.

Swatě toto obcowánj nábožných žen dogi-
malo hluboce takě swatě matky Eufraše, tať že
i ona swá nábožná cwičenj zdmogiwšši, často ge
w kláštere nawšštěwowala, na gegich tuhě kážni
swau horliwost a kagicnost ožiwujic. Gim takě
chtěla gednau znamenitě důchody darowati; načeť
abbatyšse odpowěděla, že služebnice Páně důchodů
nepotřebuji, aniť že po peněžích taužegi. Proto
pry opustily wšše a opowrchuji wššim we swětě,
aby wěčných blaženosti požiwati mohly, a niče-
hoť miji nechtěgi, aby se o králowstwji wěčné ne-
připrawily. Aby se wššať nezdálo, že darem do-
bromyšlně Eufraše pohrdagi, prošla potom abba-
tyšse o trochu olege, něco swiček a kadidla, šlibu-
jic, že za chotě gegiho Antigona, a za malau
Eufraši se bude modliti.

Matka Eufraše chodjc do kláštera bráwala
dceruštku s sebau, kteráž bez toho nábožně wycho-
wána gsauc, na klášternjm žiwobyti welikě zalj-
benj měla a ráda by tam byla žištala, ať gi
nebylo wjc než sedm let. Gednoho dne tážala
se gi gen gaťo w žertu abbatyšse: „Panenko!
máš ráda klášter náš a sestry naše?“ „Ano,“
odpowěděla dítka, „miluji wás.“ Kdyť nás
milugeš,“ dj ona opět, „žištaň u nás, a buď
žywa gaťo my.“ „Dprawdu, kdyby to matinky

mé nezarmautilo," pravila tato, „gá bych odsud giž neodcházela." Máteř slyšíc tyto řeči niewinně dceruſſky pohnutá w duſſi své zaplakala, a pak zdwiſhnauc ſe pravila: „Dceruſſko pogb, pŕŕgdeme domŕ, neboť giž wečer geſt." Dna ale odpowěděla, že zde žŕſtane ſ panj abbatyſſj, a když i tať tato domlouwala, aby domŕ ſe nawrátila, že niſkdo zde žŕſtati neſmj, leč krobſ ſe Kriſtu zaſlibil, tázala ſe dŕwka: „Kde geſt Kriſtus?" Abbatyſſe ukázala gi obraz Páně, a tu zdwiſhla ſe malá Eufraſia, a ljbalá ho, a obrátiwſſe ſe k abbatyſſi, řekla: „Ž gá ſe zaſlibugi Kriſtu měmu, a wjce ſ matkau nepŕgdu." Wſſe oſtatnj namáhánj ctihodnjch panen dŕwku k nawrácenj přinutiti, bylo marně. Po několika dnech pravila k nj abbatyſſe: „Dceruſſko, chceſli zde žŕſtati, muſjſ ſe piſmŕm ucíti a žaltár modliti a gať oſtatnj ſeſtry až do wečera ſe poſtiti." A dŕwka řekla: „Gá ſe budu poſtiti i wſſemu ucíti, gen mne zde nečey."

Widauc matka Eufraſia pewneſt a ſtáloſt dceruſſky své, nepochybowała, žeby to bylo wnŕnutj Boží a powoliwſſi proſbám gegjm, pogala gi a poſtawila před onen cbráz Páně řkau: „Wezmi Hoſpodine dŕtě toto pod ochranu ſwau. Dnoť miluge a hledá toliť Tebe a Tobě ſe tať gediné odewzdává." Pak obrátiwſſi ſe k dceři doložila: „Dcero má! kěž Že Hoſpodin, genž hory na newymratnjch základech wyſtawěl, powždy w bázni svého ſwateho gměna zachowá." A když domlouwila, odewzdala gi abbatyſſi a plačje a biſje ſe w prſa, kláſſter opuſtila.

Drubého dne pogala abbatysse Eufrasii a vedla gi do kostela a pomodlivosi se oděla gi w rauchó klášterní a pozdvihnauc rukau nad ni se modlila: „Věčný králi! kterýžto gš w ni započal dobrý skutek, dokoneyž ho w pokogi: učin aby diwienka tato kráčela podlé gměna twého a milost našla před twáří twau.“ Nato pomodlila se také matka Eufrasia a pravila k dceři: „Dcero má, chceš w toto rauchó oděna býti?“ „Chci,“ odpověděla tato: „neboť welebná matka a sestry pravily, že Pán Ježíš Kristus milujcím geg oděw tento za měno dává. Načež matka: „Ten, genuž gš se zasnaučila, učiníž tě lože swého důstognau.“ A domluwivosi modlila se za dceru a pak rozžehnala se, a gačo prwě chodjc wyhledávala chudých a nuzných a pomáhala jim.

Medlauho na to upadla bohabogná matka Eufrasia do těžké nemoci a znamenajc, že se hodinka smrti gegi přiblížila, pomolala dcery swé a takto k ni mluwila: „Dcero má, gač mi zgemeno bylo, wolá mne Kristus a dnowě rozlaučenj mého přiblížili se. Ty, wšse swé zbožj skládám w ruce twé: wynakládey ge nábožně, abyš nebeského dogiti mohla dědictwí. Slyšíc to Eufrasia upěla bolestně tkauc: „Věda mně! neboť cizí gsem a osiřelá.“ Načež matka: „Dcero, máš Krista za otce a ženicha: a protož sirotkem negš; máš také abbatysii za matku. Nuže připil si, ať wypsnejš, coš byla přislíbila. Bog se Boha, sestry měg w uctiwosti a w pokore gim služ. Nikdy si nepřipomíney, že z křwe po-

cházíš královské, a že by ony tobě slaužiti měly. Buď chudau na zemi, abys w nebi zbohatla. Cyhle, máš wšse w rukau swých, třebali, dey gměnj swě klášteru a modli se za otce a matku swau, abychom došli milosrdenstwí před Bohem a wyswobozeni byli ode wšseho trestu.“ Tať byla poslednj slowa, kteráž Eufrasia z úst milené matere slyšela, neboť po třech dnech odebrala se na wěčnost.

Když se bylo návěští o smrti matky Eufrasie do Caribradu doneslo, chtěl císař Theodosius dceru gegi z kláštera nazpět powolati, a se synem gednoho wzneseného starosty zasnauбити, genuž giž w dětinských letech namluwena byla. Ale sw. Eufrasia libugje si w sladkém powolánj swém, nechtěla se s zamilowanau klášternj saukromnostj rozlaučiti, a usmjwagje se žádosti mocnárowě, takto mu odepřala: „Nemilostiwěgšsi pane! radjš skutečně služebnici swě, abych opowrhnauc Kristem, se smrteelným člowěkem se zasnaubila, genž w krátce po krme se stane čerwů a genž dnes gest a zitra ho nebude? Odstup od služebnice, aby se nespravedlnosti dopustila. . . . Cyhle, prosim tě srze náklonnost, kterauž gš k mým rodičům chowáwal, abys o statky mé k propěchu chudých wdow a kostelůw porjizenj učinil. Propušt wšsedy mé otroky na swobodu, odpušt nágemnjům mým wšse, cožkoli mi dlužni gsau, abych prosta wšsedy starostí o věci pozemské Bohu swému bez překážky slaužiti mohla. Modlete se za služebnici swau ty a choť twá, abych tať Kristu slaužila, gať gest

dobroljbezna wúle geho.“ — Císař čta list ten, nemohl se sáz zdržeti, a raddowě, u gegichž přítomnosti se ten list četl, zvolali: „W skutku diewka tato gest dcera Antigona a Eufrasie, ona gest, císaři a pane, z pokolenj twěho a z krwe twě; ona gest bohobogných rodičů bohabogná dcera, a swatěho kmene swatá ratolest.“ A tu spogiwšse se w gedno, dobrořečili Bohu a modlili se za diewku.

Eufrasia, gšauc nynj sprostěna wšsich swažkum, gimiž k zboží pozemskému a marnosti swětšě byla upautána, snažila se snahau usledhtilau, by denně prospjwala w dokonalošti křesťanské. Gegi bog a pokušsenj mnohokráte býwaly welmi tuhé, neboť marná swětšá sláwa a radosti swětšě stawjwaly se jí w neyštwělegšjim blešku před oči, ona ale silená milostí Boží statečně odporowala, neustáwajíc, dokudby auplněho wjtěžstwj nedosažla. Nymocněgšjim prostředkem proti wšsemu pokušsenj býwalo jí upřímně z něho se wyznánj, protož kdykoli pokušsena byla, bez rozpaků se wyznala abbatyssi, gať pokušsena gest, a nábožná tato a w bohobognosti zběhlá žena kladla slowa utěšitedlná do sewřených pršau ubohě diewky, gimiž se tať posilnila, že ráda každy rozkaz, byt i sebe odporněgšj a twrdšj wykonáwala, když gen aučinliwým prostředkem proti pokušsenj byl. Dobrá wúle, bedliwá pozornost na sebe, práce neustálá, swatá rozgjmánj, důwěra w Boha a maudrá rada a powzbuzowánj abbatyšse powznesly Eufrasii w krátkem čase nad ostatnj sestry, a sprostily jí téměř wšseho pokušsenj. Ne-

přestávala pak na dosavadním stupni křesťanské dokonalosti, ale vraucí taucha po Kristu přiváděla ji na mysl slova Páně: že žádný, kdož vytáhne ruku svou k pluhu, ohlídá se nazpět, není způsobilý ku království Božímu (Luk. 9, 62.); protož se také neustále snažila, něcož neopomíjeti, čímž by se Bohu zalíbila a život svůj dokonalila. I byla tedy v požívání pokrmů velmi střdmá, požívajíc toliko, čehož k zachování života bylo nevyhnutelně potřebi, a nezřídka tráвила dva i tři dni, ba i celý týden beze všeho pokrmu. Taková byla její střidmost a zdrželivost, taková byla i její pokora. Dna i nepřerušující a nepopovrženější služby s ochotou a s radostí vykonávala, těšíc se z toho, patlí-li by pohanění aneb utržení snáštěti musila. V tichosti její a o pokore svědčí následující událost. Jedna sestra z rodu, gať se praví, nízkého, gménem Germana, pužena závistí vytýkala jí blahe posty a nadávala pokřtkyň, genž zevnitř pokoru a odřeknutí se světa líčí, uvnitř ale marnost chová, a po ničemž giném netauží, než aby po smrti abbatyše na její místo došla. Ani slova neodpovídajíc, vrhla se Eufrasia lagící ženě k nohám, prosila za odpustění, a za přimluvu u Pána Boha žádala. Abbatyše uslyšavši věci tyto vyobcovala závistivou Germanu ze společnosti ostatních sester. Ale Eufrasia prosila po třicet dní za nepřítelkyni svou tak snažnými slovy, že konečně vyslyšána gsauc, jí odpustění a smíření vyprosila. Tak naplnila slovo apoštola Páně: „Neodplacujte

zlého za zlé ani zlořečenství za zlořečenství, ale naproti tomu raději dobrořečte: nebo k tomu povoláni jste, abyste požehnáním dědičně vládlí.“ (I. Pet. 3, 9.)

Nedlouho na to bylo abbatyssi ve vidění zjeveno, že Eufrasia brzy umře a oslawena bude. Žalostně si na ztrátu tak vzácného členotu mezi sestrami naříkala a ledwa s nimi o tom mluwiti chtěla. Eufrasia, teprw 30 let stará, uslyšsawssi, co na ni čeká, neyprw se zbrozila, gsauc toho důměni, že za hříchů swé auplně zadošť neuciniła; ale brzo zpamatovala se, a odewzdala se do vůle Boží. Tu připadla na ni zimnice, načež s neywraucněgssi skraussenosti swátosti přigala a po nemoci gen čtyř a dwadceť hodin trwagici odebrala se do kragin wěčné blaženosti, kdež záwisti a nenáwisti není, roku 410 dne 13. března. Položená byla do hrobu k matce swé. Gegi učitelka w zákonech klášterních a přítelkyně Julie a abbatysse prosily umjragici, aby za ně u Boha orodovala, aby gi následowati mohli, a obě wyslyššány gsauce, w několiká týhodných umřely smrti sprawedliwých.

R o z g i m á n j.

Pramen mnoha zlého a weliký hřích gest nepřijeň a záwist; zwláště pať záwidjeli blížnjmu milost Boží: neboť gest to hřích proti Duchu swatému. D gať hluboce musil giž klesnauti člověk ten, který žádá, aby takě ginj lidé wnuřánj Ducha swatého neposlauchali, aby se protivili milosti Boží a opustiwšse cesty ctnosti a

náboženstwj s njm w bezbožnosti a mrzkostech si libowali. Gať diwná to wěc, že niko sám a sám zlým býti nechce, nobrž se wynasnažuge, aby towarýsse nassel, gaťoby tudy hřichů se umenšilo, když spoluwinnjka máme. Neni horšjho hřichu nad záwiděni milosti Boží. Kdo do toho upadl, seč wšse neni! Gemu ctnost gen lichým slowem gest, newinnost neni mu swatau, náboženstwj gest mu powěrau, a wesslerá geho práce k tomu gediné čelj, aby co možno newjce spoluwinnjků měl, a ti býwagi mu neymilegšj, kterěz sám byl zawedl. Dwogi hřich pásse, kdo sám dobře negedná a bližnjmu dobře gednati bránj; zdaliž to neni tolik gaťo na žřicenínách cizj blaženosti swau blaženost wzděláwati. Tať takě gednal ďábel, když prwnj rodiče swáděl. Záwist ho močila widaucjho, že prwnj rodičowě milosti Boží oplýwagi a wůli Páně zachowáwagi a záwist eosnowala lest, kterauž se sklamati měli. Protož dj písmo swaté:

„Záwistj ďábelstau přissla smrt na okřsleť země.“ (Maudr. 2, 24.) A opět: „Oklameyme spravedliwého nebo neužitečný (newhodný) gest nám a protivný gest skutkům našim a wýčítá nám hřichy zákona a rozhlassuge hřichy obcowánj našeho. . . . Těžko nám na něg hleděti, nebo nesrownáwá se s ginými život geho, a změněny gsau cesty geho.“ (Maudr. 2, 12. 15.)

„Běda wám zákonnjci a fariscowě, pokrytci, že zawjráte králowstwj nebeské před lidmi: nebo sami tam newcházjete, ani těm, genžby wjgiti chtěli, wcházeti dopaustjíte.“ (Mat. 23, 13.)

M o d l i t b a.

O Bože! dobroto nepostihla, wleg, prosíme, do srdce nasseho pramen lásky své, tak abychom mimo Tebe také bližního svého milovali, z milosti, kterýchž Ty jsi mu uděliti ráčil, se radovali, a s ním Tebe dárce všeho dobrého chválili a velebili až na věky věkův. Amen.

Dnes se také světí: **M** Nilomebii sw. mučedníků **M**acedonia, **P**atricie, manželky a **M**obesty dcery; **w** Nicei swatých mučedníků **T**heuseta a **H**errisa, syna jeho, **T**heodory, **N**imfordory, **M**arka a **A**rabie, kterjžto pro Krista upáleni byli; **w** Hermapoli **w** Egyptě sw. **S**abina, genž po mnohém mučení utopen byl; **w** Persii sw. **K**risliny, panny a mučednice; **w** Kordubě sw. **M**ubercia, kněze a **S**alomona, mučedníků; **w** Cařihradě sw. **N**icefora biskupa, kterjž pro pravau wjru ob císaře **L**eona Armenského wyhnán po 14 letech we wyhnanstwí umřel. **M** Kamerině we **M**lašsku sw. **A**nswina, biskupa; we **S**lotsku sw. **K**ennoly, panny.

14. Žiwot swatě Mathildy,

cjsařowny. (M. 968.)

Etnost, ať se nám okáže **w** galémkoli oděwu a staru, gest sama **w** sobě ctihodná a welebná; pakli gi ale na lidech spatřujeme **w** neywyšším důstojenstwí postavených, ať tuť se nám zdá býti mnohem welebnějšj a násilně galsi po sobě náš táhne; galsž na žiwotě swatě **M**athildy widěti lze.

Sw. **M**athilda, dcera hraběte **T**heodorika a **R**heinildy, narebila se we **W**estfálsku. **N**ábožnj a bohabognj gegi rodičowě dali gi do gedného kláštera **w** **E**rfurtě, kdež pod dozorstwím abbatysse **M**athildy, báby své, wyborně wychowána byla. **O**bzwláště uwykati musila modlitbám a čtenj nábožných knih. **P**ři tom

nezapomínalo se také na vyučování ve všelíké práci na stavu gegi a pohlawi příslušně; za tau hlavně přičinau, že pracovitost nepřednějším gest prostředkem proti všemu pokuseni, a že čím více nad lid jsme povýšeni, tím sličetnější příkladem ho předcházeti máme. Protož také svěťice nasse říkávala, že kdož nepracuje, aby negebl. (II. Thes. 3, 10.) Mezi tím rozvinula se Mathilda v sličnou pannu, v krásném těle gestě krásnější duši chomagicj, a pověst o sličnosti a sličetnosti gegi bláslala se téměř po všech krajinách. Když se také Gindrich, nápotomný wévoda Saský a král Německý, o tom dověděl: putoval do Erfurtu, aby nahlédl, zdali pověst ta pravdivá gest čili nic. A sledau vše, gať se bylo o Mathildě pravilo, ano i mnohem více, pogal jí roku 913. za manželku. „Kdo nalézá ženu dobrau, nalézá věc dobrau a naráží potěšení od Hospodina.“ (Přisl. 18, 22.)

Mathilda i na trůnu zachovávala nelíčenau pokoru, pramen to větší ctnosti, a neauhonným a v pravdě svatým živobytím celau církev vzdělávala. Důstognost královská nezbudila v ni myslí marné, ani nezatvrdila srdce gegiho. Pod zlatohlavem bilo srdce neuvolněnější a každý zarmaucený a chudý k ní měl volný přístup. Ona se modlivala téměř bez přestání a svatým rozgimáním nábožnau mysl oživovala. Svatě toto cvičení tak velice jí těšovalo, že nemagic dosti na dni, i noční dobau wstávala, v pobožnostech a v modlitbách se chočagic. Tato spasitelná rozgimání a toto ohni-

rau nábožnosti plápolagici srdce uchovály také
dussi gegi poskvrněni, a rozjítily w ni onu lásku
k bližnímu, kteráž gegi westěry život tak krásně
zdobí. Z lásky k bližnímu nezpěčovala se, práce
sebe hnusněgši a opovrženěgši ochotně a s ney=
větši wldností wykonáwati. Namstěrowala
často chudě w bytech gegich, útěchu w zarmou=
ceně srdce wléwagie i hognau pomoci přispíwa=
gie; obsluhovala wlastnoručně choré a nedu=
živé, těšila gich w bolestech a k trpělivosti
pomazbuzovala. Wynasnažovala se také truchlívý
osud zagatých a urvěžněných oslabiti a prawau
cestu jim ukazowala k poánj a k napraweni
žiwota; učila také newědomě prawdám křestan=
ským, kmonstwo své napomínala k lásce, k bážni
Boží, neustawagie w spasitedlné snaze, až ge na=
prawila; slowem, gsauc prawau matkau země,
nezapomínala na nikoho, ale, gafo anděl strážný
byla orodownicí a pomocnicí wšsem, kdož gegi přj=
mluvy a pomoci potřebowali.

Mathilda byla s manželem svým žiwa w
stále lásce a swornosti, což gi k nemalé cti slauží,
an Gindrich byl muž prchlívý a hněwivý. Do=
kawád hněw geho trwal, neodmlauwáwala mu,
nabrž čeláwala, až se pokog do dusse rozhorčeně
nawrátil. Tu teprw snažila se, aby geg, aniž
toho znamenal, na gině myšlěnký přiwedla a
na lepsi stránku naklonila. D gať mnoho zlého
zameziloby se, kdyby ženy čjokě to uměnj znaly,
w který čas má se mluwiti a w který mlčeti.
„Žena maudrá a mlčelivá a wycwičeně dusse
nenj k proměněnj.“ (Sirach 22, 18.) Gin=

brich miloval také choť swau lástau neyvrac-
 něgšji, a geho dusse rozpalowala se ohněm gegi
 nábožnosti ku podobným citům. Z snažil se w
 dokonalosti gi dosihnauti, we všem gi dle síly pod-
 porowal, a sám neypěkněgšji swědectwí o ctnosti
 gegi wydal, když mrtwici raněn na smrtné
 posteli ležel roku 936. Chtě, že hodinka od-
 chodu geho se přiblížila, rozmlauwal dlahau
 chwiš s nj; pať ale u přitemnosti pánů a slu-
 žebníků swých takto promluwil: „Děkuji Bohu za
 tebe, má neywěrněgšji a neymilegšji choti. Neboť
 někdo nepogal ženy wěrněgšji a we všem do-
 brém žkusseněgšji. Přigmi medle dítý mě, žes
 mne rozhněwaného krotiwala a we všech wě-
 cech mi maudře radjwala: mne gš přiwáděla
 od nesprawedlnosti ku sprawedlnosti i wzbuzo-
 wáwalaš mne abych násilně potlačeným milost pro-
 řazowal. Nynj poraučjm všemohaucjmu a při-
 mluwě geho wywolených tebe i syny nasse, a
 dussi swau k odchodu připrawenau.“ Sľuboce
 pehnuta poděkowala se pokorně Mathilda ně-
 kterým sľow, a na to i hněd do kostela běžela,
 spasení chotě swého i budaucnosti swau do mi-
 losti Boží poraučegic. Po malém okamženi zvě-
 stowal weliký nářek, že Gindrich žiti přestal.
 Mathilda modřila se kľečic za geho dussi, pať
 mšši swatau za něho slaužiti řážala, drahý ná-
 řameť kľěži na poděkowání dawauc. Po skon-
 čených slůžbách Božích nawrátila se k mrtwole,
 kdej synowé a ostatní dwořané we welkém hoři
 stáli. Takě gegi oči zarosily se slzami; když pať
 se poněkud od bolesti zotawila, promluwila k sy-

ním Ottowi a Gindrichowi, giž o korunu královstau se hádagjím w tento smysl: Nymilegssj synáčkowě! Bedlivě pozorugte, co teď zde spa-
třugete; bogte se Boha a welebte geg we wšsem,
genž mocen gest, takowěto wěci činiti. Tent
sluge právě králem a pánem, kterýž moc swau
dává chudým i bohatým. Ustáňte medle hašteriti
se o důstognoš pomjgitedlnau, neboť takowěto
konec běre wšedě sláwa zemská. Blažený gest,
kdož dychtj po tom, což wěcněho gest a nepomine;
a protož nermušte se nad tím, kdož z wás wlá-
dnauti bude, nobrž připomjneyte si, co k wám
w Ewangelium ůsta wěcně prawdy mluwj, řkauce:
„Kajdž, kdož se powyšsuge bude ponjžen, a kdo
se ponjžuge bude powyššen.“

Co swatý Apostol o pravě wdowě piše,
že „má naděgi w Boha a trwá na prosbách a
modlitbách dnem a nocj,“ (I. Tim. 5, 5.) to
takě zachowávala Mathilda po smrti chotě swěho
Děložila drahě rauch a objwala se w oděw
gednoduchý; zbawila se wšedch rozkossj a wy-
hledávala toliko nábožná cwičenj. Gegj zewněg-
šesť prozrazowal, že w srdci s Bohem stále se
objrá, a že panenstá čistota a stydlivost gi gsau
milegssj než swětstá rozkoš. Žělu swěmu ne-
právěla wjce počoge a pokrmu než co newy-
hnutělně bylo třeba; ledwa několiť hodin po-
spala, a giž budila gednu wěrnau služebnici, a
do kostela s nj se ubjrala, až do gitra tam se
modlje, pak ale wracela se do domu a šla na
odpočinutj, aby se čeleb domáci domnjwala, že
po celau noc odpočjwala. Služby Boží, pro-

kazování dobrodiní chudým, čímž peněz, potravy i oděvu vedle potřeby udělovala, práce ruční aneb gašćoli jiné bohumilé zaměstnání, střídaly se od rána až do večera. Pracugje mývala vždy mysl a srdce na Boha upřené, a na každé hnutí myslí své tak bývala pozorlivá, že nikdy ani hněv ani mrzutořt, ani smutek jí neopanovaly.

Abý také trpělivostí její v ohni se žlula, namstjwil jí Hospodin mnohým protivenstwím, kterěz i nepřiblíží škryš jejího srdce pronikalo, a tím větším zármutkem jí škličovalo, že pocházelo od vlastních synů, od nichž jen lásky a wděčnosti se nadála. Už swár synů jejích Otto a Gindřicha o fortuna zarmautil jí welice, ale po smjření nastala jí mnohem větši bolest. Někteří pochlebníci pravili Ottowi, že matka jeho po Gindřichovi weliké poklady má, gež nyní k záhubě země proměňává. Otto uwěřil pomlauwacům a spogiw se s Gindřichem, bratrem, odňal matce wšedky statky, kterěz byla za wěno dostala. Mathilda snáštěla něgalký čas bezpráví, widauc wšak, že synowě křiwdy své nepoznawají, anobřz proti ní se wíce zatwřuzují, bála se, aby geště wíce se neproběššili a protož opustiwše dwůr, do Engeru we Westfalsku se odebrala, tamto w tichosti swůg osud nesauc a za protivníky své se modlíc. „Muž bezbožný kopá žlé, (hledá škoditi) a we rtech jeho oheň se rozněcuje. Cłowěk přewrácený (falesný) wzbuze swáry a mnohomluwný (klewetník) rozlučuje knížata (neywěrnějši přátely).“ (Přisl. 16, 27. 28.)

Bylali Mathilda veliká w štěstí, byla tím
větší w nehodách. Ljbalá kagjcně metlu, kte-
rauž gi Hospodin káral, a odemzdala se auplně
do wůle geho, a hle on ugal se gi patrně. Sy-
nowé stiháni gsauce nehodami a mnohým neshťe-
stím poznali křiwdu, matce učiněnou, pykali hř-
chů, a snažnými prosbami, aby se ke dworu opět
nawrátila, gi prosili. Aby ukázala Mathilda, že
w srdci gegim hořkosti není, opustila zamilowa-
nou samotu a odebrala se opět k synům svým,
s nimiž až do smrti w neplešším pokoji žiwa
byla, gsau od nich srdečně milována a na ney-
vyšš ctěna. Že obdržela také statky své na-
zpět, z nichž wšedky téměř důchody na dobro-
dinj obracela. Byla matkou sirotků a widow,
denně posýlala od stolu svého krmý chorým a
chudým, a tu se přibážíwalo, že chorj ošamžitě,
gať gich požili, se uzdravili, neboť Bůh mage
na takowém dobročiněnj zaljbenj, chtěl také slu-
žebníci swau oslawiti. Gegi náklonnost k chu-
dým byla tak welká, že ge také mýwala a oči-
šťowala, pro ně w čas zimnj swětnice topiti
kázala, a kam gen koli přišla, wšude štědrau
ruku swau gim otewjrala. Při tom býwalo gi
neyvětší radostj, chudý a w bázni Boží ne-
zběhlý lid wyučowati a uwáděti na cestu kře-
stianské dokonalosti. Prawá dobročinnost nikdy
neopominá pro starost o zemské blaho nuzného,
i o duši geho pečowati. „Kterýž má milosr-
denstwj, učj a cwičj gaťo pastýř stádo své.“ (Si-
rach 18, 13.)

Dříve nežli se konec gegjho života přiblí-

žil, namſſtiwila geſſtē gedenkrāte wſſedſy od nſ
 žaloženē klāſſtery, napomenula obywatēle gegich
 a do modliteb gegich ſe poručila. Pſiſſedſſi do
 Kwedlinburgu, kdež ſe nepravděgi ždržowala, žna-
 menala že čurawoſt gegi ſe welice rozmohla a
 že wſce ž lože nepowſtane. Rabugic ſe ž toho,
 že gi Hoſpodin wolā, ožnāmila to pſteltſyni ſwē
 Richburce, abbatyſſi klāſſtera Nordhuſſkēho, a co
 neybedlimēgi tu ſmrti ſe hotowila. Wnuſ gegi
 Wilēm, arcibiſkup Moħučſky, žaopatril gi ſwa-
 toſtini. Odchāzegjicimu chēla něco na pamātku
 dāti, geſſto ale giž wſſe chudým a koſtelům roz-
 dāno bylo, až na rauchō, w kterēmž pochowāna
 býti mēla, prawila Richburce pſteltſyni, aby mu
 ge dala, doložic: že on dſjwe ho potſebowati
 bude. S poděkowānjm pſigal arcibiſkup dar a
 chēl ſwatē ženē gednoho ž duchownjch žde pone-
 čati, doħud by ſe ſām nenawrátíl, ona mu ale
 řekla, aby ſām kněze s-ſebau wzał, že ho wſce než
 ona potſebuge. „Gdēte w pokogi Kriſtowē,“ do-
 ložila, „kam wſle geho wās wolā.“ A ay na
 ceſtē umřel nāhle arcibiſkup.

Když ſe po několika dnech tačē gegi ħodinka
 pſibljžila, kázala duchowenſtwa a geptiſſel po-
 wolati a niħomu ž lidj pſiſtupu nebrāniti. Ne-
 ſmjrnē množſtwj obēho poblawj ſeſſlo ſe, a tu
 obrātíla ſe k njm, řauc: „Služite Hoſpodinu w
 bāzni a pſeſeyte gemu s třeſenjm. Chopte ſe
 kāznē, aby niħdy nerozhněwal ſe Pān, a žhynu-
 libyſte s ceſty ſprawedlimē. Dſtupte od žlēho
 a čiňte dobrē, aby w poſlednj ħodinē duſſe waſſe
 od auſtoků ďābelſkých wyſwoboženy byly a wēčnā

odměna od Boha vám se dostala." Po těchto slovech rozpustila lid a wnoučku svou abbatyssi Mathildu k dobrému a ku setrvání napomínala, na to pak ještě jednau se wyzpovídala, dala si mši swatou slaužiti, a dusse své swátosti ol-
tářnj posílnila. Od té doby nemluwila wijce, než s rukama sepnutýma a očima k nebi upnutýma po tichu se modlila. Když pak se hodina de-
wátá dne 14. března 968. přiblížila, rozkázala žiněné rauchy na zem rozprostřiti a sebe na ně položiti, řkauce: „Nesluzzi křestianu umřiti než w oděru kagicim a w popeli." Pak posypala hlavy své popelem, poznamenala se křížem swatým a umřela w Pánu, právě w tu hodinu, w kterau obpyčně we gměnu Kristowu chudých almužnau podělowała. Tělo gegj pochováno bylo wedlé těla chotě gegjho w Rwedlinburce.

Rozgjmání.

Těžce provinili se synové Mathildiny proti čtврtemu přikázání Božímu, ale w krátce zaku-
fili smutných následků svého provinění. Zdá se, žeby zaslíbení onomu přikázání připogené děti w powinnosti k gegich rodičům udržeti mělo: ale často gináť wjdáme. Zažme se, gaky osud si připravugi děti, kteréž rodičů svých upřímně nemilugi, w uctivosti a wážnosti gich nemagi a poslauchati gich nechťegj? Děgepis, ano denní zkusenost hrůžným hlasem nám odpowjda, že na takowých dětech trest Boží widěti lze. A zdaž negednagi oni proti rozumu, kterýž nám rodiče na místě Božim za neymějšj dobrodince nasse

představuge? Zdalíž negednagi proti zákonům Božím, gimiž pod přísnými tresty rodiče své milowati a ctiťi se welj? A byť i rodičowé wady měli do sebe, zdaž přestawagi proto dětem svým býti ctihodnými? zdaž negsau oni ti, gimiž po Bohu za wšse máme děkowati? Coby z dítěť bylo, kdyby se gich rodičowé nebyli ugali, dokawád geště byli mdlj a pomoci sobě nemohli? Děti! můžete wy zapomenauti na starosti a práce, na přebdění noci, na zármutek a straťi, kterěz otec a matka wšse pro wás museli snášeti? Možnoli wám ge opauštěti, gich zanebáwati, ge haněti, gich si newážiti aneb za ně se styděti? Možnoli wám ge objirati, co spravedliwého gim odepjirati a o ně se nestarati? Takowé zločinstwji přechá= žiwá od pokolenj na pokolenj a býwá pramenem nescijlného neštěťi. Cham posmjíwal se otcí a potomci geho geště po 4000 letech úpěgi w otroctwji. „Požehnání otcowo utwřzuge domy synů, zlořečení pať z kořene wywřáci základ.“ (Ekl. 3, 11.)

„Cti otce svého i matku swau, kterěz gest přikázání prwnj s zaslíbenjím, aby dobře bylo tobě, a abys byl dlouho žiw na zemi.“ (Efes. 6, 2. 3.)

„Kdož se bogi Pána, ctiť rodiče své, a gaťo pánům bude slaužiti těm, kterjž ho zrodili. W skutku a řeči i we wšji trpěliwosti cti o:ce svého.“ (Ekl. 3, 89.)

„Synowé poslauchente rodičů we wšech vě= cech: neb gest to libě Pánu.“ (Kolof. 3, 20.)

„Synu přigmi starost otce svého a ne=

zarmucug ho w geho žiwotě a hyně-li w rozumu, snáseg ho, a nepohrdey gim w mocnosti swě; almužna žagistě otce nebude w zapomenutj.“ (Eftl. 3, 14. 15.)

„Slyš otce swěho, kterýž tě zplodil, a nepohrdey matkau swau, když se zstará.“ (Přisl. 23, 22.)

„Kdožby zlořečil otcí swému, neb materi, ať smrti umře.“ (3. Mogž. 20, 9.)

„Kdožby udeřil otce swěho, neb matku, smrti ať umře.“ (3. Mogž. 21, 15.)

„Kdož kradě otcí swému neb matce, a pravj, že to není hřích, účastnjš gest vražednjška.“ (Přisl. 28, 24.)

„Zlořečený, kterýž nectí otce swěho a matky.“ (5. Mogž. 27, 16.)

Modlitba.

O Bože, gehožto swatá vůle gest, abychom rodiče swé ctili: wleg w srdce nasse k nim ucti= wost, lásku a poslušnost. Odplat gim hogně za wšedka dobrodinj, kterážkoli nám prokázali a prokázugi, a propůgč milostiwě, abychom se konečně wespolek u Tebe we wěčné radosti šhledali škrze Ježíše Krísta. Amen.

Dnes se také swětí: W Římě 47 swatých mučednjků, kteříž na rozkaz císaře Nerona stati byli. W Africe sw. Petra a Afrodisia mučednjků; w Carrhe w Mesopotamii swatých mučednjků Eutychia a towarýšů + 741; w Antiochii swat. Pienia mučed.; we Veroně sw. biskupa Innocencia; Leobina aneb Lebbina, biskupa Karnotenského (Chartres); w kragině Valerianské dwa mučed. ob Pončebardůw na straně oběšených; w Lampskau na Helespontě sw. biskupa Euschemona.

15. Život svatého Longina.

„Nynjť saub gest swěta: nynj knjze tohoto swěta wyrwženo bude wen; a gá když budu powyšsen od země, (na krjž) wssedko potáhnu k sobě saměmu.“ (Jan 12, 31. 32.) Tak prawil Kristus Pán krátce před swau smrtj. D kžby wssični lidé geho taženj následowali.

Geden ž neyprwněgšich, genž od ukřižowa-
ného Krista přitažen byl, gest Longinus, onen wo-
gju, kterjž boť Páně oterwřel. Když spatřil, ana
ž oterwřeně rány krew a woda se prýšstj, tma po
okrštku země se rozprostjra, země se třese, stály se
puřagi, a hrobowé se otwřagi a mnozi swati ž
mrtiwých wstáwagi: tuť pronikl takě papřstleť Božstě
milosti srdce geho, a zatemnělě oko dusse geho
otewřelo se tak, že on kagicně w prsa se bil a
dokonalau wěrau zwolal: „Gistě Syn Božj byl
tento!“ (Mat. 27.) Od tē doby stal se Longi-
nus tak ika nowým člowěkem. Dpuřtil cestu ne-
prawosti a hřjchu a naučiw se od apostolů Páně
zákonu prawdy, auřlně a zcela na službu Božj
se oddal. Ž stal se štědrým k chudým, zachowá-
wal čistotu dusse a těla, a na zemi giž wedl život
právě andělštj. Tichá myřl, gasná twář, pokorná
dusse, wesele srdce, a gakaři welebnost we wřsem
gednánj geho byly gsau následkem napraweného
obcowánj geho.

Longinus uwěřiw w Krista, opuřtil staro wo-
geuřtj a do Cesarey w Kappadocii se přestěhowal,
po osm a dwadcet let tam lidu slowy i skutky
wjru křesťanřkau s nemalým prospěchem blásage,

neboť mnozí opauštěli modly, napravovali život a vedle zákonů Kristových s velkou bedlivostí tráceli. Usslyšav o tom Oktavius, vladař, pohnal Longina na saub a takto s ním rozmluvati počal:

Oktavius. Gať se gmenugeš?

Longinus gsa dokoualý a w Bohu welebný odpowěděl: „Gsem křesťanem, neboť sluffno, abychom neyprw o milosti Boží swědectwí dali.“

Oktavius. Kterž před tebau postaweni byli, nic z toho gměna nezískali: ty ale gať se vlastně gmenugeš? mluw!

Longinus. Gá gmenugi se Longinus.

Oktaw. Kde gest vlast twá?

Long. Isaurie.

Oktaw. Gsi otrok či swoboděn?

Long. Prwé gsem býwal otrokem hřichu, teď ale milostiwý Kristus Pán šrže tagemstwí swatého a welebného kříže a šrže otewřenj boku swého dwogi milosti mne wykoupil: neyprw wodau a Duchem swatým, pať ale křwí swau, setrwám-li u wyznáwánj geho.

Oktaw. Proč gš sem přissel?

Long. Gá býwal zde dworánek a wogátek, teď ale slaužím Kristu Pánu.

Oktaw. Kdo pať tě sprostil stawu wogenského?

Long. Gá prošil bratři swých, aby se uwázali w pozůstalost mau, gá pať že dusse swě chrániti budu. Dni swolili, a nynj dáwagi mi každoročně sto zlatých, kterěž gá na chudě obracím. Teď ale prošil gsem Boha, aby mne oswobodil z podrobemstwí těla a uwedl mne w službu duchowní a we mně se oslawiti ráčil.

Oktaw. Když gŕi swobodný a z rodu sŕechetného: poslauchey krále a obětug bohům, aneb gež z gegich obětj, sic ginák tě tresty zastihnau.

Long. Nikdo nemůže dvěma pánům slaužiti, genž stogi sobě na odpor. Můg Pán gest wůdce střidmosti a tichosti, čistoty a nábožnosti, pokory a mjrnosti, a uwádj nás do žiwota věčného. Zwogi bozi ale protirvných věcí žádagi, gsauce milownjci wšŕj zlosti, lakomstwj, bezbožnosti, pýchj a nestydatosti. Což mám modlám slaužiti, aneb raděgi Boha swého poslauchati?

Mnoho gestě bylo mezi oběma mluweno, načež Oktawius sw. Longinowi radil, aby nutně potřebě ustaupna obětował, dohládage, že Bůh geho prominěnj toto genuu odpustj. Než ale Longinus odpowěděl: aby, geli mu prawda milá, sám křesťanem se stal, a trestů tělesných se nestrachował, ty že mu ublížiti moci nebudaš. Zato řeč rozpálila Oktawia w neyprudšj hněw, a on rozkázal swatému muži zuby wytlauci a gazyk wyřezati; a wšak Longin proto řeči neztratil, nobřž žietedlným hlasem k Oktawiowi promluwil řka: „Pašli wěřěš, že prawými gsau bohj modly, kterěž wzhwáš, dowol at ge rozbjgi, nechť si pomohau, mohauli... newezmauli pohromy, uwěřim, že bozi gsau; pašli že wezmau: wěř ty w Boha měho, žeť on gest žiwý a prawý Bůh.“ Na to domoleno Longinowi modly rozbiti; a on ugam sekeru rozkotal modly tak, že rozdrčeny s oltářů padaly, což mnozi přjtomnj wídauce uwěřili. Ale Oktawius, zatvrzen w slepotě swě připisował to kauzlům a čarám, a Longina odsaudil, aby neypraw gazyk mu byl wy-

tržen, pať aby štat byl. Což se i bez prodlení
wykonalo. Za tento wšak rozsudek byl Oktawius
náhle slepotau trestán, a krutě bolesti zůřily we
wnitřnostech geho. Wšak trest tělesný oteřel
zatvřelému pohanu oči duše geho, a wjra, giž
až posud byl drze pohrdal, nassla u něho místa.
Upě wrhl se nyní na twář před mrtwolem a hořce
pláče wolal: „Hřessil gsem Pane, hřessil gsem:
giž nyní poznávám nesprawedlnost swau!“ W tom
oteřely se oči geho a on auplně uzdrawen pogal
tělo swatého Lonžina a počestně ge pochowal a do-
brořeče Bohu, setrwal we wjře, zůstáwage mezi
křestany.

R o z g j m á n j.

Podivně gsau cesty, kterými prozřetelnost
Boží nás ku spasení wodí, gakž to na sw. Lon-
žinu widěti lze. Geg zagistě welice bolelo, že boť
Wykupitele swého proklál, gehož pať Synem Bo-
žím býti poznal. Ale gessťe wětšij bolest tjsnila
geg, když si wzpomněl na hřichy swé, pro které Kři-
stus Pán bičowan a usmrčen byl. W bolesti swé,
bil se w prsy a pykage hřichů w tom okamžení
žiwot swůg napravil a hogně owoce pokání wy-
dával. Wšak i hřichowé nassj gsau přičinau
umučení Páně, i my takřka gsme geg pomáhali
bičowati, my korunowali gsme geg trnjm, my při-
bili geg také na kříž a prokláli swatý geho boť.
Ale, nastogte, nassě srdce při tom žtwardla gsau a
twrdšši gsau než země, kteráž se při smrti Páně
třásla, a twrdšši nad skály, kteréž se puřaly. Neboť
kdo z nás čta aneb slyše o umučení Páně, hne

se w útrobě své? Kdo politování má s Synem Božím? Mnozí sice pláč, než ale pláč gegich gest galowý, paubě hnutí těla, gesto při tom nelitugi, že se hříchů dopustili, pro kteréž Syn Boží ukřižován byl, aniž berau si před sebe, že hříchů se odřeknu a život svůj napraví. Pro takové neumitel Kristus Pán, aspoň geho smrt neslauží jim ku vykupení, noprž wíce k odsauzení. Pokud nepoznají se sm. Longinem prawau přičinau umučení Páně, nesmaže krew geho winy gegich, aniž budau moci s sw. Petrem říci: „Že Kristus hřichy nasse na svém těle sám wnesl na dřevo: abychom hříchům zemrauce spravedlnosti živi byli, a že zstí-
nalostí geho obživeni gsme.“ (I. Pet. 2, 25.)

„Pátíme na půwod a dokonawatele wjry Ježíše, kterýž místo radosti předložené strpěl kříž a hanby se opovážil a sedl na prawici stolice Boží.“ (Žid. 12, 2.)

Modlitba.

Otevřené gest, ó Ježíši, srdce tvé všem lágicím a skrausseným. D propůgč mně bjdnému hříšníkú nyní aspoň ducha prawě lágicnosti, a nedopauštěg, aby krew twá, a tvé umučení a smrt na mně žmařeny byly. Bjdny gsme a chudý, ale prawě proto wžywám milosrdenstwí Twé, gesto si prawiti ráčil: Pogďte ke mně wssidni, kteří pracujete a obtžjeni gste, a gá wás občerstwím. D Synu Boží, proklatý pro hřichy mé, smilug se nade mnau! Amen.

Dneš se také světí: sv. Aristobula učebníka apoštolův a mučedníka Páně; v Thessalonice sv. Matrony, dívky služebné, kteráž ob hospodyně své, židovky, pro míru zabita byla; sv. Menigna, valchare, umučeného za císaře Decia; v Egyptě sv. Mikandra, umučeného za císaře Diokleciána; v Skordubě sv. panny a mučednice Leotricie; v Římě sv. Zachariáše, papeže a Speciosa, mnicha; v Beatě ve Vlašsku sv. Proba, bisk.

16. Život svatého Patricia. (R. 460.)

Na severozápadní straně Evropy leží ostrov Irsko řečený, od starých pak Hibernia a Juvernia nazývaný. Obyvatelé jeho byli Keltové, národ svobody milovní, při tom ale surový a necvičený. Nemagice žádného spolení s jinými vzdělanějšími národy, vzeli Irčane dlouhý čas v surovosti a modloslužebnosti, až je posléz z řízení Božího papež Celestin I. světlem víry osvětliti a sladkým ghem Kristovým skrotiti si předserval. Sv. Palladius byl za nástrož k tomu vybrán, ale gať se podobá, toliko s malým prospěchem. Šťastněgi je to povedlo gednomu Skotovi, gmenem Sukkath, (Patricius) gegž roku 432 týž papež k Irčanům za blahozvěsta poslal, kterýž odsud gmeno apoštola Irčanův obdržel. Co se o něm píše, gest asi následugici.

Patricius narodil se z rodu znamenitého v druhé polovici čtvrtého století okolo r. 377 ve vsi Banaven (nyní gemu ke cti Kirf-Patrick zvané) ve Skotsku blíž města Glasgowa ležící. Jeho otec gmenoval se Kalsurnius a matka Koncessa. V 16. roce věku svého byl s mnohými kragany od mořských laupežníků gat, a za otroka gaťemusi Irčanu, gmenem Milchonu, prodán, a tím nabyt přiležitosti s mravy, s řečí a s náboženstvím téhož

národu se úplně seznámiti. Stročtvoj geho trvalo 6 let, po kterýž čas bravy a škoty velitele svého pásával, zárase přitom s hladem, nahotau, zimau i wsselikau těžkostj. Ale právě tyto nehody a protivný osud blaze působily naň; neboť čím wětšji byla geho bída a s čím wětšjimi těžkostmi se mu potýkati bylo, tím wětšji také důvěrau se lnul k Pánu Bohu, a tím wíce rozjitila se geho láska; tak že skoro dnem i nocí na modlitbách trwal, starosti své důvěrně na Boha skládal, a ochotnau měl vůli pro Boha svého wsse snášeti a wsse podniknanti, drže nutný staw swúg za neyprospěšněgšji, w kterémžby k dokonalosti přigiti mohl. On sám o tom takto napsal: W mladém wěku pásával gsem dobytek. Láska k Bohu, bázeň geho, a wjra w něho rostly we mně stále. Horliwost má množila se tak, že gsem gednoho dne skoro sto modliteb odtýkal a tolik nápodobně w noci. Gá žůstáwal w lesích a na horách a wstáwal gsem před gitrem k modlitbám, nebdage na sněh, zimu a děšti, aniž gakehos nepohodlj citě. Do mne nebylo tenkrátě líknewosti, gako nyní, neboť duch můg byl horliwý. Ž prosím Boha, aby mi popřál setrwánj i milosti udělil, bych až do konce žiwota svého wěrným swědkem mu býti mohl.“ (Confess. S. Patricii.)

Stročtvoj sw. Patricia blížilo se w ssestém roce ku konci, a právě takowým způsobem, gehož se neyméně nadál. We snách gsa napomenut, že čas geho oswobozenj nastal, šel gakýmšj wnitřnjm citem pužen na břeh mořský, a tam také loď našel, do kteréž bezděky přigat byw, odplaul. Plawba byla šťastná, a třetjho dne již přistáli k zemi, ale

k zemi pusté, w njž se po 27 dnj potulowali, žádně
 potravu niŕde nenacházegje. W této nesnázi upa-
 matowali se plawci: že gim Patricius o mocnosti
 a dobrotivosti Boha křesťanského wyprawowal; i
 prawili mu: „Když Bůh twůg tak mocen gest a milo-
 stiw, proč pať w aužosti našj k němu se neuttěš?
 Modli se za nás, sic ginať hladem zemřeme!“ Ži-
 wau wěrau nadchnut, odwece gim Patricius: že
 gestli se s celým srdcem k Pánu Bohu obrátj, do-
 gista gestťe téhož dne že gim žpomozeno bude: protože
 Bůh mocen gest a wšude hognostj oplývá. A
 hle! když to byli učinili, přišli gestťe téhož dne na
 stádo weprů, z nichž se žiwili až se do země obý-
 waně dostali. Plawci wzdávali za to díky Ho-
 spodinu, ale Patricius před twářj gegich welebil
 geg a dobrořečil mu.

Patricius zdržowal se nynj u rodičůw swých,
 ale giž po třech měsječch opět gat, k Piktům, ná-
 rodu surowému se dostal; a ač po dwau měsječch
 do své wlasti se nawrátíl, byl zať tak nestřasten,
 že i po třetj swobody žbawen, byw do Burdegalu
 w Gallii odweden, ale propustťen gsa w Turoně
 do kláštera swatého Martina wstaupil. Až po
 těch letech se nawrátíl do své otciny a brzy nato
 na kněžstwj poswěcen, chystal se na cestu do Řřska,
 by zde hlásal wjru Kristowu; shledaw ale lid nad
 mjrů twrdostjgný, odebral se zpět do Gallie, a na
 radu sw. Germana, biskupa Auxerského, putowal
 do Řřma, kdež od papeže Celestina I. za biskupa
 poswěcen a slawně za žvěstowatele wjry k Řřča-
 nům poslán byl. Patricius přigal aurad tento,
 gakkoliw se přibuznj geho tomu protivili, a sliby,

prosbami a gínymí prostředky mu w tom bránili. Než on prodaw statky své, toliko Bohu a bližnjmu svému wesskerý život swúg obětowati uzwáwěl, hotow gsa pro Boha wsseliké protiwensťwj trpělivě snášeti a neustáti dějwe w powołánj swém, lečby národ, ku kterémuž poslán byl, gměno Páně znáti a ctíti byl se naučil.

Takowými myslénkami nadchnut putowal k Zrcánům z wětšsjo dílu pobřžženým gestě we tmách modloslužebnosti. Plana wrauci horliwosti o čest Boží, nedbal, že pohaněn byl, že protiwensťwj snášeti musil, a že i život geho do nebezpečensťwj přissel, nobřž toliko k cíli swému hledě, rádbý pro Boha swého krew swau byl wycedil. Protož neohlédage se na nebezpečensťwj, procházel kraginy rozsáhleho ostrowa, blásal wssude slowo Páně, a dobrodinjmi Zrcánům prokázanými, životem neauhonným, trpěliwostí w protiwensťwj a welkomyslností w pronásledowánj zjštal si důwěru gegich we welké mje; neboť saubili, že wjra, kteráž wede k takowým ctnostem, skutečně prawá a Božská býti musj. W tom ohledu mohl sw. Patricius řci: „Nechceteli mně wěřiti, aspoň skutkům mým wěřte.“ (Jan 10, 38.) Drahně množsťwj pohanů odřžkalo se nyní model swých, přigali wjru Kristowu a dávali se křtiti. Tak položen gest snahau sw. Patricia základ cirkwe katolické w Zřřku až po naše časy spanile kwetauci. Patricius wěda, že má-li lid i budaucně we wjře státi, že učitelům a wůdcům potřebuge: wyswěcował způsobilé muže na kněžsťwj, zakládal kláštery, gakožto neypewněgšj a neyaurodněgšj semenisťě wjry a bázně Boží i wšj wzdě-

lanosti, a všem všudy tak čístau lástkau a tak nezjistnau horlivosti se štvěl, že ani darův nepřijmal, kteréž vděčná mysl osadníků mu obětovávala, ano na opak sám všude, kam koli přišel, sstědrau rukau chudě a nužně podporoval; a nemage coby dal, radoval se z chudoby své říkaje: že chudoba a nahota o mnoho k spasení gsau prospěšnějši, nežli bohatství a veselí, a že i Kristus Pán pro nás chudý byl. Neyautlegši lástkau lnul se sv. Patricius k newinným dítkám, pro ně zakládal školy, dával jim zřusteně učitele aneb sám ge vyučoval; a kteréž chudě byly, na své autraty živil, gsa jim duchovním i tělesným otcem. Mnohé od něho založené školy přišly svým casem po celé Evropě do nemalé powěsti, takže školy a kláštery žské, co do učení, na slovo se braly, a z nich drahně množství blahozvěstů do Německa i do jiných krajů vycházelo. —

Gakkoliw Patricius vždy šetrně a opatrn se choval, a žrcanům nescištná dobrodiní prokazoval, nemohl předce lichých sandů ugiti, aniž protivensství a zlomyšlného pronásledování zníknauti. On sám o tom píše: „že každého dne očekával, že bez příčiny bude buď na smrt odsauzen, anebo že lstivě bude zagat, a do otroctví zaweden.“ „Ale všeho toho si newšjmám,“ dí dále, „pro zaslíbenau odplatu nebeskau a s plnau důvěrau uvrhugi se do rukau Páně, genž všude panuge, gaťž nás prorok k tomu nabádá an dí: „Uwř; na Hospodina pěči swau, a on tě křmiti bude.“ (Žalm 54, 23. Confes. Patricii.) Ž té příčiny netrpěl také žádného nepořádku a vši šlau

odporoval nepřátelům církve, kletbau stihage hubitele gegj. Tak ku př. se píše, že gatký králš Korotic aneb Korthec, přigav křest swatý, nic méně křestany z cizých zemí zagimal, za otroky ge prodával a kfrage gegich plenil a hubil, že sw. Patricius psal mu, prose, aby aspoň zagatě propustil, a djš na laupeného zboží gim nawrátil. Když ale Korthec listu geho pohaněl a prosbám geho wyhowěti nechťel, poslal Patricius giný list křestanuim zemi geho obýwagicjm i wšsem ostatnjm oznamuge gim, že ukrutníka Kortheca i se wšsemi spoluwinjky, Boha se nebogicjch, z církwe swatě wyobcowal a přikazuje: aby těmto wražednjškim a lupicim nepochlebowali, s nimi negedli a almužny od nich nepřigimali, pokudby Bohu neucínili zadesť za prominěni swá a nepropustili zagatých bratří a sester, pro něž Kristus Pán byl umřel; neboť,“ doložil, „kdo obětuge obět z statku chudého, gest gaťo ten, kterýž zabigi syna před obličegem otce geho.“ (Sirach 34, 24.)

Zeměr po 32 rokú pracowal sw. Patricius w Irsku na winici Páně s tak neobyčegnau horliwostí a s tak požehnaným prospěchem, žeť i mnozi králowé a knížata rozsáhleho téhož ostrowa s nescjšným množstwjm lidu k wjře Kristowě přivedeni byli. Ale když giž w šestém wěku byl, zdá se, že gestě některá protiwenstwí geg potkala, a neyhlubšjch wnitřnosti geho se dotýkala, kteráž byla přjcinau, že sepsal tak nazwaně „wyznání“ (Confessio S. Patricii), w kterémž živými slowy popisuge i život swůg i smilowání Boží, kteráž geg byla potkala, i práce swé a oběti pro lid Iršský podniknutě. Mimo gině dj tuto: „Wy wjte i Bůh

wj, gať gsem od mladosti swě mezi wámi obcowal,
 žeť gsem ssetřil wjry prawdy a upřimnosti srdce
 i mezi národy, k nimž poslán gsem byl; gim za-
 chowáwal gsem wěrnost i zachowáwati gi budu.
 Bůh wj, že nikoho z nich gsem neoklamal, a ne-
 klamu pro Boha a pro církev geho, abych nezbudil
 proti nim pronásledowníků a slovo Boží aby se
 nepotupilo we mně, neboť psáno gest: že kdožby
 zlořecil gměnu Hospodinowu, smrti umře. Ačkoli
 gsem neuněš, snažil gsem se předce wždy tať se
 chowati, že nikdy darů gsem nepřijímal pro na-
 děgi wěčné odplaty a aby newěřci nemohli mne
 kárati. . . . Když tolik tisíc lidí gsem křtil, zdali
 gsem od kterého z nich gen půl haljře očekáwal?
 Mluwte a gá wám to nahradjm. Když Hospo-
 din sřeze mne duchownj wyswěcował, zdaliž gsem
 to zdarma nečinil? Pakli gsem od kterého gen tolik
 žádal, čimbych obuw jwůg zaplatil: řekněte mi, a
 gá wynahradjm mnohem wíce. Gá pro wás od-
 wázil se wšeho, podstaupil gsem mnohá nebezpe-
 čenstwj, šel gsem až do neywzdáleněgšich kragin, kam
 nikdo gestě nepřišel, křtit aneb knězi swětiti, a lidu
 we wíce utwřowat. Gá dáwal dary knížatům a
 synům wěřcých w má slowa, zato ale gali mne i
 s towarýšši mými, a žiznili po smrti mě, a olau-
 pili mne i w okowy uwřhli. Ale Pán oswobodil
 mne i wšse wynahradil. . . . Cyhle, gá Boha беру
 za swědka, že nelhu, aniž píši wám pro pochle-
 benstwj aneb z laťomstwj, ani abych cti u wás
 došel: mně postačuje čest, giž widěti nelze, a kte-
 rež očekáwám, neboť wěrný Bůh, genž gi byl za-
 sljbil, nikdy nelže. . . . D řěz my milostiwě uděliti

ráci, abych nikdy neztratil lidu toho, kterýž on sobě byl získal na končinách země. Řež mi dá setrvání, abych se mu zachoval co věrný svědek až do smrti své. A pakli jsem z lásky k Bohu něco dobrého učinil, řež mi popřege, abych křem svou pro něho také vyjiti mohl, neboť gíst jsem: že záleží-li mi na tom, že také duši svou v těle svém jsem získal a že beze vsí pochybnosti v onen den vykříšteni budeme v blestku slunce, to gest, že v slávě Ježíše Krista vsičtí spáseni budeme, gašto synové Boží a spoludědicové Kristovi, připodobnění přirozenosti obrazu jeho; neboť z něho, strze něj, a v něm gsau vsedky věci: gemu budiž sláva na věky věkův. Amen.“ Po sepsání tohoto listu byl sv. Patricius gestě několik let živ, neustále o čest Boží a spásení bližního svého pečliv gsá, ale r. 460 strastmi a vysokým věkem stráven umřel, gsá 83 let stár a uchwátí království nebeské, pro něj násilí činil. (Mat. 11, 12.)

Rozgimání.

Svatý Patricius naučil se v křži a v sauzení Boha dokonale znáti a srdečně milovati; a čím těžší křž byl, gegž něsti měl, tím perwěgi se na Boha svého spoléhal. Z na nás často těžká břemena se skládají a mnohé strasti nás sužují; než my užjwemye křže ku prospěchu svému, tak gať swatý Patricius ho užjwal. — Bůh sice nás sauzí, ale neusaží; sauzí nás, že nás miluge: anť pečuge, abychom zde pokutu o mnoho menší zaplatili, co bychom na věčnosti velkými tresty zpláceti musili. — Pán Bůh dopaustí na nás sice

saužení, ale předce náš miluge; trestá nás, ale lásky otcovské nám neodgimá gsa mnohem wíce pečliv o nás, než kterákoli matka o syna svého. Zhusta také dopauští Bůh na náš saužení, saužení to welká a dlouhá, proto že náš welice miluge, aby rozmnožily se zásluhy nasse, a aby náš tím hogněgi odměniti mohl. Často zase dopauští Bůh na náš kříže, aby rozničil lásku naši a důvěry naši aby zkusil. Sledme, bychom se podle toho zachowali. Z té zágistě přičiny dj Tomáš Kempenský: „Dobřeť nám, že časem mýwáme něgaťe těžkosti a protivensťw; neboť častokráte člověka k poznání srdce svého nazpět přiwáděgi, aby se zde gaťo w cizině býti poznal a své naděge w žádnau wěc pozemšťau nezakládau. Dobřeť gest, že časem odpor trpíwáme, a že zle a nepravě o náš smýšleno býwá, ačkoli dobře činjme, i w úmyslu dobrém. Pomáhá to často k pokore, a odvracuge nás od chlauby marné. Neboť wnitřního swěťka, Boha tehdaž lepe hledáme, když lidé zewnitř si nás newáží, a o nás dobře nesmýšlegi.“

„Když býwáme saužení (trestáni od Boha), trestáni býwáme od Pána; abychom s tímto swěťtem nebyli zatraceni.“ (I. Kor. 11, 32.)

„Rázně Hospodinowy, synu můg, nezamítey: aniž ustáwey, když od něho trestán býwáš, nebo kohož miluge Hospodin, toho tresce: a to gaťo otec, kterýž w synu zalibuge sobě.“ (Přisl. 3, 11. 12.)

„Blahoslawený muž, který snášši pokussenj, nebo když bude zkussen, wezme korunu žiwota, kterauž zaslíbil Bůh těm, genž ho milugi.“ (Žak. 31. 12.)

M o d l i t b a.

Ó Bože a Pane náš. Popať na nás diťky své okem milosrdenstwj svého, a nezavrhuť nás w hněvu svém. Zaslubugeme-li pro hřichy své, abychom trestání byli, nezdráháme se, trpělivě snášeti, cokoli swatá spravedlnost nám k snášení uloží: gen za to prosíme, abys srdce naše obměkčiti a oko dusse naši otevřiti ráčil, abychom i nesmýrnau milost Tvoau, kterauž s námi míti ráčješ, poznali, i wolným srdcem se podrobili všemu, což k našemu spasení od věčnosti gš uložití ráčil. Skrze Ježíše Krista. Amen.

Dnes se také svěťj: Sw. Cyriak, jahna, kterýž neypro rozpustěnou smolau polěmán, pať na skřípec natažen, konečně ale w Nímě se sw. Faržem a Smaragdem a 20 ginými mučebniťk stat byl. W Aquilei sw. Hilaria, bisk. a sw. Fatiana, genž pob cisarem Numerianem s mnohými ginými umučen byl; w Pylaonii sw. Paph, muč., kterýž po přestálých nejmírných mukách oběšen byl. W Anazarbě w Cilicii sw. Juliána, muč., gegž po mnohých mukách s haly do geduho pytle zawázali a pať w moři utopili. W Rawenně sw. Agapita, biskupa a wyznawače; w Syrii sw. Abrahama, pausterníka, s Marii wnučkau, jenau kagicj; w Asisi blahosl. Benedikt, abbatysse.

17. Život swatého Cyrilla a Methodia, neb Erhy a Strachoty. *)

Před tisícem let wězeli naši předkové gessťe we tmách modloslužebnosti a w powěrách si libowali. Gíž se sice sem a tam světlo křesťanské wíry rozbřestowalo, ale zdá se, že němečťj blahozvěstowě od prozřetelnosti Boží powolání nebyli, aby wešferen národ náš do lina cirkwe Kristowy uwešli.

*) Použil gsem místy i do slova p. Časariťowých starožitnosti.

To bylo uloženo řeckým mnichům, svatému Cyrillu a Methodiowi, čili gať také sem a tam slugj, sw. Erhu a Strachotowi.

Cyrill a Method byli wlastnj bratři, pocházegice ze znamenitého rodu w Soluně (Thessalonichu); otec gegich gménem Leo byl prý toho města starostau. Dba co možná neylepe wychowani, učinili we wšelikých wědách a uměnjch znamenitý prospěch, a s uměním gať Božského učenj tak i swětského mudrectwj, spogili na ten čas neobyčegnanu zběhlost w cizjch jazycich, zvláště ale w jazyku Slowanštem, gemuž se bez pochyby w otčině swě byli důkladně naučili, magice k tomu dost přiležitosti, gelikož tenkrát w Macedonii a téměř w celém Řecku slowanšća řeč zároveň s řeckau panovala. Staršj bratr Cyrill, tenkrát gegště Konstantin nazwaný, byl muž neobyčegných darů ducha a obšáhle učenosti a proto přjgmjm filosof poctěn. Stál w přátelském swazku s Fociem, patriarchau Caribradšým, mužem za těch časů neyučeněgšjim a neybystřegšjim; byl na důstognost kněžskau powyšsen, an zatjm mladšj bratr Method do kláštera wstaupil, a tam se malbě wyučil. Asi okolo roku 840 wyprawil se Konstantin na rozkaz Michaela, cisáře, ke Kozarům na Černomoři a Meotu sjdljcm, kterjžto u řeckého dwora o zwěšlowatele křesťanšće wjry žádali. Konstantin držel se negaký čas w Chersoně, jazyku kozarskému se uče, by tjm prospěšněgi jim wjru křesťanskau hlásati mohl. W čas swěho zde bytowánj nalezl zůstatky swat. Klimenta, papeže, roku 102 w Taurickém Chersonesu umučeného. A dokonaw obrácenj národu Kozar=

ského navrátil se opět do Carigradu, nalezené pozůstatky sv. papeže s sebou nesa. Zde spogiv se s bratrem svým Methodiem, obrátil zření své k národu slowanštemu, obšírně krátiny w Řecku a Bulharstvu zangimagicjmu, a tehdaž šice již z většší částky na wjru křesťanstwa obrácenému, ale pro nedostatek slowanšého čtení a vyučování gessťe wždy do pohanške slepoty nazpět klesagicjmu, nad to w Bulharich pod panovníky pohanškými upěgicjmi. Dobře toho powědom gsa: že také ginj gazykem od Řekůw rozdílnj národowě: Armeni, Zberowě, Sirowě, Koptowě a ginj při službách Božich swého mateřského gazyka užjwagi, a na djle také swé chrámy w samém Carigradě magi, domýšlel se, žeby zkwitání wjry křesťanške u Slowanů nemálo se podporowalo, kdyby i gim w mateřské řeči služby Boží se konaly. K tomu cíli sporádaw l. 855 pjimo slowanške, gal se bez mešťtání překládati čtení sw. Ewangelium a Epištol, žaltár a některé jiné ke službám Božim neypotřebněgšší knihy.

Dar šobě podaný s radostí přigali Slowané w Řecku přebýwagici, gehož pomoci gedni u wjre se utvrdili a gedni ku Kristu obrátili, i sami Bulharowě již z welké částky poslowanění mocj slowa Božího obiněkčení byli; a Method osobně křtil kníže Bulharške, Borisa r. 861. Pisse se o tom následowně.

Boris, nehodami a nešťastnými wálkami stj hán, a pohromami na zemi geho se waljcjmi poděšen, naklonil ucho své ku wjre křesťanške, již mu schwalowal geden zagaty mnich, Theodor Rufara, gačož i sestra geho, kteráž w zagetj gsauc Carigradštem křesťanšky wychowána byla, a oba mu

slibovali, že w ni toliko utěchy dogde. Když se wygednáwal pokog s císarem Carigradským, žádal Boris císáře Michaela o maljre; načež mu byl poslán Method, Konstantinůw bratr, w umění tom zběhlý. Boris mu welel, aby wymalował obraz, w němžby se hrůza gewila, a Method wymalował posledni soud. Zážán gsa, co by ta malba předstawowala, mluwil žiwě o posledním saudu; a Boris podoběen hrůzau wyznal wjru Kristowu, a od Methodia r. 861 křtěn, dostal gměno po Carigradském císari Michael.

Powěst o křtu Borisa, Bulharského knížete, a o pracech apostolských swatých bratrů Cyrilla čili Konstantina a Methodia hlásala se we wšech krajinách slowanských, zvláště tam, kdež wjra křesťanská neznámá giž nebyla, a wšickni si téměř přáli, aby i u nich služby Boží w řeči mateřské se konaly, a aby písmo swatá w přirozeně swé řeči čisti i slowo Boží w gazyku swém poslauchati mohli. Na Morawě bylo také tenkrát giž Ewangeliium Páně známo, gež sem Němecti misijnári přinesly. Rastislaw, král Morawský, nemage mnoho důwěry w Němce, s nimiž stále téměř bogował, přigal s welikau radostí nowinu o službách Božích w slowanské řeči, a chtěge národu swému přispěti, wyprawil posly k císari Michaelowi, aby oznámili: že lid Morawský giž dávno od modloslužebnosti odstaupil a přikázánj Kristowa zachowáwati se snaží, že ale nemá učitelů, kterjž by geg čtenj a prawěmu zákonu naučili; a že proto prosí, aby takowého člověka do těch krajin poslal, kterjž by auplně wjru, obřad zákona Božjho a cestu prawdy lidu

tomu ukázati mohl. Císař vyslechnuv posly Moravské, povolal k sobě Konstantina a bratra jeho Methodia, snad právě v Caribradě messagiji, a poslal je s některými jinými pomocníky do horní Moravy, kamž asi tu konci roku 863. aneb na začátku r. 864. přišli, zůstatky svatého Klimenta, papeže, s sebou nesauce. Rastislav přigal je na Belehradě, v sředním svém městě s slušnou počestností, a oni radostně od Slovanů uvítáni s dvogitau horlivosti o stavění chrámů, o zřízení škol, o přeložení ostatních bohoslužebných knih ano- brž i celého písma svatého, rovněž i o uvedení služeb Božích v řeči slovanšce v říši Rastislavově se zasazovali; a to s tak velkým prospěchem, že téměř všickni dříve od Německých misijnářů pokřtěni Slované k gegich straně se přivrhlí. Němečtí hlasatelé Božího slova těžko to nesli ovšem, že nagednau opuštění byli od stádecka svého, ale i svatý otec Mikuláš II. pozastanoval se, když zpráva ho došla, co se vsedko strze bratry Konstantina a Methodia u Slovanů stalo, gednau s toho máce radost, že tak veliký národ Krista Pána přigal, a gednau bože se, aby pod zášterau slovanšých služeb Božích neukrývalo se gakeš kacířstvi, aneb aspoň rozmyšlky v cirkvi ne- vznikly, čehož se ovšem báti bylo, an právě toho času Focius, patriarcha Caribradský, od cirkve Římsko-katolické se svévolně odtrhl, a známo bylo, že Konstantin jeho neyvěrnějším přítelem byl. Z té příčiny oběhl je r. 867 do Říma, aby z úst gegich o záležitostech cirkve Moravské se pře- svědčil, a vsji bázně o pravověrnost a gednotu

zbařen byl. Z wydali se bohabogni bratři bez meškání na cestu, gať jim poručeno bylo, a wzali s sebou zůstatky swatého Klimenta, papeže. Mezi tím umřel Mikuláš. Jeho nástupce Adrian II. uslyšsaw, že bratři tito swatého Klimenta zůstatky s sebou nesau, zaradowal se, a se wšim duchowenstwem a lidem wstřic jim wessel, a s welkau poctiwoostí ge i s ostatky swatými uwjtal. Lid wzdáwal hlasitě Bohu díky, že po tak drahném čase tělo muže swatého po sw. Petru na stolici římské třetjho, nalezeno gest. Mnohě zárazy na nemocných daly se při té příležitosti na přimluwu sw. papeže, gehož tělo slawně se pochowalo w kostele gemu ke cti wystaweném.

Ole wyprawowání životopisců činil jim swatý otec i ostatní zprawcowé cirkwe předhazy, že proti zákonům swatých otců w slowanště řeči služby Boží wykonáwagi: ale tito hágili počínání swého a z učení swého se dostatečně osprawedlnili. Gednať to a gednať wznesené gegich ctnosti, i přinesené ostatky sw. Klimenta zůstaly jim důwěru a přjeň papeže w takowé mře, že bera ohled na zvláštní okolčnosti na Morawě a w Pannonii, gegich práci schwálil, a Methoda na arcibiskupstwj, Konstantina pať na biskupstwj té země powýšil. Zento wšak boge se, aby marnau chwálau o pokoru dusse se nepřiprawil, nepřigaw důstognosti, wstaupil do kláštera pod gménem Cyrill, w němž gestě téhož leta pobožný život swůg dořonal. (858.) Method prosil snažnými prosbami sw. otce, aby mu powolil tělo zesnulého bratra swého do wlasti přenesti, poněwadž ale Řimané wesměš tomu odpjrali, žádal o to,

aby aspoň w kostele sw. Klimenta, gehož ostatky právě byl nalezl, pochován býti mohl. K tomu svolil sw. otec; náčež Cyrill s welkau sláwan a pobožností při náramném sběhu duchowenstwa a lidu w chrámě sw. Klimenta po právě straně oltáře položen byl, kdež také na geho přimluwu mnozi diwowě se stali ku wětšj cti a slávě Boží.

Method nawrátiv se do Morawy pečoval s neunawenan pilností o swěření si stádečko, wzbuzoval ge, wyučoval a napomínal, a plně co by škodného bylo, rozšiwage blaženost, wzděláwage chrámy ku slávě nevyššího Boha, a konage diwy, gednoho každého přinutil, že opauštěgce ohavnosti modloslužebnosti strze křest odjwali se w Krista. Strze geho spasitedlně wyučowánj ožywalo se neyswětěgšj gměno Kristowo w iistech gednoho každého, wšickni odpocíwali w milostném pokoji, wšickni se radowali z poznánj prawdy, wšickni se weselili we swatém křestanském náboženstwj. Zohoto milostného rozkwitánj cirkwe křestanské na Morawě uenáwiděl nepřitel lidský, a aby gi zkořen wywrátil, aneb aspoň potlačil: wzbudil brozně newole a pútky mezi Rastislawem a synowcem geho Swatoplukem, Ludmjkem, králem Německým a synem geho Karlomanem, králem Baworským, kteréž se posléz zhanbau nestastného Rastislawa skončily (869 až 870). Swatopluk, gehož ctizádosť a dychtiwost po wládě newoli těchto přjcinau byla, musil od sw. Methodia trpě káránj snášeti i se wšsemi těmi, kteréž geho strany se drželi. Dilem wyčjtkami sw. muže a dilem snad popichowánjm přjwřzenců swých, z části snad gestě modlám se klanjících, naneywš rozdražděn, počal

Swatopluk hneď svúg na Methodiowi, a možná, že i giných kněžích wyljwati a byl swatému muži přičinou, že Morawu opustiv, ku knížeti Rocolowi se odebral w fragině Zadunagské sedjcimu, a tam lidu, pokřtěnému giž od Němecých misſionárů, ſlowo Boží bláſal, ſluſby Boží w gazyku gim přirozeném ſlowanſkém konal a kněží uſtanowowal, a to s tať znamenitým proſpěchem, že latina w krátce w lehkowážnoſt weſſla, a Němecti duchowni poznenáhla ſe odsud ztráceli. Když wogna Morawſká ſe ukončila a Swatopluk na trůn doſedl, nawrátíl ſe Method opět do Morawy, kdež ho král auplně ſmjřen i weſſterý lid s neſčeuau radoſtí wjtajice na Welehrad wjadili.

Toho času wſtaupíl wynafnažením ſw. Methodia wěwoda čeſký, Bořiwog, do církwe katolické. Stalo ſe to dle hodnowěrných zpráw gať náſleduge: Král Swatopluk od Němcůw často brannau rukau ſtjhan gſa, aby tím ſnaze gim odolati mohl, ſwolal weſſecký téměř wůkolní Slowany, a náſledowně i wěwodu čeſkého, Bořiwoge pod praporec ſwúg, a aby o mnoho perwěgſſi bylo ſpogení toto, pogal za manželku geho ſeſtru roku 871. Bořiwog wydal ſe s 30 wladýky ſwými na Morawu, a tu domlawáním Swatopluka, a gádrnými řečmi ſw. Methodia k wjře w Křiſta gſa přimeden, od ſw. biſkupa křeſt ſwatý obdržel. Bořiwoge prowázel do Čech kněz, gménem Raicho, a neli nyní aſpoň pozděgi i ſám Method, a křtili ſw. Lidmílu i drabně množſtwj lidu, zaſládali koſtely, mezi nimiž i Týnſký a co apoſſtolowé wěrní při mnohých neſnážích a uſkorech ſw. Ewangelium rozſſirowali. Poněwadž

i w Čechách služby Boží w řeči mateřské se konaly, a následowně tenkrát Němečtj duchownj ani sem wolného přístupu neměli, ani welké důvěry nena-
cházeli: wedli si na Methodia u Rudwíka a u pa-
peže Jana VIII. welkau stíznost, žalugice na něho,
že služby Boží w gazyku slowanštem koná, latinu
w potupu a lehkowážnost urwádj, a gakeš zcestné
učení roztrussuge. Nejprw hágil paprz Methodia,
nemoha wssak uchláholiti žalob duchowenstwa Sol-
nohradského, obeslal geg roku 879 do Říma. Me-
thod učiniw slawně wyznání wjry, byl za newinného
wyhlášen, církewnj obrady w slowanšce řeči schwá-
leny a powoleny, a wssak i latinštemu gazyku swé
práwo zanecháno. Jan potwrdil při té příležitosti
Methodia na důstogenstwj arcibiskupské, a gakehos
Wichinga na biskupstwj wyswětíw, za pomocníka
mu dal, a Swatopluka prosil, aby wracugicjho-se
přigal se ctj a počestnosti. Ale od té doby zdá
se, že Methodiůw počog auplně se ztratil, a že pro-
tiwenstwj ze wssedch stran na něho se walilo. Bez
pochyby přidržel se nyní Swatopluk, od některého
času s Němci w dobrém srozumění žiw gsa, du-
chownjch z Němec přichozjch, a powrhna gazykem
mateřským při obradech církewnjch, latině nadržowal,
a tať snad mimowolně, snad tať dobrowolně k
rozličným nástiskům příležitost dal, sw. biskupa i
ostatnj slowanšce duchowenstwo stihagjcjm. On si
sice na to narijkal u papeže w Římě i tať od něho
potěssen byl, a k wytrwání a trpěliwosti powzbuzo-
wán, ale žádaného počoge je nedočkal wjce, až
geg smrt l. 885. wssedch nehod zprostita. Umřel a
pochowán byl w šjdelnjm městě Melehradě.

R o z g i m á n í.

Kdyby za svého času swatí bratři Cyrill a Method i ostatní přewelební muži svého pohodli se nebyli odřekli, a našim předkům nebyli slowo spasení bláslali: zagistě gestě dlaubo wězeli bychom snad gako nescíslní gini národowě w bludech, powěrách a modloslužebnosti. Myt owšem nemůžeme k těmto neznabohům giti kázat, ale nicméně gest naši neyswětějši powinnosti o rozššření králowstwj nebeského se starati. Ať nedim, že každý z nás, dčeli gen, welebně muže neznabohům wjru blásgicj almužnau a modlitbami podporowati může, má každý z nás wykázany okřsleť, w kterémž o rozššření králowstwj Božjho pracowati má. Zwlastě wy rodicowě a hospodárowě k tomu zawázáni gste; neb od wás požádá Bůh gednau swěřených wám duffi. Neomlaumeyte se, že k tomu času nemáte ani potřebných schopnosti: žhusta wám gen dobrá wůle schází. Zdaliž nemohau rodicowě dítčám swým, s nimiž neustále obcugj, wyprawowati o Bohu, ge učiti článkům wjry, ge k etnosti wěsti? Zdaž nemohau hospodárowě čeled swau přidržowati, aby pilně chodila do chrámu Páně, a poslauchala bedlivě slowo Boží? Nemohau li se gedni i druzi k tomu mjeti, aby nedělnjho a swátečnjho dne, místo potuleť a klewet čítali w některé spásitedlné knize, aneb rozmlauwali o wěcech Božštých? A zdali wššidni tito přidržowati se nemohau, aby aspoň swě ranní a wečerní modlitby gať se za starých časů stáwalo, wraucně a nábožně wykonáwali? Proč pak asi nyní tať často slycháme stýškani: Gindy býwalo wše

lěpe; slovo a rukau dání platjwalo wice než upřání, upřímnost nebýwala tak řídká; lid býwal poctiwějšší, tolik nestydatosti se nepáchalo ani tolik chlipnosti! Dát se to lehce pochopiti. Gindy učjwala matka giž nemluwnátko své swatým křížem se žehnati; předříkávala mu modlitbičky, přidržowala ge Pána Boha milowati i geho se báti. Tenkrátě klekával hospodár i hospodyně k modlitbám swým, a wedle nich dospělegšší dítky a ostatní čeleď; rúženec býwal gegich stálým průwodcem, a chwalozpěwy zaznjwali z úst gegich w celém wúkolí. Tak se ztwarzuge prawdiwost slowa swatého i tuto:

„Blahoslawený, kdož wyprawuge sprawedlnost uchu poslauchajicjmu.“ (Sirach 25, 12.)

„Kterýž k sprawedlnosti wyučugi, jako hwězdy na wěčné wěčnosti škwi se budau.“ (Dan. 12, 3.)

„Wy otcowé . . . wychowáwce syny své w kázni a w trestání Páně.“ (Efes. 6, 4.)

„Máš-li syny, (dítky) cwič ge a sbýbey ge z mládí gegich.“

Modlitba.

O Pane Ježíši Kriste, Wykupiteli a Spasiteli náš! Tyž gš prawda wěčná, Tyž swětlo nebes, Tyž cesta k žiwotu wedaucj. Máš gš powolał, abydom Tebe poznali a milowali. O wiž, otwřena gsau srdce nasse před twáří Twou. Zapuď temnosti dusse nassi, aby oswjčena swětlem milosti Twě, gedině Tebe widěla a znala, a mimo Tebe nic giněho nemilowala. Toho nám račiž uděliti na přjmluwu sw. bratrj Cyrilla a Methodia šrže Ježíše Krista Pána nasseho. Amen.

Dnes se také světi: Sw. Josefa z Arimathey; w Římě sw. Alexandra a Theobora, mučebníků; w Alexandrii připomínají se mnozí sw. mučebníci, kteří za panování císaře Theodosia obětí moby Serapisa mučeni, bídně zahynuli; w Cařihradě sw. Pavla, gený za císaře Konstantina Kopronyma umučen byl, že obrazům svatých povinnau úctu sňádal; w Babiloně we Francu sw. Agrikoly, biskupa; w Rivelli w Brabantsku sw. panny a abbatyše Gertrudy, rodem a svatoší pověstné; w Kolíně nad Rýnem sw. panny Wivencie; w Auglicu sw. Withburgy, panny.

18. Život swat. Heriberta. (R. 1021.)

Sw. Heribert narodil se we Wormsu z rodiců urozených a sšlechtných, kteříž pilně o to pečovali, aby srdce geho od přirozenosti k dobrému nakloněné, čistě se zachovalo a w Bohu své zalíbení mělo. Dalši základ k vědeckému a mravnímu vzdělání obdržel w klášteře Goizenškém w Rothringu, kdež si osamotnělý a ode všeho světského lomu vzdálený život tak zamilowal, že by snad nikdy kláštera nebyl opustil, kdyby na geho vůli to bylo záleželo; ale tak leduha dokonaw studia swá, byl již od kapitoly Wormské za probossta ustanowen. Powěst o geho učenosti a rozššafnosti musila býti welmi weliká; neboť i císař Otto III. za kancljře svého geg ustanowil a nejdůležitějši záležitosti zemské geho zpráwě svěřil, aniž se čte, že by toho kdy byl musil pykati. Heribert neztratil w důstojenstwj světském pokory duse, ani nábožné myšl: neboť srdce geho taužilo po něčem vyšším, než čehčž světské hodnosti poskytuji. Nejkrásnějši toho příklad dal, když ho císař na biskupský stolec we Wircburgu chtěl dosaditi. Swatý Heribert tolik toho napomýdal o své nehodnosti a

nestatečnosti, že císař konečně od předsevzetí svého ustaupiv, Gindricha bratra geho za biskupa ustanovil. Heribert se sice domníval, že takto probudaucnost všech podobných návrhů vznikl, a že nikdo více na podobnou myšlenku nepřipadne; ale zmýlil se. Stalo se, že právě když s císařem Ottem ve Blassijch mškal, Evergerus, arcibiskup Kolínský nad Rýnem umřel. Při volení nového nástupce nemohli se volenci v jednu osobu sgednotiti. Tu povstal Wecelinus, jeden z volených, a Boha se dokládage, že přičinau svárů býti nechce, ponauhrhl Heriberta co muže dokonalého Bohu a lidem milého. Sotwa že slova tato pronesl, ihned různé hlasy v jednu se sgednotily, volagice, že Heribert biskupem býti musí. Bez mšskání byli poslowé poslání k císaři do Benewentu, kdež se právě zdržoval, genž by prosili, aby k žádosti gegich svolil, a Heriberta gini za biskupa dal. Všickni se z toho radovali, gediný toliko Heribert truchlil, a aby takové důstognosti se zprostil, odwoláwal se na malichernost swau, a že nic do něho není, což by takové důstognosti hodno bylo; ano dokládal, že se bogj, aby lid nad ním se nehoršil. Než wida wzdor a zpor swůg zcela marný býti, podobil se konečně, ač nerad, osudu swému a nepřw do Říma k swatému otcí putowal o pallium *) ho prose a o powrzenj, a na to roku 999 přímo do Koljna se ubíral. Blíže se již k městu, poslal pallium napřed, sám ale v oděvu

*) Pallium ozdoba gest arcibiskupská, již papežové arcibiskupům utělugi, mnohá práwa s ni spogugice.

sproštěm, a boš, ač zima byla, k městu krácel, kdež s plesem a s radostí uvítán byl.

Čři léta zprawoval Heribert w pokogi swě biskupstwí s požehnáním a ku spasení wšeho lidu tak, že o sobě rci mohl, jako druhdy Job: „Dlo byl gsem slepému a noha kulhavému, otec byl gsem chudých, a dwěře mé pocestnému otevířeny byly“ (Job 29, 15, 16; 31, 32) a zásluh geho řada byla tak dlouhá, že se ani přehlednauti nedala, zvláště an ge bedlivě i před přátely swými ukrýwal, gediné Bohu zaljbiti se tauže. Když ale císař Otto zemřel, a geho nástupce Gindrich swaty vládu nastaupil, musil s mnohými úkory zápasiti, protože císař lehkoměrně utrhačům ucha nakloniw, biskupa w pozdežení měl, gakoby mu powinně wěrnosti nezachowáwal. Tichau myslí snáště Heribert křiwdu, spokogen gsa, že swědomí geho čisté bylo, i mohl se tedy těšiti s sw. Pawlem: „Mně to za neymenší gest, abych od wás sauzen byl, nebo kdož mne sauď, Pán gest.“ (1. Kor. 4, 3. 4.) A ay, Bůh také rozsaudil rozepři Heribertowu, neboť když císař do Koljna přišel, aby biskupa pokáral, widěl we snách muže oděného w rauchu biskupské a wzejření přisněho; a ten prawil: aby přestal děle biskupa nemilosťi swau slyhati. Widění toto otevířelo sflamanému císaři oči. Druhého dne powolal tedy Heriberta a u přítomnosti dworánůw swých za odpustění ho prosil, že od zlowolných rádců podweden byl, omlauwage se, a na smíření třikráte ho poljbil. Swaty biskup, gehož srdce hořkosti neznalo, musil

se nyní wedlé něho k zahanbení nepřátel posaditi, a o věcech zemských s ním rokovati. Ale císař nemage na tomto smýšlení gestě dosti, w noci šel k swatému muži, an právě se modlil, a padna před ním prosil ho, aby mu wšse odpustil, a wíce na křivdu newzpomínal. Z pozdwihl ho biskup, ugístitge, že wšse zapomenuto; zároveň ale předpowěděl, že se wícekráte w tomto žitotě nesejdau, gelikož dny geho Bůh byl sečetl.

Ne dlaubho po odchodu Gindricha zastestlo se Heribertowi, dlaubým wěkem a mnohými pracemi umdlenému, po wěcném odpočinutí, a protož zaradowal se, znamenage, že Hospodin ho wolá. Gako dobrý pastýř chtěl gestě gednau uzříti stádečko swé, než by ge na wždy opustil, a zkusiti, zdali dosti opatřeno gest proti austokům nepřátel. Ehodě tehdy po biskupstwí posledněkráte wzburowal owčičky swé k stálosti u wjře, a do modliteb gegich se poraučel. We wsi Neuse (Nueša) rozmohla se churawost geho a zimnice těžká geg mucila. Tělo sláblo ale dusse neztratila síly. W bolestech objíral se stále s Bohem. Wida, že poslednj hodinka geho se blíží, kázal opata Elia powolati a wyzpowídam se zaopatřiti se dal, a na to do Koljna po Rýně dowežen býti žádal. Položen w kostele před oltář sw. kříže u středu stogicj modlil se dlaubě modlitby, dle možnosti hlawnoci a ruce k nebi obracege. Mnoho lidu duchowního i swětského bylo přítomno, wzdělawagice se wraucností a skrauffseností milého pastýře. Když konečně odchod dusse z těla nastal, učinil porýzenj wzhledem gmění swého, a wšse zbožj

kázal dáti chudým, něco malíčko na památku pro příbuzné wygma. A powolaſo proboshta kapitoly a předſtavených města, pravil k nim: „Neymilegſſi, ſlyſſeli gſte, že piſmo ſwatě dj: že na auroſ pŕŕgcuſe Hoſpodinu, kdož ſe ſmilováſa nad chudým, a že gaſo woda oheň plápolagicj uhaſſuge: taſ taſe almužna bŕjchŕm odpjrá. (Pŕiſl. 19, 17; Sirach 3, 33.) Paſli gſem gá wás wedle ſlow těchto dobrým pŕjkladem předcházet, a paſli gſem rozſiwal chudým; nyni mžda má mi dána bude, a žeſ mi naſtala, gaſož pſáno geſt: „Kdož ſkaupě rozſiwa, ſkaupě i žiti bude, a kdož rozſiwa w požeſnání, ž požeſnání i žiti bude.“ (II. Kor. 9, 6.) Gá děle s wámi rozſiwati nebudu a protož wás gaſo neymilegſſi ſyny, umjragicj a w poſledním tažení ležicj otec, napoſledy proſim, abyſte wždy chudých pamětlivi byli, a mně poſledního toho potěſſenij neodpŕeli, že ſe ſtáratí o ně budete, doſud by nebyl nový biſkup wywolen.“

Slyſſice toto probosht a wiſſicni pŕjſtogicj hoŕce pláſali, ſlibugice, že geſo wŕli ſwatě zachowagi, načež on po malé chwili ſwatau duſſi ſwau wypuſtil dne 16. března 1021. Pochován byl do kláſtera Dnyčého, odkudž roku 1376 do Siegeburgu ſlawně přeneſſen byl. Řehoŕ VII. aneb gaſ ginj chŕtgi Řehoŕ XI., papež, prohláſil geg za ſwateho. Skutečně byl žiwot a celě obcowání Heriberta bez aubony ſwatý. Nad mjru byl ſtaroſtliw o ſtádečko ſwé a ſtutky a ſlowy wedl ge po ceſtě ſprawedlnoſti. Snažil

se wšij slau čest a sláwu Boží rozmnožowati, a k tomuž cíli wzdělal také krásný klášter, Dudyčů čili Diwitenstý nazwaný; pro chudé a choré založil rozsáhlý špitál a hogně geg nadal. Chudí a chorí bráwali wždy k němu jako k otcí swému autočistě, a on rád ge přátely swými nazíwal. Geho náchylnost k nim obgewila se, ať giž o smrti geho nic nedíme, zwláště za toho času, když welké sucho wšedku aurodu zničilo a hlad a nemoci, i morowau ránu wzbudilo. Wše zbožj, což měl, bylo tenkráte chudým rozdáno, a aby rozhněwaného Boha smířil, a pro žizňowau zemi wláhu wyprosíl, nařídil třídennj půst, průwody prosebné, a lagicj skutky. Ale Bůh neaklonil milostiwě ucha k prošbám lidu swého, a tu upěl bolestně sw. Heribert řka: „Ach wáč biskup gest tjm winen: kdyby Bůh pro geho hříchý se nehněwal, zagistě bylaby giž žádauci wláha zemi zrosila.“ A hle když domluwil, pokrýlo se nebe černým mrakem a hogný děšť swlažil wypráhlau zemi. Tak se wyplnilo i tu slowo písma sw.: „Pyšnji neljbili se Tobě od počátku, ale poníženyč a tichýč wždyčý se Tobě ljbila modliuba.“ (Judith 9, 16.)

R o z g í m á n j.

Bolestně bylo sw. Heribertowi, když widěl že očerněn a pomluwen w nenáwist císare a pána swého upadl. Než swědom gsa newinnosti swé, trpěliwě nesl wše bezprávj a křiwdu, zpo-
lěhage se na spravedlnost Boží, a že se konečně prawda ukázati musj pewnau mage naděgi. W

řutku nic není hanebnějšího nad pomluvu a utrhaní, když je závěsti dobré stránky bližního se zmenšují a hyzdí. Taci lidé podobají se hadům, kteříž čest a dobré jméno bližního svého gedem nakazují. Gim nepostačuje pauhá pravda, ani holá lež tu zničení bližního, ale hanebnau swau lež ukrývají pod pláštík pravdy, aby tím hlaubeři w prsa lehkoměrných wnikli. Pomlauwač a dobromolný geho posluhač, praví sw. Bernard, mají ďábla na gazyku swém. Gfili chud: mlují o tobě, že gš směšný a opovržený; gšili bohat: dj, že ctizádostivý gš, lašomý a zisřuchtivý; gšili mljdný: praví, že gš rozpustilý; pakli ale učitelem gš: dj opět, že se po cti a přízni lidské sbánjš; mlčjš-li: gš přý neužitečný; postjš-li se: nazývá tě pokrytcem; gjš-li: žrautem zas flugeš. A deyme tomu, žeby bližnj náš po=blaudil: zdalibý nebylo lépe chybý geho ukrýwati, nežli ge s ďábelským weselím wytrubowati? Nikdo nemůže s mrcwau zacházeti, aby se nepospínil. Kdož wady bližního odkrývá, wlastnj hanbu obgewuge, neboť gest člověk podle dusse, po chwále dychtící, genž bližního snižuge domniwage se, že tudy se powzneše. Kdo žádné zásluby nemá, rád se stawí wedle lidí zlych, aby tudy se nad ně powzněsti mohl.

„(Lářka) neraduge se ž nepravosti, ale spolu raduge se w prawdě.“ (1. Kor. 13, 6.)

„Gako had, uštkneli tagně, tať nic méně nemá (není lepšší nad hada), kterýž tagně utrhá.“ (Efl. 10, -11.)

„Neutrhejtež gedem druhému bratři. Kdo

utrhá bratru, aneb kdo saudi bratra svého, utrhá zákonu a saudi zákon.“ (Zak. 4, 11.)

Modlitba.

O Pane Ježíši Kriste, lásko věčná a pravdo neomylná! Ty jsi Bůh můj, k Tobě volám dnem i nocí. Po tobě taužím, k Tobě obracím zraký své, k Tobě dostati se snažím. Kdo Tebe poznává, ten zná pravdu, kdo Tebe miluje, ten klesnauti nemůže. O přigď, Bože, přigď k nám a srdce nasse rozněť ohněm své lásky a rozum osvěť světlem pravdy, tak abychom k lásky k Tobě bližnjmu svému nikdy neubližovali ani na gměnu, ani na zboží, ale abychom raděgi, widauce geg klesati, za něho se modlili; gaťž jsi Ty lásko věčná učiti nás ráčil. Amen.

Dnes se také světi: w Jerusalemě sw. Alexandra, bisk. a muč. a sw. Cyrilla bisk.; w Nikomedii bejiti mogaři, za císaře Diofleciána umučeních. W Španělských sw. Marcissa, bisk. a blahozvěstý Augšburgšče; sw. Eduarda, krále angliččeho, mučedníka.

19. Život swatého Josefa.

K neyšledetněgšjim a neyznamenitěgšjim mužům, o nichž písmá sw. se zmiňugi, patři bez odporu sw. Josef, muž nad gině počtivy, dobrého srdce, myslí spanilé a Boža milugicj, a protož i „spravedlivý“ nazwaný. (Mat. 1, 19.) Josef pocházel dle svědectwí písemí sw. z královského rodu Dawidowa, toho času ale welmi zchudlého a od bývalé někdegšji své slávy sešlého. Zatohtwenau mage wůli swau we wůli Boží nepohřěšowal bývalé slávy rodu svého, aniž si přál, opět powyšsen býti, gsa spokojen

se slawem swým. Živ byl ale w Galilegském městě Nazaretě, kdež řemeslo tesařské provozuje (Mat. 13, 55.), poctivě a počestně se živil.

Když se byli dnově naplnili, že Syn Boží a Spasitel náš ku vykupení kleslého pokolení lidského přigiti měl: wyvolil Hospodin Jo'eša, aby se s Marij Pannau, budoucí Rodičkou Páně, zasnaužil, a tak netoliko svědkem a strážcem gegi čistoty byl, anobrž také pěstunem a ochráncem geduorozeného Syna Božího a Wylupitele nasseho. Po zasnaubení swém zůstala Maria Panna dle obyčeje židovského u příbuzných svých w Nazaretě, žiwa gsauc bohobogně a swatě. Brzy na to poslán byl k ni anděl Gabriel, a pozdravim gi zvěstowal, že Duch swatý wstoupí w ni a moc Nemyššského gi zastíní, a že porodi Syna, genž slauti bude Syn Boží, a toho aby nazwala Ježíš. Maria podrobila se w nemyššské pokore vůli Boží, a na to odesla s chwátáním na hory do města Judowa, aby namstjwila Mžbētu, příbuznau swau, u niž se po tři měsíce zdržowala, pak ale zas do Nazaretu se nawrátila. Josef nic o tom newěda, co by anděl Páně newěstě gemu zasnaubeně byl zvěstowal, podiwil se welice, znamenage na Marii, že požehnána gest. Znage pak gegi nemyššské neposstwrněnost, nikterak si wyložiti nemohl, co by o věci té sauditi měl; Maria Panna ale z pokory a z autlocité stydlivosti s ním o powoláním swém mluwiti nechťela.

Dle zákonů židovských mohly newěsty, pakli se ženichu swému zpronewěřily, gako skutečně ci-

zoložnice kámenovaný býti. Jofes, gehož pí-
sma swatá spravedlivým nazýwagi, nemohl děle
Marii při těchto okolicnostech za swau newěstu
podržeti, ale pro spanilau mysl swau nechtěl gi
také u lidu w lehkost uwěsti, tjm méně pro své
milosrdné srdce proti ní zákonů se domoláwati.
Z obmýšlel, že gi tagně propustí, tjm totiž
způsobem: že gi dá list, že wšech záwazků gi
propaustěgici, aniž by w něm příčina stála, proč
by gi dán byl. Než Bůh sám w této nesnázi
Jofesowi přispěl a Marie Panny čest a newin-
nost odkryl. Když totiž Jofes o tom přemýšlel:
ay, anděl Páně we snách ukázal se genu, řka:
„Jofese, synu Dawidůw, neboť se wzjti Marie
manželky své (za manželku): nebo co w ní gest
narozeno, z Ducha swatého gest. Porodit pak syna,
a nazůwes gměno geho Ježíš (genž se wykládá
Spasitel): on zagistě wyswobodí lid swůg od
hříchů gegich. Powstaw pak Jofes ze sna, učinil
gakož mu přikázal anděl Páně, a wzal Marii za
manželku swau.“ (Mat. 1. 20. 21. 24.) Bla-
ženost niewyslovná zmocnila se ho po tomto zge-
wení, neboť i on očekáwal wykaupení Izraele. W
bázi Boží byl nyní žiw s Marií a s radostnou
dychtíwostí očekáwal dne, w němž se noworoze-
nému Wykupiteli a Spasiteli swému klaněti bude,
an cisar Augustus rozkázal, aby celá země po-
psána byla a každý do rodinného swého města
se k tomu cíli odebral. Maria a Jofes, potom-
kové Dawida krále, museli do Betléma, odkudž
předek gegich Dawid pocházal, a tak musela ci-
sařowa mocnost bezděky k tomu slaužiti, aby

původ Spasitele našeho dle těla z pokolení Dawidova býti se prokázal.

Poslupní zákonů vyšších, vydali se Maria a Josef i hned na cestu, ale nenalezše v Betlémě hospody, přenocovali v chlévě; a zde porodila Maria Syna, gehož zasněním Ducha sw. byla počala, a položila geg w geslech. Kdo nám popíše radost, kteréž tenkrát Josef pocítil, když wtěleného Spasitele w náruč vzíti mohl, a když potom pastýřové přišli klanějíce se a zvěstující, což byli widěli a slyšeli, a když pak i mudrcové novorozenému Spasiteli dary své obětowali, klanějíce se genu. Když osmého dne novorozený Spasitel obřezán byl, dal mu Josef dle rozkazu anděla gměno Ježíš, a čtyřicátého dne od geho narození doprovodil Marii pannu do chrámu Jerusalemského, kdež Synáček svého Bohu Dci obětowala. Josef gest nám příkladem bohabogného a pečlivého hospodáře, genuž služba Boží nespřednějši a nejwětšij záležitosti gest. Proto také píše swatý Bernard o sw. Josefowi. On gest byl onen wěrný a opatrný služebník, gehož Bůh ustanowil nad čeledi swau, aby geho matce byl podporau a útěchau, genu pak pěstauem a pomocníkem u wykonáwání milosrdných geho saudů na zemi.... Oaké to štěstí pro něho, že negenom Ježíše Krista widěti anobř i slyšeti, geg k srdci tisknauti, k místu na místo nositi, genu lahoditi, geg obgímati, a žiwiti i účastenstwí mjeti mohl w niewyflowných tagemstwích, kteréž před očima swěta ukryty byly." (Sermo II. super Missus est.)

W životě swatých a wywolených Božjch

střídavagi se často radost a žalost, útěcha a bolest, aby tudy gednať se očistili, a gednať zdomonalili. Podobně stalo se také se sw. Josefem. Ledwa po odchodu mudrců na to byl pomyslił, že s Synem Božim a Marij matkau geho w tichosti žiti bude, cyhle, zgewił se mu anděl Páně we snách řka: „Wstaň a wezmi dítě i matku geho a utec do Egypta a buď tam, doławadž nepowim tobě: nebo bude Herodes hledati dítěte, aby ge zahubil. Kteržito wstaw, wzał dítě i matku w noci odesšel do Egypta.“ (Mat. 2, 13. 14.) Ž ušt geho nebylo šlysseti ani toho neymensšijho nářku: žeby obtěžná byla cesta a dlawhá, že země cizí gest a rozkaz tento protivný. Že Bůh tomu chce, na tom měl dosti i poslechl bez odporu, a tak dlawho tam žůstal, až Herodes umřel. Když pať umřel Herodes, ukázal se mu opět anděl Páně we snách, řka: „Wstaň a wezmi dítě i matku geho a gdiž do země Izraelské: neboť gsau zemřeli ti, genž hledali bezžiwotj dítěte.“ A on wstaw wzał dítě i matku geho a přiššel do země Izraelské. Ale uslyšsaw že by Archelaus králowal w Judstwu mįsto Herodesa, otce swěho, obáwal se tam giti: a napomenut gsa od Boha we snách, obrátil se do krajin Galilegštych, a přišsed bydlel w městě, genž slowe Nazaret. (Mat. 2. 19—23.)

Že wšeho tohoto chowánj se sw. Josefa wyswjtá, že mysl geho byla stálá, a w Bohu zpočiwala, a že on gedině činil, čchož Bůh žádal; wůle Boží byla mu prawidle m we wšech případoslech žiwota, od njž se neuchylowal ani w

pravo ani w lewo. Kdybychom i my hlasu Božjho, zgementého nám strze cirkew a předstaweně, poslušni byli, dogista bezpečně dosáhli bychom cíle swého. „Kterj se bogi Pána, nebudau newěřicj slowu geho: a kterjž miluji ho, zachowáwagi cestu geho. Kterjž se bogi Pána, pripravj srdce swá, a před obličejem geho poswětj dussj swých.“ (Ekl. 2, 18. 20.)

W Nazaretě byla nynj swatá rodina žiwa w tichosti a šaukromj. Wžiwu zapatirowal Josef swým řemeslem, newýslowně gsa blažen, že mu popřjno, obcowati s dvěma newswětěgšjimi osobami. Tak byl chudý a sprostý přjbytek Josefůw šidlem newdokonalegšj ctnosti, newwraucněgšj lásky Boží a swatosti.

Maria a Josef chodili každoročně na slawnost welikonočnj do Jerusalema. Když byl Ježíš we dwauácti letech, šel s nimi také do Jerusalema. A když wykonali dni, a giž se nawracowali, zůstalo dítě Ježíš w Jerusalemě: a newvěděli o tom rodičowě geho. Domnjwagjce se pať o něm, žeby byl w zástupu, ušli den cesty, i hledali ho mezi přjbužnými a známými, a nenalezše, nawrátili se do Jerusalema, hledagjce ho. Štalo se, že po třech dnech našli geg w chrámě, an sedj mezi doctory poslauchage gich a otazuge se gich.“ D gať přesmutně a přebolestně byly ty dvě noci, co Josef se swým Špasitelem nebyl, gať auzkost pronikala srdce geho při pomysšlenj, že swěčeného sobě Ježíše swého ztratil! Ale bolest a auzkost geho změnily se pogednau w radaš a w plesánj, když pohřesseného Špasitele opět našli! Blaze tě dussj, kteráž ztra-

ceného Vykupitele horlivě hledá, ale tam ho hledá, kdež k nalezení není, v církvi totiž jeho.

Ježíš navrátil se nyní s Marií a Josefem opět do Nazareta a byl jim poddan. Josef provozoval své řemeslo bedlivě, a gať z písem swatých wyšvitá, byl mu také Ježíš k ruce nápomocen. Těchto věcí bedlivě uvážej musjí zagistě potěšiti těch, jimž prozřetelnost Boží škrowný okres aucinkování wykázala, ležby byli věrnými a dobrými služebníky: neboť se zalíbením patřilby na ně Ježíš. „Vepšší jest chudý, kterýž chodí v sprostnosti své, nežli bohatý na cestách nepravých.“ (Přísl. 28, 6.)

Wíce písmá sw. i ostatní prameny o sw. Josefě se niewypravují; to gedině se podobá pravdě, že dříve umřel, než Kristus Pán aurad swůg učitelský veřejně nastoupil, což poněkud se tím ztvrzuje, že na swatbě w Káně Galilejské o sw. Josefě se zmínky wíce nečiní.

Památka sw. Josefa konala se vždy w církvi slawně, a zvláště umírající do jeho ochrany se poroučejí. Sw. Teresie ctíwala geg welmi, a z té příčiny také o něm takto dj: že se zdá, že Bůh swatému pěstounu Josefowi té milosti propůčil, abyhom u něho we wšech záležitostech pomoci nalezali, giž u jiných swatých jen w některých případech nacházíme. Gá se nepamatují, dj dále, aby mi byl něco, gať gšem si geg za orodovníka a patrona byla wyvolila, odepřel, zač gšem ho byla prosila. Ty welké milosti, kterýchž mi Bůh škrze tohoto swatého otce udělil, a ty mnohé nebezpečnosti, od nichž duši a tělo mé uchránil, hodný gsau

vosseho podivenj. Giž po wjce let prosiwam geg na geho den o rozličné milosti, a wždy mne wyslychá. Gá neznám nikoho, aby gsa wraucným ctitelem sw. Jofesa, w ctnostech znamenitě neprosiwal.

R o z g í m á n j.

Sw. Jofes wyobražuge se s lilium a s Jezissem na ruce. Lilium wyznamenáwá geho neposkwrněnau čistotu, Božské ale dětátko w náručí geho znamená přewelskau milost, giž obdaren byl, moha na Spasitele swěta patřiti a geg obgimati. Bezpochyby welcslawjme proto sw. Jofesa, a sice wssjm právem. Než na téhož Jezisse můžeme i my w neyswětěgšj swátosti oltárnj pod způsobau chleba patřiti, a geg w srdci swém uhostiti? Proč medle toho sítěstj a té blaženosti si newážíme? Proč nehledjme té blaženosti aucastnýmj se státi, a sice buď skutečným aneb aspoň duchownjm přigjmánjm? Činme to aspoň budaucně, wssať ale s nábožností a s wraucj láskau k Spasiteli swému! Předě wssjm ale snažme se, abychom geg wždy čistým srdcem a dusj neposkwrněnau přigjmali tať, gať čistě a neposkwrněně ruce swat. Jofesa byly. „Zdalíž pať kdo, táže se sw. Augustin, ukrývá drahe raucho w skřjni necístotau naplněně. Gestliže ale oděw swüg neskládáme w skřjni necístau, gať se můžeme opowáziti, neyswětěgšj swátost oltárnj do srdce hřichy poskwrněného přigimati?“

„Kdokoli bude gisti chléb tento, neb z kalicha Páně píti nehodně: winen bude tělem a křwí Páně.“
(1. Kor. 11, 27.)

„Zkusíš pak sám sebe člověk (gedenkajdy) a tak z toho chleba gez a z kalicha pj: nebo kdož gi a pige nehodně, odsauzenj sobě gi a pige, nerozsuzuge těla Páně.“ (1. Kor. 11, 28. 29.)

Modlitba.

O Pane Ježíši Kriste, kterýž jsš tomu chtěl, aby swatý Josef, služebník Tvůj, Tě pěstoval a otcovskou láskou objímal: propuď mně na přimluvu téhož služebníka svého, té milosti: abych vedle příkladu geho Tebe Pána a Vykupitele svého nejčistší láskou miloval, a s nejwraucnějšjí uctíwostí swaté tělo Tvoje w swátosti oltární přijímal a tak se hodna učinil, Tebe někdy twáří w twář widěti a w Tobě a s Tebou věčně přebýwati. Amen.

Dnes se také swětj: Swatých mučedníků: Quinkta, Quinkilly, Onartilly a Marka s desíti jinými, kteříž w Sureně we Wlašské umučeni byli. W Rifomedii sw. Pancharia, Rimana, genž pod císařem Diocleciánem štat byl. Těž swatých biskupů Apollonia a Leontia. W Gandawě čili Gentu w Belgii sw. Landoolba, kněze a Amancia, jáhna, zwěštwatelů wjry. W Parane blíž Spoletu sw. Jana opata; sw. Alimunda mučedníka w Angliču.

20. Život swatého Joachima.

O swatém Joachimu ani swatá písma, ani jiný který sawěky spisowatel nám co zaznamenali, ale prastará a hodnowěrná podání sebraná a napsaná od sw. Epifania a některých jiných swatých otců wyprawugi o něm: že w Nazaretě žiw byl, a tam se s gednau welmi bohabognau a ctnostnau pannau zasnaužil, giž bylo gměno Anna, pocházející z pokolenj Lewitského. Osauce lidé zámožnj,

neodávali srdce své mammoně, alebrž všedky důchody své na tři dělivali; jednu částku pro chudé a pro cizince odkládajíce, druhou pro chrám Páně Jerusalemský, a třetí na svou vyživěnou obracejíce.

Swatí tito manželé žili pospolu mnohá léta v neyrvěšší svornosti a v neyupřimněgší lásce; ale jedná věc rmautila je welice, že totiž manželství gegich dětmi nebylo požehnáno, a že při rostaucím věku naděje wje a wje mizela, aby kdo dědicem přirozeným obdarováni byli. Zármutek gegich byl věšší tím, že tenkrát žide manželství neplodně jednal za trest Boží a jednal za neyrvěšší potupu a hanbu pokládali. Sw. Joachim a sw. Anna snášeli pokorně sice uštěpacně řeči ostatních fraganů i wšselikau hanu, ale při tom neustávali k Bohu se modliti a dobrodiní welká chudým prokazowati, ač již téměř wšsedka naděje mizela, žeby způsobem přirozeným dítě se dočkali. „Dobře činjce neustaweyme: nebo časem svým žiti budeme neustawajíce.“ (Galat. 9, 9.) Slova tato wztahují se wlastně na život budaucí, ale také již zde se přecašto naplňují, gaťož widěti lze na swatých těchto manželích, neboť stoji psáno: „Popatřte synowě na národy lidské, a wězte, že žádný není zahanben, kterýž daufal w Pána Boha. Nebo kdo setrwal w přikázání geho a opustěn gest? aneb zdali wzhýwal geg, a on pohrdl jim?“ (Efk. 2, 11. 12.) Ole toho nepřestával také Joachim daušati, a aby jmu spíše Boha k modlitbě své naklonil, odesšel jedného času na hory a tam po čtyřicet dní w modlitbách a postech trwal, co zatím manželka geho, Anna, podobným způsobem doma

Bohu slaužila. A ay, když dokonali modlitby své, zgeril se, dle ugistění sv. Epifania, anděl Páně Joachimowi a zvěstoval mu, že od manželky jeho Anny odňatá bude potupa neplodnosti, a že počne dceru, kteráž matkou budoucího Vykupitele bude, a welel mu, aby gi nazwal „Maria,“ což znamená tolik gafo „poroyššená.“ Z vyplnilo se takto na spravedlivém tomto, což písmo swatě dj: „Kterij se bogjite Pána, wěte genu, a nebude wyprázdněna (nezmyšlit wás) mzda wasse. Kterij se bogjite Pána, daufcyte w něho, a w obljibenj přigde wám milosrdenstwj.“ (Ekklesiastik. 2, 8. 9.) Ay, gať welká to odměna a radost za blaubě daufání a za naděgi w Boha skládanau. Usta Joachymowa se otewřely k dobrořečení Páně a on wešele opustil pausť, aby své Anně milosrdenstwj Boží zvěstoval. Ale gi také byla giž milost Páně zvěstována. Kdo popjisse gegich džkúčiněni a láškau k milosrdnému Bohu horaucj srdce. Wy wššickui, kterij strastmi a bolešmi gste stjháni, neklescyte w důwěre své w Hospodina, nobřj držte se perwně toho, genž na wás pohromy ty poslal, a nagdete ošwobození a potěšeni a welebiti budete Hospodina a oslawowati geg. „Dbrátjm twjlenj gegich w radost a potěšjm gid a obwefeljm ge od bolešti gegich, dj Hospodin.“ (Jer. 31, 13.)

Anna počala podle zaslíbenj andělowa, a porodila dceru, Marii, potěšeni Izraele a radost celého swěta. Dítě, kteréž bylo darem od Boha wyprosseným, musilo také opět od rodičů Bohu wěnowáno býti. Z té přjčiny zasljbili ge Joachim a Anna Pánu Bohu swému a když dosáhlo třetjho

rofu, odemzdali ge kněžim, aby ge k službě Hospodínové w chrámě Jerusalemském wychovali. Tato obět byla weliká, ale Joachim gsa prawým potomkem a následowníkem Abrahamovým, rád Pánu Bohu dal zpět, což bylo Božího. Prawí se, že Joachim we welmi wysoším věku život swůg dokonál. Gisto o něm gest, že byl muž podle srdce Božího, a že orodowánj geho za nás u Boha mocně gest, zwláště pak, gestli ho w ctnostech následujeme, a důvěrně k Bohu se utíkáme.

Rozgjmání.

Sw. Joachim byl s chotj swau, sw. Annau, žiw w stálem pokogi a w swornosti. Dba obraceli zboží swé na ozdoby chrámu Páně, ku chwále a cti Boží a ku prospěchu chudých a nuzných; oba byli trpěliwi, modliwali se často a dobrými skutky milost Boží získati se snažili. D kěžby wšickni manželé příkladu gegich následowali, a nápodobně po čas života w pokogi a w swaté swornosti pospolu žiwi byli, wešpolek se ku ctnostem a ku bázni Boží porýbuzugice. Bůh má zalíbenj na manželích w swornosti a w lásce žigjicich. Ale na opak gať protivnj musgji mu býti ti, kteríž w neustálých rýznicich a w neswornosti spolu žiwi gsau? Kde druh druhu tupí a haní, proklíná a zatracuge, kde jeden druhému bránj dobré skutky konati a w ctnostech miti zalíbenj, aneb dokonce k hřichům se popuzugi! Tážme se, gaky užiteč así z toho tacj manželé magj? Gsauce neswornj, zbawugi se milosti Boží, kterěž w staru swém přebytžněm welice potřebugj; neboť Bůh, gsa Bohem swornosti a milowníkem pokoge,

nemůže tam přebývati, kdož hněw, křik a swáry se ubohstily. — Dni musejí spolu až do smrti žiwi býti, protože toliko smrt swazeť manželský rozlučuje. Šauli žiwi, gať říkáme na štiru, utrácugi hněwem a mrzutostmi sobě života, z něhož se ginať dlaubo gessťe těssiti mohli, a konečně co wezmau za roffe toto w životě budaucjm? Šlowěť nemilugij bližního gaťo sebe samého newegde do králowstwj Božího; a kdož gest manželu bližší nad ženu, a kdo manželce bližší než muž? gessťo dle písmá sw. dwa gsau w těle gednom. Dle toho měli by křesťanstí manželé denně Boha prositi, aby jim lásky a swornosti uděliti ráčil. Wyniknau-li ale mezi nimi newole, třeba jim, aby i hned gegich přjčinu odstranili, aby se nerozmořly a neutrdily. Gestliže ale skutečně w které rodině swáry se giž ubytowaly, nechť perwně si před sebe wezmau, budaucně ze rossj síly wsselikě newoli odpjrati, život swůg napraviti a w swatěm pokogi a swornosti žiwu býti.

„Muži, milugte manželsky swě, gaťož i Kristus milowal cirkew a wydal sebe samého za nj na smrt.“ (Efes. 5, 26.)

„I muži magi milowati manželsky swě gaťo swá vlastnj těla. Kdož miluge manželku swau, sebet samého miluge. Manželka ať se bogi muže swěho.“ (Efes. 5. 28.)

„Ženy poddány buďte mužům, tať gaťz slusí w Pánu.“ (Kolof. 3, 18.)

„Ženy dobré blahoslawený gest muž: nebo počet let geho dwognásobný bude. Děl dobrý gest žena dobrá, za poděl bogjcjm se Boha dána bude muži pro činy dobré.“ (Ekklesiast. 26, 1. 3.)

M o d l i t b a.

Tys, ó Bože, stav manželský ustanoviti a na lásce založiti ráčil. Protož, prosíme, milostivě propůgč, aby nikdy oheň lásky mezi manžely neuhasl, a svornost aby nikdy mezi nimi nerwymřela. Milost Tvá jim všem propůgčenná síl ge w nejsnážích žiwota gegich, a pomáhey jim, aby, až mezi žiwými byti přestanau, k Tobě Stvořiteli swému se dostali. Amen.

Žiwot swatého Ruthberta,

biskupa Lindisfarnského. (R. 687.)

Za panowánj Oswalda, bohabogného krále Northumberlandského, rozkwitala utěšeně wjra křesťanská u tamněgšich dšlem gešstě pohanských obywatelů, a tudjž možno bylo sw. Aidonowi, biskupu Fernskému, gegich pomocj dwa nowě kláštery založiti a rozdělati, klášter totiž Mailrofský a klášter Lindisfarnský, na ostrowě téhož gměna ležicj. W okolí kláštera Mailrofského narodil se Ruthbert, potomnj biskup Lindisfarnský. W mládj swém pášawal Ruthbert škoty a brawy otce swého po kopcich hornatě fraginy té. Gšá samotén, připomínawal si často nábožný žiwot muichůw w kláštere Mailrofském žigicjch, a perwně si umínil dle možnosti gegich příkladu následowati. Když gednoho času při stádě swém usnul, widěl we snách, gať andělé duffi sw. Aidana, na ostrowě Lindisfarnském zemřelého, do nebes prowážegj, a to widěnj tak bogalo geho citliwě a nábožně myslí, že do kláštera Mailrofského

wstaupil, gegž prěwě dwa swatj muži spravowali,
 opat totiž Eatus a Boisl přewor. Se wssj pilnosti
 oddal se nynj na učenj píšem swatých, w nichž w krátce
 důkladně známosti nabyl a we wsseliké křesťanské
 dokonalosti tak rychlý pokrok učinil, že w krátkém
 čase giž za příklad ostatnjm mnichům postaven byl.
 Swatě geho obcowání i weliké ctuosti znal wý-
 borně Eatus, a protož také geg za opata do klá-
 sstera Ripponského powolał, s sebau pogal, a pěči
 o přichozj a chudě gemu swěřil. Ruthbert zastával
 swoug ponekud nedůtkliwý auriad w pokore a w
 tichosti, a mage každého bližnjho za Krista Spa-
 sitele, žiřtal si lářku a důwěru netoliko představených
 a spolubratřj, nobrž i wesskerého lidu, genž wliďného,
 dobrotiwého a služebného bratra welebě, pokoru
 geho a modlitby a posty a tuhau kážen obdiwował,
 a gich ponekud aspoň z čáři dostihnauti se snažil.
 Přecuge o blaho dusse a těla bližnjho swěho, ne-
 opominul Ruthbert, ačkoli mnohými starostmi a pra-
 cemi zaměstnán, na spasenj swě dusse pamatowati;
 protož, cokoliw činil, pro Boha konati se snažil,
 a wssedě swě myřlenj i wsse swě gednání Bohu
 w obět přinášel.

Po některém čase nawrátil se opět do kláštera
 Mailtroského, w němž se po smrti swat. Boisla r.
 663 přeworem stal. Mestáral se tu gedině o bratry
 a mnichy w kláštere žigicj, gež slowy a skutky k
 ctuostem a k zachowání zákonů Božjch wzbužował,
 nobrž gemu leželo zwlášť na srdci blaho wesskeré
 kraginy, posud w powěrách a dšlem i w modlái-
 řtwj pohřžjeně, aneb wjru Kristowu neschetným
 obcowáním žhanobugicj. Z ukázal sám na sobě, seč

člowěk býti může, a skutečně gest, když prawau lá-
 skau k Bohu a k bližnjmu gest nadšen. Puto-
 wáwal z místa na místo, vyhledáwal, kdož pomoci
 geho potřebowali, a kamž koli přišel, vyučował
 zástupy k němu se hrnaucí prawdám křesťanským.
 A Pán Bůh zehnal geho swatě práci, neboť nadán
 gsa wymlowností welikau, hlásal slovo Boží s ta-
 kowau srdečností, a s takowau milostností, že i w
 geho twáři milostnost se ozářowala a slowům geho
 dodáwala tak wítězně síly, že gim nikdo wzdoro-
 wati nemohl. Posluchači drželi ho proto za an-
 děla s nebe poslaného, aby gim cestu ku wěčné bla-
 ženosti ukazowal, a následowně za hřích si to po-
 kládali, neposlauchati ho. Gako zwedeni synowé
 w otce swého se důwěřuji, tak chowali se k swat.
 Ruthbertowi obywatelé okolí Mailrostského daleko
 široko, co otce takě geg milugice, padali před nim
 na kolena, wyznáwagice se z hříchů swých, a aby
 ge naučil, gakým způsobem by s Bohem se smířiti
 mohli, prosíce. Při apóstolských těchto pracech zpo-
 léhal se Ruthbert vždy na pomoc Boží, bez níž
 člowěk k životu wěčnému nic prospěšného činiti
 nemůže, a obcházege osady gako prawý apóstol Páně,
 nebráwal s sebou ani pokrmů ani giných ku po-
 hodli potřebných věcí, wěda, že Hospodin, kterýž
 každý twor žije, i o něho se postará. Z stáwalo
 se: že w pustých a od lidí neobýwaných krajinách
 bezc wšši stravy tráwiti musil; než ale nezaufal,
 ale mage pewnau wjru w Boha říkával: „Uč se
 wjru a důwěru w Boha vždy zachowáwati: neboť
 kdož wěrně Bohu slauží, hladem nikdy neumře.“
 — Gindy zaš prawil k tovaryšům: „Proč pak

se neohľadávame horlivěji po ceste nášeho spasení? Klepejme modlitbami u Pána Boha, kterž druhdy lidu svému dráhu skrz rudé moře ukázal a na paussti divotvorně geg živil, a prosme, aby se i nad námi smiloval. Důvěruji se, že neklešne-li wjra naše, Hospodin nám dnes lačnėti nedá.“ A gaký div, že Růthbert, „genž žádal s důvěrností, nic nepochybuje“ (Zak. 1, 6.), nikdy w důvěře své zklamán negsa, divným často způsobem nasycen býwal.

Po několiká letech byl sw. Růthbert za přewora do kláštera Lindisfarnského dosazen. Důwryklý život wedl také zde s neyvěřšji svědomitostí, často celé noci na modlitbách a w bděnj trwage a to s takowau wraucností a skrauffeností, že slzami twář gecho se poléwala. Když mši swatau slaužil, pohřizowal se wždy w myšlěnkách w muky Kristowy a někdy se i zdálo, gakoby sám wšsedh gecho bolestj aspoň w srdci pocitowal. Když někdy pracemi a tuhau kážnj zemlden na odpočinutj dáti se musil, chránili se bratřj ze sna geg wytrhnauti aneb hmotnau gakaufi pracj znepokogowati; on ale říkával gim: Mně nebýwá nikdo obtížným, když mne ze spanj wytrhne, ano dělá mi radost welikau; neboť tak poskytuje mi příležitosti k přemáhánj líně ospalosti a k přemyslowánj aneb ke konánj wěcj užitečných. — Budte wždy pamětliwí rozkazu Pána řkaucjho: „Bděte a modlete se, abyste newešli w pokušení.“

Žádný kdož wztahuje ruky swau k plaubhu a ohlídá se na zpět, není způsobilý ke králowstwj Božjmu, prawj Pán. Glow těchto prawý smysl znage Růthbert,

nepřál si na cestě ku spasení ani stání, ani oddechu, leč neustále po většij dokonalosti touže, opustil s povoláním opata svého kláštera, a usadil se na pustém ostrově, Farn řečeném, geg vzdělávage, a pracj rukau svých se živě, wedl život saukromný a nábožný welmi, w modlitbách, w postech, we vyučování přichozjch, w uzdravování chorých, a w posluhování těm, kterjž služby geho potřebowali, potěšení a radost mage. Wšak mimo nadání a bezděky musil milenau swau pausti a samotu opustiti, a opět záležitosti lidskými se zanášeti. Biskupstwj totiž Lindisfarnské bylo právě uprázdňeno. W Turisfordě, w královstwj Northumberlandském, gednalo se na sněmu církewnjm o wywolení nového biskupa, a RUTHBERT gednohlavně wywolen byl. Wzdorowal owšem a zdráhal se wznešený ten auřad přigmauti; když ale sám Egfrid a mnozi ctnostimi a silechetností znameniti muži prosbami na něho doléhali a různými důwody geg nutili, aby biskupstwj to přigal: swolil poslezt, a slze, milenau, swau paustewnu opustil. D welkonocch posvětil ho sw. Theodor, biskup, gemuz 6 giných důstogných biskupů přisluhowalo.

Chování se sw. RUTHBERTA w hodnosti biskupské osprawednilo krále i ostatnj nábožně muži, že ho nutili, aby se w auřad biskupský uwážal. RUTHBERT považowal se za ono swětlo, o němž Kristus Pán dj: „Wy gste swětlo swěta, tak swět swětlo wasse, aby widěli dobré skutky wasse.“ Důstognost a powyšsenost nezrušily pokory duše geho, anobř rozmnožily a upewnily ge. Gako kdy gindy držel se za člověka hrjssného, a skutky kagicjmi a

poňaním za hriechy své Bohu zádošť učiniti se snažil. Vášta k Bohu a k bližnímu byly středem všeho gednání geho a wessťerý žiwot geho byl spasení bližního a sláwě gměna Božího zaswěcen. „Prigaty biskupský aurad,“ píše o něm geděn sawěký mnich Lindišfarnský, „ozdobowal welebený muž Ruthbert podle zákonů a příkladů Apostolůw ctnostnými skutky. Neboť swěřený sobě lid pášawal neustálými modlitbami, a spasitedlnými řečmi k blaženosti gegwedl; a což giným činiti přikazowal, ukazowal napřed sám na sobě, gať se plniti má. Wytrhowawal slaběho z ruky násilného, a nužného a chuděho z ruky utiřugiejho; wynasnažowal se smutných a malomyslných potěšiti, a bugně k spasitedlné trudliwosti přiwěsti. Zwylý gsa střidmosti i w středu hlučných společnostj býwal wždy přísně žiw gako mnich. Začným dával pokrm, nahě odjwal a i všemi ostatními biskupskými ctnostmi ozdoben, příkladem byl všem.“

Dwě lěta bděl Ruthbert co dobrý pastýř nad stádeckem svým, a tu znamenage, že hodina rozlauení-se se swětem se přiblížila, složil aurad swůg pastýřský, a opět na ostrów Farn do své milé paustewny se odebral, chtě se w tichosti a wzdálenosti od wšech pozemských wěcí k smrti připravowati. Dwa měsíce byl zde takto w tichosti žiw, když těžká nemoc ho přepadla, z něj wíce nepowstal. Dpat Lindišfarnský Herefrid nawštěrowal geg častěgi, a k obslauení dwa bratry mu poslal. W čas geho churawosti a nemoci přicházeli také mnozi chorí aby diwotwornau geho moci se uzdrawili, což se i stalo. Dpat Herefrid byl přítomen geho smrti,

Ě němuž mluvil o pokogi a poníženosti, a že vy-
sřihati se máme všeho, což těmto ctnostem stojí
na odpor. Řeč jeho byla důrazná, jakožto po-
slední vůle umírajícího otce Ě synům. „Pokog,
pravil slabým ovšem již hlasem, „zachovávejte
mezi sebou a lásku Boží; a pakli kdy o svých zále-
žitostech wespolek gednati máte, hleďte, ať jste
sworní w radě. S ostatními služebníky Kristo-
wými w swornosti žívi buďte a nepotupujte těch,
kterž u wás pohostinstwí hledají, ale hleďte ge
prátelsky přigauti, wšjdě s nimi zacházejte a
lastawě ge propaustěgte: nedomníwajce se, jako by
jste lepši byli než ostatní křesťané.“ Ty a mnohé
jiné věci mluvil sw. biskup Ě opatowi. Mezi
tím přiblížil se čas Ě gitřním modlěbám. RUTH-
BERT přigal tu gestě geděnkrate swátost oltární, a
pozdwihna oči Ě nebi a ruce své wztáhna, ga-
koby dusse chwalozpěw se modliti chtěla — skon-
al, dne 20. března r. 687. Mrtwol jeho byl pře-
nessen, nejprwě do kláštera Lindisfarnského, potom
ale do Durhamu, kdež až podnes odpočívá.

R o z g i m á n í.

„Zachovávejte mezi sebou pokog a lásku
Boží,“ tak napomínal umírající RUTHBERT bratry
Lindisfarnské řrže opata HEREFIDA, a těmi slovy
napomíná a wzbuzuje také nás Ě pokogi a míru
s bratry našimi. S není zájisté w společnosti
lidské nad pokog a swornost nic dražšího, nic mi-
legšího. Kde neswornost a rozbroje panují, tam
Bůh, „genž není Bůh různice ale pokoge,“ (1.
Kor. 14, 33.) sjiditi nemůže; tam se usadil dá-

bel, nepřítel pokoje a lásky, a způsobce různých a swárů. Kde gest závist, a swár, tu roztržky i wsseliktý skutek zléh," dj swatý apóstol Jakob (3, 16.). Proto také napomíná nás sw. Auğustin, abychom žádných swárů neměli, aneb aspoň abychom ge rychle ukončili, aby tať hněw nerozrostl w nenáwist, a dusse aby se nestala vražednicí, anot písmo sw. praví, že „kdo nenáwidí bratra swého, vražedníkem gest.“ Někdý býwá owšem velmi těžko mjr a pokoj zachowati, anot mnozí s námi žijí, gesto gsau neustupní a přewrácení a rozpustilí: ale člověk dobrý a pokorný, wždy předce w pokoji žiw býti může. Obrací wssedko na dobrá stránku, nesmyslí o žádném zlého, nerozvažuge, coby giní činiti měli, ale gedine na to dbá, k čemu by sám powolán byl, a znage slabost swau i s ginými rád strpení mjrwa. Geho danfání záleží na Bohu, a protož raděgi gakaufoli ugmu na swém zboží i dobrém gměnu trpělivě snáší, gen aby se o lásku a tichost nepřiprawil; wěda, že Bůh, pro něhož wsse to trpí, a w něhož swau naděgi skládá, tisícronásobně wssedku ztrátu mu wynahraditi může. I neymenší ztráta a ugma na lásce gest nesmjrně wětší, nežli ztráta celého swěta. Swět pomine, ale ugma na lásce gest wěčná. I proč bychom medle, wědauce to, pokoj a mjr s bližním nemohli zachowati, poslussni gsauce rady sw. Ruthberta; proč bychom raděgi nesuásseli křiwdy pro lásku Boží? proč bychom neměli strpení se slabostmi bližního, když chceme, aby i on s námi strpení měl? Protož nezapomínejme nikdy, což písmo swaté praví:

„Nenávist wzbuzuge swáry: ale láska wssedá
prowiněni přikrývá. Muž hněwiny wzbuzuge
swáry: ale kdož trpěliny gest, krotí wzbuzeně.“
(Přísl. 10, 12.)

„Pašli se wespolet kauffete a žerete: hleďte
abyšte gedni od druhých zkaženi nebyli.“ (Gal.
5, 15.)

„Tomu kdož se s Tebau chce sauditi, a sutni
twau wziti, nechey mu i pláště.“ (Mat. 5, 40.)

„Hřích gest mezi wámi, že saudy máte mezi
sebau. Proč raděgi křiwdy nepřigimáte? proč
raděgi škody netrpíte?“ (I. Kor. 6, 7.)

M o d l i t b a.

Nectišši Jezissi, Twá láska k nám nehodným
tworům budiž mi wzorem a příkladem. Ty, Spa-
siteli můj, gš opustil sláwu nebeskau, abys pokog
učinil mezi Dtcem swým a mezi námi, a gá bych
měl rozsawat newole mezi bratřimi? Ty gš smrt
kříže podstaupil, abys sbladil winy naše; a gá
bych měl bratra swého pro mizernau wěc nená-
widěti? Ty odpaussiš mi hřichy, kolikrátkoli upřímně
z nich se wyznávám, a gá bych neměl bližnímu
swému prominenti, když mne urazil? Odstup to
ode mne. Láska a tichost buďtež budaucně heslem
mým, mjr a pokog cilem, dožadž žiw budu. Zato
tebe žádám skrze neskönčeně zásluhy twé. Amen.

Dneš se také swěti: W Afii sw. Archippa, spoludělníka
sw. Pawla apóstola; w Sirii swatých nučebníků Pawla, Cyrilla,
Eugenia; téhož dne sw. Fotiny, Samaritanů, Jeseja a Wiktora
synů, s mnohými jinými umučených; w Amise w Paslegonii sw.
sedmi žen: Alexandry, Klaudie, Eufrasie, Matrony, Juliany, Eu-
femie a Theodosie pro wíru usmrcených. W Apelonii sw. Niceta
bisk., w Abedillu sw. Welstrama bisk. Senonešského (Senk.)

21. Život swatého Benedikta,

opata. (R. 543.)

Gesli který duchownj řád ctihodným nazván býti zašluge: bez odporu gest to zákon Benediktinský, nejen pro swau starožitnost a zakladatelowu welebnost, nýbrž i pro blahocinné swé působení. Zákona téhož zakladatel gest sw. Benedikt, od města kdež se narodil, Nursinský nazvaný. Benedikt se narodil roku 460. z rodičů šlechtěných a nábožných i rodem wyznesených; a měl sestru gednu, gménem Scholastiku. Giž na pacholeti gewily se gakáši dospělost rozumu a usedlost mravů, w kterýchž i wěkem prospjwal. Asi ginecha čtrnáctiletého poslali rodiče do Řima, aby tam potřebného umění nabyl. Gsa od malickosti giž weden k mravopočesnosti a k bázni Boží, nemohl sněsti zbyřalých a prostopášných mravů mnohých spolužákůw, a giž i o vlastnj spasení pečliv byl. Zdwogil pilnost, rozmnožil swá nábožná cwičení, wystříhal se wšedch společnosti i wšeho towaryěstwa, ale nic méně obáwal se, aby žiw gsa w středu pokušení mravů swých nepokálel; a protož zdálo se mu, že by si opustěním Řima nejlépe poradil. Z opuřtíw tedy město a domow swůg chtěl, „aby se Bohu zaslibil,“ někam na pausřt odegiti, při čemž geg prowázela toliko kogná geho, kteráž geg nad mjrů milowala. W městěčku Eřide se zastawili a byli od obywatelů welmi wřidně a uctiwě prigati. Než Benedikt marně chwály se boge, prchl tagně a odesřel do Sublakum (nynj Subjako) do

krasiny až den cesty od Říma vzdálené a velmi hornaté. Náhodou šel se tu s Romanem, mnichem, mužem nad míru welebným a na cestách Páně velmi zkušeným. Tomu zgeril aumysl svůj. Romanus schválil předsevzetí jeho, dal mu také oděv mnišský a slíbil mu pomoc svou. Benedikt ukryl se nyní v gedné gestyni ze všech téměř stran nepřístupné, a zde, ani živé duši lidské znám negsa, tuhy a kagici wedl život. Toliko Romanus věděl o jeho bytu, a čas po čase po promaze mu velmi stromnickau stravu spausstěl.

Tri léta ztrávil zde Benedikt, od nikoho widn negsa v tuhém pokání, kdyz prozřetelnost Boží geg obgeriri ráčila, aby jeho příkladem a vyučováním mnozi lidé ku poznání sebe a ku kázni přišli. Gednau totiž uzřeli geg pastýřowé v témž okolí stáda swá pasauce, a drželi geg neyprw za gakaus lesní selnu, protože zwjrecím raunem oděn byl. Du ge ale wyučil gemněgšim inrawům, a mnohé z nich tak daleko přivedl, že opustiwše diwé a bezbožné živobyti, swatě živi býti počali. Od té doby roznášela se powěst o služebníku Božim po celém okolí, a se všech stran hrnul se k němu lid, a prosil o nawedení ku dokonalosti křesťanské. Toho času stalo se také, že sw. Benedikt wilnými a necištými myšlenkami bezděky od pokusitele nasseho nad míru trápen a umučen byl. Dbzwláště stawil mu před oči obraz gakeši ženy, z Říma giž známé, a oheň wilnosti tak welice w něm rozpálil, že pausst opustiti zamýšlel. Wřelau modlitbau wrátila se mu zas milost Boží, kteraužto posilněn byw, nad pokusem swjězil; a aby se

nyni i navždy podobných myšlenek zbavil, shodil raucha se sebe a nahý se v kopřivách a trní válel, až se těla bugnost schladila. Od té doby byl prost po celý život všeho pokusení proti čistotě. A v pravdě čistota těla a duše nedá se ginať uchováti, leč v trní tuhé kázně, při bedlivém bdění a stále modlitbě i utíkání všij příležitosti. Není možno vnitřní oheň udušiti, když i zevnitř se přikládá.

Toho času umřel opat kláštera Biskowarenského, a osířelí mníši wyvolili gednomyslně sv. Benedikta na jeho místo. Nejprv oslyšel gegich prosby, dokládaje, že své smýšlení a gednání jim nikterak vhod nebude, když ale pravili, že všech rozkazů jeho poslauchati budou, a prositi nepřestávali: konečně předce v auřad ten se umázal. Mocnau rukau zprawoval nyní nový opat klášter, ani v pravo, ani v levo od cesty zákonů uchýlowati se bratřím nepowoluge. Ale oni gsauce od dáwna uwyšlj životu bezuzdnému, trpce jeho gatkoliw laškawě kárání snášeli, a aby swatě jeho obcowání nebylo jim ostnem, o kterýž se stále uráželi, někteří z nich v zaslepnosti své o život geg připrawiti usilowali. K tomu cíli podali mu s gedem smýšleně wjno; ale nádoba, w nějž otrawený nápoj byl, rozpušla se na mnoha kusů, když gi Benedikt podle obyčeje svého swatým křížem požehnal. Znamenaje swatý otec záměr bratří, pokáral gich welmi laškawě, řka: Smilug se nad wámi wšemohaucj Bůh: proč pak gste mi toto učinili? Zdali gsem wám nerekł, že mrawy mé s wáшими se neshodugi? Gděte a wolte si otce podle wůle,

neboť gá děle s wámi zůstáwati nemohu.“ Ne-
 mage žádné naděje, že by zde coš porjdití mohl,
 opustil zatvrzelé mnichy, a nawrátíl se opět do
 gestyně své, kdež wedl život wíce andělský než lidský.

Benediktůw života způsob zaljbil se mnohým,
 kterjž uložiwše sobě učiti se od něho cestám dokonalosti,
 k němu se odebrali a aužegi se s ním spogíli. By
 ge ináze ubytowati mohl, wystawěl pro ně mezi
 rokem 520. a 527. w okolí Sublacenském dwanašte
 klášterů, a do každého poslal 12 mnichůw pod ie-
 ditelstwím a zprawau opata. Sám ale geden po
 druhém obcházěl, což potřebno bylo ustanowuge, a
 bystrým okem bdě, aby žádný neporádek do nich se
 nemepljzil. Powěst o swatém obcowání swatého
 muže a o welké zběhlosti na cestách dokonalosti, ga-
 kož i moci geho diwotworně roznášela se čím dál
 tím wjc, tak že i osoby wysoce důstogně z fragů
 vzdáleněgšjch k němu o radu w záležitostech swých
 přicházjwaly a k nobám geho padagice, o přjmluwu
 u Pána Boha prosjwali, a ginj zas starostliwi o
 spasení dítek swých, přiwáděli k němu pacholata,
 aby ge w bázni Boží wyučowal žádagice. Mezi
 těmi schowanci wynikali nad giné wznesseným ro-
 dem, zwláště ale spanilau myslí a sledchetností srdce
 sw. Maurus, napotom neypřičinliwěgšj geho spolu-
 dělňj na winici Páně, a sw. Placidus, od ně-
 hož Benediktinský zákon (řehole) do Sicílie přene-
 šsen byl, kdež také s bratřjmi swými mučednické
 koruny si zaslaužil. Tak učinil Hospodin paussit
 tuto gako místo rozkoffe, a pustinu gako rág swůg.
 „Radost a weselí nalézaly se w něm, i djkčinění a
 hlas chwály. (Isai. 51, 3.) a pustiny a paussitě

a zbořeniny země byly užke pro obyvatele.“ (3iai. 49. 19.)

Nowý tento záken rozwigel a rozšširowal se milostně až do roku 528. A ay, tu powstal proti němu záwistiwý geden kněz, gménem Florencius, w okolí tomu bydljej, a ten dělal sw. Benediktowi rozličné wzdory; špišal mu pokrytčů a podwodnjků a rozkřikowal geg u wššeho lidu. Nemoha wššat takto nic proti němu porjdiť, anai pewná byla geho ctnost i powěšť dobrá: zgednal si sedm rozpustilých a nepočestných ženštin a pustil ge na polo nahě do zahrady pod okna kláštera, aby posuňky nestaudnými obyvatele geho k hřjchu swědly, anebo ašpoň welké pohoršsenj gim daly. Benedikt mage přeswědčení, že ubohý Florencius toliko z nenáwisti proti geho osobě toto wšše nastrogil, opustil klášter, a tak bratrům cestu k špasenj usnadnil. Welkau radost měl nad tjm Florencius, gen že krátká byla, neb nedlauho na to dům geho se šejul a pod žijceninami geg pochowal. Nad tak šmutným koncem swěho nepřjtele zarmanťil se welice Benedikt, ano i přjsně pokáral sw. Maura, křjž se zaradowal, že od tak welkého protivnjka zba- weni byli. „Meradug se ze smrti nepřjtele swěho: wěda že wššični umjráme a nechceme, aby gim nad námi se radowali.“ (Ekkles. 8, 8.)

Na hoře Kassino w nyněššim králowštwj Neapolštem, stál od pradawných časů chrám, w kterémž lid modlu Apolla ctjwal, a obětowáwal gi we wůkolnjch hájgch. Swatau horliwostj rozpálen, odesšel roku 428. swatý Benedikt ke Kassinským, aby gim zvěšťowal slowo Páně. Z zrušil ney-

prvé tamnější chrám, porážel modlám zasvěcené báge, a vystavěl dvě kaple ku cti sw. Martina a sw. Jana křtitele; velké množství lidu odříkalo se model a dalo se křtiti. Dokonal tuto práci počal teprve nový klášter na hoře Kasšinské stavěti, gegž také po nesmírném namáhání a po přemožení přemnohých pokusů, kteráž ďábel mu nastrogil, šťastně dokonal. Tento klášter stoji až po nasse časy a znamenitý gest i za tau přičinou, že w něm také sw. Wogtěch žiw byl. Wedle něho založil na blízku gestě geděn klášter pro geptistky, nad kterýmž sestra geho sw. Scholastika zprávu měla.

Nově zřízený klášter na hoře Kasšinské zprawoval Benedikt po 14 let, přísně dohlýzege na dobrý pořádek, i kárage a trestage ty, kterjž u zachovávání předepsaných zákonů nedbali byli. Diwotvorná moc, kteranz Bůh geg obdariti ráčil, a známost věcí tagných a skrytých ano i myšlének lidských, welice geg podporowaly w zprawování a řízení bratrůw swých; a také ctuosti wšeliké w kláštěre Kasšinském tak krásně se skvěly, že daleko a šíroko o nich se rozprávělo, a mnozi, i znamenití lidé gednať z dobrého amyslu a gednať ze wšetečnosti tam chodili, aby je o pravdě věcí těch přesvědčiti mohli. Mezi nimi byl také Totila, král wýchodnjch Gothůw. Ten, píše sw. Řehoř, padl na twář, gať mile Benedikta zočil. Benedikt ho ale pozdwiwna, káral geho žiwobyti a skutky a mimo gině takto k němu také mluwil: „Mnoho zlého pášes, mnoho gfi giž zpáchal: ustaň medle od nesprawedlnosti své. Dwišem Říma dobudeš, preplamješ se

přes moře, a devět roků budeš panovati, w desátém ale zemřeš.“ A tak se také stalo. Na hoře Rašijnské sepsal Benedikt zákon čili řeholi swau, w nž se gewj hluboká maudrost a welký wtip. Základními pravidly gsau: mlčelivost, samota, modlitba, pokora a poslušnost. Bratřím nepovolowalo se zbytečně tčánj mimo klášter, ani přecházení z gednoho zákona do druhého; ruční práce, čtenj písem swatých, rozgjmánj a wychowáwánj mládeže strjbdaly se pěkně, že ani srdce se nezanedbalo, ani tělo rozmarilostem nepodlehlo. Benediktinský zákon se rozšířil w krátkém čase po celé Evropě, a tak hogně požehnánj wydáwal, že na wšedky strany welká podpora se mu dáwala, kterěž pak audowě téhož swatého řádu netoliko k duchownjmu wzdělánj swému, anobrž k obecnému prospěchu swědomitě užjwali.

Sw. Benediktowi bylo zgeweno, kdy umře, což některým z bratrů sdělil. Šest dní před tjm rozkázal, aby se hrob geho otewřel, w kterémž také sestra geho Scholastika odpočjwala; na to přepadla geg zimnice. Šestého dne dal se, ač welmi slab, do kostela odnésti a swátostmi zaopatřiti. Podepřen na některé z bratrů, pozdwihl rukau a očí k nebi, a modle se dusi wypustil w 63. roce wěku swěho.

Rozgjmánj.

Mnoho zlého pášješ, mnoho gsí giž zpáchal. Ustau medle od nespravedlnosti swé. Těmi slowy káral sw. Benedikt krále Totilu, a wšak i nás. Ty o člowěce giž mnoho hřichů gsí zpáchal, kterěž snad gessťe na swědomj máš. D přestaň medle

hřessiti a počni se káti, počni se napravowati. Nelze ti slibiti, že tolik let budeš živ, kolik sw. Benedikt Totilowi byl předpověděl, ba ani za tolik hodin státi se ti nemůže. Protož tím rychleji měl bysi počti se káti a život svůj hřissný napravowati; neboť newjš ani dne ani hodiny, kdy přigde Pán. „Bjdně gest žiwobyti lidské,“ píše swatý Augustin, „a smrt negistá. Přepadneli nás kwapně, gať a kam se z tohoto swěta odebereme?“ Kam se dostaneš, w hřissjch-li umřeš bez pokánj? — Zagistě nikam ginam, než do pekla, odkud wyswobozenj není. Uly, ty dobře wisse toto wjš, a předce nepřestáváš hřessiti, aniž za spáchané hřjchy činjš pokánj. Možno je aumysl máš w hřissjch nesetrowati, a že snad před smrtj káti se chceš, a s Bohem se smjřiti i swatě umjřiti. Ale slyš pať, co sw. Basilius se tě táže: „Geli hřjch wěc dobrá a užitečná, proč innedle w něm až do konce nechceš setrowati? Geli ale což zlého a škodného, proč geg tať dlouho u sebe chowáš? Když přátelstwj některého člověka wyhledáwáš, wynasnažugeš se, dobrodinjmi, uctiwosti a ginými sluzbami sobě ho zjstati; ty mluwjš a děláš, coby mu ljběžného bylo. Když ale přátelstwj Božjho wyhledáwáš, anebo když se s ním smjřiti a k němu se dostati chceš: nečinjš nic podobného, nobrž urážjš geg stále a hřessiti nepřestáváš. Mysljš, že se takto s Bohem smjřjš a gebo přátelstwj dogdeš? Nuže co na to odpowjš? — Chceš-li se maudře poraditi, poslechni sw. Benedikta a přestaň hřessiti a čin pokánj. „Cyhle,“ wolá sw. Erem, „cyhle dwěre ku pokánj gsau gestě oterwěny: pospěš si hřissnjce, než se zawrau.“ Smjř se s ura-

ženým Bohem prostředkem pravého pokání, naprav život, a pak o přátelství a příjezdu Boží se hlas.

„Neprodávávejte obrátiti se ku Pánu, aniž odkládey den ode dne.“ (Ekklesiastik. 5, 8.)

„Snažte se vcházeťi těsnau branau: neboť pravým vám, mnozí hledati budou wjiti, a nebudau moci. Když pak (jednou) wozde hospodár a zavře, a počnete wně státi a tlauci na dwěře rkauce: Pane, Pane otevři nám: a odpowjdaťe dťi vám: Neznám was, odkud gste.“ (Luk. 13, 24. 25.)

M o d l i t b a.

O Pane Bože! Ty gfi spravedlivý, a spravedlivý gšau sandově twogj. Opuť mi, kdy mluvím k Tobě, Pánu Bohu swému, gá prach a popel. Gá gšem skutečně hřšil a poblaudil gšem gako owce. Přigdiž Pane a hledey mne a spasiž mne, neboť nechceš smrti hřšníků, nobřz aby se obrátil a žil byl; a smilugeš se nad každým, kdýkoli se k Tobě obrátí. O přigmi mne na milost, udeľ mi milosřdenství swého a propuť, abych nikdy wice se od Tebe neudylowal. Ge-li ale posud zatvřelě srdce mé, obměkčiž ge, a k sobě obrať. Měg se mnau strpenj a nezawřey přede mnau bran života, abych i gá jednou slyšel Tebe, wolagješho: Pogbte ke mne a přigmete korunu, kteráž vám připrawena gest od wěčnosti. Amen.

Dnes se také swětj: W Alexandrii swátek mnoha sw. mučedníků za císaře Konstancia od kacířů Arianských usmrcených. Téhož dne sw. Filemona a Dominika mučeb.; w Katane sw. Virilla, biskupa; w Alexandrii sw. Serapiona, pusterníka a Thenueta, biskupa; w Lioně sw. Eupikina, opata; w Trstu sw. Enna, opata; we Ewidu blah. Mikuláše; w Kortene blah. Hugolina.

22. Život svatého Oktaviana.

O sv. Oktavianu nic téměř newíme. To gediné písse Wiktor Utticenský, svědek owšem sawěký, že byl arcijahnem w Karthagině, a že s mnohými tisíci katolíků od Wandalů ku kacířstwj Ariowu se přiznawagjících pro katolickau wjru usmrccen byl, asi roku 484.

Rozgjmánj.

„Drahát gest před očima Hospodinowýma smrt swatých geho.“ (Žalm 115, 15.) Proč asi nazývá se smrt swatých dráhá před očima Páně? Proto, odpowjda swatý Bernard, že gi newyflowně blahoslawenstwj si kaupiti můžeme. Člowěk tělesný a swětu oddaný přege si owšem, aby wěčně žiw byl; ueboť nemiluge nic giněho, než zhowadilost a to, což před Bohem gest ohawněho. Dřeseť se a bogi se umřiti: ueboť nemá, co by ho na wěčnost deprowodilo, a za něho u Boha o milest prošilo. Hříšné byly, dočad byl na žiwu, geho myšlenj, řeči a skutky; gačby takowý člowěk mnedle ueměl se hroziti smrti a budaucjho saudu, když k němu řečeno bude: Neznám tě; odegdi ode mne do wěčného ohně. A na opať swatj lidé nic sladšího, nic žádaucněgšího nemagi, než umřiti a byti s Kristem. Pro Krista snásseli trpkosti swěta, Kristus gim byl žiwotem a wšim. Geg toliko milowali, geg za přjtele mlti si žádali, on gich neopustil, byt i od celého swěta opustěni byli, a protož magi w něho daufánj swě, co we Wykupitele swěho.

Gich nermauti bolesti s smrti spogeně, anobř oni těšši se z nich a Bohu co obět ge přináššegj; a pomněnj, že Boha swěho wjce urážeti nebudau, takowau radostj ge naplnuge, že ošamženi swě smrti ani dočtati se nemohau. Řežby každy z nás podobnau taubau po swém Wykupiteli rozničen byl!

„Blahoslaweni mrtwji, kterjž w Pánu umjragi. Giž od té chwile prawj Duch, aby odpočinuli od pracj swých.“ (Zgeweni 14, 13.)

„Nebog se saudu smrti. Pomni na ty wěci, kterěž byly před tebau, a kterěž potom přigbau tobě: ten saud gest ode Pána wšselikému tělu.“ (Ekklesiastik 41, 5.)

„O smrti! gať gest hořká památka twá člověku, kterjž má pokog w zbožj swém.“ (Tamtěž 41, 1.)

„Smrt hrššniků gest neyhoršši.“ (Žalm 33, 22.)

M o d l i t b a.

O můg neyšladšši Ježíšši, děkugi Ti, že gšš mne na wěčnosť nepowolal, když w hrššich gšem wězel, ale že gšš za mnau chodil a wolal mne, abych se k Tobě nawrátil. Nynj giž poraučjm dussí swau w ruce Twé, Spasiteli můg. Tebe milugi, po Tobě dychtj dusse má a žádá šš umřiti, aby Tě po smrti na wěky milowati mohla. Dořawad ale mne žiti popřegěš, dey abych powinnosti swě dořonale plnil a aby mimo Tebe ničeho giněho nehledal. Amen.

Život svat. Basilia Anciranského,

kněze a mnědnika. (R. 362.)

Na počátku druhé polowici čtvrtého století musela církev katolická od dwau protivníků mnoho, přemnoho zlého snášeti. Z jedné strany utiskovali ji kacířové Arianskí, z druhé powstávalo opět proti ní pohanstvo, téměř již zničené. Newj se, které pronásledování horší bylo, zdali ono od Ariánů, čili od pohanů. Blauznivé nesnášlivosti prvnějších a nelidské ukrutnosti těchto zažul svatý Basilius w neyvrchovatějšjí míře.

Basilius byl knězem w městě Ancire právě w té době, když sw. Marcellus, téhož města biskup, od Konstantina, císaře, r. 336. pro wjru katolickau do vyhnanství poslán byl. W osířelé osadě mohli teď nesnášliví Ariané, gsauce pod ochranau císaře Konstancia, swobodně swůg blud a swé kacířství rozšiwati, a bez pochyby byli by mnoho ginať prawověrcích Anciranůw do bludů swých zamotali, kdyby iženjm Božské prozřetelnosti právě téhož času mezi nimi nebyl se zdržowal muž, života neauhonného, swatého obcowánj a horlivosti neunawené, kterýž wjry katolické se ugar, liché učení Arianské odkrýwal, gegich auklady znicowal, k stálosti a setrwánj nabýzel, a s srdcem neohroženým s drými Ariany w bog wdázel. Muž ten byl sw. Basilius. Ariané znamenali, že dokawad Basilius gim wzdorowati bude, nic neprospěgi, a že dokawad on bude lidu kázati a služby Boží konati, blud gegich zniku niti nemůže. Z té příčiny wy-

šewali wšedku zlost swau na něj, a počátek učinili tím, že mu r. 360 zakázali lid k službám Božím shromážďovati, a o věcech wjry s ním rozmlauwati. Ačkoli velmi nebezpečno bylo, zakazu tomu se protiviti, protože Ariané zpolehagice se na pomoc císařowu k přisným trestům přitročiti mohli: iw. Basilius nic méně rozkazu si ani newššimal, a wtru katolickau i u přítomnosti císaře hlásati nepřestáwal, wěda, že slušší wíce Boha poslauchati než lidj.

Byl-li star Basilius za panowánj Arianského císaře Konstancia velmi nebezpečný, stal se stokrát nebezpečnějšim po geho aumrtj r. 361, když bratranec geho, Julian, vládu nastaupil. Julian, ačkoli od mladosti w křesťanstwí wychowán byl, a po někaký čas w cirkwi písma swatá čtáwal: měl nesmjrnau náklonnost k modloslužebnosti, kterauž ale za panowánj swých příbuzných ukrýwal, aspoň na oko křesťanem býti se starě. Přegaw po smrti Konstancia vládu země, stal se pánem samostatným a od té doby nic mu neleželo tak na mysli, gačo zničené storo aneb aspoň hluboce kleslé modlářstwí opět obnowiti a powzněsti, křesťansté pak wjry buď auplně potlačiti, buď gegj dalšší wzniť překaziti. Při tomto počínánj tak císař se chowal, aby se zdálo, že násilj a tělesné tresty místa nemagj; nic méně gisto, že mnozj, přemnozj buď na rozkaz geho, buď s geho wědomjm ukrutně mučení gsau byli. Mezi těmito nachází se také swatý Basilius.

Znamenage Basilius, gače nebezpečj cirkwi brozj, probíhal celé město a wesskeré okolj, wzbu-
zowal wěřicj ke stálosti, a napomínal gich, aby se neposštwrnili ohawnostmi pohanskými. Horliwostj

geho rozlícení pohané gali geg a na saud Saturnina, prokonsula, postavili ikauce: „Zento člowěk bauři město a mnohé uwádí w blud, ba w drzosti swě káže o mnohých zkázyplných věcech, russj oltáře a utrhuje cisarům.“ Saturninus otázal se na to Basilia mimo jiné: zdali wjru pohanškau za pravou drží? nácež Basilius odwece: „Bať pak gest možno, aby ta wjra byla prawá . . . kteráž dáblům oběti na oltáře klade, a němý trup za Boha má?“ Řeč tau rozhorlen Saturninus, kážal geg na škripec natáhnuanti a bičowati. Basilius modlil se při tom: „Děfugi Ti, věčný Pane Bože, že gš mne hodna učinil škrze tyto muky žiwota věčného dogiti, w kterýmž mi popráno bude užiti dědictwí twých zaslíbení.“ Rdyž katane umdleli w mučení swatého muže, otázal se Saturninus: „Poznáváš nyní z trestu, kterč swěhlawě stíhá, že welká gest moc cisare? Z uť se ninedle z wytrpených muk poslušnosti!“ Rdyž ale bogowník Boží na swém stál, a modlám obětowati nechtěl, kážal ho do wězení uwrci a celau tu událost cisari Julianowi oznámil.

Cisar šchwálim gednání prokonsula, poslal Elpidia a Pegasia, dwa odpadlíky od wjry křesťanšče, aby wěc lépe wyšetřili a ohlédali. Gdauce škrz Nikomedii, pegali s sebau gestě Asklepia, kněze Eskulapowa a spolu s njm do Anciry dorazili. Basilius nepřestal dnem i nocí Boha welebíti a chwáliti. Druhého dne ššel Pegasius do wězení k Basiliowi, chlácholenjm a šlibowánjm chtěge ho k odpadlictwí přemluwiti. Brzo ale nawrátil se k towarýššům s neporýzenau a studem jarden pro wýčítky, kterč mu byl Basilius dělal,

proto že Krista zradil. Na žádost Elpidia a Asklepia kázal Saturninus bez prodlení Basilia přivést a opět překrutně na škepci mučiti, pak řetězy svázaného do žaláře odvésti.

Toho času odebral se císař Julian z Cařihradu do Antiochie, přípravu k mogně čině proti Peršanům. Když přišel do Anciry, postavili před něho Basilia. Užtew geg císař, tázal se na gměno geho, a pak s lícoměrným politowáním řekl: „Basilie, gá znám trochu tagemstwj wasse, a w toholi se důwěřuges, genž pod Pontským Pilátem umřel, blaudjš.“ „Nikoli weliteli,“ odreče Basilius, „gá neblaudjm, ty gš odpadl, a odřeklš se nebeského králowstwj, gá ale wěřjm w Krista, kteréhož gš zapřel, ač ti vládu byl propůgeil. Dn ti gi brzy odegme, aby gš poznal, gať welkého Boha gš urazil. Tys nepamětliw geho odměny, a nebogiz se oltáře, na kterémžš spasenj naleznauti gš měl; ani nezachowáwáš zákonů, kteréž gš ústy swými byl hlásawal. A protož takě Kristus, mocný wladar newzpomene na tebe, ale vládu brzo ti odegme, a tělo twě zůstane nepochowáno, až dussi swau bolestně wypustjš.“ „Gá tě chtěl bezbožnjce propustiti,“ wece Julian hlasem hněwivým, „gežto mi ale opětně spjlsš a radau mau zamjtáš, welj wellebnost má, aby se denně z twého těla sedm řemenů dřelo.“ Mužy ty se takě hned započaly. Basilius snášel wsse s myslj neohroženau, pak ale prawil, že by si přál s císařem mluwiti. Kataně domnjwagjce se, že nemoha muť přetřpěti, modlám obětowati dyce, přivedli ho do chrámu modly Eskulapowy a před císaře postavili. Tu wece Basilius: „Kde

gsau twogj kněžj a wěštcj? řekli ti jnad, za gausau přičinau sem přicházjm? Z proto gsem přišel sem, abys žwěděl, že nic negsau, kterěz ty bohy nazýwáš. Němé gsau to modly, kterěz do pekla zawáděgj wěřicjho w ně.“ Řekl a wezma gedn z řemenůw těla swěho hodil geg před twář Julianowu w tato slowa: „Wezmi si Juliane toto, gestto tacj pokrmowě ti chutnagi. Žiwot ale můg gest Kristus a umřiti mi žiskem. On gest mým spomocnjkem; w něho wěřjm, pro něho trpjím.“

Frumencius, kterjž rozkaz obdržel, sw. Basilia mučiti a dříti, žhrozil se těchto řeči, boge se císaře uraženěho, a protož o mnohem ukrutnějšjích mukách přemýšlel. Konečně sedna na saudnau stolicí rozkázal Basilia mnohem ukrutněgi dříti, tak že i wnitřnosti widěti bylo. Basilius ale, gako by tělo mučeně ani gemu nepatřilo modlil se: „Budiž žwelen Hospodine! tys naděge křesťanůw, genž klesle slyš a padlych pozdwi Hughes, a daufagij w Tebe od záhuby zachowáwáš a rány nasse hogjš, Bože milostiwj, milosrdnj, dlouhočekagij smilownjče! Sbledni na mne s wznesseněho trůnu wellebnosti swě, a propůgč mi, bych paui swau wěrně dokonat, u wjře otcůw swjch setrwal, a tak twěho wěčného a nesmrtněho králowstwí aučastna se učinil.“ K večeru odwedli geg opět do wězení. Druhěho dne zrána opustil Julian Anciru, nerozlaučiw se ani s Frumenciem a do Antiochie se ubíral. Frumencius mage to za nemilost a hněw císařiw, opět Basilia předwolal a wšsemožně k zapření wjry přemlauwal. „Bezbožnjče,“ gal se nynj Basilius mluwiti, „newjš kolik řemenůw s

těla mého gŕi ſedrel, tak ſe roſſiſſni nad mučami
mými autrpnost měli; a hle, teď zdraſw před tebau
ſtógim, nelidiſſý ukrutnjče! Vyprawug weliteli
ſwému, Julianowi, gaſ welſký geſt Bůh, kteréhož
opuſtil. . . . On zapomněl, gaſym způſobem ho
Bůh ſtrze kněze ſwě od ſmrti uchránil, když geg
pod oltárem ſwate ſwě církwe ukryli, *) na gegiž
dobrodiní on nebdá a ſám ſe z ní wylaucil, opu-
ſtiw a zradíw gi. Gá ale důvěrugi ſe w Boha
ſwěho, že brzo ſ ukrutnjſtém i ukrutenſtwi zahyne.“

Wida Frumenciúſ, že ſ Baſíliem ničeho ne-
wyrjdi, rozkázal, náramně gſa rozhorlen, na bricho
geg položití a žhawým žele em páteř mu propi-
chatí. Mezi tím modlí ſe Baſíliúſ: „Kriſte Je-
žiſſi, ſwětlo mé a naděge má, giſſý příſtawc wiſem
w nebezpečeníſtwi poſtaſeným. Tobě wzdáwám díky,
Páne a Bože otcůw mých, žeſ wytrhl duſſi mau
z propaſti pekelné. Zachowey me mně gměno ſwě
nepoſſſiwrněné, abych ſwjtěziw a běh ſwůg doko-
naw, ſtal ſe dědicem wěčného pokoje wedle zaſli-
bení otcům mým učiněného od neywyſſſího kněze
Ježiſſe Kriſta, Pána mého, ſtrze něhož přigmi w
pokogi duſſi mau, u wyznáwání Twém wytrwa-
lau, kterýž gſi miſoſtrdný blaſhócěkagici a welikého
ſmilowání a žiw gſi až na wěky wěkůw. Amen.“
Po ſkončení modlitbě ſkonal taſe žiwot ſwůg tiſſe,
gaſeby uſnul, dne 28. čerwna r. 362.

*) Sw. Řehoř Nazianſſſý praví, že Mareš Arethuſſú ſ ně-
kterými ginými Juliana před záhubau, w niž celá rodina
geho kleſla, zachowali.

Rozgímání.

Pozorugice gednať nesmjrně muſy ſwat. Baſilia a gednať geho ſtáloſt a neobroženost, ſami ſebe ſe tážeme: odkud aſi wſal tu ſílu, že wſſedſo to přeſtáti a přetrpěti mohl? Nato ginať nelze odpowědjti, než že láſka Ježíſſe Kríſta k člowěčenſtwu w prſích tať ſwateho Baſilia wřelau láſku k němu zanjtila; gať ſám Kríſtus o tom powěděl iſa: „Dheň příſſel gſem puſtit na zemi, a co čci, gediné aby ſe zapálil.“ (Luk. 12, 49.) A kdo mage ſrdce citliwě, nezahořelby horauci láſkau k Spasiteli ſwěmu, když uwáží, že Ježíš Kríſtus, žiwý Bůh, náš hříſſně tať welice milowal, že za náš i ſmrt kříže podſtaupil, aby náš ſpaſil. „Gá gſem,“ dj on, „paſtýř dobrý . . . a žiwot ſwůg pokládám za owce ſwě,“ (Jan 10, 14. 15.) a ſkrze iſta Zjaiáſſe proroka táže ſe: „Což geſt, geſto gſem wjce učiniti měl, a ne učinil gſem?“ To wſſe, kdyby pro náš člowěk gaťýš byl učinil, aneb ſlužebnjť náš kdyby za náš byl ſmrt podſtaupil; ay gať welice bychom geg milowali, a gať taužebně žádali bychom ſi za taťowau láſku ſe mu odměnití. O Bože! kdož pať geſt ale ten, genž za mne na kříž přibit byl? Ach teni geſt to, kterýž mne byl ſtworil, a ten nynj pro mně umjrá. — Toho wſſeho uwážugice zdaliž nepochoſugeme, proč ſw. Baſilius a s njm tiſice mučednjků wesele z láſky ku Kríſtu ſwěmu ſmrt podſtaupili; proč raděgi wſſe i ty neytrpſſi muſy ſnáſſeli, gen aby ſe mu za geho láſku od-

měnití mohli. A ay, kdybychom vsíchni tisíc-krátě pro Ježíše Krista život svůj položili, zdaliž mu tím jeho lásku zaplatíme? Než Kristus ne-žádá tak veliké oběti od nás, on jen tomu chce, abychom srdce své mu obětováni, abychom se vyčistili od hříchů a sirdo genu v něm při-pravili, kdebý panoval na věky věkův sám jediný. A rád v srdci našem přebývati bude, když od všeho stvoření se odlaučíme a genu se oddáme, když světu umřeme a naděti svou v něho skládati budeme.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v něho, nezahynul, ale měl život věčný.“ (Jan 4. 16.)

„Milovanu své, kteriž byli na světě, až do konce se miloval.“ (13, 1.)

„Milugeli kdo mne, řeč mau zachovávatí bude, a otec můj bude geg milovati, a k němu přigdeme a přibytel u něho učiníme.“ (Jan 14, 23.)

„Ay ti, kteriž se vzdalugi od Tebe zahynau: Mně pak přidržeti se Boha dobré gest.“ (Žalm 72, 27. 28.)

„Co mi gest na nebi krom Tebe? a bez Tebe co gsem chtěl na zemi; dsl můj gest Bůh na věky.“ (Žalm 25, 26.)

Modlitba.

O můj nejsladší Vykupiteli, gať bych na Tebe mohl zapomenauti, gať bych mohl mimo Tebe giného co milovati, gesto wjm, že z lásky ke mně smrt kríže si podstoupil, a že krví svou

smazal gŝi hřichy mě. D gať mohu děle živo býti, když uvažuji, že hřichové mogli Tě usmrtili! D můg Ježíŝi, přispěg mi, nežádám ničěho než Tebe a krom Tebe, pomoz mi, abych Tě až do smrti miloval. D Maria, orodug za mne, abych wyslyŝán byl. Amen.

Dnes se talě swěti: W Narboně w Gallii sw. Sergia Pawla, učebníka sw. Pawla, apostola; w Theracině sw. Epafrodita, biskupa, sw. Pawla, apostola, učebníka; w Africe sw. Saturnina s dwěti giněmi mučebníky. Těhož dne sw. Kallinice a Basilisse, mučebnic; w Kartagině sw. Deogratias, biskupa; we Wlasřku sw. Benvenuti, biskupa; we Šwěbsku swatě panny Kateřiny, přignim Šwěbské, dcery swatě Brigitty; w Řimě sw. Pěť, wkeroy.

23. Život swatěho Othona,

pausterníka. (R. 1120.)

Sw. Otho, rodem Říman, slaužil we wogŝtě Římskěm, pozděgi ale byw gat, do hnusného wězení se dostal, kdež dosti měl času minulý život swůg ŝi rozzímati i Boha snažně prositi, aby žaláre ho zbawil, na swobodu propustiti ráčil. Modlícimu zgewil se sw. Leonard, a dal mu pod tau wýminkau swobodu, aby děle swětu neslaužil, ale w prostotě srdce Bohu se zaswětil. Otho wězení gsa prost, neyprw w městěcku Ariano službu swau cizincům a chudým pautníkům pro Boha zdarma wěnowal, pak ale u wyšokěm wěku na blizce ŝi pausternu wystawil, tam až do smrti roku 1120. w tuhěm postu a modlitbách život tráwil. Šrob, kterýž ŝi přichyŝi swě wyřopal, měl geg stále na smrt pamatowati, a aby hřichů se warowal, wzbužowati.

R o z g i m á n j.

Sw. Dtho obdržel swobodu pod tau wýminkau, aby děle swětu neslaužil, ale w prostotě srdce Bohu se zasvětil. I my gsme wěžňowé, ale wěžňowé hříchů a nárůživosti, otrokové swěta a rozkossj geho. Zájemeli se ale, zdali tyto okowý nám hnusné negsau: ay zděsime se, slyssjce, že wssični téměř w nich si libugi a swým otroctwým tať welice se wychlaubagi, že ledwa byli okowý hřissné prostředkem swatosti počánj rozkotali, giž opět debrowolně do nich se umrhugi, a co slepí w otroctwý mnohem gessťe horssj ubjbagi. Či newjdáme lidi, kterjž odstupugjce od zpowědnjka, opět do starých hříchů padagi a obwypklě zločiny pássj? Co o těch a takowých lidech může se giněho říci, než co apostol sw. Petr o nich napsal, řka: „Gesliže ti, kterjž ussli posskwrn swěta sřze poznánj Pána nasseho a Spasitele Jezisse Krista opět zase w ně zapleteni gsauce přemoženi býwagi: učiněny gsau gim poslední wěci horssj nežli prwnj. Lěpe by zagistě gim bylo nepoznawati cesty spravedlnosti, nežli po poznánj zpět se odwrátiti od toho swatého přikázanj, kterěž gim prwé gest wybdáno. Nebo přihodilo se gim to, což se říká w pravém přislowj: „Pes nawrátil se k wýwratku swému, a swině umytá do kalissťe bláta.“ (II. Pet. 2, 20.) A protož i my, čcemeli býti oswoboženci Kristowými, a čcemeli býti prossi okowů hříchů a dědici králowstwý nebeského, musjme se w pro-

stotě srdce Bohu zasvětiti, sic ginať konečně zahyneme.

„Kterýž gsme zemřeli w hříchů, kterakž gessťe žiwi budeme w něm.“ (Řim. 6, 2.)

„Budeli to, což gssem zboril, opět zase wzde-
lávati, přestupnjkem sebe činjm.“ (Gallat. 2, 18.)

„Ž gsau poslednj věci toho člověka horšši nežli prwnj.“ (Luk. 11, 26.)

Modlitba.

O lež nyní aspoň ó Bože a Pane můg, posilněn milostí Ježíše Krista proti nepříteli svému, knížeti pekelnému s prospěchem mohu bogowati, abych okowy, kterýmiž upaután gsme k světu a k hříchů, strožkotal! O popřeg Bože, abych dokonale swěta se odřjci, Tebe pak gediné naležeti mohl. Uděl mi té milosti, abych zbawen gsa hříchů, wjcekrát Tebe nowými zločiny neurážel, ale nauč nune Tebe, gediné dobré, z celého srdce milowati. Amen.

Žiwot swatého Toribia neb Turibia,

arcibiskupa Řimanstěho w Americe. (Ř. 1606.)

Toribius Alfonsus Magrobejo, narodil se dne 16. listopadu lěta 1538 z urozených rodičů w Magrobejo we Špaňbeljch. Giž w neyautlegšim věku progerowal na sobě neobyčegnau náklonnost k spravedlnosti a osflimosti hříchů. Láska k bližnjmu, mysl wliďná, hluboká uctiwost k Panně Marii a galsáši žiwota tuhost a pro Boha odwáženj se wšseho, což člověku milého gest, gsau

hlavním znakem celé jeho povahy. B dospě-
legších letech poslán byl na učení na vysoké
školy do Salamanky a pak do Valladolidu,
kdež si často, gaskoli sám mnoho neměl, od po-
krmu svého utrboval, aby chudým a nuzným
poněkud pomoci mohl, vůbec pak vedl život
velmi tuhý, a tělo své tak velice mrtvil, že hor-
livost jeho obmezena býti musila, nemělo-li zdravotí
jeho klesnouti.

Král Španělský, Filip II., vážil si ho
velice, a aby rozšafnost a sledetnost jeho po-
někud odměnil, svěřil mu, ač mladému, gestě
mnohé velmi důležité aučady, a konečně geg
i přednostau w Granadě ustanovil. Pět let
zprawoval Toribius aučad ten s velikau mau-
drostí; a ziskal si spravedlnosti a přičinlivosti
swau důvěru téměř vsého lidu, a tudy i cestu
k budoucím hodnotem církevním si proklestil.

Těhož času kleslo náboženský katolické w zemi
Peruanské tak hluboko, že se zdálo býti skoro
zničené. Měloli opět vzniknanti, potřebovalo
takového zpravce, kterýžby z lásky k Bohu a
k ubohým Peruanským sám sebe za obět dáti
chtěl a mohl. Zraký vsedch obráceny byly tu na
Toribia, gakožto muže maudrého, w obcowání
neauhonného a o blaho bližního svého na ney-
výš pečlivého; a ay král Filip také geg za
arcibiskupa Limanského w zemi Peruanské usta-
nowil. Toribius znal dobře tíž a břemeno této
důstognosti a nedůvěruge se ve swau sílu, zpě-
čoval se, přigmanti na sebe aučad tento, od-
voláwage se gednat na zákony církevní, gimíž

se zakazuje člověka světského bez průtahů na biskupství povýšiti a gednat předstírání svou neschopnost a nedostatečnost k auřadu tak wznesenému. Člověk nezjistný, kterýž toliko v Bohu gest žit, a pro jeho čest gedině horlí, wi, gať a čím by se v každě době potěšil; neboť „wjme, že milugicjm Boha wšedny věci napomáhaji k dobrému.“ (Řim. 8, 28.) A tak i Toribius wida wzdor swůg marný býti, odewzdal se do vůle Boží, přigal swátost posvěcení a giž léta 1581 w 43. roce života swého pln naděje a důvěry w Americe přistál.

Biskupství Limanské, pro kteréž Toribius wysvěcen byl, táhlo se tenkrátě zdějí 130 hodin podlé břehů mořských, gsau sem tam neymyššimi skoro horami na světě, horami Andeskými, pokrytá a proto giž welmi obtížné. Toribius započal auřad swůg pastýřský tím, že biskupství své progjžděl; nalezl ge ale skoro wšude w tak welikém nepořádku, že lítostí plakal, zwlášti když widěl, že lakomost a ukrutnost Španhelům byly přjčinou, že praobywatelé, k neytužšimu odbogi proti swým tyranům popuzeni gsauce, také náboženství křesťanskému se protiwili, a jeho spasitedlnau lázeň k srdci připustiti nechťeli. Toribius wynasnažowal se wšsemožně, důvěru u Indianů ku křesťanům wzbuditi, wykližowal wšude nerád, mjrnil surowau ukrutnost, a zářel na žřicenínách pohanství zákon milosti, wykoreňowal hřichy a štěpowal ctnosti, kteréž napotom jeho stálým a bedlivým pěstowáním utěšeně se rozmáhaly. Newššimal si při spasitedlné

svě práci nebezpečnství, než mu ze všech stran hrozilo; nedbal na příkré hory, přes kteréž putovati musil, aniž se ohlížel na vzdálenost lidských přibytků, na divokost a pustotu země a na surovost národu; ale podoběn dobrému pastýři vyhledával, vlastní život nasazuje, ztracených ovčiček a uváděl je do ovčince Kristova. Gedinau snahau života jeho bylo, oblažiti a k spasení přivésti lid sobě svěcený; aby pak tím spíše cíle svého došel, neustále se modlil, tuhé posty konal, a mnohých dobrodiní uděloval potřebným lidem. Za tau příčinau usazoval všude moudré a rozšafné pastýře, nalehal, aby se powěry i ostatní nerády z církve wypudily; nařizil, aby se často církevní sněmy konaly, na kterýchž by se jednalo o zničení dobrých mravů a o prostředcích, kteréž by rozkvětu křesťanství wjry prospěšné byly; káral lenivé knězi a trestal ty, kteříž pohoršení dali; za to ale zastával perwau vůli práwa lidská, ugímal se mocnau rukau utlačených a byl nepřijímnějším soudcem weřejných a zgerwných hříšníkům.

Ze takowá wzorná horlivost mnoho protivníků mu wzbudila, samo sebau se rozumí. Ale Toribius gsa hotow, pro Boha a pro bližního i život svůj nasaditi, nešl wšeliké protivnství myslí tichau a srdcem pokorným, ale práv a zákonů Božích ugímal se vždy s ohníwau wřelostí, tak že se zdálo, gakoby to ani ten-
týž člověk nebyl. Tak ku př. když někteří mrzci prostopášníci zločiny své a hříšné obcowání slabostí přirozenosti své omlauwali, káral je

biskup slovy důtklivými, řka: že Kristus gmenuge se pravda a nikoli námyšlost, a že před soudnou jeho stolicí činy a skutky nebudou váženy na falešné váze tohoto světa, nabrž na spravedlivé váze svatosti Boží.

Takové horlivosti, kteráž pocházela z tak čistého pramene, požehnal Bůh hognau milostí, a Toribiůs toho se dočkal, že křesťanská mýra v rozsáhlém biskupství jeho hogně rozkvitala. K upemnění a k rozmnožení započaté práce zakládal také kláštery, kostely a špitály i mnohé jiné dobroděgné ústavy a štědrým nadáním gegich budaucí wzrůst pogistil. Když v Limě se zdržoval, namštemovával denuě choré, gať v nemocnici, tak i po domích; srdečně gich těšil a svátostmi gim přísluhoval, a obzvláště v čas morové rány, v biskupství jeho zuřici, pravým otcem a pastýřem osadníků se býti profázal. Gim k libosti a k prospěchu odřekl se všeho pohodlí a i věci nevytřebněgšich a gaťo strážný anděl všude se ukazoval, kdež pomoci jeho bylo třeba. K odvrácení Božího trestu nařídil veřejné modlitby a posty, zřídil slavné průvody a sám ge modil, lage se a hořké slzy wyléwage nad lidem od Boha trestaným a také dořadad metla od osady se neodvrátila, trwal celé dny a noci na modlitbách a v tuhém postu. K tomu ke všemu přidejme, že sw. biskup byl nad mýru pokorný a wlidný, že rád úkory snášel, vše gmění své k užitku chudých a chorých obracel, a že horaucí lástau k Ježíšši, Spasiteli svému plál: a ay, užijme na něm obraz pravého pastýře a dokonalého

křesťana, a napsati o něm můžeme, což druhdy
vděční Židé o svém knížeti Simonovi napsali:
že vynaložil peněz mnoho, zachoval spravedl-
nost a míru, a vyhledával vším způsobem vy-
sítiti lid svůj. (1. Machab. 14, 35.)

Mnohými starostmi a pracemi umdlelo ko-
nečně také tělo jeho, duch ale zůstal silen, a
když v městě Santa mřikal, as 110 hodin od
Ljmy, zachvátila geg nemoc. Předzvědage blj-
žkau smrti, rozkázal, aby ho do kostela odnesli,
kdež messiere gmění své chudým a služebníkům
rozdal. Nato se dal s nepřetržitým vraucením
svátostmi zaopatřiti a skončil dne 23. března
roku 1606. „Bože, v ruce tvé poručím duši
svou,“ byla poslední slova jeho. Vše, což
před smrtí svou mluvil, vztahovalo se na bu-
daucnost, a řeč apoštola Páně: „Mám žádost
rozdělen býti (umřít) a býti s Kristem“ (Filip
1, 23.) gewila gasně, gať po Bohu taužil.
Druhého roku bylo tělo neporuffeně ze Santy
do Ljmy přeneseno. Na jeho přimluvu stalo
se mnoho zážraků, gať za živobytí tak i po smrti,
protož geg roku 1679 Innocens XI. papež za
blahoslaveného, roku 1726 Benedikt XIII. za
svatého prohlásil.

R o z g i m á n j.

Tak důtklivého pokárání, gaťové sv. Toribius
některým v hršších sestářlým prostopášníkům učinil,
i mnozi mezi námi přecasto zašlubygi, gelikož i oni
své hršchy slabosti přirozenosti lidské ospravedlnugi
a zločiny své giž ani hršchy wjce negmenugi, no-

brž gašasi pěkua gměna gim přikládaji a pláštijem etnosti ge přikřiwaji. Tak lakomec nazývá lakomstwj opatrnau ssetrnostj; chlipnjš zločiny swě newinnau radostj; bohatj a wznessenj zas prawj o swě rozmarilosti, že na staro gegich to se slusši a ginaš prý to býti nemůže; podvodnjš a zloděg zas prawj: že, což činj, domoweným ziskem gest, a že každý oči otewřiti může. Tak takě lenoch, hráč, ožralec, utrhač, záwisnjš, a člowěš hrdý hřichy swě tisscerým způsobem omluwiti wj, a následowně i náklonnost k nim w sobě ožiwuge. Co o těch a takowých liděch máme říci, co o tom smýšleti, že sami sebe oklamáwaji a s otewřenýma očima w patrnau záhubu se uwrhugi? Nic než to, což sw. Teribius w podobně připadnosti řekl: „Že Kristus gest prawda, nikoliwěš nawyklost, a že před saudnau geho stolicj skutky a činy nasse wáženy budau na spravedliwě wáže neyswětěgšijho Boha, nikoliw ale na falešně wáže šwěta.“ Ž tenkrátě až uřážeme se před saudnau stolicj Kristowau, aby přigal gedenkaždý wlastni wěci těla, (II. Kor. 4, 10.) ošwiti Pán skryté wěci temnostj i zgewj rady srdce. (I. Kor. 4, 5.) A přistaupj k nám a bude swědkem rychlým (geli-kož sám srdce zná) proti zločincům, a cizoložnjšům a křiwoprjšežnjšům, a těm kterjž zadržugi mzdu nágemnjša, utišugi wdowy a sirotky a potlačugi přichozjho, aniž se bogj Boha. (Malach. 3, 5.) „Děi Páně hleď na cesty lidšě, a wšedky krotky gegich on zpytuje.“ (Job 34, 21.)

„Skutkowě wšelikěho těla (každěho člowěka) gsau před Bohem, a není nic skrytěho před očima geho; od wěku až do wěku hleď a nic

není divného před obličejem jeho." (Sirach 39, 24. 25.)

Modlitba.

O Ježíši Kriste! kterýchž oštvécugeš každého člověka přicházejícího na svět, osvět také oko mé, abych sebe dokonale poznati mohl; ukaž mi proměnění má a obrať kroky nob mých na cestu přikázání Tvých. Ty Pane, dosti blaoho všem blaubil, nemaje Tebe za vůdce, teď ale slyš služebníků Tvých, a ucho mé gest nakloněno k slovům Tvým. Blažoholi gestě, Pane, budeš prodlévati? O požď! požď Ježíši a škrze štiřeva milosrdenství svého smilug se nade mnau. Tvě lásky oheň nechť rozjní také srdce mé, tak aby gen pro Tebe plálo. Amen.

Dnes je také světi: W Africe sw. Viktoriana a tovaryšů ob facijů umučených; tamtéž sw. Zibela, sw. Felice a dwaceti jiných mučedníků; w Cěsarei Palestinské sw. Mikona a jiných dwadešáti dwosti mučedníků; též sw. Domicia, Pelegia, Aquily, Eparchia a Theodosie, mučedníků; w Antiochii sw. Theodula, kněze; w Cěsarei sw. Juliana, wyzawače; w Španii sw. Benedikta, mnicha.

23. Swatého Gabriela Archanděla.

Když Bůh k lidu švěmu o welkých tagemšwých a wěcech neyduležitégšých mluwjwal, stáwalo se to wždy škrze archanděla. Pro nás lidi klesle a hrššné gest neyduležitégšii tagemšwii wtělení Páně a wykaupení nasse. Kdy, gakým způsobem a od koho by pokolení lidské wykaupeno býti mělo, sw. Archanděl Gabriel, od Boha poslaný w třech rozličných dobách zgewil. Ponecprw poslán byl k Danielowi prorokowi, právě w tu dobu, když s lidem

židovským v začetí Babylonském gsa, horaucjmi modlitbami Boha o milosrdenství a smilování se nad lidem prosil, a zvěstoval mu čas, v kterýž zaslíbený Vykupitel se narodí a lid svůj spasí, řka: „Danieli, nyní jsem wysšel, abych tě naučil, a abys rozuměl. Od počátku prosb tvých wysšla gest řeč, a já jsem přišel, abych ti oznámil; nebo muž žádosti gsi (miláček Boží): protož ty pozoruj řeči mé a rozuměj vidění tomu: Sedmdesáte téhodnů (sedmkrát sedmdesáte let) ukráceno gest nad lidem tvým a nad městem svatým tvým, aby se skonalo přestáupení, a konec wzal hřích a sblazena byla nepravost, a přivedena byla iprawedlnost věčná, a aby se naplnilo vidění i prorockví a pomazán byl Svatý svatých. Wěz tedy a pozoruj: Od wygiti řeči: aby zase wzdělán byl Jerusaleým až do Krista wévody, téhodnů sedm, a téhodnů sšedesáte a dva budau, a zase wzdělána bude ulice a zdi (Jerusaleýmště) v úzkosti časů. A po téhodnech sšedesáti a dwau zabit bude Kristus, a lid, kterýž ho zapře, nebude lidem geho. A město i swatyni rozmece lid s wévodau, kterýž přigde, a konec geho pohubení a po konci boge uložení zpusštění. Utvrdí pak smlauvu mnohým gjedním téhodnem: a v polowici téhodne přestane obět a obětování: a bude w chrámě ohavnost zpusštění: a až do skonání a konce trvati bude zpusštění. (Daniel 9, 22—27.) Tak mluvil archanděl Gabriel k Danielowi a předpovídal mu, kdy Messias přigde, a co se s ním stane, a co na město Jerusaleým a chrám geho za osud čeká.

Podruhě poslán byl od Boha tentýž archanděl

ku knězi Zachariášowi, otcí swat. Jana Křtitele, an právě obět Bohu w chrámě přinášel. A stoge na pravě straně oltáře pravil k němu: že mo-
dlitba geho wyslyšána gest, a že Alžběta, manželka geho, syna mu porodí, kteréhož uazwati má: Jan.
„Z budeš mítí z toho radost a weselí, pravil dále, a mnozí z geho narození budou se radowati. Bude zagisté weliký přede Pánem, a wina i nápoje opog-
ného nebude píti: a Duchem swatým bude naplněn gestě w životě matky swé, a mnohé z synů Isra-
elských obrátí ku Pánu Bohu gegich. A oně pře-
degde před ním w duchu a w moci Eliášowě, aby
obrátil srdce otců k synům a newěřicj k opatrnosti
sprawedlivých, aby tak pripravil Pánu lid doko-
nalý.“ (Luk. 1, 13.) Těmi slowy předpověděl
Gabriel budaucího předchůdce Krísta Pána, Spa-
sitele a Wykupitele lidí, a trestal Zachariáše kněze
němotau, že newěřil slowům geho.

Po třetí poslán byl sw. archanděl Gabriel, aby neposkvrněné Panně Marii ney důležitější a
pro náš neyradosnější poselstwj zvěstowal: že na-
lezla milost u Boha, a že Duch swatý wstoupí
w ni a moc Neywysšího gi zastíní, že počne w
životě, a porodí Syna, genž slauti bude Syn Boží,
a gměno geho bude Ježíš, to gest Spasitel. (Luk.
1, 28. 38.)

Z toho že wšeho widěti gest, že sw. Gabriel
poslán byl w záležitostech ney důležitějších a ney-
swětějších, protož sw. Otcowě se domýšlegj, že
w kůru andělském knížetem aneb archandělem gest,
což se i geho gménem potwrzuje, gež znamená
tolik, co síla Boží.

R o z g l á n í.

Sw. archanděl Gabriel šel poslušnu rozkazu Božjho, kam koli poslán byl, tudy nám příklad dá-
 wage, gať ochotně i my zákonů Božjch poslauchati
 máme, dycemeli Bohu se libiti. Neboť poslušnost
 a zapřenj vlastnj vůle gest před Bohem wzácnějšj
 ctnost, než kdybychom mrtwě křísili. Coby prospělo
 tať diwy činiti, kdybychom w útrobě chowali hřichy
 a nezřízeně náruživosti, gimž pro Boha umjratí
 máme. Protož tať di písmo swatě: „Zdalš dce
 tať Hospodin zápalum a obětem, a ne raděgi aby
 bylo poslaucháno hlasu Hospodinowa? Lepšjst gest
 zagistě poslušenswj nežli oběti: a wposlednanti
 wjce gest, nežli obětowati tuť škopci. Nebo tať
 weliký hřich, gaťo hřich wěštbj, gest odpjratí (ne-
 poslauchati) a gaťo neschcťnost modlářswj, nechťjti
 přiwoliti (ť zákonům Božjm).“ (1. Král. 15,
 22. 23.) Než otažme se dusse swě, gať my zá-
 konů Božjch poslušni býwáme? a ay zbrojme se
 nad neposlušnosti swau! Bůh nám přikazuje, aby-
 chom geg milowali nade wšecťo a bližnjho swěho
 gaťo sebe samy, je to gest neywěššj zákon; welí
 nám, abychom křjž swůg brali na se a Gebo ná-
 sledowali, abychom dobré owoce pokánj wydawali,
 slowem káže nám, abychom swatj a dořonalj byli,
 gaťo Dtec náš w nebejšch dořonalý gest: ale my
 milugeme swět a milugeme sebe a swě tělo a po-
 dáwáme se w službu hřichu, a nebereme ohledu na
 zákon Wáně, a na swatau geho vůli. Nerjkej o
 člowěče! žebys lépe poslauchal, kdyby Bůh ť tobě
 mluwil, gaťo mluwil ť andělům a arcioctům; ždaž

nemluvi k tobě sřze písmá swatá a sřze ústa církwe a kněží? Kdo ge slyšši, prawí wěčná prawda, ten Boha mluwjícího slyšši, a kdo gimi pohrdá, pohrdá žiwým Bohem. (Luk. 10, 16.) Protož obnovme srdce swá a zlomme swěhlawost a podrobme se pod zákon Boží a plíme swatau geho wůli, nebo na poslušnosti našši záleží celé naše spasení, gaž di Hospodin:

„He, gá předkládám před obličejem waššim dnes požehnání k zlořečení: Požehnání, budeteli poslauchati přikázání Hospodina Boha swěho; zlořečení pak, gestliže byste neposlauchali přikázání Hospodina Boha swěho.“ (5. Moř. 11, 26. 27.)

„Zhrzeli gste wšelikau radau mau a domlawání mého zanedbali gste: protož i gá také w zabynutí wašem smáti se budu, a posmjwati se budu, když přigde na was to, čehož gste se báli.“-(Přisl. 1, 25. 26.)

„Synu můj . . . ostrýhej zákona a rady, a budeš to žiwotem duše twé.“ (Přisl. 1, 21, 22.)

M o d l i t b a.

Oswobod mne, o Pane! od nezřizené samolásky, a od swěhlawosti zbam mne. Rozmnož we mně sřaussenost srdce: hrdest zapudiž a učiň mne opravdowě pokorným a poslušným. Obměkčiž také srdce mé a až k slzám mnau pohni. Oswobod mne od aukladů dábelstých a w ostrýhání zákonů swých mne milostiwě zachowey sřze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Život swaté Kateřiny Švédské.

(R. 1318.)

Sw. Kateřina, dcera bohabogného knížete Ulfoa Gudmarsona a sw. Brižitty, narodila se roku 1330 w Nercii we Švédsku, odkudž i přigmj swě dostala. Giž na nemluvnátku bylo widěti welikau milost Boží: neboť odvracela se plačje, když nepočetná kogná prsů gi podávala, ale k poctivým ženám winula se se wšši dětinskau newinností. Rodiče radowali se nad dcerusskau a bogice se, aby ta milost nepřisla k zmaření, dali gi do kláštera Ríseberského, kdež se pracem na staru swůg přislušným učit, zwláště pak ctnostnému žiwobytí uwykati měla. Nábožná dívka přewyššila wesskeré očekáwání a w bážni Boží tak rydhle pokračowala, že giž w sedmém roce věku swěho wšech dětinských her se odřikala, a oděla se w gakausi opravdiwost a statnost, gakau gen po rjdu i u lidj dospělých nacházíme.

Kateřina byla twáři sličně a postawy usledčitě, ale krásněgšj nad sličnost těla byla gegj newinná dusse a srdce čistě milostmi Božjmi oplýwagjci. Mnozi sledchetnj a wzácnj mládenci ucházeli se o ruku gegj, než ona, chtjc Bohu ustawičnou čistotau se zaslíbiti, o staru manželstém slyšseti nechtěla, a teprw když otec Ulfo sám gi k tomu měl, prodala se za Ežharda, ginocha bohatego na ctnosti a na statky, a kóžila se tau naděgj, že snad manžela s pomocj Boží k tomu přiwede, aby z lásky ku Kristu, Wykupiteli swému, také sli-

bem ustawičně čistoty se zavázal. J dala se s
 njm hned po zasnaubenj do rozmlauwánj o usta-
 wičně čistotě a lječila mu důstognost a welebnost i
 krásu gegi tak pěknými barwami, že Eghard ohněm
 lásky Boží se roznjtil, a čistotu panickáu, co žiw
 bude, zachowati sľibil. Do toho okamženi byli
 mladj manželé tito žiwj gako bratr a sestra, láskau
 neyčistotněgšj se milugjce a žiwot wedauce welmi
 tichj a přistřj. Trwáwali dlanho do noci na mo-
 dlitbách a w swatěm rozgjmánj, spáiwali na twr-
 děm loži, krotjwali bugnost těla dlanhými a ča-
 stými posty a odložiwše šperk i wšš náběrnost
 odjwali se w raucha sprostě. Katerina zwlášt byla
 autočistěm a ochranau i pomocnicj wšsem chudým
 a chorým, a gako anděl strážnj přinášjwala po-
 moc a útěchu tam, kamž lidštá noha wegiti se bro-
 žila. Někteřj lidé, i Katerinin bratr, Karel, sám
 uráželi se nad tjm nade wššim, týrali ge za to
 wšseligať, i tupili takě šsilencu a powěrečnjku gim
 spilagjce; gini ale, a neywjce wzácně panj,
 kály se příkladem gegich a odkládagjce štwostná
 raucha, braly na se sprostě šsoty a Bohu mnohem
 horliwěgi než posud slaužiti se wynasnažowaly.
 Mezi nimi byla takě Karlowa choť Gidha. J ona
 se byla prwě welice horššila, widauc šswažrowau,
 ana šš w tuhě kážni libuge: ale nagednau obrá-
 tiwšš se wstaupila w gegi ššlepěge, nebbagjce na
 urážliwě řeči manžela šwěho. Přjčina tak náhlě
 změny udáwá se následugjčj: Gednoho času modlily
 se tyto panj w městě, Kalmaria řečeněm, w kostele
 před obrazem rodičky Boží. Gidhu přepadlo ne-
 nadále spanj, a tu ujrěla we snách Králownu ne-

bež, ana se na Katerinu libě ušmíwá, na ni pať z ostra hledj. Na otázku: gaťaby toho byla příčina, odpověděla matka milosrdenstwj: „Proč neposlauchaš rady mé milé Kateriny? Budešli rady gegi štetiti a napravjšli wedle příkladu gegiho žiwot swůg, i na tebe pro milost swau laškawě wzežjm.“ Toto widěnj tať proniklo dussi ubohě Gidhy, že od té doby žiwot swůg polepššila.

Ne dlanho na to umřel Ulfo, a owdowělá Brižitta přestěhowala se do Říma, kdež po 30 let we welké kagienosti žiwa byla. Roku 1348 odebrala se za nj sw. Katerina, chytj u hrobu šwatých apostolů Petra a Pawla swau pobožnost wykonati, a w městě posvěceném křwj neščíslných mučedníků Páně swau lásku k Pánu Bohu obnoviti. Matka Brižitta zaradowala se nad tjm welice a pogaršši dceru wodila gi na wšedka místa, genž památkám šwatých zasvěcena gsau, a wzbužowala gi slowem i skutkem k lásce Boží, a k stálemu w nj setrwánj. Několik neděl stráwily šwaté ženy w službách Božích a w službě bližního. Konečně se Katerina k nawrácenj do vlasti strogila. Tehdáž otázala se sw. Brižitta: ždaliby nechtěla z lásky ku Kristu Pánu w Římě žůstati a nepohodli a protiwensstwj snášseti? Tato otázka rozhárala gištru lásky Boží w srdci nábožně dcery w živý plamen a ona odpowěděla: že netoliko vlast a přátely a příbuzně, bohatstwj a rozkoše opustiti hotowa gest, gestliby se ginať Kristu Pánu líbilo, nobrž i manžela swěho, gehož nad vlastnj žiwot milowala. — Gať welice se slib ten Pánu Bohu zaljbil, z toho widěti lze, že Ežharda na wěčnost powolal, aby Katerina k

slowu swému tím snáze dostati mohla; mimo to gi nadal Bůh maudrosti a wýmlownosti, že papež Urban VI., když gi gedenkrate o Bohu rozmlauwati slyšel, u podiwení zwolal: „W prawdě, dcero, ty gfi pila mléko matky swé.“ — „Wšfeliká maudrost gest od Pána Boha a on hogně gi udělil těm, kterjž geg miluji.“ (Sirach 1, 1. 10.)

Katerina byla teprw dwadcet let stará, když owdowěla. Milost Boží na ni wylitá dodawala přesličně twáři gegi tolik půwabnosti, že mnozi a slawni Řimané o gegi ruku se ucházeli. Ale sw. panna chtěj také po smrti chtě swého w panenstwj setrwati, odbýwala gich, říkajíc: že slibem ušlawičně čistoty se zasljbila a že wěrnosti nebeskému ženichu zrušiti nemjní. Tenkráte sjdlili papežowé w Avignoně a Řím nemage toho se báti, stal se reynbistēm wšši newázanosti a prostopášnosti, zwláště panny a mladě ženy nebyly gisly před násiljm. Katerina bogje se, aby neupadla w osidla nepřátelská, wzala autočistě k Bohu, prosje s neywěšši wraucností, aby sw. Sebaštiana za ochrance a zastupce čistoty gi popřál. „O neymilegšj Wykupiteli!“ tak se modlíla, klecjíc před Welchnau swátostí: „kterýž gfi lidské tělo z neposstwrěné panny wzal a ge na dřevo kříže ku přibitj wydal: gá nehodná hříšnice prosjm tě škrze newymlowně milosrdenstwj twé, račiž mne chrániti, abych neupadla w hříchy. J měla gsem za strážnjho čistoty swé člověka wyborneho; poněwadž ale wazby našeho manželstwj se rozwázaly, prosjm tě pro milost twau, račiž mi gineho ochrance panenstwj mého popřiti, onoho totiž bogownjka pro swatý zákon twůg, swat. Ce-

bastiána, gehož pěci a stráží mne, neyšladšij Žejissi, raciž poruciti.“ Ž nebyla opatrnost tato žbytečná! Dobyti ženichowě mysliče, že čehož aulíšnost a sladké řeči newymohly, toho že nasilj jnáže wydobude: šhlukli se s ginau bezuzdnau chasau a pásli na ni, aby gi na cestě do kostela gali, a k zasnaubenj přinutili. Ale Bůh ostríhal gi vždyž způsobem právě zážračným, a po každě gegich auflady překazil. Tak tu př. číhal na ni gednau gatysí hrabě, když se do kostela sw. Sebastiana, za městem ležícím, ubírala. Giž, giž gi čtěl zagmauti, an se tu náhodau gelen wyšlytl. Co se hrabě a družina geho za tím gelenem hnali, ušla swatá Katerina do města. Gindy zas, když byla s matkau jwau na panti w Asfisi, náhlý hřmot gakoby od žbraně zahnal pronásledownjky gegi. Ž mohla tedy zagistě říci: „Bůh gest nasse autocíště a síla; spomocniť w zármutcích, kterčž postjily nás přjlsě. Protož nebudeme se báti, byt se pať i země trāsla a zprawracely se hory do prostřed moře.“ (Žalm 45, 2. 3.) Pro tyto přjčiny nesměla Katerina po dlouhý čas weřegně na služby Božj choditi, leda u silném průvodu, aniž gině gakž nábožně a milosrdně skutky bez očíteho nebezpečensiwj wykonáwati. Zarmautiwšsi se nad tím, zamýšlela do Šwědska se nawrátiti, kdezby Bohu swému dle wůle slaužiti mohla. Opatrná matka to znamenagje, wzburowala gi k stálosti a k setrwánj, a někdy i tuhě pokánj gi ukládala, laškawě gi napominagje, aby se toho pokussenj bedlirwě wystríhala, anť na každém místě někdo bude, kdož se gi bude protiwiti. Ale pokussenj wracelo se čas po čase a to vždyž s wětšij silau a někdy i celau

dussi gegi tak zaugimalo, že wučihledě chradla. Stawěla se gi na mysl ta myšlěnka, že nucena gsauć doma žustawati, připrawuge se o welké młlosti a mnohého potěšeni že se zbawuge; že gest nenžitrěná sobě i bližnjmu swěmu, zde že nenagde ani počoge dusse ani odpočinutj srdce, gestoby ginať we wlasti mnoho dobrého přisobiti mohla. „Gyhle!“ řikawala u sebe, mogi přibuznj a sestry mě slaužj we swě wlasti Bohu dle swě libosti, proč pať gá w tak welkau bídu upadla? Nebylo=liby lepe, abych raděgi ani žiwa nebyla, než abych neprošpřiwala ani sobě ani bližnjmu?“ Nadarmo pátrala opatrná máter a bohabogný žpowědnjř po přičině téhož nepočoge, Katerina pať mlčela a hynula na dussi i na těle. Dbjragje a mučje se tak nešťastnými myšlěnkami měla widěni. Ž dalo se gi, že stogi na gakeš ploše, a že swět kol kolem plamenem horj. Smrtelně anžlosti obkličily gi, neboť newiděla, gať by ž patrěně této wywážla žhauby. W tom pozdwišla oči swých: a ay, ukázala se gi Králowna nebeská, kterauž hned wžywala o pomoc. Ale Rodička Boží odpowěděla: „Gať pať ti mohu pomoci, gelikož tak welice taužjš po wlasti, po přáteljch a po přibuznjch! Ty nedbáš ani na slib, kterjž si byla před Bohem učinila, ani neposlaucháš Boha, ani mne, ani matere, ani žpowědnjřa!“ „O neymilegšj Panj má!“ řekla Katerina, „gá se ráda wšsemu podrobim, coťoli mi uložíš!“ „Bůd mnedle poslušna!“ byla odpověď. Katerina procitnuwšsi uwrhla se k nohám swě matere a k nohám swěho žpowědnjřa, wyznala se ž poklešk a slibowala, že až do smrti gich chce poslauchati a nikdy wice neopauštěti. —

W tu chvíli nawrátil se starý poklid do srdce gegiho. „Běrnýť gest Bůh, kterýž nedopauští wás poťausseti nad to, což můžete, ale učinj s pokusse-
 njm také prospěch, abyste mohli sněsti.“ (I. Kor. 10, 13.) Od té doby utvrdila se Kateřina w lásce Boží tak welice, že se wšsemožně wynasnažowala příkladu své matky Brižitty následowati. Užíjala se nuzných a pocestných s horlivosťi právě materšťau, pomáhala jim, podporowala ge, wyučowala ge zákonům Božím, a aby se káli, wzbuzowala. Nawštěrowala choré a nemocné s ueywěťši bedlivosťi a pěstowala ge s ochotnosťi ueylassawěgšši. Držkala se pro ně ráda wšseho pohodlj i wšsed radostj a bděla celé noci, aby gen jim odpocinutj zgeduati mohla. Ráda trpíwala hlad, gen když chudý byl nasycen i odjíwala se w štat chatrný, gen aby se chudj důstatečně přiodjti mohli.

Stáwá se, že w první horlivosťi nad mjru těžké věci pro Boha podnikáme a snad ani smrt w tu chvíli by nám nebyla protivná. Ale sotwa že genom několiť okamženj minulo, zapomínáme na sliby, na zákon, na powinnost, opět cauwáme a lezeme do starých nawyklostj a hříchů. Takowé ocháblosti bála se také Kateřina, a protož aby neklešla pod břemenem tuhé lázuě, a aby se gi nezachtělo opět marnostj swětšých: uložila si denně po čtyry hodiny o přehořkém umučenj Páně rozgymati, modlíwala se dlawho do noci, očisťowala částau zpowědj své srdce a štrausseným přigymánim welebně swátostj dussi swau šílila a s Bohem se špegowala. Zato nábožná cwičení

učinila gi tak tichau a tak trpělivau, že negen wšselikě protiwensťwj mileráda snáštěla, ale také nišdo gi newjdal mržutě, a nišdo ž ušť gegich urputněho slowa neslyšel. Ž naplnilo se, co swatý Pawel w listu swém ke Kolosensským piše: „Oblečte se gačo wpmoleni Boží w střewa milosrdenství, w dobrotiwost, pokoru, mjrnost, trpělwost, snáštěgice geden druhěho a odpaussťěgice sobě wespoleť, máli šdo proti komu gačau žalobu, gačož i Pán odpustil wám tak i wy, a složte wšsečen hněw, prchliwost, žlost, žloředeni, mržkau řeč ž ušť swých.“ (3. 12. 13. 8.) Šna také nišdy nemluwila bez potřeby, protože neopatrně mluweni nás pripravuge o pošog dusse a žbawuge nás dobre wůle s bližnjm; oterwelali šdy ústa, wycházela ž nich gen slowa nábožná aneb o dobre bližnjho pečliwá. „Kdo chce milowati život a widěti dny dobre: škrocugž gazpť swůg od žlēho, a ústa gečo ať nemluwí lšti.“ (1. Petr. 3, 10.) Při wšsech těchto ctnostech byla nad mjrnu pošorná a nic gi nebywalo tak protiwno, gačo šdyž gi něšdo wychwalowal. Ž řikáwala: „Kdo mne chwálí, ten žiwí mau samolášku, a překážkau mi gest, abych po křesťanstě došonalosti swobodně taužila; šdo mne ale tupí, ten činí mne pošornu na wady mé a poštytuge mi přiležitosti, abych se w dobrém cwičila a utwřowala. — Šať gšem ničemná hřisšnice, ten ale gedině weleben býti má, kterých we wšsech věcech wšselikě dobre působí.“

Pět a dwadcet let byly giž tyto swatě ženy, matka Brižitta a dcera Kateřina w Řimě žtrá=

wily, když onano uzavřela dříwe, než gi Hospodin na věčnost powolá, gessťe do zaslíbené země putowati a na hrobě Páně a na giných swatých místech w krauffenosti dusse swě se pomoblití. Kateřina doprowodila gi. Dlauho wssak nezdržely se, neboť Brigitta, citěj, že hodinka se blížj, nawrátila se do Řima a tam takě w krátkém čase na kljně swě dcery swatau swau duffi wypustila r. 1373 dne 23. čermence. Kateřina gi pochowala w kláštere Klarisšinef; po pěti nedělích ale wyzdwihsši tělo, přenesla ge do Šwédřka. Cesta gegi podobala se průvodu wjtězostlawnému; neboť nesčislně množstwí lidu wycházelo gi wstříc uctu swatým pozůstatkům wzdawajíc. Blížjci se k břehům Šwédřském, uwitali gi slawnj zastupowé a doprowodili až do kláštera Wafstenského, gehož zákon po pohřbu swě matere přigala. Sestry podrobily se gi dobrowolně a namáhaly se wssj silau gi w dokonalosti následowati, a pro Boha wsse s tichau trpěliwosti snášeti. —

Na hrobě sw. Brigitty dáli se toho času mnozí zázrakowé. Duchowenstwo přálo si proto, aby mezi swatě a wymoleně Boží připočtena byla. Král sám i lid ostatnj podporowali žádost geho. Sw. Kateřina, gegižto swatost po celém křesťowstwí se hlásala, měla o té záležitosti se sw. stolici Řimskau gednati. Laučjci se s přáteli swými prawila: „Bůh wj, že se této záležitosti s celau duffi obětowati ano že pro ni i život swůg nasaditi ňci. Ale gá milugi poslušnost takě tak welice, že kdyby zpowědnjř mi řekl: Ty ne-

wygděš z kláštera, co živa budeš, ráda bych geho vůli se podrobila.“

Papež Řehoř XI. ugal se té věci wšsemožně, že ale na to brzo umřel a geho nástupce Urban VI. ginými předůležitými záležitostmi církewnjmi zanešsen byl, nemohlo se to tak snadno w pořádek uvěsti. Sw. Kateřina pozorujíc, že se ta věc protahuje, zanechala wšsedy spisů k aučeli swému přjhodných w Římě a nawrátila se opět do Šwědska. Swatý otec s dobráú nadějí gi propustil. Roku 1391 byla také skutečně sw. Brigitta za swataú prohlášena; ale sw. Kateřina se toho nedočkala; neboť zdrawj gegi bylo giž podryto a hodinka smrti blížila se wúčihledě. Duch gegi byl ale sílen, ac tělo klesalo. Gista gsau, že škrze swátosti počánj duše se uzdráwuge, dābel se přemáhá a brány nebeské se otwírají: zpowjďala se každodenně, a když wjce Nefswětěgšj swátost pro slabost žaludka přigimati si netraufala, kázala si gi aspoň w přjbytku swém wystawěti. Na to pozdwišla očí k nebi a — skonala w Pánu dne 24. března 1381. Na hrobě gegim stalo se mnoho zázraků; pro kterauž přjčinu papež Innocens VIII. r. 1384 za swataú gi prohlásil.

R o z g j m á n j.

Kdo chce na wrch dokonalosti křesťanské se dostat, musí neyprw a předewšjím swě vůle se odřjci, a vůli Boží se tak podrobiti, aby ničeho nežádal, než co Bůh chce a to aby gediné proto konal, by se gemu zalíbil. Dokawad sw. Kate-

řina poslauchala matky a zpowědníka svého, a
 dokamrad Bohu slaužila podle namerenij gegich,
 rostla w ctnostech a w bázni Boží: sotwa ale že
 swau hlavu nasadila a podle své vůle Bohu
 slaužiti chtěla, klesala stále w dobrém a hynula
 na těle i na duši. Ž nemůže to také jinak býti;
 nebo, kdo se modlí, postí aneb jiné dobré skutky
 koná podle své vůle a podle svého zalíbení,
 teni neslauží Bohu, ale slauží jen sobě; nemiluge
 Boha, ale miluge toliko sebe, a dobré skutky
 nefoná, proto že Bůh tomu chce, a že se wy=
 našnažowati máme genu se líbiti, nobrž proto
 jen, že we věcech těchto wyhledává vyražení
 myslí a obweselení srdce. Sud každý sám, který
 člověk ať wice Boha miluge: zdali ten, jenž
 ochotně wšeliký skutek dobrý koná, proto že w
 dobrém má zalíbení, aneb onen, gehož přiroze=
 nosti se dobří skutkové přičí, jenž ale přemáhage
 zlaui přirozenost swau wšeliké ctnosti wykonává,
 proto že Pán Bůh tomu chce, jemužby se rád za=
 libil? — A protož warugme se samolástky, wa=
 rugme se chtíti Bohu podle své libosti slaužiti, a
 pak zagisté nebude mezi námi slycháno: „Dnes
 se modlíti nemohu, neboť gsem příliš roztržitý;
 dnes gsem newrlý, choreho nenawššiwjm a t. d.,
 ale raději z lásky k Pánu Bohu budeme wšij
 šlau proti roztržitosti i wšij jiné nárůžiwosti bo=
 gowati a tak se wynášnažowati, abydom se zalj=
 bili Pánu Ježíši, kterýž nám přikázal, aby=
 dom modljce se říkali: „Buď vůle twá gafo
 w nebi tak i na zemi;“ a kterýž sám Bohu
 Otci swému slaužil podle geho, ne pak podle

wůle své, an se modlil: „Staň se twá, ne ale wůle má.“

„Po žádostech svých nechod, a od wůle své odvrát se.“ (Sirach 18, 30.)

„Kdo chce přigiti za mnau, zapříž sebe sám.“ (Mat. 16, 24.)

„Nehledám wůle své, ale wůle toho, kterýž mne poslal.“ (Jan 5, 30.)

Modlitba.

O Pane Bože, dárce všeho dobrého! dejž mi maudrosti nebesau, abych se naučil, tebe nade všedko hledati, tebe nade všedko milowati, tobě přede všim se libiti. Nauč mne znáti všedky věci podle ceny gegich a propůgč milostiwě, abych wůli swau mohl přemoci, tobě gi podrobiti. Má dusse a mé tělo, má sřla i mé srdce tobě zřau wěnowány. Ale gať bjdný gest to dar, gať mizerná to obět! O přigď Ježíšsi můg, o přigď a posvětiž mne, abych Twug býti mohl, Twůg až na věky. Amen.

Dnes se také světi: W Římě sw. Marka a Timothea; sw. Epigmenia a Pigmenia, tučži, kteří za panování císařů Antonjna, Diofleciána a Juliana pro wiru umučeni byli; w Césarei Palestinské swatých mučedníků Timolaja, Dionysia, Pausiba, Romula, Alexandra, geště getneho Alexandra, Apapia a geště giného Dionysia, za císaře Diofleciána usmrcených; w Mauritanii dvou bratřů mučedníků, Romula a Sekunda; w Tridentu sw. Simona, pachelátka, ob Židů ukrutně umučeného: w Syrnadě we Frýgii sw. Agapita, biskupa; w Brizii sw. Patina, bisk.; w Syrii sw. Seleutla, wyznawače; blahosl. Bertý, abbatýše.

23. Zvěstování Panny Marie, aneb vtělení Páně.

Strže hřích prvních rodičů mělo veškeré pokolení lidště na věky od twáře Boží zamrženo býti, ale milosrdný Bůh nechtěl, aby lidé jako pyšni andělé na věky zahynuli, nébrž slíbil, že jim posle Vykupitele, kterýž by ge s Bohem Otcem smířil, a jim ztracená práwa synowšká opět wyzískal. Čtyři tisíce i více let činily se k tomu neydivněgšsimu skutku všemohaucnosti a milosrdenstwí Božího příprawy, až konečně Bůh w maudrosti své uznal: že doba giž příhodná, aby lidu swému učiněná zaslíbení konečně se vyplnila a „Slovo tělem učiněno gest.“ Tu „poslán gest anděl Gabriel od Boha do města Galilegšského, kterémuž gměno Nazaret, tu panně, zasnaubeně muži, kterémuž bylo gměno Josef z domu Dawidowa a gměno panny Maria.“ Maria gsauc od Boha od věčnosti předtizená za Rodičku budoucího Spasitele, oplýwala všemi milostmi, a všedky lidi swatosti a sprawedlnosti daleko přewyšowala. Gsaucj gestě w autlém dětinstwí, obětowána gest od rodičůw w chrámě, aby Bohu dnem i nocí slaužila, a tu počaly giž ctnosti gegi se stwiti w záři a w blesku až posud newjdaném. W bdění a při službách Božích, pisse swatý Zeroným, býwala swatá Maria wždy neyprwněgšj; w zákoně Páně byla učeněgšj nade všedky, ponížněgšj w pokore, zběhlegšj w zpíwání zalmů, wraucněgšj w lásce, gasněgšj w čistotě a doko-

nalegšji we wšech ctnostech. Gegj řeči oplýwaly milostí a sladkostí, ani Bůh stále w ústech gegich byl. Ona modlĳwala se bez přestání, a rozgĳmávala, gať prorok Páně di, zákon Boží dnem i nocj. Ona bděla pilně nad towarýšskami swými, aby newycházela galowá a hříšná řeč ze rtů gegich, aby neurážely nesluffným gednáním bližnjho a aby se uad giné newypĳnaly. Wzdávala denně chwálu Bohu a při tom nic neza-nebhalá z ostatnjch powinností.

Gať swatj otcowé ugĳstugi, trwala Maria práwě na modlitbách, a rozgĳmala si welká smilowání Boží, prosĳe, aby gĳž Bůh nad pokolenjm lidštem se smilowati a dáwno zaslíbeného Wykupitele sešlati ráčil, an tu anděl Gabriel podlé nj stál, a takto k nj promluwil: „Zdráwa buď milosti plná, Pán s tebau; požehnání ty mezi ženami.“ Maria uzřewšĳ anděla, zarmautila se nad řečj geho, a myslila, gať by to bylo pozdrawení. J řeřl gj anděl: „Nebeg se Maria, neboť gšĳ nalezla milost u Boha. Ny, poč-neš w žiwotě a porodĳš ĳyna a nazwmeš gměno geho Ježíš. Tenť bude welĳý a syn Nemyššĳĳĳho slauti bude, a dáť gemu Pán Bůh stolici Dawida otce geho, a králowati bude w domě Jakubowě na welý, a králowstwj geho nebude konce.“

Čeho Maria při řečech těch to byla pocĳtila, wypsati se nedá, ani wyprawiti, gať předústogně a přesslechetně w těch dobách se byla chowala. Nepochybowała ani ořamženi, že prawdiwá gsauřlowa, řteráz anděl k nj byl mluwil, a že řku-

tečně se stane, co gi byl zvěštoval. Ale ona toho nikterak pochopiti nemohla, že Bůh na ni vzhlednauti ráčil, a gi nehodnau předřídil, aby k uskutečnění tak velkých a vznešených tagemství, genž od věků uloženy byly, přispívala. Z to také rmautilo gi, že se má matkau státi, a swau panenskau čistotu, giž Bohu swému byla zaslíbila, ztratiti. A umážíwssí wšech těchto věcí otázala se konečně anděla řkauc: „Kterak se to stane, poněwadž muže nepoznávám?“ Na to odpowěděl anděl, že se matkau sice stane, wšak způsobem nadpřirozeným, divuplným, a že čistoty panenské nezruší, řka: „Duch swatý wstoupí w tě a moc Nemyššsého zaštiní tobě; a protož i to, což se z tebe Swatého narodí, slauti bude Syn Boží,“ a aby dořádal, že Bůh mocen gest matkau gi učiniti bez ugmy panenství, prawił dále: „A ay, Alžběta, příbuzná twá, i ona počala syna w stáří swém: a tento gest gi šestý měsíc, kteráž slowe neplodná, neboť není ne- možné u Boha wšeliké slowo.“ Tato řeč spokočila pannu Marii auplně, kteráž w neyhlubší poloře odpowěděla: „Ay, děvka Páně: staniž mi se podle slowa twého.“ W tom okamžení počala z Ducha swatého, a „Slowo tělem učiněno gest,“ a Syn Boží wzal na se člověčenství a přigaw způsob služebníka, sebe samého ponížil, a gsa Bohem, ku podobenství lidí učiněn gest. Maria ale powyšsena gest nad wšeliké stvoření, neboť stala se matkau krále nebes i země, a tak ani Syn Boží člověkem se stana Božství swého nepozbyl, ani Maria panenství swého. Ay,

gať to div Božské maudrosti, milosrdenstwj a lásky Boží k nám lidem! Poslyšme nábožného Gersona gať o tagemstwj wtělenj Božího mluwj: „Co si může nábožně srdce, srdce wěrné, srdce láskau horjci tu mysliti, co mluwiti? Proniknuto ne-
wyslownýmj dobrodinjmi, kterýchž Bůh mu udělil, plěsá radostj, a Marie s anděly pozdrawuge: „Tyš požehnaná mezi ženami.“ Dneš se naplňugj wraucná přání arcioctů a proroků; dneš počíná se w lůně Marie Wykupitel swěta, genž gest prawý Bůh a člověk; dneš uděleno Marii gměno neykrásněgšj, gměno matky Boží, dneš děge se div neywětšj. Slyšte div lásky a milosrdenstwj Božího, gegž dnešnj den před očima naššima odhaluge. Šsoba Syna Božího spoguge se dneš s přirozenostj naššj, to gest, nesmrtebný podrobuge se smrti, nesmjrný chce se w čase naroditi, twor přijmá swěho Stworitele; žena stává se matkau Boží, bez ugmy swěho panenstwj.“ Tak nábožný Gerson.

Wj pak, trochu bliže přikročimše, považugme maudrosti a lásky Boží, kteráž u wtělenj Páně tak slawně se nám obgewuge, gaťo níkde ginde. Přýcha a hrdost a neposlušnost prwnjho člověka, genž Bohu rovným býti chtěl, uwalila na nás, geho potomky, hněw Boží a w moc ďabla nás uwrhla; zato ale wykoupila a wyswobodila nás pokera a ponizenost a poslušnost druhého člověka, kterýž gsa Bohem sebe samého zničil a stal se nám rovným, stal se člověkem! „Gaťo šrže gednoho člověka (Adama) hřjch na tento swět wessel, a šrže hřjch bjda a smrt: tak i šrže gednoho (Krista) sprawedlnost

(prísila milosť) na všetkých ľuďoch a spravodlnený život.“ (Rim. 5, 12. 15. 18.) — Prvón žena byla přičinou pádu nasseho: „Žena, kterauž si mi dal za tovaryštku, dala mi i stromu toho a gedi gsem.“ I musila zas druhá přičinou býti nasseho vykauptený. I zbudil proto Bůh ginou ženu, ženu mautrau na místo posetile, ženu pokornou místo hrde, ženu, kterážby nám mohla dáti na místo ovoce smrti a hořkosti ovoce života i věčné sladkosti, a žena ta gest: Maria. I té přičiny zagistě di sv. Bernard: „Žena, kterauž gfi mi dal, dala mi ze stromu života a gedi gsem, a sladši nad med bylo ovoce ústům mým, neboť v něm oživil gfi mne. Ovoce, kteréž Ewa mi dala, usmrtilo mne; ale ovocem od Marie obdržel gsem nový život a tak kletba také strze Ewu na nás uvržená změnila se strze Marii v požehnání! „O hlubokosti bohatství mautrosti i umění Božího: gať gsau niewyzpytatelní saudové geho a niewystizitelné cesty geho!“ (Rim 11, 33.)

Kdož může také té lásky dostatečně pochopiti, kterauž nás miloval Bůh, chtě tomu, aby gednorozený Syn geho se wtělil, a nás smrti švan vykauptil a spasil. Kciže, zdaliž Bůh k své blaženosti nás potřebuge, aneb zdali mu wděť gaky učiniti můžeme? Kdož muedle Syna svého na svět poslal, aby nás wycuil, posilnil, posvětil, vykauptil a spasil, co toho byla přičina, ne-li geho nesmírná láska k nám, bjdným tvorům, a geho přewelike smilování? — Protož také sám Wykupitel o tom nás ugištinge, řka: „Tak welice Bůh miloval svět, že Syna svého gednorozeného dal, aby každý, kdož

wěrij w něho, nezahynul, ale měl život wěčný.“ (Jan 3, 16.) D gať požehnaný, gať weleslawný, gest den tento, kdez neyswětěgšij Bůh milost swau w neyrorchowatěgšij mjře na nás wylýwá a Syna swěho za wylauptenj nasse na smrt wydáwá. D wízme, gať dlawho a s gať welikau wraucnosti swatj patriarchowé a prorokowé taužili, aby se dne tohoto dočkali, a spasenj swě uviděli! Tu wolali k nebesům, aby oblaťowé dštili spravedliwěho; tu zas k zemi, aby geg wydala; tu opět Dce nebesěho, aby giž geg seslati ráčil, prosili. „Posli, gehož poslati chceš; ukáž nám milosrdenstwj swě; oterwi se země a wydey Spasitele; rosu deyte nebesa šhůry a oblaťowé dštíte spravedliwěho!“ Tak wolali a úpěli otcowé swatj. I kdez by neplesal dnes radostj neyčistšij, wida, že w dnešnij den nasse wylauptenj počatek wzalo, a že přirozenost lidská a zohawený obraz Boží w člowěčenstwu ginať se ufflechtiti a poswětiti nemůže, leč kdýž gednorozený Syn Boží sám člowěčenstwj na se přigme; „nebo poněwadž pro gednoho (člowěka) hřich, smrt a žkaza panowala: mnohemě wjce ti w životě králowati budau skrze Ježíše Krista, kterjž hognost milosti a spravedlnosti přigjmagj.“ (Řim. 5, 17.) I nemohla se wina nasse ničimž giným tať auplně smazati, než křwj Syna Božího, a nikdo za nás za hřjssně u Boha s tať welkým propěchem přimlawati se nemohl, gaťo Ježíš Kristus, neyrwyššij kněz Boží, genž swatý gest, newinný, neposskwrněný, oddělený od hřjssnjků, nad nebesa wyššij, a kterjž nepotřebuge na každý den, neyprw za swě hřichy oběti obětowati, potom za hřichy lidu, neboť to

učinil gednau, sameho sebe obětowaw. (Žid. 7, 26, 27.) Nikdo tať mocně před Bohem nás zastáwati nemůže, gaťo Syn Boží, genž Bůh a člověk gest. Co Bůh, gedná dle spravedlnosti: co člověk, o milosrdenstwj za nás prosí; neboť člověkem gsa zná winy nasse a křehkosti, a přigimá a břege na sebe; a gsa Bohem činí za ně žádost a sblazuje ge a přikrývá swatosti swau. Ž nemohl w skutku lepsi a Boha důstognějsi prostředek k nassemu wykaupení nalezen býti nad wtělení Páně; protož tať dj sw. Leo papež: Kdyby Kristus prawým Bohem nebyl, nebylby nám pomohl, a kdyby prawým člověkem nebyl, nebylby nám slanzil za příklad.“ A protož přistupmež k němu s upřímným srdcem a plnau wěrau, očistěna magice srdce od swědomí zlého, a umytě tělo wodau čistau, a držme se perwně wjry a naděge swé, neboť wěrnýť gest ten, kterýž zaslíbil, a ssetíme gedni druhých wzbužugice se wespoleť k lásce a k dobrým skutkům. (Žid 10, 22. atd.)

R o z g i m á n í.

Dnessnj swátek poskytuje nám takowé zásoby překrásných ctností a wznesené swatosti, žeť těžko ustanowiti, co bychom měli k rozgimání wybrati. Než ať se nic nedí o pokore Panny Marie, o gegich modlitbách a rozgimání, o gegi newinnosti a čistotě, o saufromnosti a tichosti, o mlčenliwosti a sfromnosti, o lásce k Bohu a bližnjmu, raděgi gděme do školy wtěleného Syna Božího, a učme se na příkladu geho, gať bychom se chowati měli, chcemeli, aby přigda, s Dtcem přibytel u nás si wywolil.

Zagistě níkde tak dokonale ctivosti se nenaučíme, jako od Krista Ježíše, když Bůh a spolu člověk jest. Kdo mnekle zahanbuje pychu a hrdeost naší v takové míře, jako pokora a poníženost Krista Ježíše? Kdo může naší lakomosti tak dokonale vyhoviti, jako chudoba Kristova? Zda-liž tichost Beránka Božího nekrotí našeho hněvu? Zdaž poslušnost Syna Božího nepřemáhá naší svěhlavosti a drzí neposlušnosti? Tichý život Vykupitele našeho, jeho bolesti a smrt přehročí duši naší tělesnost, jeho láska wyrací naší nenávisť, jeho dobrodiní přikrývájí naše zločiny, jeho horlivost budí naší nedbalost a jeho všemohoucnost zapuzuje z duše všelikou malomyslnost a nedůvěru. A protož obraťme se k němu a volcyme plným srdcem jako slepý na cestě u Jericha: „Ježíši, synu Davidův, smiluj se nade mnou! a nepřestávejme, dokad neuslyšíme z úst jeho slova utěšená: „Gdětež, vjra vaše váš uzdravila.“ (Mar. 10, 52.)

„Učte se ode mne; neboť jsem já tichý a pokorný srdcem.“ (Mat. 11, 29.)

„Ponížil (Kristus) sebe samého poslušný gsa učiněn až do smrti, a to do (neypotupnější) smrti — kříže.“ (Filip. 2, 8.)

„Přikázani nové dávám vám, abyšte se milovali mešpolek, jakož já miloval jsem vás, potomť poznají všickni, že gste moji učedníci, bude-
teli méti lásku gedni k druhým.“ (Jan 13, 34. 35.)

„Milugeteli mne, přikázani má zachovávejte.“ (Jan 14, 15.)

„Chceš kdo za mnou přigiti, zapři sebe sám,

a weźmi kríž swój a následuj mnie.“ (Mar. 8, 34.) -

Modlitba.

Bože, kterýž jsi tomu chtěl, aby Slovo Tvé dle anděla zvěstujícího v životě Panny Marie tělo na se přigalo; propůjč Tě prosím, abychom, gesto v pravdě věříme, že Rodičkou Boží gest, gegimi přimlouvami u Tebe podporováni byli. Skrze Krista Pána našeho. Amen.

Život svatého Irenea,

biskupa Sirmenského, mučedníka. (R. 304.)

Dle svědectví Eusebiowa v církevní historii nastala rokem 284, když Dioklecian vládu vřísse na se přigal, pro křesťany velmi poškogná doba (Euseb. hist. eccl. L. VIII. ep. 1.) Swobodně mohli wjru swau wyznáwati, kostely stawěti a gine církewnj obrády konati, ba i u samého dwora cisářského nadházelo se mnoho křesťanů, genž stáli u neyvěřší wážnosti a w neydůstogněgšich anřadech. Muplných třináct let prokazowal se Dioklecian ku křesťanům netoliko spravedliwým ale i lastawým a milostiwým. Na gednau ale, buď popuzen od spoluwladaře Galeria, a od pohanšých mudrcůw, buď wlastnj powěrau zaweden, přikázal křesťany kruté pronásledowati. Pronásledowání toto bylo tím ukrutněgšj, čím neočekáwaněgi nastalo, a čím déle trwalo. Wšedši předesslá pronásledowání, srownáwáme-li ge s pronásledowáním Dioklecianowým, nepatrná

byla toliko. A w době té také usmrčen byl sw. Zrenéus, biskup Sirmienský, w dolegšji Panonii.

Sw. Zrenéus, muž bohabogný a welmi mjr-
ného ducha a tak owšem hoden gměna Zrenéus,
což tolik co „Tichý“ znamená, byl otcem četné ro-
diny, když si geg osada Sirmienská za biskupa byla
wymolila. Wědělit dobře, že hodněgšjho nenagbau
nad Zreněa, kterýž by gako on s takowau neohro-
žeností a s takowau právě ewangelickau prostotau
wjru křesťanskau hlásal. Zdráhal se sice Zrenéus
důstognost tu přigmauti, když ale na neustálé prosby
osadníků w to se podwolil a posvěcením na kněž-
stwj milost Boží na něho se wylila: ay tuž od-
řekl se manželsky swě a toliko duchownj lástau gi
miluge w auplně žiw byl zdrženlivoosti. Geho hor-
livoost w hlásání slowa Božího, geho swatý žiwot,
geho sprostnost srdce wzbudily mu u pohanů mnoho
nepřátel, kteříž gawšse geg tehdegšjmu zpráwci Pa-
nonie, Probowi na saud postavili. Probus užtem
geg, takto k němu promluwil:

Probus. Buď poslussen zákonů božich a obě-
tug bohům!

Zrenéus. Kdo bohům obětuge, nepať Bohu,
bude zatracen.

Pr. Nymilostiwěgšj cjsarowě přikázali, abyš
buď bohům obětowal aneb ukrutně mučy podstaupil.

Zr. Mně přikazuje zákon mého Boha, nechati
se raděgi umučiti, nežli geg zapřiti a ďablům obě-
towati.

Pr. Obětug, aneb tě dám mučiti.

Zr. Umučješ-li mne, aučasten budu muč Spa-
sitele swěho.

Nynj welel Probus Zreněa muci, což když se co neyukrutněgi wykonávalo, tážal se ho, řka: „Cyhle co pak k tomu dješ, Zreněe? Budešli medle obětowati?“ Zreněus odwece: „A, gát obětugi Bohu swěmu wyznáwage, gemuž gsem wždy obětowal!“ Nynj přišli k němu geho otec a matka, a žena a děti, a čeled a sausebē a hořetugjce, lahodnými slowy ho přemlawali, aby se nad nimi a nad mladým wěkem swým slitowal a obětowal. On ale swětěgšji tauhau přemožen odpowěděl: „Toť gšau slowa Pána mēho, Ježíše Krista. Kdožkoli mne zapře před lidmi, zapřjmi i gá geg před Otcem swým, kterýž gest w nebesích. (Mat. 10, 33.) A protož wězte, mogi milj: že se ani lahodnými řeči ani wyhrůžkami cjsarowými od geho zákonu odwrátiti nedám, nobřj perwě se snažjm toho došji, k čemuž od Boha powolan gsem.“ „Slyš pak předce,“ wece k němu zpráwce opět a oblom swěhlawost swau slzami těchto zde, a šetř křětaucjho swěho žiwota a obětug.“ Zreněus ale odpowěděl: „Gát owšsem žiwota swěho šetřjm, an neobětugi.“ Probus ho dal opět do žaláře uwrhnauti, kdež po mnoho dnj rozličně muky snášseti musil. — Gakž to bog musil sw. biskup s ney-swětěgšjimi city přirozenosti lidské podstaupiti! A co mu giněho dopomohlo k wjtězstwj nežli neywřelegšji láška k Bohu swěmu, kterýžto i slabým síly dodává.

Vo některem čase postavili Zreněa w čirě noci před saudnau stolicí wladare Proba, řkaucjho: „Nynj obětug Zreněe, šice tě neytězšji trest zastihne.“ On ale odpowěděl: „Eiň, co ti nařjzeno, ale což podobněho na mne neočekáwey.“ Rozljcen hněwem

tázał geg Probus sukowitými holemi bítí. Jrenens wšak prawil: „Gá mám gedneho Boha, gehož criti od dětinstwí gšem se naučil. Gemu se klaním, genž mne we wšech věcech jsi a gemu také obětugi. Modlám ale, rukami lidskými utvořeným, klaněti se nemohu.“ „Bezmi si mnele za odměnu smrti,“ řekl Probus. „Mufy wšak, kterýchž gš až posud zefušil, mohly ti postačiti.“ „Smrt,“ prawil zas Jrenens, „přinássi mi žiwot věčný, pakli tresty na mne uwaleně pro Boha snássi.“ Probus tázał se ho dále, máli manželku, děti, rodiče? On odpowěděl: že nemá. „Kdož byli medle ti, kterjž outyuo tak welmi plakali?“ prawil Probus. „Má me zákon Ježíše Krista,“ dj Jrenens, kancj: „Kdo miluge otce neb matku wíce nežli mne, nenj mne hoden, a kdož miluge syna nebo dceru wíce nežli mne, nenj mne hoden.“ (Mat. 10, 37.) A pozwiľna očí swých k Bohu nebestěmu, dauřal pewně w zaslíbení geho a wšim ostatnjm pohrdage, gštil: že krom Boha nezná nikoho. Tu wece zas Probus k němu: „Obětug ašpoň ; lásky k nim.“ Ale Jrenens řekl: „Synowě mogi magi za otce toho sameho Boha, gemuž gá se klaním; on může gich ochrániti, ty pak cín, což twého gest.“

Probus. Četř pak mladjku blaha swého, obětug, bych tě znowa muciti nedal.

Jrenens. Cín, gá se tobě libj. Wšak užjš gáť stálosti mi Kristus Pán w mukách propůgci.

Pr. Gá wynesu na tebe nález smrti!

Jr. Gá se budu blahoslawiti, pakli to učinjš.

Tu wynesl wladar nález: „Weljm, aby Jre-

něus, poněwadž neposlussen gest králowských zákonů, do řeky uvržen byl.“ Nato odpověděl Zreněus: „Gá se domníwal, že mne zprvu ukrutně muciti a pak sítí rozkážeš; tys wšak nic podobného neproněsl. Protož tě prosím, abys to učinil a tak seznati mohl, gať křesťané smrti pohrdagi pro wjru w Boha.“

Důwěrau swatého muže rozgitéil se Probus naneywš, a k nálezu přidal, aby prwě stat byl, a pak do řeky hozen. Mučedník Boží děkowal za to Bohu, gaťoby tak dwogi wítězně palmy stal se aučastien, řka: „Dělugi Ti, Pane Ježíši Kriste, genž gš mi w tolikerych mukách a bolestech stálosti propugčiti ráčil, a wyznáwání swatého gměna twého a wěčné sláwy učinil mne aučastna.“

Když přišel na most, kde poprawa se státi měla, složil swrdhny oděw swůg a pozdwihna rukau swých, takto se modlil: „Pane Ježíši Kriste, genž gš pro spaseň swěta dobrowolně trpěti ráčil, deň at nebe se mi otevře a andělč twogi doprowodj dusi služebníka Twého, Zreněa, kterýžto pro gměno Twé, a lid katolický aťkwe Sirmienské trpjm. Gá prosím a wzhwám milosrdenstw Twé, abys mne milostiwě přigmauti a Sirmienských we wjře swé utworditi ráčil.“ Po skončené modlitbě byl i hned stat, a swatě tělo do Samy řeky hozeno. To se wšse stalo roku Páně 304 dne 25. března.

Rozgimání.

„Synowé moji magi za otce toho samého Boha, genuž gá je klanjm, on gich muže ochrániti,“ tak prawil swatý Zreněus k wladari Probowi,

Když mu na srdce kladl, že budeš se zdráhati bo-
hům obětovati, že synové jeho osřegj. W pravdě,
Bůh gest otcem wdow a sirotků. Tato myšlénka
potěšj zagistě každého křesťanského otce i každé kře-
stanské matky, když na smrtelně posteli gsance,
hasnaucjm okem na dítky své patřj. Zdalž možno,
aby Bůh neymilostiwějšj o wdow a sirotky se
nepostaral, gestto i o ptactwo nebeské a o křjstj
polnj se stárá a ge žijj. „Zdalž se může zapo-
menauti matka nad nemluwnátkem swým, aby se
neslitowala nad synem života swého? tak wolá
k nám Bůh skrze ústa Izaiáše proroka (49, 15.)
a byt se ona zapomenula, gá wšak nezapomenu
se nad tebau.“ Ale naopak pomyslenj: že Bůh
otcem gest wdow a sirotků, má také osřalé dítky
k tomu wzburowati, aby se sledytným a křesťan-
ským žiwobytním staly aučastny lásky swého nebe-
ského Otce; neboť požehnánj Páně gest nad bla-
wan sprawedliwého“ (Přisl. 10, 6.) a požehnánj
a milosřdenstwj od Boha přigme toliko newinný
rukama a čistého srdce, kterýž newzal nadarmo duše
swé, aniž přisahł we lsti bližnjmu swému. (Žalm
23, 5, 4.) Takowě také rozgjmánj musj obzwláště
každého bližnjho powzbuditi, aby wdowám a sirot-
kům ochotně nápomocen byl, a musj geg odstrašiti,
aby gim křiwdy nečinil, aniž gidh utiškowal. Uti-
škowánj wdow a sirotků gest hřjch do nebe wola-
gjcj. D řežby nebyli k nalezenj nemilosřdnj a ne-
sprawedliwj saudcowé, kterýž buď z bázně lidské buď
w naděgi welké odměny záležitosti sirotků swéwolně
buď odkládaj buď nesprawedliwě rozsuzuj, aneb
flusně gegidh prošby mrzutě oslýchaj. Nezapom-

mínejte, že Bůh spravedlivý soudce gest, a že kdo milosrdenství nečiní, milosrdenství také neobdrží.

„Otec sirotků a soudce wdow gestí Bůh na místě swatém swém.“ (Žalm 67, 6.)

„Nepohrdne Bůh pokornau prosbau sirotka, ani wdowau, budeli wyléwati řeč lkánj. Zдалиž slyz wdowy na lje nestupugi, a wolánj gegi na toho, kterýž ge wýwodi? S lje zagisté wstupugi až do nebe, a Pán, genž slyssj, nebude se w nich těssiti.“ (Sirach 35, 17—19.)

„W šaudu budiž milosrdný, sirotkům gafo otec, a za muže buď matce gegich.“ (Ekl. 11, 10.)

„Wdowě a sirotku nebudete škoditi; urazíte: oni wolati budau ke mně a já budu slyšeti křik gegich, a rozhněwá se prchliwost má a zbigi wás mečem, a budau manželky wasse wdowy a synowě wassi sirotci.“ (2. Mojš. 22, 22—24.)

„Bžorečený kdož přewrací šaud přichozjho, sirotka a wdowy. Ž řekne wesskeren lid Amen.“ (5. Mojš. 27, 19.)

M o d l i t b a.

O Pane! gehož milosrdenství gest nekonalé a gehož dobrotá gest newywážitelná: uděl nám, prosíme, té milosti, aby wždy srdce nasse a ruka nasse chuděmu, wdowě a sirotku otewřina byla, a abychom činíce hogně skutky milosrdenství, někdy také před trůnem Twým spravedlivým milosrdenství dogiti mohli. Skrze Ježíše Krista, Syna Twého. Amen.

Dnes se také svěťtj: W Rimě sw. Quirina, mučedníka, genž za císaře Klaudia pro wjru bitoně mučen gsa konečně stat byl; tamtéž 262 mučedníků; w Mikomedii sw. Duly, děwečky, genž pro zachowání čistoty a lásky ku Kristu Pánu usmrćena byla; w Jerusalemě památka onoho lotra, (který; wůbec slowe Dišmas), k nemuž Kristus Pán řici ráčil: „Gesťte dnes budeš se mnau w rági.“ W Laodicei sw. Belagja, bisk. pro wjru ob císaře Waleuse wyhnaného; w Pistorii w Petrusku sw. Baroucia a Desideria; w Galii sw. Hermelanda, opata.

26. Žiwot swatého Hassťala (Castulus.)

Ku konci třetjho a z počátku čťvrtého stoletj žuril císař Dioklecian proti křestanům tak náramně že mnozí; nich wjru křwí swau zaplatili, ostatnj ale pokud gen mohli, ukrýwati se musili, nechťeli-li do rukau upadnauti křwežjziniwých pohanů. Stjhaným popřal swatý Hassťal ochranného místa w palácu císařském, kdež sám bydlel. Gecho byt stal se takměř chrámem Božjm, kdež se gať duchowenstwo tak i swěťstj lidé scházeli, w postech a w modlitbách Bohu slaužice a prosjce, aby ge buď žiwiti, aneb dostatečnau silau ozbrogiti ráčil, by se ani muť ani smrti nelekali pro Ježísse Krista. Sám papež sw. Kajus ukrýwal se u něho. Dlauho byli bezpečni před stjhačjmi ge okem pohanů, gesťto se niťdo nedomniwal, žeby křestané až do palácu císařského se byli wedrali. Hassťal zapatrowal ge wšjm, čchož potřebowali, dodáwal jim žmužilosti a pokud mohl, proti zákonům císařským gich hágil; ale konečně wyzradilo se předce wšse, načež wšřicni k smrti odsauzeni byli. Stalo se to ale následowně: Sw. Hassťal zastáwage u dwora císařského aurad křicníka, byl poněkud gist před pronásledowánjm. Zato bezpečnost byla mu dosti častau přjležitostí,

že negen klesagici křesťany u wjše opět upewnil, ale i drahně množstwj pohanů ku Kristu přivedl; neboť na geho orodowánj dály se divně věci, tať že se chorj uzdrawowali a nemocnj náhle ku zdrawj sřrže něho přicházeli. Hassťal uwáděl ge opatrně do domu swěho a od papeže sw. Řaja dekonalegi ge wyučowati pať i křtiti dal. Tyto věci nemohly ale wždy tagny zůstati. Když se o tom powěst donesťa k Fabiánowi, wladari města, rozlitiť se tento tať náramným hněwem, že rozkázal, aby Hassťal bez odkladu i se wssemi křesťany gat a do hnušněho žaláře uwržen byl, kdez taťe wssični mimo Hassťala rozličnau smrti umučeni byli. Potom byl taťe Hassťal postawen a wybrožowáno mu brožnými tresty, nebudeli modlám obětowati. Ale sw. muž mage mysl a srdce w Bohu zakotwenau, nebrožil se ani muť ani smrti, a když na rozkaz rozhněwaněho Fabiána na skřipek natažen a ukrutně bičowan byl, modlil se iťa: „Cyhle překrásný den, po kterémž gsem byl taužjwal, hle hodina nade wssi radost mi žádaněgšj! Děfugi tobě, Pane Ježíši Kriste, že gšť mne hodna učinil, abych pro gměno twě trpěti mohl.“ Ukrutnjš Fabián rozkázal swatěho muže i po druhé i po třetj muciti, wida pať, že nad njm neswjtězj, hodil geg do gámy a pjškem zasypal. Křesťané pochowali geg na dráze Lawiřánsťe, bližje Řima.

R o z g i m á n j.

Ay, w gať welikě sľechetnosti, a w gať welikě křáse ukazuje se nám sw. Hassťal, že utiřkowaných a pronásledowaných křesťanů tať horliwě se ugjmál

a tak ochotně pohostinného přístřeší a ochrany jim poskytoval. O, jak krásně bylo by také, kdybychom i my jeho příkladu následovali, nezapomínajíc na slova apoštola Páně písařeho: „Na přívětivost k hostům nezapomínejte, strze si i zaagistě některý, newěděwše, anděly w hospodu přigimali.“ (k Žid. 13, 2.) Dwssem gest to wěc někdy welmi chaulostiwá, pocestné a cizince předchowáwati, a wssak kdo chce, může w každém okamženi okazowati, že hostinským gest. Zdaž není w obci wassj chudého a nuzného, kterýž s hladem zápasí aneb aspoň stravy požiwá nezážiwně? Zdaliz není k nalezení chorého, genužby kolikráte lépe zpomohlo se chutným a silným pokrmem, nežli mnohými léky. Wzpomente si na ubohého Lazara, genž přede dwěmi bohatého prostopássníka o sausto chleba prosi, a zkuste, že není almužny Bohu milegssí nad tuto! Gak často stáwá se, že rodičowě umjragi, sirotky nedospělé po sobě zústawugjce, o gak milostně by to bylo gich přigimati pod střechu a z nich anděly wychowáwati. Kdož ge přigimá, přigimá Krista Pána. — Nestáwá se často, že mnohé rodiny stihá gedna nehoda za druhau: ohen, powodeň, pad debytka, a což horssího gest nad wše, že často o nich se křiwě saudj, na cti se jim utrhuje, že gsau newinně pronásledowáni, a mnozí z toho se radugi, widauce w zármutku a w sanženi ge wězeti. Zdaliby to nebylo neysslawněgssí pohostinstwí: gich se ugmauti, jim pomáhati, gich těssiti, k nim laškawě a přívětiwě se chowati a gině dobrodiní jim prokazowati. Wězte, že w žádném giněm milosrdném skutku jwau lásku a autrpnost s nerestmi blížnjho

tať usflechtile wygiewiti nelze, gaťo když opustěnému
gšme ochranau a zarmauceněmu iutěchau. Proto
takě napomjną náš Bůh skrze Izaiáše proroka an
dj: „Lámeť lačněmu chleť swůg, a nuzně a po=
cestně uweď do domu swěho. Když užjěš nahěho,
přioděg ho, a tělem (bližnjm) swým nepohrdeť.“
(Izai. 58, 7.) A Kristus dj:

„Když činěš hody, powoleť raděgi chudých a
mdlých, kulhawých a slepých a blahoslawený budeš.“
(Luk. 14, 13. 14.)

„W potřebách s swatými se sdělugte: přiwě=
tirosti k hostem (cizincům) následugte.“ (Mjm.
12, 13.)

„Náboženstwí čisté a neposkvrněné u Boha
a Otce toto gest: nawštěrowati sirotky a wdowy
w sauzení gegich a neposkvrněného sebe ostrižati
od tohoto swěta.“ (Jaf. 1, 27.)

M o d l i t b a.

O Bože Otče! J my gšme hostě na tomto
swětě. Ty náš přechowáwáš, ty žiwjěš nás a ne=
cháwáš slunce swě vycházeti nad dobrými i nad
zlými. Wše, cožkoli máme, gest Twě, Tyš nám
to jen k užjwání propůgčil. Učiň medle, Pane
náš, abychom tji tať wládli, gať ty tomu dyceš,
a abychom až nás někdy na wěčnost powoláš, gaťo
wěrní sfařowě wěčného blahoslawenstwí dostli, a
s wywolenými Twými w nebesích na wěky hosty
Twými se stali. Skrze Jezisse Krista. Amen.

Život swatého Ludgera. (R. 809.)

Co se od mnohých lidí v dospělosti očekávati dá, často již v gezích dětinství někdy dosti zřegně se wygewuge. Wůbec owšsem twrditi se to nedá, ale na sw. Ludgeru se to divným způsobem naplnilo.

Sw. Ludger, syn Thiadgrima a Liefburgy, manželů velmi znamenitých we Frisku, narodil se roku 743. Již v dětinství ořazoval na sobě tak velikau chuť k literárnímu učení, že hrávage si, gať pacholata dělávagi, listy a kůru gaťoby w knihu swazoval. Dtec Thiadgrimus chťe tauze geho wyhowěti, dal geg k wychování sw. Řehoři, genž toho času biskupství Utrechtské zprawoval, a učením býwal sw. Bonifacia. Do žáka nadaného dobrým wtipem a chutí ku práci a lástau ku ctnosti pod rukau swatého a učeného mistra mnoho dobrého očekávati se dá; a Ludger naplnil wšeliké očekávání rodičů a učitelů we wrchované mře, a aby se gať w bázni Boží tak i w učenosti zdokonalil, odesel s powolením sw. Řehoře do Anglicka a tam půl páta roku pod Alkuinem, velmi slovitným učitelem, w Yorku študował, ani ořamžení tak řka oddechu si nedávage. Řěta 773 se nawrátíl do své wlasti, ozdoben gsa ctnostmi a známostí swatých písem.

Po některém čase umřel sw. Řehoř, kterýž Ludgera gaťo syna milował. Geho náměstek Alberich, uvažuge velikých ctností a hluboké učenosti Ludgera, wysvětil geg na kněžství, a poslal geg, aby Frisum sw. Ewangelium kázal. Ludger byl auradu

svěho welice pilen. I žehnal Bůh swatě geho horlivosti tak welikým prospěchem, že mnozi neznabohowě na wjru se obraceli, bříšníci na cestu pokání se dávali i mnozi klášterowě se zakládali, kostelowě stawěli a horliwí a dokonali duchowní do nich se uwáděli. Sedm let byl již Ludger we Frisku na winici Páně, an leta 784 diwocj Sasowě kraginy Friskě branau rukau přepadli a poplenili. Ludger musel s towaryssi swými před surowým nepřitelem w autě se dáti, a newěda, co počti, odesel do Říma, aby s Hadrianem II., papežem, se poradil. Hadrian přigal horliwého pastýře lastawě a wliďně a těšil ho, aby od prožtetelnosti Božské lepších časů očekáwal. Ludger se tedy odebral do kláštera Kassinského, kdež téměř půl čtvrtá roku trwage měl příležitost, zákon Benediktinský a celě geho zřízení poznati a dle něho se zdokonaliti. Tak uměgi swatí wšeho, co gich potká, ke cti a chwále Boží použiti. Řežbychom také my se naucili ze wšeho, což nás koli potká, jistu duchowního nabýwati. „Sprawedliwého nic nezarmauti, nechť ho cokoli potká.“ (Přisl. 12, 24.)

Mezi tím přemohl Karel Weliký Sasíky, a l. 787 zmocnil se země Friskě. Ludger ušlyšew o tom, nawrátil se do osady své, a s ním se nawrátila útěcha, důwěra a poklid do srdci wěrných křesťanů, kteříž se opět k milému pastýři scházeli. Bedliwau geho péčj tratilo se pohanstwí wždy wje a wje, a na geho žřiceninách postaweni gsau nowí kostelowě, zasvěcení prawěmu a živěmu Bohu. Pak kázal Ludger Sasíkům a Westfálům wjru Kristowu s tak welikým prospěchem, že i klá=

šter, Werden řečený, v hrabství Markském založiti mohl.

Karel W. gsa od Alfuina z Anglika do Francouz povolaneho na Ludgera pozorný učiněn, povolal ho ke dvoru svému a křesťan ho co muže důstojného a velebného i všemi ctnostmi ozdobeného, poslal geg do východního Friska, aby tamnější církev v pořádek uvedl a nové kostely vystavěl. Ludger přišel až na pomezí Dánska vyslyšel slovo Boží rozšívaje. Z byl s ním Bůh na cestách geho a potvrzoval učení geho mnohými zázraky, kteréž se na nevidomých a giných chorých stávali; tak katolická víra rychle rozkvétala a vždy první se utvrzovala. Karel, císař, gsa muž nábožný a o církev Kristovu velice pečlivý, chtěl Ludgera za velké geho zásluby tím odměniti, že ho v Mimigardesfortu, v hlavním městě Westfálské země, za biskupa ustanovil. (L. 802.) On se o všem proti tomu v počest své velice zděrač, vidě pak že všeliký vzdor gesti marný, povolil žádosti všeho téměř lidu a tak se prvním biskupem tohož města stal. Ludger založil zde také klášter pro řeholní kanovníky, kteříž v hlavním chrámě služby Boží konali. Od toho kláštera po řecku Monasterium obdrželo to město gméno Münster. K biskupství svému připojil také pět giných krajin, od něho samého na víru obrácených, a kláštery gegich své zpráve a řízení podrobil.

Ludger gsa v písmech svatých zběhlý, vykládal gegich smysl každodenně učedníkům svým, a chtěge všem užitečným se prokázati, předcházel ge vlastním šlechtným příkladem, gsa na sebe velmi

přísný, k giným ale lastavým a milostivým, k sobě byl skaupe, stědrý ale k chudým. Konával častě a velmi tuhé posty, nosil na nahém těle žíněné rauchy a gestě wffeligať se ginať mrtwil. „Kdo rozkošně chowá od dětinstwí služebníka swěho, potom ho bude míti zpuřného.“ (Přísl. 29, 21.) Musel-li kdy k gakým hodům giti, chowal se vždy střdmě, gen o nábožných věcech rozmlauwánj trpěl a co neydrjwe mohl, zas domů se nawrátíl. Za to ale byl otcem wšech chudých, gim rozdal wšedko swé gměnj i wšedky důchody biskupstwí swěho, tež i bral ge ku stolu swému a velmi lastawě s nimi nakládal, k hrdým ale a k zgerným bříšníkům prokazowal se přísným, perwným a neustupným, w auřadě ale swém horlivým, a zwlášť w blásánj slowa Božího a w čtenj uábožných a swatých kněh bedlivým.

Obcowánj sw. Ludgera, ačkoli neauhonně bylo, neusslo předece pomluw utrhačů, „neboť wšickni, kterjž chtějí pobožně žiwi býti w Kristu Jezissi, protivensstwí míti budau.“ (II. Tim. 3, 12.) Někteří píssí o něm, že od nepřátel suad ze záwisti u císaře osočen byl, gakoby žádussí byl promřhal. Císař powolal ho tedy ku dworu, aby se zodpowjdal. Poslaný pro něho dworěnjn našel geg, an se právě brewiář modlí. Ludger mu odpowěděl, že hned přigde, gak mile gen hodinky se pomodlí. Druhě i třetj pozwánj bylo podobným způsobem odbyto. Ze příležitosti použili nepřátelé k geho záhubě, císař proti němu gestě wice possiwagice. Konečně přisledšího tázal se rozhněwaný císař po příčině tak blaubého mešťánj, načež Ludger odpowěděl: „Gá

wjm, co Bassi císaršké milosti powinen gsem, wssak domýšlel gsem se, že Bohu přednost patřij, a že obcugice s ním na jiné věci zapomínati máme. Z daufám, že gsem se ani proti vůli Bassi milosti neprohrěšil, gessito mi ráčila třici uwádějic mne w důstojnost mau: abych vždy službě Boží před službou lidškau přednost dával.“ Tato řeč upřímnau srdečnosti pronešená otewřela pagednau císari oči, tak že pykáge své lehkoměrnosti, sw. biskupa opět w starau lásku, geho pať protirvnjky w nemilost wzal. „Žádný není zahanben, kterýž daufal w Pána Boha.“ (Sirach 2, 11.)

Swatý Ludger i při jiných příležitostech horlival pro to, aby kteříž se modlj, w duchu shromáždění byli, a wejměš každému častau modlitbu schwalowával. Tak ku př. píše, že gednoho z duchownjch, kterýž modle se kaurjci-se ublj rozdhymával, pokáral, několikadennj pokánj mu za to uložiw. — Gať pať ať my s modlitbau swau obstojme? Kde ať tčáwagi při modlenj nasse myšlěnký? „Než se modljš, priprav se k tomu, a nebud gať člověk, který Boha pokaušj.“ (Sirach 18, 23.)

Ludger o blaženost dusse své a o spasení bližního pečlivo neustál niťdy w prácech powolánj svého, ba ani nemoc nemohla mu překážeti u wykonáwánj geho powinnosti a pobožnosti. Ač nemocen měl gessťe na passigowau neděli l. 809 w Roesfeldu rannj kázanj; w dewátou hodinu slaužil mši swatau w Billurbeka, a k večeru tam také kázal. Zde oznámil lidu shromážděnému, že nastáwagici noci Pán Bůh dusi geho powolá a prosil, aby

ho w kláštěre Berdenském pochowali. D púl noci odebrala se skutečně dusse geho k Bohu.

R o z g i m á n j.

Velká láska sw. Rudgera k čítání písem swatých a gíných nábožných kněh wzbuzuge každého křesťana ku následování téhož, gemuž na spasení dusse záleží; neboť čtení a modlitby gsau, dj sw. Bernard, ona zbraň, kterauž nepříteli porážíme a ráge si dobýváme. Kdo pozorně nábožně knihy čítá, wyučuge se, gakby osídel samolásky ugiti a gakby pokussení k hříchů přemoci mohl. Nábožně knihy zgerugi nám vůli Boží, gsau nám gístým vůdcem w čas pochybnosti a swětlem gasným we tmách srdce. Naplňugi dussi swatými myšlenkami, wzbuzugi w nás spasitelná předswzetí a dávági nám sílu w zápasu s hříšsnau přirozeností. Dny gsau gako zrcadlo, genž nám okazuje sstrvny dusse, a abychom se očistili, mocně nás dobáněgi; w nich widíme, gak znamenitými milostmi gsme byli pohrdali, gak wdáleni gsme od dokonalosti křesťanské, a co činiti máme, chceme-li ztrátu swau naprawiti a určeného cíle dogiti; uváděgi nás na cestu we-
doucej ku spasení, dobáwagi nám síly, abychom wy-
trwali, a doprowázegi nás po celau pauť života nasseho. Proto pro wsse dj sw. Athanasius, že s těží nagde se člověk po bohomyšlnosti taužící, kterýž by w nábožném čtení zalíbení neměl. Že za nassich časů čtení swatě lichému swětškému ustau-
piti musilo; že lid nynj raděgi čte knihy, kterými se plodí myšlení necudná a city neswaté, a že w mnohém domě spíše nagdeš necudně než modli-

tební aneb nábožně knihy, ovšem živá a svatá pravda jest; ale zato také vidíme: že den co den staré a dobré mravy se trátí, upřímnost mizí, věrnost zachází a nábožnost hyne! O teby, aspoň v dny nedělní a sváteční knihu do ruky vzali, v níž se zákonům a lásce Boží učití mohou!

„Bůd pilen čítánj.“ (I. Tim. 4, 13.)

„Wypítáwcy se pilně na památku otců, a oni učiti budou tebe.“ (Job 8, 8. 10.)

„Wykládánj řečí Božích oswěcuje: a rozumnost dává malíčym.“ (Žalm 118, 130.)

„Wezmi knihu a pozři gi a učiníš hořkost v bříšce tvém: ale v ústech twých bude sladko jako med.“ (Zgwenj 16, 9.)

Modlitba.

Děkugi Ti neylastawěgšj Bože za wšedny prostředky, kterýchž gi mi k spasení učeniu propůjčiti ráčil; nebo co by býwalo ze mne, kdybys Ty, ó Bože, mne nebyl vyučował a dusse mne slo-
wem a tělem swým nebyl žiwil! Uděl mi, prosím, také té milosti, abych jako swatý Ludger Twůg hlas w swatých knihách Twých ke mne wolagjci uslyšel a radostně a horliwě ho poslauchal, šrže Ježíše Krista Pána nasseho. Amen.

Dnes se také světi: W Římě sw. Sebaštiana, muč.; tamtéž swatých mučedníků: Petra, Marciana, Jovina, Thekly, Kassiana a towarýšů; w Pentapoli, w Libii, sw. mučedníků: Theobora, Irenéa, Serapiona a Amenia; w Sirmii sw. Montana a Maxinty pro wiru utepených, též sw. Quadrata, Theodosia, Emmanuela a jiných čtyřiceti mučedníků; w Alexandrii sw. Eutychia a mno-
hých jiných mučedníků; w Saragoše sw. Braulia, biskupa; w Trewiru sw. Felicia, biskupa.

27. Život svatého Ruperta,

biskupa. (R. 718.)

Sw. Rupert čili Robert pocházel z královské rodiny Francouzské, a narodil se asi v druhé polovici sedmého století. Několik o dětinství jeho nic říci se nedá, o tom pochybovati nelze, že od let pacholetských věrným srdcem Bohu sloužil, v postech a v bdění že tělo své mrtvil, čistotu těla a duše pečlivě zachovával a chudým všemožně pomáhal, neboť mlad gestě povolán byl do Wormsu na stolici biskupskou, již také ctnostmi svými velice ozdoboval. On byl tichý, píse životopisec jeho, a čistý, prostého srdce a velké moudrosti; v službě Boží byl horlivý a pln Ducha svatého, v radě býval opatrný, v saudu spravedlivý a ctnostmi veselivými jako zbrojí oděný, a gelikož čemu učil sám dokonale plnil, stal se příkladem celé osadě. Jeho gměno stalo se za tou příčinou tak velice slavné, že lidé všech slávů a veselivého povolání k němu zdaleka přicházeli o radu a požehnání i o pomoc ho prosíce. Ale mnozí pohané v tělesnost pohřížení mrzutě nesli káramé řeči sw. biskupa, a aby pogednau jeho se zprostiti, sňukli se a vypudili geg potupně z biskupství. „V ohavnosti magi bezbožnj ty, kterjž na přjmé cestě gsau.“ (Přisl. 29, 27.)

Když se pověst roznesla, že swat. Rupert Wormstj vypudili, pozwal ho strze posly Theodor II., wévoda Bawerský, do Rezna, aby se od něho wjře křesťanské naučil, o njž strze choť swau, Re-

ginotrudiš, gačesi známosti nabyl. Rupert opatřil biskupství Wormské a sledem pozvání to slussně býti, okolo roku 697. odebral se wesele do Bawor. Wěwoda šel mu s celým komonstwem a s lidem wstříc, upřímně ho wstaje.

Rupert nalezna w Bawořích srdce a dusse pro wjru křesťanskau otevřené, blásl wjru Kristowu s welikým prospěchem. Šam wěwoda Theodor a s ním walná část wladyků a drahně množstwí lidu dali se křtiti a do cirkwe katoličské wstaupili. Podporován gsa nyní Rupert od wěwody a rad geho, tím různěgi plenil powěry, wywracel modlářstwí a swětlo života rozswěcował. Po štiastně dořonaně práci w Bawořích pudila geg lářka i giným takě národům učenj o Kristu zwěřtowati. Z sedna na loď plaul po Dunagi až do Panonie, do dnešních Uher, a wšude rozširwal semeno wjry, a možno, že i Slowané Panonsští úřty Rupertowými s náboženstwím Kristovým se seznámili. Odtud wracel se pěšky přes Morikun a zwlášťe w Lorchu a w starém Zuvawium s prospěchem welikým slowo Boží kázal. Zuvawium bylo tenkrát skoro do kořen wywráceno. Wěwoda Theodor ge opět ze žiřenin wystawil, a dal mu gměno Solné Hradý (Salzburg). Rupert usadil se na tom místě a založil zde nowé biskupství, kteréž od wěwody behatě nadáno, gešťe za nassich časů trwá. Rupert, první biskup Solnohradský, zastáwal s wytrwalostí neunawenau powinnosti swěho auřadu, a Bůh geho práci tak welice žehnal, že geho powěřt daleko šširoko se blásala a wšickni geho nábožnosti a wraucnosti se diwili.

Kněží solnohradští konávali služby Boží nejen w šjble biskupově, noprž chodíce po celém wůkolí a až do hor Štyrských wšsude lid slowem Božím pásli. Rupert sám ge řídil a práce gim wykazowal a zpráwu kláštera solnohradského od něho samého založeného mocnau rukau držel, w kterémž negen duchownjci, noprž i lid swětšj se wyučowal ctností a bázni Boží i giným wědám.

Neušlo o blaho bližnjch pečlivého oka biskupowa, že Baroři wjru křesťanskau sice přigali, wšak nic méně že mnozi mezi nimi byli, genž se modlám klaněli a wšelikých powěr šetrili. Z nemoha s duchownjmi swými této duchownj chorobě pomoci, nawrátíl se do wlasti své, a pogaw s sebau 12 mužůw učenjch a bohabogných, procházel biskupstwí a krajiny, do nichž geště swětlo wjry křesťanské nebylo zawjtalo a wšsude zákon Boží a swatě Ewangeliium oznamowal. Kdekoli s prospěchem swětlo wjry rozswítil, tam také ustanowowal zkussené a w zákonech Božjch zběhlé duchownj, sám ale do Zurawium se nawrátíl; neboť zgewenomu bylo, že den přišel, aby se se swětem rozlaučil a k Bohu se nawrátíl, pro gehož čest a chwálu tak neunaweně byl pracowal. Nad tjuuto zgewenjm byla geho synowkyně, sw. Erentruda, gegjž zpráwě swat. biskup klášter panenšj w Solných Hradech šwětil, nad mjru truchliwa. Rupert gitéšil, a aby do wůle Boží se odowzdala, napomínal, předpowjdag, že w krátkém čase se opět užj w sláwě nebeské. O, kdož by si neprál s tak potěšitelnau gístotau hlawu swau w hrob moci položiti? Kdo swatých následuqe, gim podobna státi

se snaží, může v den smrti důvěrně od Boha milosrdenství dostat. „Tomu, kdož se boží Pána, dobře se díti bude v neposlednějším čas, a v den skonání požehnán bude.“ (Sirach 1, 13.)

Sv. Rupert pořádal všechny záležitosti své, sv. Vitala učedníka svého za náměstka ustanovil a pak co nedokonalegi připraven na zavolání Páně čekal. Na Boží hod velkonoční r. 718 sloužil ještě nissi svatou, podával přítomnému lidu velebnou svátost a horlivá slova, až na poslední, k osadě své mluvil. Po službách Božích pokleknal modlil se ještě některé modlitby, a když se byl dokonat, odebrala se také duše jeho na věčnost dne 27. března.

Uší padesáte let po jeho smrti vystavěl sv. Vigil, biskup Solnohradský, ku cti sv. Ruperta, nový kostel biskupský a pochovával do něho jeho sv. zůstatky se zůstatky učedníků jeho sv. Chunalda a Gislara.

R o z g j m á n j.

Bůh, Hospodin podává milost svau každému člověku, neboť chce, aby všichni spaseni byli; ale nikomu jí proti vůli neroučuge, aniž koho nutí, aby dobře skutky konal. Dobyvatelům Wormským podával milost svau sřze ústa služebníka svého sv. Ruperta, ale „oni zatvrdili srdce svá a neslyšeli gj, ana klepá na dvěře srdce, a neotevřeli gj.“ (Zgew. 3, 20.) Ano oborili se a vyhnali posla milosti. Gať obyvatelé Wormští gednali, podobně gednáváme také my přecasto hříšný lidé. Po tuto chvůli mluvívá k nám Hospodin sřze

ústa kněží svých pomazaných, ale mnozí gsau k hlasu gegich hlusši a zatvřeli. Mnozí poslauchagi raděgi světa, nežli Boha a raděgi gđau po žádostech těla svého, nežli po zalíbení Božím. „Až dořamad maličci milowati budete dětinštwj, a blázni těch wěci, kterěž gim gsau škodliwě, žádati budou?“ (Přisl. 1, 22.) Swět slibuge, wolá k nám Pán w knize Tomáše Kempenskeho, wěci časné a maličerné a s welikau dychtiwostí gemu se slauží, ga pak slibugi neywětšši a wěčné wěci, a ztrnulá gsau srdce lidj smrtných. Kdož mně s takowau pečiwostí we wšech wěcech slauží a nune tak poslaucha, gačo swětu a pánům geho slauženo býwá? Zastýd se Sidone, dj moře, a žádašli wěděti proč? tedy slyš! Pro malý užitek dlahau cestau se běží; ale pro život wěčný sotwa nohau se pohne. Po chatrně mzdě dychtěno býwá, a pro bjdný peníz mnohdy hanebně swáry se děgi, pro marnau wěc a slib malý nezpěčuge se we dne i w noci pracowati; ale hanba pro dobré nepomjgitelně, pro odpлатu nestihlau, pro neywětšši čest a sláwu nestonalau dosti maličkě namáhání hned mrzjwá. Zastýd se tedy, služebnjče leniwý a bēdugici, že swětáci bedliwěgi o swém zahynutí pracugi, nežli ty o swém spasení. Dniť se wjce radugi w marnostech, nežli ty w prawdě. Častoť we swě naděgi zklamání býwagi oni, mogi pak slibowě žádného neklamau; aniž ten, kdož mi důwěřuge, s prázdna propuštěn býwá. Co gsem sljbil, dám; co gsem prawil, splním; setrwáli gen kdo wěrně až do konce w mém milowání. Gsemť odpłatitel wšech dobrých a silný zkaumatel wšech nábožných.

„Kdo gest slepý, gediné služebnjš mŭg? a bluchý, gediné ten, k němuž gsem pošly swě poslat?“ (Izai 19, 20.)

„Wolala gsem wás (maudrost Boží) a odpírali gste, wztáhla gsem ruku swau, ač nebylo žádného křoby pohleděl.“ (Přisl. 1, 24.)

„Široká brána a prostranná cesta gest, kteráž weđe k zabynutj, a mnoho gest těch, kteráž wcházegj skrze ni.“ (Mat. 7, 13.)

„Synowě tohoto swěta gsau opatrnějšj, nežli synowě swětla w pokolenj swém.“ (Luk. 16, 8.)

Modlitba.

Neylaskawějšj Bože! Tebe prosim š neywěššj wraucnostj dusse swě, nezawrhug mne bjdného hřišniška, a nezapomjney na mne, kterýž gsem od Tebe, Pána swěho, se wzdálil; pogb a woley mne, ať slyššim hlas Twŭg a nawrátj se do stáda ztracená owce Twá. Wleg do srdce mého plnost sladkosti a lásky, abych nežádal, ani nemyslíl na wěci pozemské a tělesné, nobrž Tebe gediné milowal, Tebe gen w srdci a w ústech nosil. Napiš gměno swě do srdce mého, a zákon swŭg na desku dusse mé wytiskni, a rozněť w mysli mé onen oheň, kterýž gšť na zemi poslati ráčil, abych Ti denně obět pokory a skrauffeného srdce dāwatí mohl. Skrze Ježíše Krista. Amen.

Dnes se také swětj: W Pannonii sw. Alexandra, wogina, genž stat byl; sw. Gileta a Pydie manželšy a Macebona a Theoprepida, synŭ, mučebnjš, w Persii sw. umčebnjš Janity, Pazara, Marceta a Marseta, 31 panowauj Sapora umčebnjš; w Egyptě sw. Jana paupšerwjška.

28. Život svatého Guntrama,

krále. (R. 593.)

Wjra Kristowa, pašli gi upřímně srdcem po-
gmeme a gi se řídíme, působí w člověku přepo-
dobně změny. Co bylo prv křivého rovná se,
tvrdost měkne, zúřivost krotne a slowem člověk
gako znova se rodí. Toho důkaz máme na sw.
Guntramu.

Guntram narozen okolo r. 525 byl syn Chlo-
tara, krále Burgundského a roku 561 po otcí wládu
nastoupil. Život geho nebyl počátečně bezauhonný,
aniž zákonům Božím přiměřený, zwlastě nezdržen-
livost a snad gakaši ukrutnost právem se mu wy-
tykati může. Když ale pozděgi cestu ctnosti na-
stoupil, byl život geho až do smrti beze wšší po-
sskwrny. Wrelá lástka k Bohu a k bližnjmu pro-
nikala wšecky geho skutky a hořká lítost pokléstům
a hříchům mladosti promázela geg po čas života,
kteréž bylo takměř řetězem sšlechtnosti. Ž zdá se,
že prozřetelnost Boží klesnutí a hřichy geho proto
trpěla, aby pať wstana w pokore a w důvěrnosti
Bohu slaužil, a čím hlauběgi prwě padl, tím wyšše
se nyní milosti Boží powznešl. Ž toho widěti, že
těm, kteríž Boha miluji, wšecky wěci napomáhají
k dobrému. Řežbychom také my učili se z hřichů
swých pokore a důvěře a opatrnosti, abychom bu-
daucně hřichů se káli a ctnost konali. „Hřessil-liž:
nepřidawey wice (hřichů), ale raděgi i za předešlé
modli se, aby byli odpustěni tobě.“ (Sirach, 21, 1.)

Obzwlastě na swatém Guntramu spravedlnost

geho wychwalowati slusji, neboť ani sám nikomu křivdy žádné a žádného bezpráví nečinil, aniž patřel, aby ginému komu bezpráví se dělo, a gakkoli po smrti bratrůw svých zemj gegich zmocniti se mohl, pro některé křivdy, které se mu byly staly: neucinil toho, nobrž hágil i brannau rukau práwa gegich, a co w spravedlivém bogi za poděl se mu dostalo, opět gim a dědicům gegich ochotně nawrátíl.

O nábožném geho smýšlenj zvláště to se píše, že, když gednoho času na Gothy wytáhl a na hlavu poražen byw, téměř wšedko mogsko ztratil, w kagicnosti dusse své zwolal: „Zimto neschťstijm gsau nassj hřichowě winni; nasse pěsti nemagi wice takowě sily gako předkowě nassj mįwali, neboť nassj skutkowě negsau tak ctnostnj a swatj.“ W duchu kagicjm snášel také wšedka ostatnj protiwensiwj, wědom si gsa hřichůw mladosti své. A gakkoli smrt čtyř synůw i neyhlubšsich škřsji dusse geho se dotkla: podrobil se pod ruku milosřdného Boha, a „w tom we wšem nezhrěšil rty swými, ani co blázniwého proti Bohu mluwil.“ (Job 1, 22.)

Guntram gsa muž takowého smýšlenj a nepřitel wšeho hřichu tak weliký, nemohl gednostegně se chowati, wida, že gať w duchowenstwu, tak také u lidu swětského mnohě a welké neřesti se nalezaji, gimiž se Bůh stále a welice urážj. Aby se tomu nagednau přjtrž stala, a bázeň Boží aby opět opanowala srdce lidšká, swoláwal cirkewnj sněmy a mocnými slovy nabýzel biskupy a ostatnj duchowenstwo, aby powinnosti svých pilni byli, lid zákonům Božjm bedlivě wyučowali, a wšude ctnosti swatě pěstili, dokládaje, že wšech hřichůw aučasni se činj,

Kterž se pãssj, když duchownjch synů swých pro
hřichy gegich kãrati a gich napravowati zanedbã-
wagi. Proto takě přikãžal, aby se neděle a swãtky
ode wssěho lidu nãležitě swětily, a wygma připra-
wowãnj pokrmů, aby se docela nic nepracowalo,
a aby wssicni službãm Božim byli přítomni.
Saudcům ale zakãžal křiwě sauditi aneb saud ze
sebe na ginau osobu sklãdati, tak nãtistům dwěre
otwãrati, a ku křiwým saudům přjležitost dãwati.
Zapowěděl gim takě darů brãti aneb ginať podlé
twãři sauditi. Každý zločin a každá nesprawedlnost
měla přjsně potrestãna býti, kdekoli gen se wy-
skytla, neboť, gať pismo swatě dj: „Zwyssuge spra-
wedlnost národ: ale hřich bjdně činj národy.“
(Přjst. 14, 34.)

Slowem Guntram byl tjm auplně gist, že
blaho země ginať zmãhati se nemůže, lečby nábo-
ženstwj mocně se rozwinowalo, kterěžto gedině pra-
men a zãklad wssj otcowské a sprawedliwě wlãdy
gest. Proto pro wsse měl takě swatý krãl ducho-
wenstwo a zwlãstě biskupy we welké wãžnosti a
takowau k nim se chowal uctiwostj, že nikdo ne-
pochybowal, že w nich ctj nãsledownjky sw. apo-
stolů a náměstky Kristowy. On se radjwal s nimi
w neyduležitejšjch zãležitostech, rozklãdal na ně
saud we wěcech i gcho samého se týkagjich a po-
korně gegich wýroku se podrobował. S tacj bisku-
powě, kterž w čas newolj proti němu stãli, shle-
dali na něm Pãna dobrotiwého a milostiwého,
zato ale neustupně nalěhal, aby práwo cirkownj we
wssem wssude se zachowãwalo. Tak se stãlo, že,
když biskupstwj Bourgské se uprázdnilo, mnozj i

welké peníze podávající o ně se ucházeli. Král ale odpověděl: „Mám nespůsbi důstojenství církevní za peníze prodávati, a vám nespůsbi je kupovati,“ a povolal na ně sv. Sulpicia.

Byl-li sv. Guntram starostliv o duchovní blaho poddaných svých, staral se podobnau pečlivostí také o věci tělesné dobré. On se nepouštěl nikdy w marné a zbytečné wagny, anobrž vždy všemožně o to pracoval, aby všeliké rozepře w pokoji a bez krveprolití se urovnaly. K poddaným svým býval nad míru laskav a právě otcovsky s nimi jednal. Když pomoci potřeboval, našel gi u krále svého, obzvláště pak k chudým býval nakloněn, a tak srdečně ge miloval, že velmi veliké almužny jim dával: neboť podle rady Daniela proroka 4, 24. chtěl almužnau a milosrdenstvím k chudým od hříchů a nepravostí svých se osvoboditi, anž „almužna odpjrá hříchům,“ (Ekl. 3, 33.) a wysvobozuje od smrti věčné a nedopouští duši giti do temnoty. (Tob. 4, 11.) Gať welice poddané své miloval, ukázalo se w neygasněgším světle, když morová rána w zemi panowala roku 591. Nařídil, aby chudým vše čehokoli potřebovali, na geho autraty se dalo, a tak vše zařídil, že chorí w ničemž nedostatku neměli. Sám trval dnem i nocí na modlitbách, nařídil veřejně slawnosti a postem se kál, aby hněw Boží od lidu svého odvrátil, a konečně i sám sebe Bohu za oběť podával na smíření za hřichy lidu. Wübec byl powahy velmi dobrotivé, rád byl s každým w pokoji, a proto také nemnoho si všimnal uražení a nepřátelům svým od srdce

rád obpausstěl. Píse se, že, když gednau dva od Fredeğunda nagatj vražedlnjci žiwota ho zbarwiti chtěli, ale před spácháním skutku se prozradili, že jim prowinění odpustil, spologen gsa, že gedn do wězení uwržen byl, druhého ale, genž do kostela se byl utekl, z uctiwosti pro chrám Boží na swobodu propustil. Dobrotiwý tento knjze dokonal běh žiwota dne 28. března l. 593, stár gsa aš 68 roků. Swatý Řehoř Turonský, genž sawěky byl a žiwot geho popsal, prawj, že při hrobu mnoho zážraků se bylo stalo; gimiž swatost geho se dokazuje.

R o z g i m á n j.

Gať mile sw. Guntram ku poznání swého hříšného a neporádného žiwota přišel, a na cestu dokonalosti se dostal: stal se téměř zcela nowým člověkem. Na místo starých náruživostí wstaupila bázeň Boží a na místo hříchů wstaupily ctnosti. Co pať ale ty o člověče činíš za poňání? Stáwá se tať z tebe nowý člověk, genž žige podle vůle Boží, aneb gessťe gš člověk náruživý, pln hříchů? člověk tělesný, záwistiwý, laťomý, hněwíwý, w ohavnostech si libugjci a nedbagjci o Boha? Ne, co gš giž byl učinil k naprawení žiwota swého? Mnoholiš almužny rozdal, častoli gš se postil? Kolik dní a nocj na modlitbách ztráwil, a slowem, mnoholiš dobrých skutků od té doby učinil, aneb který hřích a kterau náruživost w sobě udušil a potlačil? — Ty mlčíš? Saudj tě swědomj twé? — Nuže obrať se k Bohu swému celým srdcem a „čin owoce hodně poňání,“ (Luk. 3, 8.) a nezapomjney co sw. Tomáš Kempenský píse, řka:

Kdybychom každý roč gen gedínkau nepravost vyplnili, brzo bychom se dokonalejšími stali. A však častočráte na opač znamenáme, že gsme na počátku obrácení swěho lepššími a čistotnějššími nalezeni byli, nežli po mnohých letech swěho předsewzetí. Mělatby horliwosti a prospjwání nasse den ode dne se zmáhati; tak ale giž za mnoho se pokládá, gestli kdo gen malau částku prwnj horliwosti zachowá. Kdybychom malé násilj sobě učinili hned na počátku, pač bychom wšedko snadno a s radostí konati mohli. Obrat se tedy ku Pánu a zanechey hříchů swých. . . . Nežústáwey w bludu bezbožných, před smrti chwálu wzdáwey Bohu. Chwálu wzdáwati budeš žiw gsa, žiw gsa a zdráw oslawowati a chwáliti budeš Boha a honositi se budeš w sliztowauj geho. (Sirach 17, 21. 26. 27.)

„Synu zbřessil-li gš? nepřidáwey wíce: ale raděgi i za předešlé (hřichy) modli se, aby byli odpustěni tobě.“ (Sirach 21, 1.)

„Pomni, odkud gšl wypadl, a čiň pokání a prwnj skutky čiň.“ (3ger. 2, 5.)

„Muž bezbožný nestydatě zatwřuge twár swau: ale kdož upřímný gest, napravuge cestu swau.“ (Přisl. 21, 29. Joel 2, 12. 13; Řim. 6, 19; Łuk. 13, 13.)

Modlitba.

O Bože! genž nežádáš smrti hříšnjka, nobrž aby se kál, popatř milostiwě na křehkost lidské přirozenosti a nassi snahu milosti swau podporug: abychom skrze nesmjrně milosrdenstwj twě hříchů swých odpustěni, setrwání w službě twě a konečně

i odplatu setrvalým zaslíbenau šťastně obdrželi, křtje Ježíše Krista Syna Tvého. Amen.

Dnes se také světi: V Césarei Palestinské sv. Priska, Malcha a Alexandra, mučebníků; Tarsu v Cilicii sv. Rastora a Dorothea, mučebníků; tamtěž sv. Hileta a tovaryšů; v Africe sv. mučebníků Neğata a Sukkossa a v Římě sv. Sixta, papeže; v Murzii sv. Spea, opata.

29. Život svatého Eustachia,

opata. (N. 625.)

Až v polovici sedmého století utěšeně zkvětała wjra Kristowa v kraginách národu Německého, v čemž se zvláště zásluha mnichů welice wychwaluge. Mezi těmito mnichy vyniká sv. Eustachius aneb Eustasius, opat kláštera Luxovienského, bývalý učedník sv. Kalumbana, od něhož tento klášter také založen byl.

Eustachius pocházel z kraginy Buržundské a z rodu welmi wznesšeneho. Kolumban wychowal geg tak dokonale, že ctnosti geho se daleko zářily a wznesšeny geho rod přewyššowaly. Téměř 600 mužů wšeho stáwu a wšeho powolání podrobilo se geho zpráwě, a wšickni tak pilni byli v následování geho swatého příkladu a tak ochotni u wykonávání rozkazůw geho, že až milo bylo se podjwati, gať weliká gednomyšlnost mezi nimi panuge, a gať gsau weseli bez rozpustilosti, a gať bohabogni bez trudnomyšlnosti. Eustachius byl ale také muž we wšelike lázni Boží wyborně zběhlý! On se postjwal často a welmi dluho, modljwal se téměř dnem a nocí a o věcech Božích stále přemýšľowal. A chudým byl welmi štědrý, o přj-

chozí a cizince nad míru pečlivý, a o čistotu ko-
stelů velice dbalý. Jeho duse byla tak autleho-
citu, že s skagijemi sám plakával a nad hřichy,
z nichž se mu lidé byli zpovj dali, šz se zdržeti
nemohl. Láška, mjrnost, wsljdnost a bážen Boží
byly hlawnj a základnj prawidla, kterými klášter
a jeho obywatele zprawował. Učednjky své ney-
raděgi napomjnal: aby byli pamětlivj, že se swatj
otcowě zapjránjm těla a umjránjm swětu do krá-
lowstwj nebeského se dostali. „Protož bratřj moji,“
dokládával, „wy gste podnikli bog překrásný, i
snažte se, abyste powolánj swěmu dobrými skutky
wždy wjc a wjc zadošt učinili. Mnichůw pať po-
wolánj gest neypřednějšj, aby wždy přinášeli Bohu
modlitbu čistau, nezsaue si ničehož swědomi, co by
tížilo swědomj gegich, gaž o tom Hospodin w Ewan-
gelium přikazuje, an dj: že když se modliti chceme,
od srdce bratřjm swým odpustiti máme, pašli proti
nám se protivil, a že neodpustjmeli bližnjmu swěmu,
že také nám neodpustj Otec náš, kterjž gest w nebesjch.“

Eustachius stál gakožto zkusený a opatrný muž
we velké wážnošti u wšeho lidu a zvláště Fran-
cauzský král, Ehlotar, tak welikau w něho měl
důwěru, že ho s mnohými zemanj wyslal, aby sw.
Kolumbana wyhledal, a opět do Francauzsta při-
wedl. Ačkoli se Eustachius s neporjzenau nawrátil,
a nad to gessně listy přinesl, w nichž Kolumban
krále pro některé pokléšky důtklivě káral, proto předce
nepřiprawil se o přježen králowu, ano gaťo přiwě
tak nynj také mnohých milostj a welkých dobrodinj
byl aučasten. Sprostiw se takto poselstwj swěho
uspořádal wšedky záležitosti klášternj a rozlauciw

se s bratry odesel k národům pohanským, aby jim v temnostech modlářských pohřženým světlo světa zvěstoval.

Neyprw přišel k Barošům, a obtud se odebral do Bawor. Lidé byli mu velmi powděčni, a poslauchali wšjdného kazatele s neljčenau radostí, a s welkau ochotností wjru křesťanskau a křest swatý přijimali. Ale Eustachius byl také muž dokonalsý, beze wšij zisťnosti, wšjdny a přiwětivy, a kam koli přišel, wšsude skrze něho uzdrawowali se nemocní a choří a jiné zázračné věci se dály. Eustachius zůstawil nowým osadám maudré duchowenstwo, kteréz na položeném giž základu cirkew dále wydělawalo, sám pak dokonaw auřad swüg, nawrátil se opět do kláštera swého. Zde ale způsobil mu gakýsi Agrestinus mnoho bolesti, neboť netupil toliko gen kážně klášternj, ale spustil se také wjry katolické a upadl w blud*) a mnoha bratřj lichými slowy za sebou potáhl. Marně se namáhal sw. Eustachius nepokorného a neposlušného bratra na prawau cestu uwoditi, mezi oběma muži rozstupowala se wždy wětšj a wětšj mezera, až pak konečně Agrestinus swého opata na cirkewnjm sněmu w Matiskoně z zcestného učení winiti se opowázil. Otázán gsa, coby proti Eustachiowi přednésti měl, ničehož newiděl, krom toho, že tomu učj, aby každý z bratřj lžci swau křjžem zehnal, a aby, kdož do domu wchází aneb z něho wychází, křjžem swatým se znamenal. Mimo to nařikál si na něho, že prý při mšsi swaté mnoho modliteb odřikáwa. — Na

*) Tak nazwaný o třech kapitolách.

tyto žaloby odpověděl Eustachius: „Mně se zdá, že není proti mje, když člověk lžci swau aneb ginau nádobu křžem znamena, neboť znamením křže láme se moc a síla nepřátelská, a když tomu chci, aby bratři vycházegjce aneb se wracugjce swatým křžem se znamenali naplnuge se toliko co Zalmista dj: „Hospodin ostríhá tě ode všeho zlého: ostríheňž dusse twě Hospodin. Hospodin ostríheň rogitj twého i rogitj twého od tohoto času až i na věky.“ (Žalm 120, 7. 8.) Mnohě pak modlenj myslím, že církwi mje prospívá než sřodj. Neboť kdež se Bůh pilněgi hledá, tam snáze se nagne, a kdež se modlitbami silněgi klepá, tam hogněgi propügugje se nám milosrdenstwj geho. Na žádnau wěc nemáme tolik síly obětowati, gafo na modlitbu, protož takě náš Kristus napomíná: „Bděte a modlete se, abyste newessli w pokušenj; a sw. Apostol přikazuje, abychom bez přestánj se modlili. . . . J neníž žagistě nic tak užitečného, nic tak prospěšného, gafo mnohými prosbami a neustálými modlitbami k stworiteli swému wolati.“

Tyto i mnohě jiné řeči osvědčili Eustachioru newinnost w dostatečně mje, ossemetnost pak a lžiwost Agrestinowu. Eustachius gsa muž srdce mjrného odpustil milerád nepříteli swému, a ochotně ruku k smírenj mu podal, i Agrestinus podrobil se sice opatorwi swému, wšak ale že se to upřimně nestalo, než gen na oko, byl on i wšickni přivrženci geho od Boha divnými nehodami sřiháni a náhlau smrtj trestáni. Eustachius od té doby mage poněkud pokog, wynasnažowal se, a to sice ne bez prospěchu, zlé jmě od Agrestina rozsetě wy-

kořeniti a vyplniti. Geho spanilě ctnosti wzbudily mu mnoho příznivců, a mnozí muži láskou Boží rozjíceni hrnuli se k němu do kláštera, žádajíce, aby od něho cestám Božím vyučováni byli. Což on wida, a že jeden klášter pro tak velké množství učedníků nepostačuje znamenage, založil ještě některé a zprawoval je po mnohá léta opatrně a swatě, až geg konečně roku 625 Hospodin do nebeského sjíbla powolal.

R o z g i m á n i.

Co sw. Eustachius od Agrestina snášeti musil, to často náš také potkáwá. Kdo z nás nemusil od kletwetníků a utrhačů wsseliše příkorj snášeti? Či čest a dobré gměno nebylo od gizliwého gazyka zprzněno? Komu nebylo spjáno? Kdo nebyl potupen, kdo nebyl pohaněn? Kdo padl do úst kletwetníků, wzpomeň si na chowánj sw. Eustachia a přerjkej si, gať o tom swatý Tomáš Kempenský w 28. kap. kn. 3. pisse: „Synu! nermuť se, bj on, když některj o tobě zlé smýšleggj, a mluwj čehož nerad slyššjš. Máš sám o sobě horššj věci mysliti, a za to mjiť, že nikdo slabšj nad tebe není. Krácjšli podle ducha, nebudeš mnoho na slowa prchawá dbáti. Welikáť gestit maudrost w zly čas mlčeti, srdcem k Bohu se obrátiti a pro lidské posuzowánj se nikoliw nermautiti. Nezafládey počoge swého w ústech lidských; nebo buďto že dobře neb zle twé činy wykládajj, negli proto člověkem giňým. Kde gest prawý počog a prawá sláwa? Zdali ne w Bohu? A kdo lidem se libiti nežádá, a pro nelibost lidskou we strachu není, hogného

połoge požíwati bude. Nebo z nežřizeného milowání a marného strachu wsselilý nepokog srdce a roztržiteš smyslů pocházi.“

„Trestalo=liby náš giž i to srdce nasse: wěššit gest Bůh nežli srdce nasse a zná wšsedo. Gest=ližeby náš srdce nasse netrestalo, máme daufánj k Bohu.“ (I. Jan 3, 20. 21.)

„A kdo gest, gestoby wám usškodil, budeteli následownjci dobrého. Ale i trpjeteli co pro sprawedlnost, blahoslaweni gste. Strachu pať gegich nebogte se, a neformuite se.“ (I. Pet. 3, 13. 14.)

„Neopětug slowa zlého a twrdého, a nebudeš umenšsen.“ (Efl. 19, 7.)

Modlitba.

Ozbrog Hospodine! ozbrog srdce mě trpěliwosti a tichosti, tať abych z lásky k Tobě rád snášel, což o mně zlost lidská smyslila; ale i toho mi milostiwě propůgčiti račiž, aby srdce mě wždy čisté bylo a dusse má aby ničdy tjm winnau se neucínila, což klawetnj gazykowě wyprawugi. Za to Tě prosim skrze zásluby Ježíše Krista, Wykupitele mého, genž s tebau a s Duchem sw. gest žiw a kraluge na wěky wěkůw. Amen.

Žiwot swatého Jonáše a Barachysia,

bratři, mučebnjkůw. (M. 328.)

Dlaubý čas požíwali křesťané w zemi Perské žadaucjho počoge, an tu kral Šápor w 18tém roku swého panowání rozkázal, aby chrámowě křesťanstji se russili, klášterowě zapalowati a křesťané po celé

zemi aby se gimali a násilím i wsselikými gínými prostředky k zapření wjry se nutili. Město Huba-
ham zakusilo zvlášť jeho přísnosti. Usslysserossse Jo-
nás a Barachysius vlastní bratři z města Bethasa,
že tam někteří křesťané byli gati, putowali tam,
aby jim stálosti dodali. Demět zagatých wycedilo
krew swau pro Krista.

Nedlauho po gegích odprawení byli oba bratři
proto gati, že umučeným zmužilosti dodávali a gich
napomínali, aby se raději života nežli Krista od-
rekli. Saudce, před něhož pohnáni byli, napomí-
nal gich, aby dle rozkazu krále králům, t. g. Per-
ského krále, slunci a hvězdám se klaněli. Oni ale
odpowěděli jim w tento rozum:

„My budeme k wám mluwiti, ale popřegte
nám pozornosti, gaka se na muže maudrě a na
saudce sluffi. Gakožto saudcowě máte sauditi dle
sprawedluosti. Wjce, nežli smrtelného krále, máte
toho poslauchati, genž wám rozum a maudrost dal,
Boha totiž, Pána nebe a země, gehož moci wssidni
duchowě gsau podrobeni, genž časý mčnj a wssedko
řjdi, a od něhož také wy swau maudrost máte,
abyste sprawedliwě saudili ty, kterjž gako wy lidé
gsau. My wás zapřisaháme, abyste nám upřimně
rekli, kterého zapřiti možno, nebeského-li čili po-
zemského? wčného-li čili pomjgegicjho? My se
klaníme gedinému Bohu, Stworiteli nebes a země,
nikoli pak marnému stwoření.“

Takowými řeční rozhněwání, uznali saudcowě
za dobré, bratry ty od sebe odděliti, načež Barachysius
do tmawého žaláře uwržen gest, Jonás ale na saudu
žůstal; neb se domýjwali, že geg nyní k zapření

přemluvi. Když pak namáhání gegich žádaného účinku nemělo, kázal nevyšší sudj (Magus) svatého mučedníka metlami a sušovitými holemi bít. Jonáš ale trpělivě mluvy ty snášel, bez přestání se modle: „Bože otcův našich: Abrahama, Iśáka a Jakuba, genž gšl náš od věčné záhuby wyswoboditi, lástau swau roznjiti a k pravě wjře přivěsti ráčil, — buď zweleben. Mač mne w přigemnau obět přigmauti. Gednoho žádal gsem, a to wždy budu wyhledáwati. (Žalm 26, 4.) Dbám se služby slunce, měsíce, ohně a wody. Wěřim w Boha Otce i Syna i Ducha swatého, a kromě toho Boha neznám.“ Tu zadrželi mu prowarz na nohu, a wlekli geg na led, kdež až do gitra druhého dne ležeti zůstal.

K večeru toho gestě dne Barachysius přiveden byl, genuž řekl, že bratr geho giž byl obětowal. „To ge lež,“ zwelal Barachysius, „gá dobře swého bratra znám a wjm, že marným tworům klaněti se nebude. Slušněgši gest, aby kralowé a knjzata a wšicni rozumni tworowé čest, sláwu a klaněni wzdawali Tomu, genž co neywětšijho i neymenšijho gest stworil, gehož sandůw rozum nepochopuge, nerýslowně sláwy někdo nepogme, a bez gehožto pomoci žádný člowěk žiw byti nemůže. Neboť on wše zachowáwa, aniž sám čeho potřebuge; on wše řídj a spravuge, a ničeho od nás nežáda, než abychom geho swaté gměno poznali.“ Sandowé slyšjce tak důrazně řeči, usnesli se, že sand až do noci edročj, aby přj snad přítomný lid od uctěni slunce k poznání gedineho Boha sweden nebyl.

Když konečně noc nastala, kázali sudj po

dlauběm s Barachysiem se hádání žhavé železo na ruce mu přiložiti kauce: „Pustíšli, bude znamením, žeš se Krista odřeš.“ On ale odpověděl gim: „Žádného nepustím, ale obě pro Krista držeti budu. Pakli ale těžší muky mi připraviti hodláte, nuže neodkládeyte s nimi.“ Tato zmužilost popudila hněv soudců až k žřirosti; i nařídili tedy katanům, aby mučedlníkovi rozpustěné železo do nosu, do očí, do uší a do úst lili, což když se nemilosrdně vykonalo, do vězení odveden gest, a za nohu pověšen.

Z rána druhého dne přiveden gest opět Jonáš, a byw od soudců tážán, galby mu ledové lože bylo svědčilo? „Wěte mně,“ odpověděl, „můg Bůh, w němž dusse má odpočívá, gestě mi nikdy tak pokogné noci nepoprál, a žádná mi gestě, pokud se upamatoвати mohu, tak sladkou býti se nezdála. Wzpomínání na muky Jezisse Krista byloť mi pramenem newýslovně útěchy.“ Soudcově zaś na to: „Dlauboli mneďle gestě budeš wzdorowati? Cyhle, bratr twůg odřeš se giž.“ „Dwisse,“ odpověděl gim opět, „gá wjm, že giž dáwno se odřeš sata-nasse a spolku geho a obětował se Kristu. Život náš gest smě, genž se rozšívá w zemi, aby w budoucím životě wzrostlo u wěčnau sláwu.“ Na to ale řečeno mu: „Bloudjš Jonášsi! Nežpolěbey se na wasse knihy, kterěz giž mnoho lidj šwedly.“ „Barci,“ odpověděl Jonáš, „šwedly mnoho lidj z gegich marnomyšlnosti, neboť kdož si umučení Páně rozgimá, giť gest, že nežbloudj.“

Po takových řečech kázali mu soudcově prsty u rukau a nobau ušekat, což když se stalo, řešli katané, úsměšně na roztraussené audy ukazujice:

„Wiz, zde rozšili jsme audy twé, posečky až wzrostaui, a mnohem wíce gich miji budeš.“ „Gá gich nepotřebuji,“ řekl Jonáš. „Bůh, genž mne stwořil, obnovi mne při nowém' budaucim stwoření.“ Nyni uwrhli ho do kotle naplněného rozpustěnou smolau, kteráž ale, nic mu neublýžje, wšedša wytekla. A tu geg teprw dali pod lis a ukrutně ho mačkali, pať wyndawšse geg rozsekali, dily geho těla wniešali do wody a střežili místo, aby křesťané sw. mučedníka pečetně pochowati nemohli.

Po utracení Jonáše byl opět Barachysius přiweden a předběžně napomenut, aby nad sebau měl šlitování. Du ale prawił k nim: „Že Bůh, genž geho tělo byl utvořil, geg také wzkrýši, a že šaudcowé tito i s králem swým někdy před šaudnau stolicí téhož Boha státi budau.“ A tu se pronesl gedem šaudce w tato slowa: „Učiňme tomu po-gednau koncc. Nasse problužování urážj krále. S lidmi toho druhu nic se porýditi nedá, ani slowy ani muky.“ O, kážby také náš ani slowa ani muky z cesty prawě neswedli. Ale popatíme na život swúg, a tuť ušrneme, gať nad námi řeči aulíšné, marná sláwa, žádost gměnj, aneb strach protiwenswíj panugi a s cesty prawě, owšem že aužkě, ale ku radosti wěčné wedaucj, swáděj, a w propast broznau uwrhugi! —

Gednomyslně tedy ustanoweno, aby w tělo Barachysiowo napichaly se ostré ostny a špicaté trnj, a pať aby podoben gežku po zemi wálen byl. Wšak geššě neměli tyranowé na mukách těch dosti, nybrž rozkázali, aby se mu do úst rozpustěná šira a smola lila, takowěto muky sprošily ho bjdného

žiwota dne 29. prosince léta 327. Abusciatas, wěrný přítel swatých bratrů, kaupil těla gegich od Perssanů za welký peněz a poctiwě gich pohřbil.

Rozgimá ni.

„Kdož si smrt Jezýsse Krista rozgimá, gíst gest, že nezblaudí,“ těmi slowy hágil sw. Jonáš prawdy učenj Jezýssowa. A dogista měl plnau prawdu; neb wjra, pro kterauž Syn Boží žiwot swůg obětował, a po něm tisíce tisícůw mučedníků, prawdiwá byti musj. Proto také swatá gest prawda: že dokonaly křestan, buďsi w gakékoli okoličnosti žiw, nigať zblauditi nemůže; učenj Kristowo gest mu swětlem nade slunce gasněgššim, a čím čistěgšši a swětěgšši nasse srdce gest, tím gsau také swětlegšši a gasněgšši nasse náhledy. A gať by lze bylo w blud upadnauti, když nás Kristus učj! On podává nám učenj neyzralegšši, wyučuge nás powinnostem k Bohu a k bližnjmu. Kdož vládu má a pánem gest, ten w něnj geho nachází přitele neywěrněgššeho w každě připadnosti, přitele, genž nepochlebuge aniž klame; podaný se ale učj, proč a gaťby měl poslauchati. Učenj Kristowo gest sudjmu prawidlem w sandu, bogownjku pramencem zmužilosti, otcům základem dobrého wychowánj, a synům podnětem k lásce. W něm se učj bohatec zbožj swěho dobře užiwati a gaťby ugiti měl ďáblowých osidel a záhuby, chudý se ale učj trpěliwosti, a užitkům z chudoby wyplýwagjícím. Slowem, prawý křestan stoge takměř na rozhránj časnosti a wěčnosti, umj wšsedy připadnosti náležitě uwažowati, anobř může i až k trůnu Boha swěho se porwznesti. D dily, nescišlné dily

Bohu, že w cirkwi swatě katolickě nám naroditi se popřál.

„My nepřigali gsme ducha tohoto swěta, ale Ducha, kterýž gest z Boha, abychom wěděli, které věci od Boha darowány gsau nám. Ale tělesný člověk nechápá těch věcí, kteréž gsau Ducha Božeho, nebo bláznovství gest genu.“ (I. Kor. 2, 13. 14.)

„Wšeliké písmo od Boha wdechnutě, užitečné gest k učenj, k trestánj, k napravowánj, k wyučenj w spravedlnosti, aby byl dokonalý člověk Boží.“ (II. Tim. 3, 16. 17.)

„Gá gsem, dj Ježíš, cesta, prawda i život.“ (Jan 14, 6.)

„Kdo následuje mne, nechodj w temnostech.“ (Jan 8, 12.)

Modlitba.

O Bože! genž gsi světlo swěta, osvět temnosti dusse mē, a wyuč mne swatě vůli své; a nedopauštíš, abych kdy zapomněl na zákon twůg, za kterýž Ty život swůg si položil. Wůle Twá budiž mi po všedky dny života mého swatau, a přivodiž mne k Tobě, k pramenu věčného života. Amen.

Dnes se také světi: W Heliopoli sw. Cyrilla, jahna, gehož srdce pohané w zuřivosti wytrwali a suědli; w Nikomedii sw. Wiktorina a Pastora a towarýšů, mučeb.; w Africe sw. Armoğosta, Masfusa a Satura, ob Wandalů za panowánj Genserika pro wjru umučených; též sw. Setunda, mučedníka.

30. Život svatého Kvirina,

mučebníka. (R. 130.)

Sw. Kvirinus byl za císaře Adriana tribunem čili důstojníkem ve voggtě Římském. Aurelius, nevyvášši vůdce, dal mu k ostrihání sw. Hermesa, vladaře městského, s tím doložením, aby ho buď po dobrém aneb po zlém k modlářství naklonil. Ale Bůh chtěge oslawiti gměno své, obrátil Kvirina, i dceru geho, sw. Valbinu i weškeren dům geho a mnohé gině vězně na wojru křesťanstau.

Kvirinus chowage se dle rozkazu Aureliana, wešel k Hermesowi, a měl mu to welice za zlé, že, gsa muž urozený a opatrný, raděgi wznesené své důstojnosti se odřiká, nežli wiry křesťanské, dokládage, že we welkém bludu gest, myslj-li, že bychom po smrti giněho života očekawati měli; po smrti, prawil, rozpadne se tělo i dusse w prach a popel, a nic, žhola nic z nich nebude. Ale sw. Hermes odpowědel, že důstojnosti své nezawrhuge, anobrž že gi toliko za důstojnost nebeskau wyměňuje, za důstojnost, — kteráž na věky trwati bude. I gá gsem se druhdy těmto wěcem smáwáwal a domníwal gsem se, žeby náš pozemský život skutečně coši podstatného nebyl . . ale swatý papež Alexander, genž podobně u wězení gest, ginať mne o tom poučil. Tu počal Kvirinus Alexandrowi xlořečiti, a obrátě se k Hermesowi, radil mu, aby Krista se odřekl, aby uwázal se opět w auřad swůg a we své žboží, a k rodině

svě aby se nawrátil; i sliboval mu ve gměnu Aurelianově odpustění i milost. Když ale Hermes na svém stál, a statně wjry své hágil, doložil Kwirinus, že máli w budouci život věřiti a Boha křesťanského za pravého Boha míti, nechtě přý buď Hermes do vězení k Alexandrowi aneb Alexander sem k Hermesowi strže stráže se dostawj. „Budiž tak!“ odpowěděl Hermes. „Gá pŕgdu nyní,“ pravil na to Kwirin, „a ztrognásobnjm wazby Alexandrowy a trogi stráž wystawjm, a řeknu mu, aby k večeru zde u tebe se dostawil, a budeli to moci učiniti: uměřjm.“ Z stalo se. Alexander byl w neytěžšj wazlu dán a stráže se trognásobně obsadily. Když se zetmijwalo, wessel anděl Páně w podobě pacholka, nesa hořjci pochodni, do vězení k Alexandrowi a sprostitw ho wazeb, uweel tagně k Hermesowi do počoge, w domě Kwirina opatrně uzavřeného. W určitanu dobu přissel také Kwirin a wida počog ošwycený a oba swatě muže, ani se modlj, žďěl se, ale domýšleje se, žeby se toto wšse pomocí galkýchš kauzel bylo stalo, uwěřiti nechtěl. An ale Hermes stále na něho doléhal, a nánjtky obratně wywracel, pravil konečně: že má dceru na wdání, twáři sice sličně, ale woletem peněkd zhyžděna, uzdrawj-li gi, že rád w Krista uwěřj. „Gdizjž!“ odpowěděl Alexander, „a přiveď gi rychle k mně do žaláře, a wejma oboget můg, wloř na hrdlo dcery své, a ráno nagdeš gi zdrawau.“ „Ale galk pať tě w žaláři budu moci hledati,“ tázal se Kwirin, „gesto nyní w domě mém se nacházjž?“ Wjž

mnedle," odpowěděl Alexander, „že ten, kterýž mne sem dowedl, dřívě než ty se nawrátíš, opět mne do žaláře uведе." Asi za hodinu přišel skutečně Kwirin k žaláři a obhlídal strážce a zámky a zámory i pečeti, a znamenage, že wšše gest neporusseno, otevířel, a wida Alexandra w tubých wazbách, zděsil se a padna na kolena prošil, aby za něho se modlil, by ho nezastihl hněw Boží. Alexander těšil ho, řka: že Bůh nechce smrti hříšnější, nobří aby se obrátil a žiw byl, a že Pán Ježíš přibit gsa na kříži, gestě za ty se modlil, kterýž geg byli ukřižowali. Nynj přiwedl Kwirin dceru swau Balbinu a prošil, aby sw. Alexander co prwě byl slíbil, takě splnil. Papež kázal mu, aby gda wššech zde uwězených křesťanů powolal, což když se stalo, položil oboget swůg na hrdlo dcery geho, kterážto i hned neduhu swěho sprosštěna byla.

Mezi tím nawrátíl se Kwirinus se zagaťmy křesťany a wida, že dcera Balbina neduhu prosta gest, padl na kolena a wyznáwal Krista, a brzy na to i s celým domem swým od sw. Alexandra pokřtěn gest. S njm byli takě ostatnj wěžňowé křtěni. Kwirinus propausttěl ge na swobodu; než oni chtěli raděgi pro wiru umřjeti, strže njž daufali obdržeti odpusttění hříchů a spasenj swě, a protož nepřigali milosti geho. Tyto wěci donešl gedem že strážných žaláře k Aurelianowi, a zpráwau swau hněw geho tak welice popudil, že Kwirina bez okladu powolal, a řekl k němu: „Gá tě milowal gako syna swěho, ale ty gfi mne zklamal, od Alexandra sweden gsa."

Náčej Kwirinus: „Gá gsem se stal křesťanem! Chceš mne utrátiti? chceš mrškatí? chceš mučiti? Ga giny nebudu, neboť i ostatnj wězně ku wjře křesťanstě gsem přivedl, a propaustěl gsem ge, ale nechťeli odegiti. Prosil gsem také Alexandra, papeže, a wznesseného muže, Hermesa, aby odesli, a oni též nechťeli, řkauce: Jestliže gsme měli pro hříchů swě usmrcení býti: tjm ochotněgi musíme pro Krista život nasaditi. Gá gich prosil, aby wšickni, kterjž pokřtěni gsau, odebrali se a obdarowal gsem ge nowým a bjlým rauchem, gať toho wjra nasse žádá, ale oni dychtěgi po fortuně mučednickě, gaťo žjžnj lewhard po laupeži. Učin se mnau nynj gať se tobě ljbj.“ Těmi řeči na neymyš rozhněwán, řázal Aurelian, aby Kwirinowi pro tať rauhawě řeči, gať se domnjwal, neypraw gazyť wyřezali, pať ale na škřpci geg mučili. Wida ale, že swatého muže mukami k zapření Krista nepřinutj, welel, aby mu utali ruce a nohy, pať ale i hlavu stali. Swatě tělo geho bylo psům hozeno; ale křesťané pochowali ho w noci wedle dráhy Appiowy, na hřbitowě sw. Prětexta. Lěta Páně 130.

Po swatěm Kwirinowi byli také ostatnj křesťané odpraweni; mezi nimiž se že gměna uwáděgi: swatj Alexander a sw. Hermes, pať Hermesova sestra, sw. Theodora a sw. Balbina, Kwirinowa dcera, kterauž Aurelian k sobě powolal, a wšelikými důwody gi nabjzel, aby Krista zapřela; ale Balbina gsauč plna Duchu swatého odpowěděla: „Proč nutjš, bjdnice, wěrně

křesťany, aby od pravého Boha odstupovali a klaněli se věcem, kterých nic nejsou. Zwogi otcové blaudili, wzywagjce modly, a proto bídne zabynuli: wšak také ty, ukrutnjce, než se naděgeš, zabyneš, gešto lidi nutjš, aby Stworitele swého opustili a němě a hluché modly wzywali.“ Když Aurelian gistil, žeby Jupiter, k němuž se Římané modlili, Stworitelem swěta byl, odpowěděla sw. Valbina: „Bůh twůg, Jupiter byl smilnjcem a cizoložnjkem nepřetěšim, a protož nepochopugi, kterať ho Bohem nazýwati můžeš. Bůh prawý gest swatý a škrwný prost: kdož geg w prawdě ctj, spasen bude; kdož ale o něho nedbá, djsu s njm mti nebude. Ty wšak, gešto gemu se protivjš a pravě ctitele geho mučjš a usmrcegeš, gať medle obštogjš před twářj geho? Neboť přigde sám Král a Bůh náš Kristus saudit žiwých i mrtvých wesškerého swěta, a trásti se bude nebe a země a wyhlazení budau hřjssnjci ze země žiwých. Geho přichod bude brožný gaťo bleš, a krot geho gaťo hromobitj, gaťj prorok o tom w žalmu swědči, řka: „Dheň před obličegem geho a můkol něho bauře silná.“ (Žalm 49, 3.) A opět: „Dheň předejde geg a zapálj můkol nepřátely geho.“ (Žalm 96, 3.) A dycěšli wěděti, co o tobě mluwj prorok a o tobě rowných, slyš: „Zabynau hřjssnjci před twářj Božj; a gaťož plyne most od ohně, tať zabynau hřjssnjci od twări Božj.“ (Žalm 67, 3.) O swatých pať, kterěž ty tať zuřiwě i beze wšj přjčiny pronásledugeš dj: „Sprawedliwj ať buduj, a radostj ať postakugj před obličegem Bo-

žim, a ať se lochagi we weselosti; nespravedliwi a hříšnji trestáni budau na věky, a sime bezbožných zabyne.“ (Žalm 36, 28.) ‘A to se stane wšim právem, neboť zaslepil ďábel srdce gegich a srdce wasse, a nepoznáte Stvořitele a Spasitele swěho; kteréhož kdybyste znali a věřili w něg, ctili byste ho a klaněli byste se mu: modlami pať a bohy swými, rukau lidstau utworenými, pohrdali byste a zničili byste ge.

Těto a tať welikě maudrosi odolati nemoha Aurelian, otázal se, kdeby tomu wšemu se byla naučila? Načež sw. Balbina řekla: že Kristus, Syn Boží a Duch swatý šrže ústa gegi mluwi, neboť psáno gest we swatém Ewangeliu: „Když před mladaře i před krále wedeni budete pro mne, nemyslete, kterať a co byste mluwili: dánot bude zagisté wám a w tu hodinu co byste mluwili; nebo negste wy, genž mluwíte, ale Duch Dce wasseho, genž mluwí we wás.“ (Mat. 10, 18—20.) Na neywěš rozhorlen, wybrožowal Aurelian swatě panně, že nebudeli modlám obětowati, ř zprzněni gi dá, aby od ni odstaupil Duch swatý. Když ale Balbina statně se bránila, řkauc: že cokoli proti wůli se gi stane, Duchu swatého že srdce nezapudj, anebř Duch swatý že odstaupi od něho, gelikež hříšnjiť gest: rozkázal gi Aurelian neypraw ukrutně mučiti, pať ale usmrtiti, aby prý swým wšmluwným gazykem giných neswaděla. Wo ni byla tať sw. Theodora, sestra Hermesowa, na smrt odsauzena. Dbau panen památka se cti

w cirkwi křesťanské, oněno dne 31. března a této dne 1. dubna.

N o z g j m á n j.

Nedivme se tomu, aniž se nad tím horšme, widjeme, že kdo se záležitosti Božích ugimá, často od nepřátel potlačen býwá. Zdalíž se podobně newedlo sw. Kwirinowi, geho dceři sw. Walbině a všem ostatním mučedníkům Božím? Bůh zagistě toho dopaustj, aby wěrní geho učedníci protiwensťwjm stiháni byli. Proto ale neodstupugme od prawdy, a sprawedlnosti se nespauštěgme, byšbychom i podlehnauti museli, gestto by protiwníci swjtěžili; raděgi se ale těšme tím, že prawdy hágime; neboť blahoslawenj, kterjž protiwensťwji trpj pro sprawedlnost. „Pamatugte na mau řeč, kterauž gsem gá mluwil wám,“ dj Kristus. (Jan 15, 20.) „Nenjt služebnjt wětšj nežli Pán geho. Poněwadž se mně protiwili, i wám se protiwiti budau: gestliže řeč mau zachowáwali, i wassi zachowáwati budau.“ Wjtěžťwji pro sprawedliwěho záležj w trpěliwosti, ldyž protiwensťwji pro sprawedlnost tichau a Bohu odevzdananau myslj snášj, a tať až do konce setrwá. Tať swjtěžil Kristus nad nepřátely swými. On neštaupil s kříže, ale modlil se za protiwnjky swě. Komu těžko gest w protiwensťwji wytrwat, pomni gen, že:

„Kristus musil mnoho trpěti, a tať wgjti do sláwy swě.“ (Luk. 24. 26.) A že prawj: „Chceli kdo přigjti za mnau, zapři sebe sám, a

beť swůg křij na každy den a následug mne.“
(Luk. 9, 28.) A rci w dušsi své:

Hospodin oswjcenj mě a spasenj mě, kohož
se budu báti? Byť powstala proti mne wálka,
w tomť gá daufati budu.

Modlitba.

O Bože a Pane můg, kterýž gfi konánjm
žázkatů a mocj učenj swěho newěru a powěry
sbladil: račiž prosime tě, škrze přimlunu sw.
Kwirina nám milostiwě propůgčiti, aby nás takě
swětlo sw. wjry twě oswěcowalo, a oheň twě
lásky aby nasse srdce zahřjwal, tak abychom rádi
wykonáwali skutky, kterýmž nás wjra twá swatá
učj, škrze Jezjše Krista. Amen.

Žiwot sw. Jana, přjgmjm Klimaka.

(R. 605.)

Kde a kdy se byl sw. Jan narodil, s gi-
stotau řjci se nedá; wšak ale podobá se prawdě,
že se narodil w Palestíně okolo roku 525. Gij
w mládj řjkali mu Scholastikus, z čehož se saubj,
že welmi učeným býti a newšsednj wtip mjtí
musil. Počítal teprw as 16 let, an se mu swět
a marnosti geho znedchutily; tjm pak puzen byl na
pausť se odebrati a tam osamotnělý ale Bohu
auplně zasměcený žiwot wěsti. Klášter na hoře
Sinai ležicj byl tehdy autočistěm geho. Geden
mnich, gménem Martyrius, neučený sice, ale
w cestách Božich wýborně zběhlý, stal se učitelem
a mistrém geho. Mladý žák odemzďal se mu s

tělem i s duší, a návodem jeho činil neočekávaný pokrok na cestě k spasení; snažil se žádosti těla potlačit, vůle své se odříci, ve všem, což pravého gest, býti ochotně poslušným, naruživosti udusiti, a mysl a srdce neposkytnutě Bohu zachovati. On konečně dokonale vycvičen, vyblýdl si gesty za obydli, několik honů od kláštera vzdálenau. Zde nyní buď se modlil, buď pracoval, aneb rozgímal, aneb nábožně písně zpíval. Práci rukau dobýval si potravu, a pracuge vždy na Boha myslil. U pokrmu si nevybíral, byl ale tak střdmě živ, že se zdálo, jako by více pohledem na pokrmy nežli gich požíváním se živil. Co mu vybývalo, obětaval chudým. Živá mýra Janova, jeho pevná důvěra, jeho horlivá láska, jeho skrauffenost v modlitbách, tuhost lázně, zapírání sebe samého, ochotná poslušnost, náklonnost k chudým, volnost ke všem, a mnohé jiné ctnosti, i nemohly dlaubo ukryté býti, leč daleko široko pověst o něm se roznesla a množství lidu přicházelo k němu, prosíce ho gedni o radu a o pomoc, druzi pak o požehnání a orodování, a jiní zas o ponaučení, a nawedení ku swatému žiwobytí. Mezi nimi byl také gakiš Zsák, mnich, genž nad mýru trápen býwal těžkomyslností a nečistými myšlenkami. Toho pogal Jan, vyslyšew žádosti jeho, řka: „Muže, synu můj, modleme se wspolet; Bůh milosrdný neoslyší zagisté modlitby našich.“ A w tom okamžení opustila ubohého mnicha i těžkomyslnost i wšeliká nečistota. „Modlitba křesťho se oblaň pronikne, a dokudž se nepřiblíží (před trůn Boží)

nepotěšší se, aniž odstaupí, dočudž nepopatří Nemyššji.“ (Sirach 35, 21.)

Když život sv. Jana tak mledhetný byl, dooby se nadál, že by také nepřátelsy mjeti mohl. Ale zde na světě nic není dokonalého, a život třeba sebe světější utrhačných gazykůw neugde; než ale právě tím ctnost nasse se zkaussí a utwazuje, duch důvěrně k Bohu se pozdvihuge, a mysl od přísepků světských se očistuge. Tak také někteří z mnichůw záviděli nábožnému Janowi důvěry, gakau lid k němu měl, a nemilostivě mu spjlagice, pravili, že pokrytcem gest, a po marně cti a chwále baží. On ale poznaw příčinu gegich newole a poborssení, po celý rok přisně mlčení zachováwal. Dokonalé to svědectwí neljčené pokory a potlačenj své vůle. Tím zahánbeni poznali utrhačowé nepravost swau a přissedše k němu snažně prosili, aby otewra ústa, opět útěchu a spasení w srdce lidská rozšjwal.

W roce 600 wymolili ho bratři gednomyslně za představeného svého, a on musil ač bezděky zpráwu wšech mnichů toho okrsktu na se přigmauti. Dd té doby podobalo se, gakoby požehnánj Boží w traginách těch se rozhostilo. Na geho prosbu minul hlad, wypráhla zemi swlažowaly aurodně desště, a bohabegnost se rozmáhala; neboť Jan gsa ode wšech ctěn, wšech také přinutil, aby welebneho geho příkladu následowali. Napotom ale sepsal na snažnau prosbu blahosl. Jana, opata Raithunského spis, aby bratři měli pravidlo, dle něhož by se řiditi mohli. Tento spis se gmenuge „Rebřjř rágský;“ w řec-

Kém gazyku se ale čerjě gmenuge Klimax; proto se geho spisowatel nazýwá Jan Klimakus. W do-
tčeném welmi slawném spisu wyučuge swatý Jan
ctnostem že žiwota těch Swatých, kterjž mu oso-
bně známi byli.

Čtyry roky zprawowal sw. Jan mnichy na
hoře Kon s welikým prospěchem: wšak geho nep-
wřelegšj přání bylo, aby složiti mohl břemeno
toto, kterěž bez toho nerad a s bázni na se byl
přigal, a aby opět w saukromnosti a tichosti Bohu
slaužiti, a k blížkě smrti se pripravowati mohl.
Z složil skutečně auřad opatšj a w pausterně,
Zhola řečeně, modlitbami a swatým rozgimánjím
Bohu slaužil, až geg Hospodin k sobě powolal
dne 30. března r. 605, w 80. roce wěku swěho.
„Čehož žádagi sprawedliwj, dáno bude gim.“
(Přijl. 10, 24.)

R o z g i m á n j .

Gako wšicni swatj, tak takě sw. Jan Kli-
makus wyhýbal se wšsem swětšjým hodnostem a
ctnosti swé i obdržené milosti Boží co nypoko-
něgi rausskau temnosti přikrýwal. Z nenj osse-
metněgšjho a lstiwěgšjho nepřitele našeho spasení nad
chlaubu a nad marnau sláwu swětškau, tak že ge-
dnjm ošamženjm o mzdu a zásluhu mnoholetě práce
se pripraviti a olaupiti můžeme. Nepřitel náš
nemoha ginať náš podwrátiti a sobě podmaniti,
čeká pozorně, až bychom se welkau pracj na wzne-
šený stupeň dokonalosti dostali, a potom ossemetně
se k nám laudj, a tu předstawuge nám, co gšme
wšse giž pro Boha byli snášeli a geště snášjme,

gať gśme nábožnj, tiſſi a ſ chudým ſſtředj; ſtawj nám před oči nedokonalosti a hřichy ginych lidi; a mnohě gině dobré ſkutky na pamět nám uwádj, to ale wiſſeſko genom za tau přjčinau, aby chom w nich ſi libowali, w ſrdci ſwém zpupněli a chlubně před Boha ſe poſtawili na ſwě ſkutky okazuſice. Křeſtane! buď bebliv, abys nekleſl, a pamatug, že nic negſi, nic nemůžeš a nic dobrého ſám ze ſebe nemáš, nobrž že we wiſſem wiſſudy gſi ſláb, a pakli ti Bůh nepomůje a u wnitř tebe newyučj, že nic nemáš, ž čehož bys ſe chlubiti mohl, a že člowěk, když ſám w ſobě zalibenj má, Bohu není milým, gelikož ſháněje ſe po chwále lidſké, prawých ctnosti ſe zbawuge. Pomznes duſſe ſwě w pokoře a wiž, že prawá ſláwa a ſwatě weſelenj geſt „chlubiti ſe w Křiſtu,“ ne pať w ſobě. W geho gměnu ſe radug a nikoli we wlaſtnj moci, a nelibug ſi w žádném ſtvoření, leč pro Boha. Gměno Božj nechť geſt chwáleno, nikoli gměno lidſké; Božj diſlo budiž welebeno, nikoli twoge; ſ dobrořečeno budiž gměno Hoſpodinowo, tobě ale neprokažug ſe žádná ſláwa lidſká. Bůh budiž ſlávau twau a pleſá-njm ſrdce twého, w něm ſe chlub a weſel po celý den, ſám ale nechlub ſe ničjmž, leč mdlobami ſwými.

„Nebýweyte marně chwály žadoſtiwi, gedni druhých popauzeſice a gedni druhým žáwidſice.“ (Gal. 5, 26.)

„My (Pawel) nehlədali gśme od lidi chwály, ani od wás, ani od ginych.“ (I. Theſ. 2, 6.)

„Pilně ſe warugte, abyſte ſprawedlnosti ſwě nečinili před lidmi (s tjm úmyslem), abyſte wi-

djní byli od nich: ginať nebudete miji odpłaty u Otce wasseho, genž gest w nebesich.“ (Mat. 6, 1.)

„Co máš, gestoby newzal; pakli gš wzal, proč se chlubíš, gatoby newzal?“ (I. Kor. 4, 7.)

„Kdybych se lidem líbil, služebníkem bych Kristovým nebyl.“ (Gal. 1, 10.)

M o d l i t b a.

Pane Bože, co gest člověk před twáří Twau! Prach a popel gest, a ten, o Bože, smj vychloubati se před Tebau? D nedopauštěg, Bože! aby marnomyšlnost wstaupila do srdce mého; nechť si lidé hledají chvály, kteráž od Tebe, dárce wšseho dobrého, pochází. Nedopauštěg, ó Pane, abych místo prawdy milowal marnost, místo Boha hřích, a abych dychtě po věcech pomijegjících o sláwu věcnau pečowati zapoměl. D prawdo má a milosrdenstwí mé! o Bože můg, Trogice blahoslawená! Tobě samé budiž chvála, čest a moc a sláva na nekonalě wěky wěkůw. Amen.

Dnes se také swětí: W Tesalonice sw. Demnina, Wiktora a towaryšši; w Čáslawě připomenutí mnohých swatých mučedníků, ob kacířů ukrutně umučených; we Francouzsku sw. Regula, biskupa Arelateuského; w Oleaně sw. Pastora, biskupa; w Syrakuse sw. Bezima, biskupa.

Život swatého Kwidona,

opata. (R. 1046.)

Sw. Kwido narodil se na zámku Kasemarském w okolí Ravnenný. Jeho rodičové byli urození a bohabogní. Otec nazýwal se Albert a matka Marocia. Kwido gsa syn přivorozený a

ustanoven za dědice otcovských statků, došel k tomu náležitěho vychování. Z prospíval sice v umění literárním velice, ale při tom pokaušela se o něho také galáši marnomyšlnost, tak že někteří do něho velké naděje neměli. Když ho ale svět gestě pevněgi k sobě pautati chtěl a propast bezednau mu připravoval; ay tu osvítila geg náhle milost Boží a zanítla v srdci plamen lásky ku Kristu Spasiteli, že rozkotav okovy marnosti světských, z celého srdce svého, je vši duše své a je vši myslí své Bohu svému slaužiti počal. „Dneš uslyšitelí hlas geho (Boží), nezatvzrujte srdci svých! (Zalm 94, 8.) nebo milosti Boží spasení gste strze wjru v Krista Ježíše, a to ne sami z sebe: dar zagisté Boží gest, ne z skutku, aby se nikdo nechlubil.“ (Efes. 2, 8. 9.) Přemítajícimu pak, gakby au- mysl swůg neylépe wywedl, ponawrhl otec, aby se po něgaké newěstě ohlídl. Ale láska ke Kristu plála v srdci geho giž tak velikým plamenem, že na manželstwi ani pomyslenj neměl; i prawil k otcí: že dvě newěsty o rukn geho giž je ucházegj. Jedna že gest wysoce urozená, nad mjrú sličná a maudrá, mrarů neyusslechtilagšich a neyčistšich. Ale gest přý nynj chudá, zákonu lidskému že se podrobiti nechce a za žádného přý se newdá, leč kdoby z lásky k nj opustil wše, cokoli má. Druhá ale gest přý rodu nizkého, nesličná, ale nad mjrú bohatá, a ta přý giž také necudnými mrarvy swými geg k sobě wábila a swáběla; kterau by si z nich wywoliti měl, že zústaruže rozsudku otcowu.

Otec newěda, že Kwido těmito newěstami wyrozumjwá žiwot duchownj — Bohu zasvěcený

— a život světský, radil, aby si tu nevěstu vyvolil, kteráž i sličná i ctnostná gest. Ale gať se podívil, wida, an Kwido skřovstný oděw odkládage, w chattrný štat se obléká, zboží swé chudým rozdává a tichý život wěsti počíná! Kwido bože se, aby snad od rodičů, gimž tato neočekávaná změna se protiwila, w předsawzetj swém zwišlán nebyl, odešel tagně do Říma a dal se tam na kněžstwí posvětit. Odsud chtěl do Jerusalema putowati a na těch místech Pánu a Wykupiteli swému až do smrti slaužiti, kterýchž posvětil životem a křwí swau k zaplacení hříchů nassich. Tu wšak bylo mu zgeueno, aby se do Ravenny nawrátil, a od sw. paustewníka Martina, kterýž w té kragině bydlj, dokonalošti křestanstě se učil. Tri leta stál Kwido pod geho kázni, a poněwadž je wšsemožně wynasnažowal, příkladu geho následowati, prospěl w bohabognosti tať welice, že když po tiech letech na rozkaz mistra swého do kláštera zákona Benediktinského w Pomposii wstaupil, wšsem bratřim po Bohu taužicim pokoran, tichosti, lástau a trpěliwosti w bolestech na těle a na duši gako gasná hwězda swjtil. Gať wyšoce špolubratřj geho si wážili, z toho zwlášt wyswjta, že si geg po smrti Jana, přjgmjmi anděla, gednomyslně za opata wywolili. Bezděky a gen z poslušnosti uwážal se Kwido w tuto důstognost, kterauž po 48 let tu špaseňi mnoha dušsich a tu zwelebenj cirkwe zastáwal.

Mimo kážení a bážení Boží chtěl sw. Kwido tať tomu, aby se bratřj literárnímu umění učili, a proto powolal welmi učeného a slowitného Petra Damiana za učitele. Tato wěc a přede wšsim da-

leka a široká pověst o jeho ctnostech a bohabogosti wábila do kláštera drabně množství mužův, pečlivých o spasení duše, tak že Rwido, wida, žeby klášter gich wíce přigimati nemohl, nový založiti musil. Mezi přichozími, kterých zpráwě jeho se podrobili, nacházeli se také otec jeho Albert a mladší bratr Gerard, z čehož se Rwido newyslovně radoval. A poněwadž klášter mezi tím časem zbohatl, a báti se bylo, aby bratři nezhrdli, říkával jim: „Zboží gestližeby wám přibýlo, nepřikládejte k němu srdce. (Žalm 61, 11.) Duchem chodte a žádosti těla nekonejte (Gallat. 5, 16.) a po radostech světských nebažte. Ten ale baží po radostech světských, jehož duše si gen w tělesnosti libuge, kterých toliko po lahůdkách tauží, jehož srdce pohříženo gest w nečistotě a w smilstwu, a kterých střídmosti a střizlivosti nezna.“ Z bylo to milé podjwání, gať horlivě se bratři wynasnažowali podle řeči a příkladu jeho se zachowati, tak že sami mezi sebou se usnesli, že gen třikráte za týden strogených pořmů požíwati budou, ostatní dny se buď postice, buď krmí nepřiprawowaných požíwagice. Proto pro wšedko byl Rwido milý Bohu i lidem, a na jeho přimluwu a orodování stalo se mnoho zážraků. Uslýšaw císař Gindrich III. o Rwidovi, že má powěst velmi chwalitebnau, wyžwal geg k sobě, gša na cestě do Říma. Rwido nerad se tomu podwolil, neboť jeho bohabogná a tichosti uwyšla duše nenalezala w knížecích palácích žádného potěšení, aniž w obcowání s velikými pány gakeš pūwabý. Bylať to jeho poslední paut; duch jeho předzwydal, že hodinka smrti jeho se přiblížila. Z

rozjehnav se s bratry, šel přes Parmu. Když do Burgu přišel, roznemohl se, a třetího dne nebyl již mezi živými, l. 1046. Ušlyssarosse bratři, žeby milý otec Rwidon umřel, wyzdvihli swatě tělo geho a chtěli ge do Pomposie přenést, ale císař rozkázal ge přes Parmu a Veronu do Spýru přenést l. 1047, kdež až posud odpocívá.

Rozgimánj.

Gať o swatého Rwidona, tať takě o nás o každého pokaussegj se dvě newěsty, gedna gest swět a druhá bázeň Boží. Dnano slibuge nám, gestliže se gj oddáme, radosti a weseli i wsse ostatnj, po čemž člowěk tať rád se šhánj, po smrti ale uwrhugé nás u wěčné zatracenj. Zato ale žádá od nás, abychom sebe zapřeli, a z lásky k Bohu odřekli se wsseho, což nám milého a draheho gest, abychom snášeli s trpěliwosti wssecky kříže a Krista abychom následowali. Za to ale slibuge nám, že, když několiť let gj s celým srdcem se odevzdáme, že nám udělí radosti, kterěž ani oko newidělo, ani ucho neslyšelo a kterěž ani na srdce lidské newstaupily, a kterým nebude konce, alebrž wěčně trwati budou. Nuže, wol si každý mezi dvěma, co se mu lepšjim býti zdá; ale wěž takě, že dvěma pánům slaužiti nelze, že Bůh wedlé sebe w srdci wassém ničehož netrpj, že sám gediné nade wsse milován býti chce. Nerjkej wsšak nikdo, že Boha milugeš, dokawád Bohu neslaužjš a gemu se libiti nesnažjš; nerjkej, že hotow gš pro Boha wsseho se odřici, dokawádž se neodřikáš marnosti swětšých, dokawádž

wadž nestládaš nenáwisti, pýchy, záwisti, lašomstwj, nestřidmosti, nečistoty, zlosti, i wšech ostatnjch hřichů; nerjkej, že pro Boha milerád wšeliké protiwenstwj ponešeš, i smrti se podrobíš: dořawad ti gest boleštné, řoyž nědo newljdné k tobě se řowá, dořawad poníženi a opowrhání sněsti nemůžeš, dořawad řaždě liché slowo k hněwu a k pomště tebe popuzige, dořawad utrhaní a pomluwa milegšši ti negsau, než řwála a blahořečení. Z uwaž, co píšmo ři:

„Wšeliké tělo gest gařo tráwa, a wšeliká řláwa gest gařo polnj řwět. Uřchla tráwa a spadl řwět, proto že duch řospodinůw powanul na něg.“ (Řřai. 40, 6. 7.)

„Bohatý, řoyž uřchne, nic s řebau newezme, a wřřař ořewře oči řwé a nic nenalezne.“ (Řob 27, 19.)

• „Smjch s boleřši řmissen bude, a po radosti napeřledy býwá řalost.“ (Řřřř. 14, 13.)

„Synu můg, budeli maudřé řrdce řwé, radowati se bude s řebau řrdce mě.“ (Řřřř. 23, 15.)

Modlitba.

Řřosim Řě, ó Pane, řřze drahé rány, řteř řšř na řřři pro wřřaupeni naffe obdržel: raniz řřřřnau duřřř mau, pro řterauž řšř se řřřřil až k smrti; raniz ři řřřřem lářřř řwé, řař aby k řobě řwolala: Milostři Řwau raněna řšem. Řřosim Řě, proniřřiz řwrdě toto řrdce mě řladřřm řřřřem řwé milostři, proniřřni ře až do řwřřřnosti řeho, řař abyř řauřřil po řřatřřeni řrářř Řwé; a proto abyř na řomito řwřřě řažděho utěřřen,

giného si nežádal, než abych hodným učiněn byl, Tebe ženicha dusse své nymilegšsijho w nebesích widěti a s Tebou se radovati po wšedě wěky wěkůw. Amen.

Žiwot swatého Achacia,

biskupa a wyznawače. (R. 250.)

Achacius, přijmjm Agathangelos, to gest: dobrý anděl, byl biskupem w gednom městě Asiat-ském, gménem Antiochia. *) Když cisař Decius r. 249. zákony ku pronásledowánj křesťanůw wydal, a mnozi giž bogice se muš Krista byli zapřeli: trwali Antiochenští neobroženě a pewně u wjře své, neboť gegich biskup Achacius bděl skutečně co dobrý anděl nad nimi a slowy i skutky zmužilosti jim dodával. Uslýšew Marcian, té fraginy wladat, že Achacius autočistěm a štitem křesťanůw gest, řázał ho k sobě powolati a takto k němu promluwil:

Marcian. Poněwadž pod zákony římskými žigeš, máš také knjžata, pod gegichž ochranau gfi, milowati a ctjti.

Achacius. Komu pať blaho cisařowo wjce na srdci leži, nežli nám křesťanům? a kdo pať ho wjce miluge, nežli my? My se neustále za něho modlime, aby blauiho žiw byl, spravedliwě nad národy panowal, a w pokogi říšsi swau zprawowal. Také za blaho wogška modlime se a za blaho wšedě starů.

*) Ne wšal w powěštiném a slawném městě tébež gména.

Marcian. Tot owssem chwálibtebno gest; než aby cisař oddanost twau lépe mohl poznati, pogď a obětug mu s námi.

Achacius. Gá se modlím k pravému a welikému Bohu za blaho cisaře; on ale nemá od nás žádati, abyhom gemu obětowali, a nám tobo takě učiniti nelze. A kdož by pauhému člověku služby Boží prokazował?

Marcian. Nuže rci, kdo gest ten Bůh, k němuž se modlíš, bychom i my gemu klaněti se mohli.

Achacius. O! gať bych si přál, abys Boha mého poznal, a gať welice geho poznání Tobě by prospělo.

Marcian. Powěz mi mnedle geho gměno.

Achacius. On gest Bůh Abrahamůw, Isákůw a Jakobůw.

Marcian. Gsau to takě bohové?

Achacius. Nikoli, to negsau boží, leč ten toliko gest pravý Bůh, kterýž k nim mluwil, a tomu klaněti se máme.

Marcian. A kdož gest mnedle?

Achacius. Nejvyšší bytost, Adonai, Hospodin, genž nad Cherubíny a Serafíny bydlí.

Marcian. A kdo gest ten Serafin?

Achacius. Služebník Hospodinůw, genž u trůnu Božího stoji.

Když těchto řečí Marcian pochopiti nemohl, řekl k biskupowi: „Které marné učení tě swedlo? A w gať bludná učení upadls? Dpušť, což newiditelného gest, a přizney se raděgi k bohům, kterěž widěti můžeme.“

Achacius. Nuže gacj gsau to bohové, t gegichž uctěnj mne nabijžš?

Tu se gal Marcian modly pohanské gmenovati, a gake zásluhy o pokolenj lidšć si žijšćali, uváděti. Ale Achacius wyslyššaw wladare, důtkliwau řečj dokázal, že bohové pohansstj nebyli nic než lidé, plni náruživosti, zrcadly wšseho hřichů a wššj ohavnosti, a že nemožno gich co Bohů ctiti, gegichž proviněnj dle zákonů na lidech se trestati musí i šćutčně se trestáwá.

Na slowa ta řekl Marcian t Achaciowi: „Buď obětug aneb smrtj zemřěš.“ Achacius ale odpowěděl gemů: Právě tať se choragj laupěžnjci Dalmatinšstj, kterjž, gelikož w auwozu neb rokli pocestněho ulapili, nutj ho, buď peněz buď žiwota swěho nechati. Tu se niřdo netáže, čeho práwo žádá, ale co násilj wynucuge. Tať gest tať twůg saud, gelikož na mně žádáš, abyč se nespravedlnosti dopustil: pakli nic, smrtj mi wybrožugeš. Gá wššak se neobáwám ani nebrožjm. Wěregně zákony trestáwagj smilnjky, cizoložnjky, zloděge, zlosyny, wražedlnjky. Kdybyč se takowých šćutků byl dopustil, sám bych se zatratil, dřjwe než byš mne odsaudil: pakli ale gimi winen negsem, a gedině proto, že prawěho Boha wyznáwám, trestán býti mám; tu negsem sauzen podle zákona, ale podle wůle sudjho.“

Marcian. Mně nenj přikázáno tě sauditi, ale uctiti; a protož buďěšli se zpauzeti, bog se trestu.

Achacius. Mně ale přikázáno gest, Boha

nezapírati. Domníváš-li se, že jsem povinen poslauchati člověka smrtebného, kterýž v krátcí poškrmem bude červů, čím více musím gá poslauchati všemohoucího a věčného Boha, jenž pravil: Je toho zapře před Otcem svým, kdož ho zapře před lidmi. (Mat. 10, 33.)

Marcian. Bůh má tedy, gať pravíš, syna?

Athacius. Dvšsem.

Marcian. Kdož gest ten Syn Boží?

Athacius. Slovo milosti a pravdy. A vykládal mu, že Kristus není způsobem lidským zplozen, a že nám ovšem nelze newiditelnau bytostí Boží, ovšem ale gegi moc a milost poznati.

Marcian domlauval mu znova, aby dle rozkazu císařova bohům obětował, a všedky křesťany pod jeho zprávau stogici aby přiměl tébož příkladu následowati. Biskup ale řekl: „Wšickni, kterjž pod mau wládau gsau, nezpravugi se mau wůlj, ale zákonem Božím. Dni uposlednau mne, buduli gim k dobrému raditi: pakli ale ku zlému a k nepravosti ge wzbuzowati budu, exowrhnuu mým rozkazem.“

Tedy žádal Marcian, abyh mu gměna osadnjtů swých udal; on ale odpověděl: „Gegich gměna gsau zapsána w nebesjch we knize žiwota.“ Když ale Marcian urputně na swém stál, řekl opět biskup: „Cyhle, gá stogim osobně u saudu twého, a gestě se po gměnu tážeš? Domníváš se snad, že více gich přemluwíš, gestto giž gá gediný tebe gsem přemohl? Wšak ale, pakli ti na gměnech záleží, slyš mnedle: Gá se

gmenugi Achacius, přjgmjm Agathangelus, a to-
waryssowě mogi gsau: Přiso, biskup Trojanstý
a Menandr, kněz. Nynj čiň, gať se tobě ljbj."

Na to řázał Marcian swatěho biskupa wěsti
do žaláře a pilně střeziti, dokud by nepřissel
rozsudeť od cjsare, co by se s njm státi mělo.
Když cjsar Decius celě toto gednání s swatým
biskupem četl, dirwil se geho maudrosti a ne-
obroženě stálosti, i powolil, aby takě budaucně
swau wjru wyznáwal, Marciana pať wyššjim
auřadem za horliwost geho odměnil. Co swatý
Achacius napotom dobrěho w cirkwi působil, newj
se, poněwadž historie nic wjce nám o něm ne-
wyprawuge; tolik gisto, že až do smrti w hor-
liwosti setrwal; ginať by mu lid nebyl dal přjgmj
dobrého anděla, aniž by ho byl ctil gať swatěho.

Rozgjmání.

Sw. Achacius wyznáwá mimo jiné prawdy
wjry katoličě takě tu: že prawý křestan za blíž-
njho swěho se modlívá. Láska k bližnjmu gest
hlawnj zákon wjry nassj, na kterémž i zákon
i prorokowě záležej. Nám wšak nelze k blíž-
njmu lásky swě wždy skutkem dokazowati; k tomu
se nám nedostává někdy moci, někdy přjlezitosti,
a někdy ani newjme, ldo by pomoci potřebowal
a gať bychom mu pomoci mohli, a co k spa-
senj geho a k blaženosti prospjwá. W takowě
přjpadnosti neplěpe poslaužjme bližnjmu modlit-
bau. Modlitba za blažo bližnjho gest důkazem
čistěho srdce a neymřelegšj lásky. Zdaž gest coš
sladšjho, než za bližnjho swěho se přimlawati,

a zbaž Bohu cos milejšího, než pokorná modlitba, v kteréž ho prosíme, aby se smiloval nad dítětem svým? Kdož bližního do modliteb svých zavírá, prázděn gest vši samolásky, jeho srdce objímá western svět, dusse jeho nezná hněvu ani nenávisti. Teni gest člověk, pro něhož svět žádné ceny nemá, genuž všickni lidé bratřími gsau, a Bůh Otcem. O, kážby všickni lidé tau láskau rozjiceni byli a za bližního se modlili aspoň, když skutkem pomoci nemohau. Modlitba gegich spogena s modlitbami tisíc tisícůw lidí zagisté oslyšána nebude. Budemeli i my činiti tak, dogdeme toho žisku, že i za nás swatj a spravedliwj lidé se modlíti a Boha nám milostivého činiti budau. Kážby nebylo wíce mezi námi slychati proklinání bližního, a kážby se ani nenávist ani závist nikde neukazowala, kážby gedentáždy bedlivě rozvažowal gasná slowa písma swatého, gimíž se nám přikazuje, abychom se za bližního modlili:

„Prosím pať přede všim, aby činěny býwaly k Bohu prosby, modlitby, žádosti, díky činěni za všecky lidi: obzvláště za krále i za všecky, kterjž gsau w auřadech postaveni, abychom pokogný a tichý život wedli, we vši po-
božnosti a čistotě. Nebo to dobré gest a wzácne před Spasitelem našim Bohem, kterjž chce, aby všickni lidé spaseni byli a ku poznání prawdy přišli.“ (I. Tim. 2, 1—4.)

„Modlete se za sebe wespoleť, abyste spaseni byli: mnohot zagisté může modlitba spravedlivého ustawičná.“ (Žak. 5. 16.)

„Modlete se za ty, kterjž wám bezpráwnj činj.“ (Luk. 6, 28.)

„Modlete se spolu i za nás, aby Bůh otevřel nám dvěře řeči k mluwenj o tagemstwě Kristowu.“ (Kolof. 4, 3.)

„Petr ostrjžán byl w žaláři, modlitba pať dála se bez přestánj od cirkwe k Bohu za něg.“ (Skutk. 12, 5.)

Modlitba.

Wšsemohaucj, milosrdný Bože! přiveď wšse-
den lid ku poznánj prawdy: nám ale, kterjžto
w cirkwi swatě twě giž žiwi gsme, té milosti
propůgč, abychom wedle příkladu sw. Achacia
wjru swau stále wyznáwali, Tebe pať, Pána
swěho, welebili. O smilug se, Wytupiteli náš,
nad lidem swým, a spasiž geg! Amen.

Dnes se také swětj: Sw. Amosa proroka; w Africe sw.
Theodula, Anesia, Felixe, Kornelia a towarjssů, mučebnjů; w Persii
swat. Benjamina, ob krále Zēdegarda umuceněho; w Řime sw.
Valbiny, pannj.

Obsah

Životů Swatých w měsíci březnu.

Den		Str.
1.	Život sw. Albina, bisk. Andegawenského	463
"	" swaté Eubocie, mučednice	468
2.	" sw. Simplicia, papeže	474
"	" blahoslav. Karla, hrab. Flanderského	478
3.	" swaté Kunejundy, císařovny	483
4.	Překřeseni sw. Wáclawa	490
"	Život sw. Razimjra	493
5.	" blahoslav. Vebřicha	499
"	" swaté Perpetuy a Felicity	503
6.	" swaté Rolety, panny	512
7.	" sw. Tomáše Aquinského	519
8.	" sw. Jana Božího, zaslav. milos. bratři	531
9.	" sw. Františka Řimského	545
10.	" čtyřiceti mučedníků Sebastenských	555
11.	" sw. Konstantina	561
"	" sw. Eulogia, kněze a mučedníka	563
12.	" sw. Řehoře Velikého, papeže	569
13.	" swaté Eufrasie, panny	582
14.	" swaté Mathildy, císařovny	591
15.	" sw. Longina	602
16.	" sw. Patricia	607
17.	" sw. Cyrilla a Methuda	616
18.	" sw. Heriberta	627
19.	" sw. Josefa	634
20.	" sw. Zachima	642

Den		Str.
20.	Život sv. Ruthberta, bisk. Lindisfaruského	647
21.	" sv. Venebilda, opata	656
22.	" sv. Oktaviana	663
"	" sv. Basilia Anciranského, kněze a muč.	667
23.	" sv. Othona, paustevníka	675
"	" sv. Toribia neb Turibia, arcibiskupa	677
24.	Svatého Gabriela Archanděla	684
"	Život svaté Kateřiny Švédské	689
25.	Živěstování P. Marie, aneb vtělení Páně	701
"	Život sv. Irenéa, bisk. Sirmienského, muč.	709
26.	" sv. Hassala	716
"	" sv. Lubgera	720
27.	" sv. Ruperta, biskupa	727
28.	" sv. Guntrama, krále	733
29.	" sv. Eustachia, opata	739
"	" sv. Jonásse a Barachysia, bratři, muč.	744
30.	" sv. Kviriua, muč.	751
"	" sv. Jana, příjímím Klimata	758
31.	" sv. Kvibona, opata	763
"	" sv. Achacia, biskupa a vyžnavače	769

